

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA
EZBER ÇALMANIN-SÖYLEMENİN
ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

BELGİN UZUNOĞLU

BURSA 2006

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA
EZBER ÇALMANIN-SÖYLEMENİN
ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

BELGİN UZUNOĞLU

Danışman
Doç. Atilla SAĞLAM

BURSA 2006

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda U2004329 numaralı Belgin UZUNOĞLU'nun hazırladığı "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalmanın-Söylemenin Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi" konulu Yüksek Lisans ile ilgili tez savunma sınavı 02/10/2006 günü 16.00-17.30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan yanıtlar sonunda adayın tezinin başarılı olduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

Sınav Komisyonu Başkanı
Prof. İsmail BOZKAYA

Üye (Tez Danışmanı)
Doç. Atilla SAĞLAM

Üye
Yard. Doç. Sebahattin ÇİÇEK

Anabilim Dalı Başkanı
Prof. İsmail BOZKAYA

05/ 10/ 2006

Enstitü Müdürü
Prof. Dr. Mustafa AYTAÇ

ÖZET

Yazar : Belgin UZUNOĞLU
Üniversite : Uludağ Üniversitesi
Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi
Bilim Dalı : Müzik Eğitimi
Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı : XXIII + 343
Mezuniyet Tarihi : / ... / 2006
Tez Danışman(lar)ı : Doç. Atilla SAĞLAM

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA EZBER ÇALMANIN- SÖYLEMENİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırmada, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki bireysel çalgı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin ezber tekniğinin etkili kullanımına, ezber çalmanın/söylemenin ders, konser, resital ve sınav başarıları ile yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri alınmış, bu görüşlerin elde edilmesine yardımcı olan değişkenler arası ilişkiler incelenmiş ve değişkenler arası neden sonuç ilişkilerine yönelik en iyi denklem bulunmuştur. Araştırmanın problem cümlesi “Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ezber çalmanın/söylemenin öğrenci başarısına etkisi var mıdır, ezber çalmaya ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenerek araştırma konusu yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan 91 bireysel çalgı öğretim elemanı ve öğrenim gören 286 öğrenci olarak belirlenmiştir. Söz konusu öğretim elemanı ve öğrencilere yönelik iki ayrı anket düzenlenmiş ve elde edilen veriler çeşitli frekans tabloları, değişkenler arasında ilişki bulmaya yönelik korelasyon ve neden-sonuç ilişkisini açıklamaya yönelik regresyon teknikleriyle çözümlenmiş, yorumlanmış ve sonuçlar ortaya konmuştur. Sonuç ve önerilere 3 ayrı örnek verilebilir. Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmasına ilişkin öğrenci görüşünün %48,4’ü beklenen düzeyde, %35,6’sı beklenen düzeyin altında ve %14,4’ü beklenmeyen düzeydedir. Öğrencilere ve öğretim elemanlarına ezber yöntemleri ve kullanımına ilişkin seminerler düzenlenmelidir. “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni ile “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,432^{**}$ ’dir. Buna göre $\alpha=0,01$ alındığında, bu değişkenler arasında pozitif yönlü, güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Öğrencilerin bu değişkenlerden biri hakkındaki görüşleri arttıkça diğer değişken hakkındaki görüşleri de artmaktadır. Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek için her ders bir etüt/eserin anlamlı bir bölümü/teması ezber ödevi olarak verilmelidir. “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”ne ilişkin pozitif görüşlere sahip öğrenciler “Çalgı Hâkimiyeti ve Yorumlama Yeteneği”ne ilişkin görüşlere de sahiptir.

Anahtar Sözcükler

Bellek, Ezber, Ezber Tekniği, Ezber Çalma/Söyleme, Müzik Eğitimi

ABSTRACT

Author : Belgin UZUNOĞLU
University : Uludağ University
Department : Fine Arts Education
Branch : Music Education
Type of Thesis : Masters Thesis
Number of Pages : XXIII + 343
Date of Graduation : / / 2006
Thesis Supervisor(s) : Ass. Prof. Atila SAĞLAM

THE EVALUATION OF THE EFFECT OF PLAYING-SINGING FROM THE MEMORY ON THE SUCCESS OF THE STUDENTS IN MUSIC TEACHER TRAINING INSTITUTIONS

This study investigates the effective use of memorization technique by the students and teachers, their views about the effects of this technique on classes, concerts, recitals and success in the exams and on performance and vocalization in the institutions training music teachers, the relations among the variables that help to gather these views and states the best equation for the cause and effect relations among the variables. The problem sentence of the study is determined as “Does playing/singing from the memory have any effect on student success in music teacher training institutions and what are the views of the students and teachers about playing from the memory?”

The study group consists of 91 individual instrument teachers teaching and 286 students attending to the music education departments. Two separate questionnaires were prepared for the teachers and students in question and the gathered data are examined via various frequency tables, correlation techniques to find the relations among the variables and regression techniques to explain the cause and effect relation and the findings and results are displayed. Three different examples can be stated for the results and suggestions. 48,4% of the student views about the studies for the systematic use of memorization technique are at the expected level, 35,6% are below the expected level and 14,4% are at the unexpected level. There should be seminars on memorization methods and their use for the students and the teachers. The correlation co-efficient between the variable “memorization choices used during memorization stage” and “the activities carried out to improve the playing/singing from the memory skill” is $r=0,432^{**}$. Accordingly, when $\alpha=0,01$, there is a positive, significant and meaningful relation between these variables. As the views of the students on either of these variables increase, their views on the other variable also increase. In order to improve playing/singing from the memory skill of the students, each lesson meaningful part of study/piece should be given as memorization assignment in every term. The students who have positive views on “The necessity of using memorization technique in the Individual Instrument Education class” also have views on “Instrument Capability and Performance Skill”.

Key Words

Memory, Memorization, Memorization Technique, Playing/Singing from the Memory, Music Education

ÖNSÖZ

Müzik eğitimi, temelinde görsel ve işitsel uygulamaları barındıran, teorik bilgilerin bir sonucu ve göstergesi olan konser ve resital gibi sunumlara dayanan bir eğitimidir. Mesleki müzik eğitiminde ulaşılması hedeflenen temel amaçlardan biri, öğrencinin çalgısını/sesini doğru kullanmayı öğrenmesi ve ileri düzeyde çalma/söyleme becerisi edinmesidir. Bu amacın gerçekleştirilmesinde kişinin bireysel çabasının ve sahip olduğu müzik yeteneğinin yanında, çalma/söyleme becerisine yönelik öğrenilen bilgilerin depolandığı bellek kapasitesinin de etkili olduğu bilinmektedir. Bellek kapasitesi, bireysel çalgı/bireysel ses eğitiminin uygulama boyutunu oluşturan konser/resital gibi sunumlar sırasında ezber çalma/söyleme davranışının gerçekleştirilmesi bakımından müzik eğitiminde ayrı bir öneme sahiptir. Öğrencinin çalgı/ses hâkimiyeti ile konser/resital sırasında müzikal yorumlama ve seslendirme başarısı, ezber çalma/söyleme tekniğinin bilinçli ve sistemli kullanımına bağlıdır.

Bu araştırmanın amacı; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin öğrenci başarısına etkileri hakkındaki görüşlerini belirlemek, ezber tekniğinin bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi üzerinde müzikal anlatım, yorumlama ve seslendirme bakımından etkilerini tespit ederek öğretim elemanlarının daha etkili öğretim yöntemleri kullanmalarına ve daha nitelikli ders işlemelerine, öğrencilerin ders içi ya da ders dışı konser, resital gibi etkinliklerde müzikal belleklerini etkin kullanarak seslendirme ve yorum becerilerini geliştirmelerine ve müzikal düşünebilmelerine yönelik öneriler oluşturmaktır.

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan bireysel çalgı öğretim elemanları ile bu kurumlarda öğrenim gören öğrencilere uygulanan anketlerle gerçekleştirilen bu araştırma, mesleki müzik eğitimi sürecinde çalma/söyleme davranışının uygulanması ve başarılmasında ezber tekniğinin beklenen düzeyde, beklenen düzeyin altında ve beklenmeyen düzeyde kullanılıp kullanılmadığını ortaya koymaktadır. Bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik oluşturulan önerilerle bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinden daha etkili biçimde yararlanarak öğrencilerini konser ya da resitalerde ezber çalma/söyleme konusunda yönlendirmeleri, öğrencilerin müzikal yorum ve seslendirme başarısı yönünde ezber tekniğini etkin olarak kullanmaları umulmaktadır.

Araştırma sırasında değerli zamanlarından fedakârlık ederek anket sorularını yanıtlayıp araştırmaya katkıda bulunan bireysel çalgı öğretim elemanlarına ve öğrencilerine, araştırmanın her aşamasında bana yol gösteren, desteğini esirgemeyen tez danışmanım Doç. Atilla SAĞLAM'a, tez çalışmalarımın her aşamalarında bana öncülük eden ve manevi destekleriyle yanımda olan tez yoldaşlarım Elif ŞAHİN'e ve Bilgehan EREN'e, çalışma süresi boyunca maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili aileme ve dostlarıma teşekkürlerimi sunarım.

04.09.2006
Belgin UZUNOĞLU

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ŞEKİL VE ÇİZELGELER LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR.....	xxiii

1. BÖLÜM

GİRİŞ.....	1
------------	---

2. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM.....	69
2.1. Bireysel Çalgı Öğretim Elemanlarından Anket Yoluyla Elde Edilen Veriler.....	69
2.1.1. Bireysel Çalgı Öğretim Elemanlarına İlişkin Kişisel Bilgiler.....	69
2.1.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	72
2.1.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	116
2.1.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	131

2.1.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Olumlu/Olumsuz Sonuçları Açısından Görüşlerinin Değerlendirilmesi.....	143
2.2. Bireysel Çalgı Öğrencilerinden Anket Yoluyla Elde Edilen Veriler.....	145
2.2.1. Bireysel Çalgı Öğrencilerine İlişkin Kişisel Bilgiler.....	145
2.2.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	163
2.2.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	219
2.2.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumunun Değerlendirilmesi.....	236
2.2.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Olumlu/Olumsuz Sonuçları Açısından Görüşlerinin Değerlendirilmesi.....	250
2.2.6. “Başarı Notu” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerinin Değerlendirilmesi.....	253
2.2.7. “Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerinin Değerlendirilmesi.....	254
2.2.8. “Kaygı Duyma” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerinin Değerlendirilmesi.....	255

3. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	259
3.1. Sonuçlar.....	259
3.1.1. Araştırma Örneklemini Oluşturan Bireysel Çalgı Öğretim Elemanlarının Kişisel Bilgilerine Yönelik Sonuçlar.....	259
3.1.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	261

3.1.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	276
3.1.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	280
3.1.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Olumlu/Olumsuz Sonuçları Açısından Görüşlerine Yönelik Sonuçlar.....	284
3.2.1. Araştırma Örneklemini Oluşturan Bireysel Çalgı Öğrencilerinin Kişisel Bilgilerine Yönelik Sonuçlar.....	284
3.2.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	290
3.2.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	304
3.2.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ile Bu Görüşlerin Diğer Görüşlerle Aralarındaki İlişki Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	309
3.2.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Olumlu/Olumsuz Sonuçları Açısından Görüşlerine Yönelik Sonuçlar.....	313
3.2.6. “Başarı Notu” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerine Yönelik Sonuçlar.....	314
3.2.7. “Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerine Yönelik Sonuçlar.....	314
3.2.8. “Kaygı Duyma” Bağımlı Değişken Alındığında Oluşan Model ve Bağımsız Değişkenlerin Modele Katılım Değerlerine Yönelik Sonuçlar.....	314
3.2. Öneriler.....	315

KAYNAKLAR.....	322
EKLER.....	324
ÖZGEÇMİŞ.....	343

ŞEKİL VE ÇİZELGELER LİSTESİ

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Beynin bölümleri.....7

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1.1. Müzik yeteneğinin öğeleri.....35

Çizelge 1.2. Görev yapılan üniversiteler dağılımı (Frekans Örneği).....59

Çizelge 1.3. Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme”ye ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu (Korelasyon Örneği).....61

Çizelge 1.4. a) “Başarı Notu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri (Regresyon Örneği).....63

Çizelge 1.4. b) “Başarı Notu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri (Regresyon Örneği).....63

Çizelge 2.1.1.1. Öğretim elemanlarının cinsiyetlerine ilişkin dağılım.....69

Çizelge 2.1.1.2. Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversitelere ilişkin dağılım.....69

Çizelge 2.1.1.3. Öğretim elemanlarının unvanlarına ilişkin dağılım.....70

Çizelge 2.1.1.4. Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara ilişkin dağılım.....70

Çizelge 2.1.1.5. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile görev yaptıkları üniversitelere ilişkin dağılım.....71

Çizelge 2.1.2.1. Öğretim elemanlarının etüt/eseri öğretme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....72

Çizelge 2.1.2.2. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversiteler ile öğretme aşamasında ezberi kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....73

Çizelge 2.1.2.3. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile öğretme aşamasında ezberi kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....	75
Çizelge 2.1.2.4. Öğretim elemanlarının etüt/eseri ezberletme aşamasında kullandıkları ezber seçeneklerine ilişkin dağılım.....	76
Çizelge 2.1.2.5. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezberletme aşamasında kullandıkları ezber seçeneklerine ilişkin dağılım.....	78
Çizelge 2.1.2.6. Öğretim elemanlarının öğrencilerini konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini destekleme durumlarına ilişkin dağılım.....	80
Çizelge 2.1.2.7. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversiteler ile öğrencilerini konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini destekleme durumlarına ilişkin dağılım.....	81
Çizelge 2.1.2.8. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile öğrencilerini konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini destekleme durumlarına ilişkin dağılım.....	83
Çizelge 2.1.2.9. Öğretim elemanlarının öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmalar durumuna ilişkin dağılım...85	85
Çizelge 2.1.2.10. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversiteler ile öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmalar durumuna ilişkin dağılım.....	86
Çizelge 2.1.2.11. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmalar durumuna ilişkin dağılım.....	89
Çizelge 2.1.2.12. Öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	91
Çizelge 2.1.2.13. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversiteler ile ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	92
Çizelge 2.1.2.14. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	94
Çizelge 2.1.2.15. Öğretim elemanlarının ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	96

Çizelge 2.1.2.16. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	97
Çizelge 2.1.2.17. Öğretim elemanlarının bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	98
Çizelge 2.1.2.18. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	100
Çizelge 2.1.2.19. Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	101
Çizelge 2.1.2.20. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	102
Çizelge 2.1.2.21. Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını ve bu konuda alınabilecek önlemleri belirtme durumlarına ilişkin dağılım.....	103
Çizelge 2.1.2.22. Öğretim elemanlarının ezber tekniği kullanan kişiyi tanımlama durumlarına ilişkin dağılım.....	106
Çizelge 2.1.2.23. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	107
Çizelge 2.1.2.24. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	108
Çizelge 2.1.2.25. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	109
Çizelge 2.1.2.26. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalara”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	110
Çizelge 2.1.2.27. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	111

Çizelge 2.1.2.28. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	113
Çizelge 2.1.2.29. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	114
Çizelge 2.1.2.30. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu.....	115
Çizelge 2.1.3.1. Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım....	116
Çizelge 2.1.3.2. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	117
Çizelge 2.1.3.3. Öğretim elemanlarının öğrencilerin konser/resitallerdeki başarılarının ilişkili olduğu durumlara yönelik görüşleri dağılımı.....	118
Çizelge 2.1.3.4. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile öğrencilerin konser/resitallerdeki başarılarının ilişkili olduğu yönelik görüşleri dağılımı.....	119
Çizelge 2.1.3.5. Öğretim elemanlarının ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	120
Çizelge 2.1.3.6. Öğretim elemanlarının çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	121
Çizelge 2.1.3.7. Öğretim elemanlarının armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	121
Çizelge 2.1.3.8. Öğretim elemanlarının müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	122
Çizelge 2.1.3.9. Öğretim elemanlarının eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	123
Çizelge 2.1.3.10. Öğretim elemanlarının ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	123

- Çizelge 2.1.3.11. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....124**
- Çizelge 2.1.3.12. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....125**
- Çizelge 2.1.3.13. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....126**
- Çizelge 2.1.3.14. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....127**
- Çizelge 2.1.3.15. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Müziksel İşitme Dersinin Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....128**
- Çizelge 2.1.3.16. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Eser Çözümleme Dersinin Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....129**
- Çizelge 2.1.3.17. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....130**
- Çizelge 2.1.4.1. Öğretim elemanlarının ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....131**
- Çizelge 2.1.4.2. Çapraz Çizelge: Öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılar ile ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....132**
- Çizelge 2.1.4.3. Öğretim elemanlarının konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....133**
- Çizelge 2.1.4.4. Öğretim elemanlarının müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....134**

- Çizelge 2.1.4.5. Öğretim elemanlarının ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....134**
- Çizelge 2.1.4.6. Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....135**
- Çizelge 2.1.4.7. Öğretim elemanlarının konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....135**
- Çizelge 2.1.4.8. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....136**
- Çizelge 2.1.4.9. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....137**
- Çizelge 2.1.4.10. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....138**
- Çizelge 2.1.4.11. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....139**
- Çizelge 2.1.4.12. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....141**
- Çizelge 2.1.4.13. Korelasyon Çizelgesi: Öğretim elemanlarının “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....142**
- Çizelge 2.2.1.1. Öğrencilerin cinsiyetlerine ilişkin dağılım.....145**
- Çizelge 2.2.1.2. Öğrencilerin okula giriş yıllarına ilişkin dağılım.....145**

Çizelge 2.2.1.3. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılara ilişkin dağılım.....	146
Çizelge 2.2.1.4. Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notlarına ilişkin dağılım.....	147
Çizelge 2.2.1.5. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile bireysel çalgı dersi başarı notlarına ilişkin dağılım.....	148
Çizelge 2.2.1.6. Öğrencilerin çaldıkları konser türüne ilişkin dağılım.....	149
Çizelge 2.2.1.7. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile çaldıkları konser türüne ilişkin dağılım.....	150
Çizelge 2.2.1.8. Öğrencilerin konserde çalma sıklıklarına ilişkin dağılım.....	152
Çizelge 2.2.1.9. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile konserde çalma sıklıklarına ilişkin dağılım.....	154
Çizelge 2.2.1.10. Öğrencilerin resital verme sıklıklarına ilişkin dağılım.....	157
Çizelge 2.2.1.11. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile resital verme sıklıklarına ilişkin dağılım.....	158
Çizelge 2.2.1.12. Öğrencilerin görev aldıkları toplam sanat etkinliklerine ilişkin dağılım.....	160
Çizelge 2.2.1.13. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile görev aldıkları toplam sanat etkinliklerine ilişkin dağılım.....	161
Çizelge 2.2.2.1. Öğrencilerin etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....	163
Çizelge 2.2.2.2. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....	164
Çizelge 2.2.2.3. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarına ilişkin dağılım.....	165
Çizelge 2.2.2.4. Öğrencilerin etüt/eseri ezberleme konusunda zorlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	166
Çizelge 2.2.2.5. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezberlemede zorlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	167

Çizelge 2.2.2.6. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile ezberlemede zorlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	169
Çizelge 2.2.2.7. Öğrencilerin etüt/eseri ezberleme aşamasında kullandıkları ezber seçeneklerine ilişkin dağılım.....	170
Çizelge 2.2.2.8. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile etüt/eseri ezberleme aşamasında kullandıkları ezber seçeneklerine ilişkin dağılım.....	172
Çizelge 2.2.2.9. Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmalara ilişkin dağılım.....	173
Çizelge 2.2.2.10. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmalara ilişkin dağılım.....	174
Çizelge 2.2.2.11. Öğrencilerin şarkı formlu eserleri ezberleme sürelerine ilişkin dağılım.....	175
Çizelge 2.2.2.12. Öğrencilerin büyük formlu eserleri ezberleme sürelerine ilişkin dağılım.....	176
Çizelge 2.2.2.13. Öğrencilerin ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	176
Çizelge 2.2.2.14. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	178
Çizelge 2.2.2.15. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	180
Çizelge 2.2.2.16. Öğrencilerin ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	181
Çizelge 2.2.2.17. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	182
Çizelge 2.2.2.18. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	184

Çizelge 2.2.2.19. Öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	185
Çizelge 2.2.2.20. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	187
Çizelge 2.2.2.21. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin dağılım.....	189
Çizelge 2.2.2.22. Öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirilme durumlarına ilişkin dağılım.....	190
Çizelge 2.2.2.23. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirilme durumlarına ilişkin dağılım.....	192
Çizelge 2.2.2.24. Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	194
Çizelge 2.2.2.25. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	195
Çizelge 2.2.2.26. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	197
Çizelge 2.2.2.27. Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını ve bu konuda alınabilecek önlemleri belirtme durumlarına ilişkin dağılım.....	198
Çizelge 2.2.2.28. Öğrencilerin ezber tekniği kullanan kişiyi tanımlama durumlarına ilişkin dağılım.....	201
Çizelge 2.2.2.29. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezberlemede Zorlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	202
Çizelge 2.2.2.30. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	203
Çizelge 2.2.2.31. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	204

Çizelge 2.2.2.32. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	205
Çizelge 2.2.2.33. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	206
Çizelge 2.2.2.34. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	207
Çizelge 2.2.2.35. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	208
Çizelge 2.2.2.36. Regresyon Çizelgesi: “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....	209
Çizelge 2.2.2.37. Regresyon Çizelgesi: “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....	211
Çizelge 2.2.2.38. Regresyon Çizelgesi: “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....	213
Çizelge 2.2.2.39. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	216
Çizelge 2.2.2.40. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme”ye ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	217
Çizelge 2.2.2.41. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişki durumu.....	218
Çizelge 2.2.3.1. Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	219

Çizelge 2.2.3.2. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bireysel çalgılar ile ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	220
Çizelge 2.2.3.3. Öğrencilerin konser/resitallerdeki başarının ilişkili olduğu durumlara yönelik görüşlerinin dağılım.....	221
Çizelge 2.2.3.4. Öğrencilerin ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	222
Çizelge 2.2.3.5. Öğrencilerin çalgı derslerinde ezber tekniğini kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	223
Çizelge 2.2.3.6. Öğrencilerin armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	224
Çizelge 2.2.3.7. Öğrencilerin müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	225
Çizelge 2.2.3.8. Öğrencilerin eser çözümlleme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	226
Çizelge 2.2.3.9. Öğrencilerin ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlleme ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....	226
Çizelge 2.2.3.10. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumları”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....	227
Çizelge 2.2.3.11. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....	228
Çizelge 2.2.3.12. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....	229
Çizelge 2.2.3.13. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....	230
Çizelge 2.2.3.14. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....	232

- Çizelge 2.2.3.15. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....233**
- Çizelge 2.2.3.16. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....234**
- Çizelge 2.2.3.17. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....235**
- Çizelge 2.2.4.1. Öğrencilerin ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....236**
- Çizelge 2.2.4.2. Öğrencilerin konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....237**
- Çizelge 2.2.4.3. Öğrencilerin müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüdün/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....238**
- Çizelge 2.2.4.4. Çapraz Çizelge: Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları ile müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüdün/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....239**
- Çizelge 2.2.4.5. Öğrencilerin ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....240**
- Çizelge 2.2.4.6. Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....241**
- Çizelge 2.2.4.7. Öğrencilerin konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne katılma durumlarına ilişkin dağılım.....242**
- Çizelge 2.2.4.8. Öğrencilerin “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....243**

Çizelge 2.2.4.9. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....244

Çizelge 2.2.4.10. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....245

Çizelge 2.2.4.11. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....246

Çizelge 2.2.4.12. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....247

Çizelge 2.2.4.13. Korelasyon Çizelgesi: Öğrencilerin “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu.....249

Çizelge 2.2.6.1. Regresyon Çizelgesi: “Başarı Notu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....253

Çizelge 2.2.7.1. Regresyon Çizelgesi: “Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....254

Çizelge 2.2.8.1. Regresyon Çizelgesi: “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri.....255

KISALTMALAR

Kısaltma	Bibliyografik Bilgi
a.g.e.	Adı Geçen Eser
a.g.m.	Adı Geçen Makale
α	Alfa
Bkz.	Bakınız
bs.	Baskı
c.	Cilt
çev.	Çeviren
ed.	Editör
f	Frekans
r	Korelasyon Katsayısı
s.	Sayfa
sy.	Sayı
vb.	Ve benzeri
vs.	Vesaire
%	Yüzde

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Mesleki müzik eğitimi, müziği meslek olarak seçmiş kişilere yönelik hazırlanmış ve programlanmış bir eğitimidir. Bu eğitim, müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği temel ve ileri düzeyde müzik kuramları bilgisi, armoni, kontrpuan, müzik tarihi ve kültürü bilgileri edinimi yanı sıra müziksel işitme, okuma, yazma, yaratma, müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma, müziksel algılama, müzikal belleği kullanma, şarkı söyleme, çalgı çalma gibi birikim ve davranışların kazandırılmasını amaçlamakla birlikte müzik eğitimi alan kişilerin müziksel duyarlılığını artırma ve onlara müziksel bir kişilik kazandırılmasını da içermektedir.

Say'a göre mesleki müzik eğitimi: "yetenekli bireylerin müziği meslek olarak edinmeleri ve alanlarında uzmanlaşmaları için gerçekleştirilen müzik eğitimidir."¹

Müzik eğitimi şarkı söylemek, çalgı çalmak, konser vermek gibi görsel ve işitsel etkileri olan uygulamalardan oluşmaktadır. Ancak bu tür bir değerlendirme müziğin sonucuna yönelik olup müzik eğitimi dışında kalan insanların genel bir değerlendirmesidir. Oysa müzik ve mesleki müzik eğitimi, çalma ve söylemeye dayalı sonuç temelli değerlendirmelerde olduğundan çok daha geniş boyutlu, çok çeşitli alt eğitim dalları ve bu dallara yönelik güç, dayanıklılık ve adanmışlık gerektiren yaşantıların var olduğu bir süreci kapsar. Çalgı çalma ve şarkı söyleme müzik eğitimi süresince öğrenilen her türlü teorik bilginin pratiğe dönüştüğü, uygulamalı olarak gösterildiği, öğrenilenlerin sese ve ritme dönüşebildiği birer araç konumundadırlar. Çalgı çalmak ve şarkı söylemek, sadece notaların seslendirilmesi değil bununla birlikte üstüne kurulmuş olan kültürü, tarihi ve yenilikleri ortaya koymak olduğundan, çalgı eğitiminin müzik eğitiminde ayrı bir yeri ve öneminin olduğu söylenebilir.

Yukarıda açıklananlara göre müzik eğitiminin tüm temel alt dalları yanı sıra çalgı eğitiminin gerek süreç gerek sonuç açısından, gerek meslek içinde gerek izleyici için çok daha ayrı bir yeri ve önemi olduğundan söz edilebilir. Çalgı eğitimi temel olarak çalgı çalmayı öğrenme, çalgı çalmayı geliştirme ve çalgıyı etkin bir biçimde kullanabilme gibi etkinlikleri geliştirecek biçimde programlanıp yürütülmektedir. Çalgı

¹ Say, Ahmet, **Müzik Tarihi**, 5. bs., Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2003, s. 537.

çalmayı/şarkı söylemeyi öğrenme, çalgı çalmayı/şarkı söylemeyi geliştirme ve çalgıyı/sesi etkin olarak kullanma davranışlarının hazırlayıcısı durumunda olduğundan, genel ve geçerli öğretme ve öğrenme yöntemlerine ek olarak bilgiyi işleme kuramının da kullanılması yoluyla daha etkili ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşeceği, bu şekilde çalgı çalmayı geliştirme ve çalgıyı etkin bir biçimde kullanabilme davranışlarının da amaçlanan düzeye erişeceğini söylemek mümkündür.² Çalgıyı geliştirme ve etkin kullanabilme davranışlarının yanında diğer tüm alanlarda olduğu gibi çalgı öğreniminde de büyük etkisi olan belleğin, ezber yönteminin bilinçli ve düzenli kullanımı ile çalmayla ilgili tüm öğrenme sürecinin daha etkili ve kalıcı bir sürece dönüşmesi mümkündür.

Eğitimde bilişsel öğrenme kuramlarının kullanımı daha etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi amacıyla düzenli biçimde artmaktadır. Etkili öğrenmenin gerçekleşebilmesinde sadece duyu organlarından gelen bilgilerin yeterli olmadığı anlaşılmış, bu sürece duyu yolu ile gelen bilgilerin bellek süreçlerine alınma biçimleri, önceki bilgilerle kurulan ilişkiler ve yapılan yorumların da eklenmesi gereği doğmuştur. Bu nedenle bellek, algı, dikkat durumu, unutma ve hatırlama (geri getirme) gibi bilişsel süreçlerin işleyiş biçimleri ve bilişsel öğrenmedeki önemleri anlaşılmış ve incelenmeye başlanmıştır.

Bilgiyi işleme kuramına göre öğrenme süreci, belleğin bilgiyi alması, işlemesi, bilginin biçim ve içeriğinin değişmesi, depolanması, ihtiyaç durumunda geri getirilip tepki vermesi biçiminde açıklanmaktadır. Ergün, bilgiyi işleme kuramına göre öğrenmenin bireyin sahip olduğu bazı yapılar ve bu yapılarla bağlantılı süreçler sonucunda gerçekleştiğini, öğrenmeyi etkileyen temel yapıların duyu kayıtları, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellek olduğunu, öğrenmeyi etkileyen süreçlerin ise tanıma, algı ve dikkat, bilgiyi kodlama, örgütleme, depolama ve hatırlama süreçleri olduğunu belirtmiştir.³

² Tarman, Süleyman, **Müzik Eğitiminin Çalgı Eğitimi Boyutunda Bilgiyi İşleme Kuramının İşe Koşulması**, s. 1, <http://www.muzikegitimcileri.net>, 21Ekim 2005.

³ Ergün, Mustafa, **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, s. 2, <http://www.egitim.aku.edu.tr/kuramsal06.ppt>, 12 Ekim 2005.

Bilgiyi işleme kuramının iki temel boyutu bulunmaktadır. Duyusal kayıt, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellek ilk boyutu, bu yapılara bağlı olan bilişsel süreçler kodlama, tekrarlama ve geri getirme ise ikinci boyutu oluşturmaktadır.

Bilgiyi işleme kuramının ilk aşaması bireyin duyu organları yolu ile gelen uyarıcıları alması ile başlamaktadır. Duyusal kayıt sürecine gelen bilgilerin çoğu dışarı atılmakta, sadece kişinin o an için ilgi duyduğu ve üzerinde çalıştığı bilgiler çok kısa bir süre burada tutularak algılanmakta ve tanınmaktadır. İlgi gören bilgiler dikkat ve algı süreçleri aracılığı ile kısa süreli belleğe geçirilir. Burada bilgi hala etkinliğini korur ve işlenir. Uzun süreli belleğe geçirilmesi uygun görülen bilgiler bazı süreçlerin yardımı ile uzun süreli belleğe bir daha silinmemek üzere kaydedilir. Uzun süreli bellekte bulunan eski bilgiler kısa süreli bellekten gelen yeni bilgiler ile iletişim içine girerek bilgilerin kayıt aşamasını tamamlarlar. Açıklanmaya çalışıldığı gibi, bilgiyi işleme kuramına göre bilgi çeşitli bilişsel süreçlerden geçerek bellekteki yerini almaktadır.

Bellek ve öğrenme ilişkisini açıklayan bilimsel araştırmaların nicel ve nitel artışı öğrenme ve öğretme yöntemlerini de kapsar biçimde göze çarpmaktadır. Öğrenme kuramına ilişkin olarak ortaya konan yenilikler giderek artmakta ve bu yeniliklerin yaratılması ve yaratma sonucunda ortaya çıkan farklılıklar, öğrenme yöntemleri, öğretme yöntemleri, beyin, bellek, bilişsel etkinlikler olmak üzere bilimin dolayısıyla teknolojinin de sürekli konusu olmaktadır.

Gelişen bilim ve teknoloji her geçen gün düşünme, beyin, bellek gibi yapıların ve işlevlerin daha fazla kullanılmasını bir zorunluluk haline getirmektedir. Çözümlemeli düşünmenin, araştırma yapmanın, sorgulamanın daha önemli olduğu günümüzde, beyne ve belleğe daha fazla gereksinme duyulmaktadır. İçinde bulunulan bilgi ve iletişim çağının eğitim yoluyla insana yüklediği yaşam kültürü çözümlemeli düşünme, araştırma, sorgulama gibi daha çok beyin ve belleğin kullanımını gerektiren uygulamalara dayalı ve beynin kapasitesini geliştirmeye yönelik bir ivme kazanmıştır. Ortaya çıkan her bilginin anlamlı biçimde beynimizde saklanması, gerektiğinde depolandığı yerden çıkarılması, belleğin asıl görevlerinden biridir. Sistemli düşünme, daha fazla bilgiyi anlamlı bir biçimde belleğe kaydetme, bilim ve teknoloji dünyasındaki hızlı gelişmeler sonucu büyük bir önem kazanmış, bellek kapasitesinin daha iyi kullanılması ve bilginin belleğe alınmasında izlenecek yöntemlere yönelik

kitaplar yazılmış ve araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalarda etkili sonuçlarıyla dikkat çeken güçlü hafıza tekniklerine yönelik bilgiler de bulunmaktadır.

Güçlü hafıza tekniklerinden söz etmeden önce bu tekniklerden iyi sonuç almak amacıyla uygulama sırasında dikkat edilmesi gereken bazı ilkelerin olduğunu söylemek gerekir. Bilgiyi anlamlı hale getirme, bilgiyi belirli bir düzene sokma, bilgiyi zihinde canlandırma (hayal gücünün kullanımı), soyut bilgileri somutlaştırma, hafızada var olan bilgilerle hafızaya yeni alınacak bilgiler arasında çağrışım (bağlantı) kurma, dikkat ve ilginin hafızaya alınacak bilgi üzerine odaklanması, hafızaya alınacak bilgiler arasında ritmik bir uyum kurma, bilgiyi çok kanallı (görme, duyma, dokunma, koklama, tatma, vb.) kaydetme, hafızaya alınacak bilginin hatırlanmasını kolaylaştıracak anahtar bir kelime bulma gibi ilkeler hafıza tekniklerinden daha olumlu ve sağlam sonuçlar elde etme yönünde büyük önem taşımaktadır.⁴

Psikoloji biliminin gelişmesiyle birlikte öğrenme, unutmama ve hafıza kavramları daha fazla önem kazanmaya başlamış, unutmamanın doğurduğu olumsuz sonuçların etkilerinin azaltılması ve beynin daha etkin bir biçimde kullanılabilmesi yönünde çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Belleğin depolama ve işleme işlemlerini sınırlı bir biçimde gerçekleştirebilmesi, hatırlama yeteneğimizin bizi yanıltabildiğine ilişkin örneklerin yaşanması, hatırlamaya yardımcı yöntemler kullanarak bellek başarımının geliştirilmesine yönelik araştırmaların yapılmasını gerekli kılmıştır. Bu konuda yapılan araştırmalar mnemonik teknik ya da sistemlerin kullanımını içermektedir. Mnemonik teknikler, hatırlamaya yardımcı olan teknik ve yöntemler ya da güçlü hafıza teknikleri olarak ifade edilebilir. Bilgiyi belleğe alma teknikleri akrostiş tekniği, bağlama tekniği, yerleşim (loci) tekniği, asma (peg) tekniği (sayı-şekil yöntemi), fonetik alfabe tekniği, ilk harf tekniği, roman oda tekniği ve ezber tekniğidir.⁵ Bu teknikler içinde en fazla bilinenini ve kullanılanını ezber tekniği oluşturmaktadır. Ezber tekniği bazı yanlış kullanımlar sonucunda, özellikle eğitim-öğretim alanında kullanımından kaçınılan ve hoş karşılanmayan bir bellek metodu durumuna gelmiştir. Oysa doğru bir teknik ve düzenli bir çalışma planı izlendiğinde ezber, bilginin belleğe alınması, unutulmaması ve uzun süre saklanabilmesi için gerekli ve etkili bir yöntem haline gelebilmektedir.

⁴ Yıldız, Ahmet, **Güçlü Hafıza**, 2. bs., Alfa Yayınları, İstanbul, 2004, s. 213-239.

⁵ Yıldız, a.g.e., s. 242-310.

Ezberin, bilginin belleğe kaydedilmesinde, eğitim-öğretim yaşamında öğrenciler ya da öğretmenler tarafından bilinçli ya da bilinçsiz olarak yaygın bir biçimde kullanıldığı; belleğin kodlama, depolama ve ara-bul-geriye getir işlevlerinden özellikle depolama ile ilgili olduğu ve bilginin bellekte uzun süre saklanabilmesi için gerekli olduğu bilinmektedir. Örneğin müzik eğitimi kapsamında öğrenilen etüt ya da eserlerin bellekte depolanması (uzun süre saklanması) büyük ölçüde bu parçaların çok fazla çalışılmış olmaları ve bunun doğal sonucu olarak da ezberlenmiş olmaları ile mümkündür. O halde ezberin beyin işlevleri ile ilgili olduğu, belleğin kodlama, depolama ve ara-bul-geriye getir aşamaları içinde etkin olarak yer aldığı ve kullanıldığı söylenebilir.

Arka beyin, orta beyin, ön beyin, beyin kabuğu ve bellek beyin kapasitesini oluşturan yapılardır. Bu yapıların her birinin algılama, düşünme, değerlendirme gibi davranışların gerçekleşmesinde görev aldıkları, her birinin farklı işleve sahip oldukları bilinmektedir. Beynin doğal görevi ve etkinlikleri içerisinde algılama, düşünme, saklama, değerlendirme ve öğrenme davranışları birincil davranışlar olarak açıklanabilir. İnsanı ilgilendiren her konuda beynin farklı bölgelerinde farklı düzeyde etkinlikler gözlemlense de sayılan bu davranış etkinliklerinin hemen her alanda kullanıldığı bilinmektedir. Öyleyse bilim, sanat, kültür, spor, eğitim vb. bütün alanlarda beynin yukarıdaki etkinliklerinden yararlanma zorunluluğu vardır. Müzik eğitimi ve müzik alanında da algılama, düşünme, değerlendirme ve öğrenme davranışları beynin birincil etkinlikleri arasındadır.

“Bağlantı kurucu beyin kabuğu, evrimleşme sürecinde en fazla gelişen ve insan sinir sisteminin en fazla nöron (sinir hücresi) içeren kısmıdır. Algılama, öğrenme, düşünme ve bellekle ilgili süreçlerin burada yer aldığı zannedilmektedir.”⁶ Bağlantı kurucu korteks beynin küçük bir kısmını oluşturan duyum ve motor korteksin etrafında ve arasında kalan beyin kabuğu kısmıdır. Yeni öğrenilen davranışlar ve bilgilerle eski yaşantılar arasındaki bağlantıların bu kısımda kurulduğu varsayılmaktadır. Algılama, öğrenme, düşünme ve bellekle ilgili davranışların bağlantı kurucu kortekste gerçekleştiğini doğrulayan pek çok deney yapılmıştır. Örneğin her iki beyin yarıkürsünde bulunan dört lobdan biri olan ense lobu yakınında, bağlantı kurucu

⁶ Cüceloğlu, Doğan, **İnsan ve Davranışı**, 12. bs., Remzi Kitapevi, İstanbul, 2003, s. 78-79.

kortekste oluşan beyin zedelenmeleri, derinlik algılaması ile ilgili sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yapılan başka bir deneyde, alın lobundan bir parça çıkarılan denek hayvanlarının yiyeceğın nerede olduğunu hatırlayamadıkları gözlenmiştir. Bu durum, alın lobundaki bağlantı kurucu korteksin düşünme ve bellekle ilgili olduğu sonucu ortaya çıkarmıştır. Kaza sonucunda alın lobu zedelenmiş kişilerin, önceden bildikleri bilmecelerin çözüm yollarını hatırlayamama nedenleri ile planlama, karar verme, sosyal kurallara uygun davranma gibi yetilerinin kaybolma nedenlerinin de beynin bu kısmıyla ilgili olduğu anlaşılmıştır. Bu ve benzer sonuçlar bağlantı kurucu beyin kabuğu alanında bellekle ilgili işlevlerin bulunduğunu göstermektedir.⁷ O halde müzik eğitimi açısından değerlendirildiğinde bağlantı kurucu korteks alanında; çalınan sesleri algılayabilme ve öğrenebilme, müzikal düşünebilme (dönemsel özellikleri ele alarak yorumlama), etüt/ eserin müzikal yapısını çözümleyebilme (armonik yönden inceleme), müzikal yapıyı görebilme (biçimsel olarak inceleme) ve müzikal yapıyı okuyabilme (solfej okuma, bona yapma) gibi müzikal süreçlerin gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Buradan yola çıkarak ezberlemenin müzik eğitimindeki etkilerinin anlaşılması bakımından beynin yapısına, işlevlerine ve beyni oluşturan alt yapılara değınmenin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Yıldız, beyni “göz kırpmamızı, nefes almamızı, su içmemizi, koşmamızı, hayatımızı devam ettirmemizi ve insan vücudu gibi karmaşık bir yapının uyum içerisinde çalışmasını sağlayan, elektrokimyasal devrelerle birbirine bağlanmış beyin hücrelerini tanımlayan sınırlardan (nöron) oluşan bir kontrol merkezi” olarak tanımlamaktadır.”⁸

Vester 'e göre beyin, dış dünyadan gelen bilgi ve uyarıcıları çeşitli frekanslara indirgeyip biçimlendirerek insanların algılayabileceğı bir biçime getirmede, diğer yandan da insanlar tarafından iletilmek istenen bilgileri anlamlı hale getirmede önemli bir görevi olan merkez konumundadır.⁹

Beynimize beş duyumuzla ulaşan her türlü bilgi ve uyarıcı, beyin tarafından ayrıştırılmaktadır. Örneğın bir masaya bakıldığında, beyinde o masanın elektriksel bir

⁷ Cüceloğlu, a.g.e., s. 78–79.

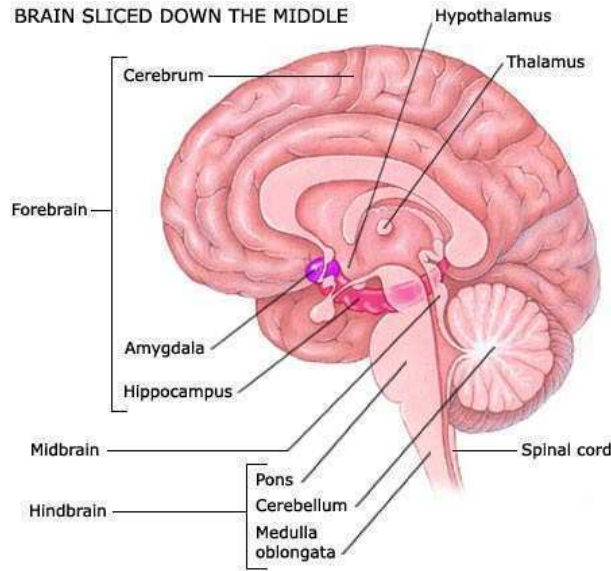
⁸ Yıldız, a.g.e., s. 18.

⁹ Vester, Frederic, **Düşünmek, Öğrenmek, Unutmak**, çev. Aydın Arıtan, 4. bs., Arıtan Yayınevi, İstanbul, 1997, s. 5.

modeli oluşmamakta, beyin, kendisine ulaşan (görüntü, ses, koku, tat ve benzeri) verileri frekanslarına ayırıştırıp kabul ederek gerekli yerlere yerleştirmektedir. Hatırlama sırasında ise bu süreç tersine işlemekte, frekans haline dönüştürülmüş (görüntü, ses, koku, tat ve benzeri) veriler belirli bir yoğunluk olarak normal (üç boyutlu) bir dünyayı algılamamızı sağlamaktadır.¹⁰ Buradan da anlaşıldığı gibi duyu organlarımız aracılığı ile dışarıdan gelen her türlü uyarıcının ya da bilginin anlamlı hale gelebilmesi ve bizim tarafımızdan anlaşılabilmesi, bu uyarıcı ya da bilgilerin beyin tarafından frekanslarına ayırıştırılmasına bağlıdır. Gelen uyarıcı ya da bilgilerin beyin tarafından ayırıştırılması, algılama, düşünme, öğrenme, hareket etme gibi temel davranışların gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Beyin üç temel kısımdan oluşmaktadır. Arka beyin (hindbrain), ön beyin (forebrain) ve orta beyin (midbrain) adı verilen bu bölümler kendi içlerinde birbirleri ile iletişim halinde oldukları gibi her biri birbirinden bağımsız görevleri de yerine getirmektedir.

Şekil 1.1. Beynin bölümleri

Orta beyin (midbrain), evrimsel gelişimde ilk gelişen yapılardan biridir. Ön ve arka beyni birleştiren orta beyinde işitme ve görme ile ilgili önemli işlevleri olan

¹⁰ Vester, a.g.e., s. 6.

nöronlar bulunmaktadır. O halde orta beyin müziksel işitme sırasında, çalgı çalmanın gerektirdiği nota okuma ve aynı zamanda notaları çalgı çalma ya da şarkı söyleme yolu ile sese dönüştürme aşamalarında hem görsel hem de işitsel açıdan faal olduğu söylenebilir.

Retiküler aktivasyon sistemi (Reticular Activating System / RAS), yapısı tam olarak anlaşılammış bir kısımdır. Beynin üç kısmıyla da ilişki halinde olan retiküler aktivasyon sistemi, son derece karmaşık ilişkileri içeren nöronlardan oluşmaktadır. Temel işlevinin uyanıklık ve dikkat derecesini ayarlamak olduğu gözlenmiştir. Müzik eğitiminin uygulama aşamasının bir bölümünü sınavlarda ya da konserlerde şarkı söylemenin ya da çalgı çalmanın oluşturduğu bilinmektedir. Şarkı söyleme ya da çalgı çalma, özellikle konser ya da sınav sırasında herhangi bir hatanın gerçekleşmemesi açısından büyük ölçüde dikkat gerektiren uygulamalardır. Bu durum uygulamayı yapan kişinin de iyi biçimde yoğunlaşmasını gerektirmektedir. Öyleyse retiküler aktivasyon sisteminin, karmaşık ilişkiler ve yoğun dikkat içeren davranışların gerçekleştirilmesinde etkin olduğu, konser ve sınav sırasında ihtiyaç duyulan dikkati ve yoğunlaşmayı sağladığını söylemek mümkündür.

Ön beyin (forebrain), talamus (thalamus), hipotalamus (hypothalamus), limbik sistem (limbic system), serebrum ve beyin kabuğundan (serebral cortex) oluşmaktadır. Talamus, duyu organlarından gelen nöronların beyin kabuğu ile olan ilişkisini sağlamaktadır. Talamusun belirli bir kısmı gözden gelen uyarıcıları, beyin kabuğundaki görme ile ilgili kısma yansıtmakta; belirli bir kısmı da kulaktan gelen uyarıcıları, beyin kabuğundaki işitme ile ilgili kısma yansıtmaktadır. Bu durumda ön beyinde bulunan talamusun görsel ve işitsel uyarıcıları beyin kabuğunun ilgili bölümlerine taşıyarak bir çeşit taşıyıcı olduğu yargısına varılabilir. O halde orta beyin ve retiküler aktivasyon sisteminden sonra ön beyin de müziksel işitme sırasında etkin biçimde görev alan yapılardan biri olduğunu söylemek mümkündür. Hipotalamus, heyecanların ve arzuların denetlendiği merkezdir. Saldırganlık duygusu ve ifadesi, uyanıklık ve uyku davranışı iç salgı bezlerinin çalışmalarını denetleyen süreçlerin işleyişi burada yer almaktadır. Limbik sistem, beyin sapının yukarı kısmıyla ön beyin arasında yer alan nöron ağından oluşmaktadır. Heyecanlanma, saldırma ve kaçma davranışları ile ilgili olan limbik sistemin bir bölümünün heyecanı yatıştırıcı, diğer bölümünün ise artırıcı bir işlevi

bulunmaktadır. Limbik sistemleri hasarlı olan hastaların dikkatleri dağıtıldığında biraz sonra ne yapacaklarını hatırlayamadıkları gözlenmiştir. Bu deney sonucunda limbik sistemin bellek işlevleri ile de ilgili olduğu kanıtlanmıştır. Serebrum, beyin yapıları içinde en gelişmiş olanıdır. Serebrum, beynin en evrimleşmiş kısmı olmakla birlikte, insan olmanın temel özellikleri olan zekâ, konuşma, hafıza ve öğrenme gibi insan davranışını etkileyen önemli süreçlerin gerçekleştiği, bunun yanında beyin kabuğunun işitme ve görme gibi hafıza bakımından önemli olan alıcılarında da etkin bir görevi olan beyin bölümüdür. Öyleyse serebrumun yeni bir davranış ya da bilginin öğrenilmesi ve hafızaya alınması sırasında ve benzer biçimde müzik alanında da yeni bir etüt/eserin öğrenilmesi ve müzikal belleğe alınması durumunda etkin olduğu bilinmekle birlikte özellikle müzikal bellek açısından, daha önce çalışılmış bir etüt/eserin hatırlanması ya da ilk defa çalışılan bir etüt/eserin nota (görsel) ve ses (işitsel) bakımından belleğe alınması durumunda önemli bir değer taşıdığı söylenebilir. Bu nedenle beyin kabuğu (serebrumu kaplayan girintili çıkıntılı yüzey) beyindeki en önemli bölümdür.

İstemli hareketlerin denetlenmesinden, duyuların alınması, bilinçli algılanması ve birleştirilip yönlendirilmesinden, yüksek düzeydeki zihinsel ve duygusal işlevlerin düzenlenmesinden sorumlu olan beyin kabuğu; bellek, konuşma, anlama, matematik, resim ve müzikle ilgili yeteneklerin tümünü de görev olarak üstlenmektedir.¹¹ Başka bir değerlendirmeyle beyin kabuğu, sözü edilen bütün bu yeteneklerin oluşmasında etkin biçimde rol almaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi beyin kabuğunun belirli bölümleri görsel, belirli bölümleri işitsel, belirli bölümleri de zihinsel alıcılar açısından duyarlıdır. Bu durumda duyu organlarından gelen her türlü uyarıcının beyin kabuğu tarafından çözümlenmeye alındığı söylenebilir. O halde işitsel uyarıcıların beyin kabuğunun işitme ile ilgili kısmına iletilerek burada değerlendirildiği ve beyin kabuğunun müzikal bellekle ilgili işlevlerde etkin olduğu söylenebilir.

Beyin kabuğunda görme, işitme ve beden duyuları ile ilgili olan kısma duyuusal korteks, beden hareketleri ile ilgili olan kısma motor korteks adı verilmektedir. Beyin kabuğunun duyuular yoluyla gelen iletileri algıladığı kısmı (duyuusal korteks) ile otomatikleşmiş hareketleri yöneten kısmı (motor korteks) arasında kalan bölümüne bağlantı kurucu beyin kabuğu adı verilmektedir. Yeni öğrenilen davranışlar ve bilgilerle

¹¹ <http://www.eyup-meb.gov.tr/Öme/ome/09cokluzeka.htm>, 20 Eylül 2005.

eski yaşantılar arasındaki bağlantıların bu bölümde kurulduğu varsayılmaktadır. Müzik eğitimi açısından ele alınacak olursa, bağlantı kurucu korteksin yeni öğrenilen etüt ve eserler ile daha önceden öğrenilmiş olan etüt ve eserler arasında bağlantı kurduğu, bununla birlikte öğrenme ve hatırlamayı da desteklediği söylenebilir.

Müzik eğitiminin alt basamaklarından birini oluşturan çalgı eğitiminin gerçekleştirilmesi ve sürdürülmesinde kalıcı öğrenmenin gerekliliği bilinmektedir. Uzun bir süreç gerektiren çalgı eğitiminde doğru ve eksiksiz öğrenilen etüt ya da eserlerin bellekteki kalıcılığının belleğe alma yöntemlerinin doğru kullanımının yanı sıra bu parçaların iyi ezberlenmiş olmaları ile doğru orantılı olduğu düşünülebilir. Beyin yarıkürelerinin birbirleriyle iletişimde görev alan bağlantı kurucu korteksin bellek ve hatırlama ile yakından ilgili olup olmadığına ilişkin olarak bağlantı kurucu korteksin değişik noktalarının elektrikle uyarılmasını gerektiren çeşitli deneyler yapılmıştır. Bu deneylerden birinde beyin ameliyatından önce tümörün yerini belirlemek için yapılan elektriksel uyarma aşamasında bağlantı kurucu beyin kabuğu alanı uyarılan kişilerin uzun zamandır hiç hatırlamadıkları çocukluk anılarını en ince ayrıntılarına kadar hatırladıkları ve o olayların getirdiği heyecanı yeniden yaşadıkları gözlenmiş ve bağlantı kurucu korteksin hatırlama olayında güçlü bir etkiye sahip olduğu kanıtlanmıştır. Buradan yola çıkarak bağlantı kurucu korteks alanının müzikal bellek ile ilişki içinde olduğu söylenebilir.

Duyu organları ile beyne ulaşan uyarıcıların düzenlenmesi, anlamlarının araştırılması ve ne yapılacağına karar verilerek vücudun gerekli yerlerine iletilmesi nöron adı verilen sinir hücreleri ile bunlar arasındaki iletişim sonucu gerçekleşmektedir. Nöronlar arasında sonsuz olarak tanımlanabilecek bir iletişim ağı bulunmaktadır. Bu iletişim ağı görme, duyma, dokunma, tat alma vb. işlevleri yerine getiren vücuttaki diğer hücrelerle de iletişim içindedir. Nöronlar tarafından kurulan iletişim ağı ile öğrenme, konuşma, koşma, içme, yeme, çalgı çalma, şarkı söyleme, hatırlama, unutma gibi davranışlar gerçekleşmektedir. Nöronlar arasındaki iletişim ağının güçlü olması öğrenme ve hafızaya alma işlevlerinin daha iyi yapılmasını sağlarken, iletişim ağının

zayıf olması da unutmayı gerçekleştirmektedir.¹² İyi bir hafıza için nöronların ve nöronların aralarındaki iletişimin büyük önem taşıdığı açıktır.

Beyinde bulunan sinir ağları, çok sayıdaki bağlantıları zayıflatıp güçlendirerek anıları saklamakta ve hafızayı oluşturmaktadır. Alışılmadık bir deneyim karşısında, örneğin Mona Lisa'nın portresine bakılması sırasında, sinir ağları kendi aralarında farklı düzenlemelere gitmekte, böylece ilgili sinirler aniden bağlantılarını güçlendirerek karşılaşılan modeli tanımlamaya başlamaktadır. Kaydedilen bu veriler, ikinci deneyimde işlemi daha hızlı gerçekleştirirken, tekrarlanan işlemler bütünü, yaşamın zihinsel görüntüsü olarak beyinde saklanmaktadır. Örneğin sürekli homofonik yapıda eserler çalışmış bir öğrencinin polifonik yapıdaki Bach'ın iki sesli envansiyonlarının deşifresi sırasında beyin Mona Lisa'nın portresine bakıldığı andaki öğrenme sürecini yaşayacaktır. Böylelikle deşifre aşamasından sonraki çalışmalarda çalışılan parça sinir ağları tarafından hatırlandığından çalma davranışının daha iyi biçimde gerçekleştirilebildiği düşünülebilir. Çalışılan eserin tekrar edilme sayısının artması, beyin çalışılan eserle daha çok karşılaşması, öğrenmenin de o ölçüde iyi ve kalıcı olmasını gerektirmektedir. Bu durum, bilgiyi hem hatırlayıp hem simgeleştirebilen sinir ağının temelini oluşturmakla birlikte, bilginin belleğe alınması ve hatırlanması hakkında da fikir vermektedir.

Konuşma becerisinin gelişiminde öğrenilen kelimelerin ve bu kelimelerin anlamlarının hatırlanması, çalgı çalma becerisinin gelişiminde öğrenilen çalma pozisyonlarının hatırlanması ve uygulanması, benzer biçimde şarkı söyleme becerisinin gelişiminde öğrenilen ağız konumları ve nefes tekniklerinin hatırlanması ve uygulanması, nöronlar ile bu nöronların vücutta kendileriyle aynı görevi üstlenen hücrelerle olan iletişimine bağlıdır. Bunun tersi bir durum olan hatırlayamamanın nedeni de daha önce söz edildiği gibi nöronlar arasındaki iletişimin güçsüz olmasıdır. Nöronların iletişim niteliğinin düşmesi öğrenilmiş davranışın tekrarlanması ile yakından ilgilidir. Örneğin piyano çalmayı öğrenen bir çocuğun her gün düzenli olarak ilk derste öğrenilen parmak konumlarını ya da alıştırmaları çalışması gerekmektedir. Düzenli biçimde yapılan bu çalışmalar nöronların kendi aralarında piyano çalma etkinliği ile ilgili güçlü bir iletişim kurmalarını sağlamaktadır. Çalma davranışının geliştirilmesi ve

¹² Yıldız, a.g.e., s. 26.

unutulmaması yönünde yapılan tekrarlar nöronların birbirleri ile olan iletişimlerini güçlendirerek piyano çalma sırasındaki iletişimin unutulma olasılığını büyük ölçüde engellemektedir. Bu durum öğrenilmiş davranışın unutulma olasılığının, nöronların o davranış için geliştirdikleri iletişimin niteliği ve bu iletişimin tekrarlanma sıklığı ile büyük ölçüde ilgili olduğunu göstermektedir. Öyleyse, beyinde bulunan sinir hücreleri (nöronlar) arasındaki iletişimin ezberleme, unutma ve hatırlama davranışları ile yakından ilgili olduğu; öğrenme, bilgiyi belleğe kaydetme, bilgiyi bellekten geri çağırma gibi işlevlerin gerçekleşmesinin nöronlar arasındaki iletişimin niteliğine bağlı olduğu söylenebilir. Buradan da anlaşıldığı gibi bellek, bilgilerin öğrenilmesi ve gerektiğinde geri çağırılmasında bir çeşit aracı durumundadır. O halde belleğin ne olduğu, nasıl çalıştığı ve türleri hakkında fikir edinme bakımından bazı bilgilerin verilmesi yararlı görülmektedir.

Bellek, öğrenme ve çevre hakkında kazandığımız tecrübe ve bilgilerin depolanması ve daha sonra geri çağırılması görevini üstlenir. Bu görev beyindeki sinir hücreleri (nöron) ve bunların kendi aralarında yaptığı bağlantılar (sinapslar) ile sağlanmakta ve bu süreç bir dizi karmaşık işlemi içermektedir. Bellek aynı zamanda insanın yaşamı boyunca karşılaştığı bildirimleri zihnine yerleştirmesi ve daha sonra yeniden edimleştirip yararlanması olanağını sağlayan genel bir işlevdir.

Kanizi'ne göre bellek, duyum, algı ve izlenimlerimizin depo edilme ve saklanma yetisidir.¹³

Bellek, bilgileri değişik kodlar halinde sentezleyen ve depolayan alt birimler topluluğu olarak ele alınmaktadır. Öğrenmeyi, akıl yürütmeyi, bilinci ve dolayısı ile kişinin davranışlarını düzenleyen temel bir beyin işlevidir.¹⁴

Koptagel'e göre bellek, geçmişin sürekli etkinliğidir.¹⁵

Vester'e göre bellek, bilgileri değişik kodlar halinde sentezleyen ve depolayan alt birimler topluluğu; öğrenmeyi, akıl yürütmeyi, bilinci ve dolayısıyla kişinin davranışlarını düzenleyen temel bir beyin işlevidir.¹⁶

¹³ Kanizi, Gülseven, **Piyano Çalmada Ezber**, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1999, s. 9.

¹⁴ <http://www.byte.com.tr>, 11 Kasım 2005.

¹⁵ Koptagel İlal, Günsel, **Tıpsal Psikoloji: Tıpta Davranış Bilimleri**, 3. bs., Güneş Kitapevi Yayını, Ankara, 1991, s.164.

¹⁶ Vester, Frederic, a.g.e., s. 69-70.

Bellek, yaşam boyunca öğrenilen bilgilerin, davranış kalıplarının, deneyimlerin ve anıların kaydedildiği, gerektiğinde hatırlandığı bir yapıdır. Belleğin bu işlevi yaşam boyu devam eden bir süreç olmakla birlikte aynı zamanda zihnin temel işlevlerinden birini de oluşturmaktadır. Belleğin görevi duyu organları yolu ile gelen algıları, simgelere (bellek izi ve anılar) dönüştürerek beyindeki ilgili yerlere kaydetmektir. Bellek izine dönüştürülen algılar daha önceden kaydedilmiş izlerle etkileşim içine girerek yeni ilişkiler oluştururlar. Gerek duyulduğunda bilinç alanına çıkarılarak hatırlanırlar.

Yukarıdaki tanımlara göre belleği, duyum, algı ve izlenimler sonucu elde edilen bilginin kodlanma, depolanma ve geri getirilme süreçlerini kapsayan, beynin içerisindeki bir alt yapı olarak tanımlamak mümkündür. Bellek, öğrenme gibi hayatın sürdürülebilmesi için oldukça gerekli bir öğedir. Her yaşantı daha sonraki yaşantıları etkilemekte, dolayısıyla her yaşantı kendinden önceki yaşantı üzerine kurulmaktadır. Nasıl ki öğrenme bir şeyler edinmeye yönelik bir süreç ise, bellek de öğrenilenleri kendinde tutmak ve gerektiğinde kullanmak için gereklidir.¹⁷

Bu açıdan bakıldığında müzikal yaşantı ve bu yaşantıya ait alt yaşantılarda çalgı eğitimine ait her yaşantının da bir önceki yaşantı üzerine kurulması gereği ortaya çıkmaktadır. Öyleyse belleğin, çalgı eğitimi yaşantısının ilerlemesi ve geliştirilebilmesi için genel depo özelliğinin yanı sıra özel bir yaşantı deposu olarak da rol oynadığı söylenebilir. Öğrenme, yeni bir şeyler edinmeye yönelik bir süreç, bellek de bu öğrenilenleri korumaya, kendinde tutmaya ve ileride kullanmaya yönelik bir yapıdır. O halde öğrenme sürecinin bellek yapısı ile yakından ilgili olduğunu, aralarında doğru orantılı bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür. Nasıl ki iyi öğrenilmiş bir bilgi belleğin iyi kullanıldığını gösteriyorsa, kötü nitelikli bir öğrenme (geri getirememe durumu, unutma) de bellek süreçlerinin doğru kullanılmadığını göstermektedir. Buna göre bellek işlevlerinin kullanılması ve öğrenme arasında doğru orantılı bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Her gün pek çok izlenim, bilgi ve algı beyni etkilemekte, bunlardan bir kısmı unutulmakta, bir kısmı da beyinde kalarak hafıza denilen hatırlama yeteneğini oluşturmaktadır. Unutulacak ya da hafızada saklanacak izlenim, algı ve bilgileri

¹⁷ Koptagel, a.g.e., s. 164.

belirleyen etmenler kişisel istekler, hoşlanma ve beğenme gibi öznel yargılardır.¹⁸ Buradan belleğin kişisel beğeniler, yargılar ve istekler doğrultusunda bir kaydetme, saklama ve depolama işlevinin olduğu düşünülebilir. Müzik eğitimi alan bir kişinin alan eğitimiyle ilgili konulara karşı daha ilgili olması belleğin bu özelliği ile açıklanabilir.

Bellek, yapılan işlevlerin türüne göre “kodlama, depolama, ara-bul-geri getir” olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır. Kodlama aşamasında bilgi (uyarıcı) belleğe yerleştirilmekte, depolama aşamasında bellekte tutulmakta, ara-bul-geri getir aşamasında ise bellekten çağrılmaktadır. Müzik eğitiminin alt basamağından biri olan çalgı eğitiminde verilen tüm bilgiler depolanmakta, bu bilgiler ihtiyaç duyulduğunda da ara-bul-geri getir aşamasıyla geri getirilmekte ve işlevlerini yapmaktadırlar.

1960’lardan sonra yapılan araştırmalarda belleğin basitçe bilgi depolamaktan fazlasını yaptığı, birçok zihinsel işlemin kesiştiği bir merkez olduğu anlaşılmış, çok aşamalı bellek yapısının kabul edilmesi ile birlikte bellek yapısı duyuşal bellek, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellek olmak üzere üç ana bölümde incelenmeye başlanmıştır. Yapılan çeşitli araştırmalar sonucunda da bazı psikologlar duyuşal bellek (çok kısa süreli bellek), kısa süreli bellek ve uzun süreli bellek olmak üzere üç tür belleğin varlığından söz etmiş fakat genel yaklaşımlar belleğin kısa ve uzun süreli olarak iki tür olduğu yönünde birleşmiştir.¹⁹ Genel yaklaşımlar iki tür belleğin varlığından söz etse de müzik eğitimi ve müzik eğitiminin alt basamaklarından birini oluşturan çalgı eğitimi açısından çok kısa süreli belleğin görevine değinmek yararlı görülmektedir.

Çok kısa süreli bellek (duyuşal bellek), duyu organlarına gelen ilk uyarıların kaydedildiği, beş duyumuzla yaptığımız algılamaların elendiği ilk filtre olmakla birlikte bilgiyi depolamanın önemli bir aşamasını da oluşturmaktadır. Elektriksel titreşim yolu ile beyne giren uyarılar, elektriksel olarak yaklaşık yirmi saniye kadar duyuşal bellek alanında dolandıktan sonra unutulurlar. Bu süre içinde beyin, bu uyarılara karşı herhangi bir ilgi duymaz ya da daha önceden edinilmiş bağlantılarla bir çağrışım içine giremezse, duyu organlarından gelen bu uyarılar “saklanması yararsız” etiketi ile çok

¹⁸ Vester, a.g.e., s. 69.

¹⁹ Cüceloğlu, a.g.e., s. 171.

kısa süreli bellekten atılırlar.²⁰ Burada gerçekleşen süreçler sonucunda bir sonraki aşama olan kısa süreli belleğe hangi bilgilerin geçeceği belirlenir.

Çok kısa süreli belleğin varlığı müzik eğitiminde işitme yetisi açısından önem taşımaktadır. Müzik eğitimi büyük ölçüde işitme yeteneği üzerine kuruludur. Bu nedenle müzik eğitimi sürecinde işitme yeteneğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar bu sürecin önemli bir bölümünü kapsamaktadır. Mesleki müzik eğitimi kapsamındaki müziksel işitme eğitimi derslerinde solfej okumanın yanı sıra dikte edilen ezgiyi yazma, işitilen sesi algılama ve yazma, işitilen sesleri, aralıkları ve akorları kurma-söyleme gibi tamamen belleğe dayalı uygulamalar da yer almaktadır. Seslerin belleğe kaydedilmesi ve bellekte daha uzun süre tutulması gibi işitme yeteneğini geliştirme yönündeki uygulamalar, müzik eğitiminde bellek kapasitesine duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Müziksel işitme eğitimi dersi sınavlarında çok kısa süreli bellek önemli ölçüde kullanılmaktadır. Sınav kapsamında dikte edilen ezginin ölçü sayısı, birim vuruşu, tonalitesi gibi özellikleri, ezginin ilk defa çalınması ile birlikte duyuşal bellekte belirleme başlamaktadır. İşitilen her ses 20 sn kadar çok kısa süreli bellekte tutulmakta, beyin tarafından işleme alınmazsa unutulup gitmektedir. Belleğin bu özelliği bilindiğinden sınav sırasında dikte edilen ezgi en az 3-4 kez tekrar edilmektedir. Böylece duyular ile çok kısa süreli belleğe gelen veriler notaya alınarak kısa süreli belleğe gönderilmekte ya da unutulup gitmektedir.

Bazı algı ve izlenimler beynimizde çok kısa bir süre kalsalar bile pek çok hayati karar alıp ani tepkilerde bulunmamıza olanak tanır. Bundan kısa bir süre sonra da unutulurlar. Unutulan algılar üzerindeki ağır düşünme süreci ani tepkileri olanaksız kıldığından ani hareketler için gerekli olan algılar o olaydan sonra hemen unutulmalıdır. Tepkilerin ani ve seri olabilmeleri buna bağlıdır. Algıların büyük beyin kabuğuna gidip değerlendirilmeleri ve cevaplandırılmaları çok zaman almakta, bu nedenle de hareket gecikmektedir. Her hareketin beynin kontrolünden geçmesi zorunluluğu karşısında hareketler öncelikle büyük beyinde programlanmakta ve burada kesin şeklini aldıktan sonra giderek otomatikleşmektedir. Bu süreç gerçekleşene kadar her akımın aynı bağlantıları kat ederek beyne gitmesi ve oradan yanıt alması gerekmektedir. Uzun denemeler sonucu aynı etkilere sürekli aynı tepkilerin gelmesiyle bu bağlantılar

²⁰ Vester, a.g.e., s. 75.

otomatikleşmekte, böylelikle büyük beyin yükü hafifletilmekte, birbirine benzer pek çok yeni akımın oluşmasına da gerek kalmadan ani tepkiler kendiliğinden oluşmaktadır.²¹ Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi sürecinin gelişimi bu sürece ait algı ve izlenimlerin beyin tarafından motor (otomatik) hareketlere dönüşmesi ile gerçekleşmektedir. Bireysel çalgı/bireysel ses eğitiminin başlangıcında çalgının tutuluşu, yayın kullanımı, el ve parmak konumları/doğru nefes alma teknikleri, diyafram kasının kullanılması, ağzın alacağı konumlar gibi temel hareket ve davranışlar bir süre sonra beyin tarafından kontrol edilme gereksinimi duyulmadan otomatik hale gelmektedir. Böylelikle dikkat süreci ağız, el ve parmak konumları, çalgının doğru tutuluşu gibi davranışlardan parçanın doğru seslendirilmeye çalışılması, çalgıdan temiz ve doğru sesler elde edebilme, doğru çalabilme/söyleyebilme gibi davranışlara yönelmektedir.

Normal düşünme sürecinde göz ve kulak gibi organlardan gelen izlenimler beyin kabuğunda değerlendirilmekte ve bunlara bilinçli birer yanıt verilmektedir. Solfej okuma sırasında hem görsel hem işitsel algılar beyin kabuğu tarafından değerlendirilerek solfej okuma davranışını oluşturmakta, bona okuma, deşifre yapma sırasında ise sadece görsel algılar beyinde değerlendirilmektedir. Otomatik (motor) hareketlerde ise izlenimler doğrudan sinir hücrelerine iletilmekte, izlenimlere gösterilecek tepkiler de bu hücrelerden kaslara aktarılmaktadır. Daha önce de açıklandığı gibi çalgı çalma/şarkı söyleme davranışları motor hareket haline geldiğinden, bu tür davranışlara gösterilecek tepkiler düşünülmeden ve aniden oluşmakta, beyin kabuğu bu işleme katılmadığından hareketlerin otomatikleşmesi ile aynı anda iki eylemi yapmak mümkün olabilmektedir. Öyleyse piyano, gitar, çello, keman vb. çalan kişilerin çalgı çalarken aynı zamanda şarkı söyleyebilmeleri, konuşabilmeleri ve (öğretim elemanı ise) öğretim yapabilmeleri, operalarda aryanın seslendiren solistlerin aynı zamanda rollerini de yapmaları bununla açıklanabilir. Çok kısa süreli hafızanın varlığı ve beyin işlevlerindeki bu kısaltmalar sonucu trafiği kontrol ederek otomobil kullanmak ya da piyano çalarken şarkı söylemek gibi eylemlerin uygulanması mümkün olmaktadır.

²¹ Vester, a.g.e., s. 75-76.

Cüceloğlu, kısa süreli belleğin, öğrenilen malzemenin ancak 2–3 saniye gibi oldukça kısa bir süre için saklandığı, daha çok işitsel ve dile dayalı bilgilerin depolandığı, oldukça kısa olan bu süreç içerisinde bile kodlama, depolama ve ara-bulgeri getir aşamalarının bulunduğu bir yapı olduğunu belirtmektedir.²² Çok kısa süreli bellekte de değinildiği gibi, duyu organları yolu ile gelen uyarılar duyuşsal bellek (çok kısa süreli bellek) alanına kaydedilirler. Bu uyarılar 20 sn içinde beyin tarafından işleme alınmaz ya da önceden kaydedilmiş uyarılar ile çağrışım içine alınmazlarsa kısa süreli belleğe ulaşmadan silinirler. Örneğin müziksel işitme sınavlarında öğrencilerin yaşadığı sorunlar buna bağlanabilir. Müziksel işitme sınavı sırasında çok kısa süreli belleğe gelen sese ait uyarılar 20 sn içinde işleme alınarak önceden belleğe kaydedilmiş seslerle bağlantı içine girerlerse kısa süreli belleğe aktarılmış olurlar. Aksi takdirde önceden belleğe kaydedilmiş ses ve bilgiyle bağlantı kuramayarak başarısızlık veya diğer sorunlarla karşılaşılabilir.

Dış çevredeki uyarıcıların, belirli bir seçme süzgecinden geçirildikten sonra ancak belli bir kısmı algılanmaktadır. Seçilen bu uyarıcılar algılandıktan sonra kısa süreli belleğe geçer. Çevredeki olaylar, o olay ya da yaşantının türüne uygun bir duyuşsal kodla algılanarak kısa süreli belleğe gelir. Bu kodlar sese ait ya da görsel kodlar olabilmektedir. Dille ilgili sese ait kodlar önem kazanırken, herhangi bir resimle ilgili olarak da görsel kodlar önem taşımaktadır. Kısa süreli bellekte en fazla önem taşıyan kodlar sese ait kodlardır. O halde kısa süreli belleğin müzik eğitiminde önemli bir konuma sahip olduğu söylenebilir. Müzik eğitimi bölümlerinin giriş sınavlarında uygulanan işitme sınavında adayların kısa süreli belleklerini ölçer nitelikli soruların işitme yeteneğini ve müzikal belleğinin niteliğini belirlemede bir ölçüt olarak kullanıldığı bilinmektedir. Buradaki amaç adayın çalınan ezginin kaç ölçülük bir bölümünü belleğinde tutup tekrarlayabildiğini ölçerek müzikal belleğinin sınırını belirlemektir.

Belleğe alınan uyarıcıların uzun süreli belleğe geçmeden önce belli bir süre tutulduğu bölüm depolama kısmıdır. Kısa süreli belleğin küçük bir kapasitesi vardır. Bu kapasite yaygın olan görüşlere göre ortalama yedi birimden oluşmaktadır. Cüceloğlu

²² Cüceloğlu, a.g.e., s. 171.

kısa süreli belleğin bu yapısını 5 ile 9 raftan oluşmuş bir kutuya benzetmektedir.²³ Yeni bir bilgi kısa süreli hafızaya alındığında kutudaki rafların en üstündeki rafa konmakta, ikinci bir bilgi geldiğinde de hafızaya giren ilk bilgi bir alt rafa geçmektedir. Bu işleyiş bütün rafların dolmasına kadar sürmektedir. Bütün rafların dolmasından sonra gelen yeni bir bilgi en alttaki rafta bulunan bilgiyi atarak kutudaki yerini almaktadır. Kısa süreli belleğin oldukça sınırlı kapasitesinden dolayı yeni eklenen bilgiler eski bilgilerden birinin kaybına yol açmaktadır. Kısa süreli belleğin bu şekildeki işleyiş biçimine yerini alma ilkesi (principle of displacement) adı verilir. Bu ilke bellek genişliğini açıklamakla birlikte, kısa süreli bellekte unutmanın gerçekleşme biçimini de açıklamaktadır. Dikkat ve seçici algı süzgecinden geçen bilgi uzun süreli hafızaya geçirilmediğinde en alt rafta bulunan birim bellekten çıkarılmakta ve hatırlanması olanaksız olduğundan unutma olayı gerçekleşmektedir. Müzik eğitimi sürecinde öğrenciler bireysel çalgı eğitimi, bireysel ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik kuramları, eser çözümlene, orkestra-oda müziği ve eğitim müziği besteleme gibi dallarda öğrenim görmekte, bu derslerde kazanılan bilgilerin kısa süreli belleğe atılmamaları halinde zaman içerisinde unutulmaları da kaçınılmaz olmaktadır. Unutulmanın gerçekleşmemesi için bu bilgilerin uzun süreli belleğe atılması ya da depolanma yöntemlerine başvurulması gerekir. O halde çalgı eğitiminde/bireysel ses eğitiminde öğrenilerek kısa süreli belleğe alınan bilgiler arttığında rafların dolmasıyla bilgilerin hatırlanmasındaki zorluğun hemen başladığı düşünülebilir.

Kısa süreli belleğe alınan bilgilerin gerektiğinde bulunup çıkarılmasını içeren süreç ara-bul-geri getir sürecidir. Bu süreç kodlama süreciyle yakından ilgilidir. Kodlama sürecinde bilginin anlamlı biçimde kodlanması ara-bul-geri getir sürecini büyük ölçüde etkilemektedir. Bilgi uygun kodlanmamışsa geri getir aşamasında bozuklukların oluşması doğaldır.

Kısa süreli bellekten gelen bilgilerin belirli bir sistem ve düzen ile uzun süreli belleğe aktarılması, aynı bilginin gerektiğinde aranıp bulunmasını ve hatırlanmak için çağırılmasını kolaylaştırmaktadır. Kısa süreli bellekte olduğu gibi uzun süreli bellekte de kodlama, depolama ve ara-bul-geri getir aşamaları bulunmaktadır.

²³ Cüceloğlu, a.g.e., s.173.

Kısa süreli bellekte işlenen ve uzun süreli belleğe aktarılan bilgi burada depolanmaktadır. Hatırlama sürecinin başarılı olabilmesi büyük ölçüde bilginin doğru biçimde uzun süreli bellekte kodlanması ve depolanmasının yanında, bizi bilgiye ulaştıracak ilgili ara-bul-geriye getir ipuçlarının bulunmasıyla da yakından ilgilidir. Ara-bul-geriye getir ipuçlarının çokluğu iyi bir hatırlamanın da ilk koşulunu oluşturmaktadır.

Uzun süreli bellek kısa süreli bellekten gelen bilgilerin saklandığı biyokimyasal süreçten oluşan bir kısımdır. Kısa süreli belleğin ortalama yedi birimden oluşan kapasitesine karşın, uzun süreli bellek sınırsız bir kapasiteye sahiptir. Uzun süreli belleğe giriş yapan her yeni bilgi eski bilgilerle örgütlenecek şekilde depolanmaktadır. Bilginin uzun süreli belleğe girebilmesi protein sentezi ile olabilmektedir. Bireysel ses/ bireysel çalgı eğitimi yeni öğrenilen her bilginin daha önceden öğrenilenlerle bağlantı kurması yoluyla gerçekleşmekte, bu süreç içerisinde uzun süreli belleğin varlığı da büyük önem taşımaktadır. Çalgı çalmanın ya da şarkı söylemenin gerektirdiği temel davranışların uzun süreli bellek tarafından kaydedilerek depolanması sonucu bireysel ses/bireysel çalgı eğitimi belirli bir düzeye erişebilmektedir.

Kısa süreli bellekten RNA (ribonükleik asit) halinde uzun süreli belleğe geçen uyarıcılar burada bulunan DNA'ya (deoksiribonükleik asit) bağlanırlar. DNA kısa süreli bellekten gelen RNA ile şekil değiştirirken, RNA'nın taşıdığı bilgiler de aminoasit olarak bu hücreye kaydolur. Kaydolan bilgiler unutulmamak üzere burada kalır. Bilgilerin beyinde kalıcı bir şekilde kayıtlanması, çağrışım yoluyla hafızadaki önceden öğrenilmiş bilgilerin diğer bilgilerle birleştirilmesi ve kalıcılığının sağlanması anlamına gelmektedir. Beyne ilk uyarının gelmesi ve beyinde bağlantı araması olayı hücresel birimde, beyin hücrelerindeki DNA molekülünde bulunan genlerin hızla taranması anlamına gelmektedir. Beyin hücrelerinde de bu türden sonuçlar alınır ve çağrışımı en yoğun olan gen, akımlar ile uyarılır. Yapılan araştırmalarda sanılanın aksine, protein sentezi yapılacak DNA molekülünün ikili sarmal yapısının lokal bağlarını çözülüp, mRNA sentezi yaptığını göstermiştir. Bir fotoğrafın negatifi gibi DNA'da bulunan genin negatif şablonu RNA molekülü olarak hazırlanır. Bu hazırlanma işlemine giriş ve hazırlık evresi ile bilgi kısa süreli hafızaya geçmiş olur. İşlemin sonucunda oluşan RNA (buna m-RNA adı verilir, m-messenger-ileti) hücrenin çekirdek bölgesinden ayrılmak

üzere harekete geçer. Bu hareketin başladığı anda bilgi, kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe yönlendirilmiş olur. mRNA'ların protein sentezi merkezleri olan ribozomlara erişebilmeleri 20 dakikalık süre içinde gerçekleşmektedir. Bu süre içinde şok edici bir olayın yaşanması sonucu güçlü bir akım beyine varırsa, protein sentezi bu noktada kesintiye uğratılmış olur. Bunun sonucunda mRNA molekülü mevcut bilgisini protein molekülüne dönüştürmeden bozuluma uğrar. Böylelikle 20 dakika içinde hatırlanabilen izler bir daha hiç hatırlanmamak üzere silinip gider. Trafik kazası geçiren bir insanın kaza anını hatırlayamamasının sebebi budur.²⁴

Algılanan akımların uzun süreli hafızaya dönüştürülmesi enformasyonların (bilgilerin) protein moleküllerine dönüştürülmesi ile mümkündür. Enerji formunda olan bilgiler hafıza molekülleri adı verilen proteinlere dönüştürülür. Bu işlem ribozomlarda gerçekleşmektedir. mRNA'da üçlü genetik şifreye karşılık gelen aminoasitlerin ribozomlarda birbirlerine peptid bağları ile bağlanması sonucunda protein molekülleri oluşturulur. Hatırlama anında hücrenin uyarılması sonucu protein şeklinde saklanan bu enformasyonlar tekrar hafızaya çağrılır. Gerçekten yaşanan bir anın duyu organları ile algılanması, bilgiyi içsel yaşantıya dönüştürür. Kısaca belirtmek gerekirse, enformasyonlar ne kadar çok kanaldan beyne ulaşırsa o derece kolay hatırlanır, güç unutulurlar.²⁵ Bazı kaynaklar kısa ve uzun süreli belleğin dışında açık, kapalı, olaysal, hiyerarşik bellek ve ilişkilendirme belleği gibi bellek türlerinin varlığından söz etmektedir. Aşağıda bu bellek türlerinin işleyişlerine kısaca değinilmiştir.

Açık bellek istemli olarak anımsanarak, sözlü olarak ifade edilebilecek anılardan oluşur. Örneğin bir kişiye bir dizi sözcük verilerek bu sözcükleri tekrarlaması istenildiğinde, uygulama sırasında birey açık belleği kullanmaktadır.²⁶ Müzik eğitiminde açık belleğin kullanımı ise daha önceki bir zamanda çalışılmış ve bellekte yer edinmiş etüt/ eserlerin hatırlanması istendiğinde ortaya çıkmaktadır.

Kapalı bellek açık belleğin tam olarak karşıtıdır. Bu bellek türünde anılar istemli olarak anımsanıp sözlü olarak ifade edilmez. Burada anılar ya da beceriler tekrar yoluyla ortaya çıkar. Bisiklete binmek buna örnek olarak gösterilebilir.²⁷ Kapalı

²⁴ **Popüler Bilim Dergisi**, Işık Yayıncılık, Nisan-Mayıs 2002.

²⁵ a.g.e., Nisan-Mayıs 2002.

²⁶ <http://www.byte.com.tr>, 20 Eylül 2005.

²⁷ <http://www.byte.com.tr>, 20 Eylül 2005.

belleğin müzik eğitiminde kullanımı çalgı çalma ya da şarkı söyleme davranışlarında ortaya çıkmaktadır. Bu davranışlar düzenli ve sık tekrarlar sonucunda kazanılabilmektedir. Çalgı çalınan/şarkı söylenen süre içerisinde nöronlar ve aralarındaki güçlü iletişim ile kaydedilen kas hareketleri bir süre sonra otomatik hale gelerek beynin etkin olmasına gerek kalmadan ortaya çıkmaktadır.

Olaysal bellek kişinin başından geçen olay ve özel durumlardan oluşur.²⁸

İlişkilendirme belleği sembollerin yorumlanmasında ve yapılandırılmasında kullanılan bellek türüdür. Örneğin yaşadığımız şehirle ilgili bir anı, bu kentin yüz ölçümü, nüfusu ve belirli özellikleri gibi niteliklere erişmekte kullanılabilir.²⁹ Majör bir tonalitenin ilgili minör tonalitesi, dominant tonalitesi, gamı ya da arpejleri ile ilgili çalışmalar ilişkilendirme belleğini devreye geçirmektedir.

Hiyerarşik bellek türünde bilgiler bir ilişkilendirme içerisinde yer alırlar. Kedi denilince akla kediyle ilişkili söylenebilecek pek çok hayvan gelmektedir. Örneğin fare, köpek vb.³⁰ Şarkı söylemek, çalgı çalmak, orkestra/oda müziği ve senfoni orkestralarının konserlerini izlemek gibi eylemlerin genel anlamda müzik eğitimini; obua, klarnet ve tubanın üflemeli çalgıları; davul, bateri ve trampetin vurmali çalgıları; çello ve kontrbasın yaylı çalgıları çağrıştırmaları hiyerarşik belleğin müzik eğitiminde kullanıldığını ortaya çıkarmaktadır. O halde müzik eğitiminde açık, kapalı, ilişkilendirme ve hiyerarşik belleğin etkin biçimde kullanıldığını söylemek mümkündür.

Bazı kuramcılar uzun süreli belleğin anısal bellek ve anlamsal bellek olarak iki temel bölüme ayrıldığını ileri sürerken, bazıları da bu ikisine işlemsel belleği de eklemektedir.³¹ Uzun süreli belleğin iki ayrı bellek çeşidinden oluştuğunu savunan kuramcılara göre anısal bellek, kişisel yaşantılardaki belirli bir zaman, belirli bir yer ve belirli bir olayla ilgili bir bellek türüdür. Yaşamımızda özel gün olarak nitelendirilebilecek doğum günü, yıl dönümü, mezuniyet günü gibi bizim için önem taşıyan bir günde giydiğimiz kıyafet, kullandığımız parfüm, bulunduğumuz mekânın dekoru ya da bu mekânda çalan müziğin türü anısal bellekte bütün ayrıntıları ile

²⁸ <http://www.byte.com.tr>, 20 Eylül 2005.

²⁹ <http://www.byte.com.tr>, 20 Eylül 2005.

³⁰ <http://www.byte.com.tr>, 20 Eylül 2005.

³¹ Subaşı, Güzin, **Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı Bilgiyi İşleme Kuramı**, <http://www.mef.gazi.edu.tr/dergi/99-2/bolum4.doc> 1999, 3 Ocak 2006, s. 31.

kaydedilmektedir. Yaşamımızda başımızdan geçen bütün olaylar anısal bellekte tutulduğundan anıların birbirine karışma eğilimi bulunmakta, hatta bilgiyi geri getirmede zorluklar yaşanmaktadır.

Anlamsal bellek, uzun süreli belleğin kurallar, kavramlar, genellemeler ve problem çözme becerileri gibi genel bilgilerin kaydedildiği bir bellek türüdür. Bu bellek çeşidinde sözel ve görsel kodların birbirine ağ şeklinde bağlanarak depolandığı varsayılmaktadır. Pek çok psikolog bilginin hem görsel hem de sözel biçimde kodlanmasının anımsamayı kolaylaştırdığını kabul etmektedir. Anlamsal bellekte bilgi, önerme ağları ve şemalar halinde depolanmaktadır. Önerme, doğru ya da yanlış olduğuna karar verilebilecek bilginin en küçük parçasıdır. Önerme ağı ise bilgi birimleri setidir. Başka bir söylemle, birbirine bağlı düşünceler, kavramlar, ilişkiler setidir. Bilgiyi daha geniş ölçüde düzenleyen veri yapıları da şema olarak adlandırılır. Şema birbirine bağlı düşünceler, ilişkiler ve işlemler setidir. Şemalar bilgi ağlarını içerir ve karar verme, problem çözme durumlarında bilgi ağlarını yönlendirir ve kullanır. Uzun bellekteki anısal ve anlamsal bellek türlerine işlemsel bellek türünü de ekleyen kuramcılara göre işlemsel bellek, belli bir işlemin nasıl yapıldığına ilişkin bilgilerin saklandığı bellek bölümüdür. Bu görüşe göre işlemsel bellekte işlem basamaklarının oluşması zaman almakta fakat oluştuktan sonra hatırlanması daha kolay olmaktadır. Örneğin bisiklet kullanmanın, yüzmenin, keman ya da piyano çalmanın öğrenilmesi zaman almakta fakat unutulmamaktadır. Müzik eğitiminde de çalgı çalmanın/şarkı söylemenin öğrenilmesi uzun bir süreci kapsamakta fakat bir kez öğrenildikten sonra bu davranışın unutulması olanaksızlaşmaktadır. Okul yıllarında çok iyi piyano çalan bir kişinin, eğitim hayatı sona erdikten sonra piyano çalmayı bıraktığı halde yeniden piyano çalmak istediğinde, düzenli bir çalışma eşliğinde eğitimi boyunca öğrenmiş olduğu bilgileri yavaş yavaş hatırlaması ve bu şekilde yeniden piyano çalmaya başlaması, bu durumu açıklamaktadır. O halde işlemsel belleğin çalgı eğitiminde önemli bir konumda olduğu, çalgı eğitiminde etkin biçimde kullanıldığı ve çalgının uzun süre çalınmadığı durumlarda öğrenilmiş etkinliklerin hemen hatırlanmasını sağladığı söylenebilir. Bu bilgiler doğrultusunda uzun süreli belleğin üç bölümden oluştuğunu savunan görüşün haklı bulunması olasıdır. Bunun nedeni işleme dayalı etkinliklerin anısal ve sözel

kodlarla ifade edilemeyişidir. İşleme dayalı etkinlikler sadece işlemin nasıl yapıldığına ilişkin yeni kodlarla ifade edilebilir ve korunabilirler.

Müzik eğitiminin önemli bir dalını oluşturan çalgı eğitiminde beklenen başarı büyük ölçüde bellek ve belleğin işlevleri ile ilgilidir. Çalgı eğitimi, insanın fiziksel ve bireysel gelişim durumuna göre planlanmış, disiplinli bir çalışma gerektiren uzun ve yorucu bir eğitim-öğretim sürecidir. Çalgı çalmayı öğrenme çalgının tutuşu, çalgı çalarken vücudun alacağı konum, sağ ve sol el konumları gibi davranışların yanı sıra çalgının fiziksel özelliklerinin de öğrenildiği bir süreçtir. Çalgı eğitimi, daha önce de belirtildiği gibi sürekli olarak öğrenilen davranış ve tekniklere yenilerinin eklenmesiyle gerçekleştirilmektedir. Belleğin çalgı eğitimindeki önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Çalgı eğitimi sürecinde kişi bellek sayesinde, ilerleyen derslerde ilk derste öğrendiklerini hatırlayarak çalgıyı nasıl tutacağını, vücudunun nasıl duracağını bilmekte ve bunları uygulamaktadır. Uzun ve zorlu bir süreci kapsayan çalgı eğitimi belleğin sayesinde, önceden öğrenilen davranış ve tekniklere yenilerin eklenmesiyle belirli bir düzeye erişebilmekte ve ilerleyebilmektedir. Bellek sayesinde her derste çalgının tutuşu, vücudun hangi konumda olacağı, temiz çalma beceri ve bilgisi ile müzik teorisi bilgileri gibi çalgı eğitimine ilişkin temel bilgi ve tekniklerin yinelenmesi önlenerek, kişinin yeteneği, fiziksel ve ruhsal bakımdan hazır bulunuşluluk durumu dikkate alınarak çalgı çalma becerisinin gelişimi sağlanmaktadır.

Müzik eğitiminde belleğin önemi, özellikle sınav ve konser gibi seslendirmenin zorunlu olduğu durumlarda daha çok ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle iyi bir seslendirmenin gerçekleşmesinde müzikal belleğin niteliği ve kullanımı da önem taşımaktadır. Müzikal bellek, müzikal etki ve uyarıların uygun biçimde kodlanmasını, depolanmasını ve bunların bir çalgı ya da ses üzerinde gösterilmesini (geri çağırılmasını) gerektirir. Bununla birlikte iyi bir müzik belleği, parçaların ezbere (notasız) çalınabilmesini ve iyi ifade edilebilmesini de sağlamaktadır. Bu sürecin oluşumunda öğrenmenin etkisi yadsınmamalıdır. Duyu organları yolu ile beyne iletilen bilgilerin, nöronlar yardımı ile beyindeki ilgili yerlere taşınması, burada önceki edinimlerle karşılaştırılarak algılanması ve buna bağlı olarak yeni davranış biçimlerinin geliştirilmesi öğrenme sürecini oluşturmaktadır. Müzik eğitiminde bu süreç sese ait ya da görsel kodların duyu organları tarafından algılanması, beyne iletilmesi, burada eski

bilgilerle karşılaştırılarak bütünleştirilmesi, bellek tarafından depolanması, gerek duyulduğunda geri çağırılması biçiminde işlemektedir.

Özellikle müzik eğitimi alanında ezberlemenin gerekli olduğunun düşünüldüğü konser ve sınav gibi eğitsel ve sanatsal etkinlikler sırasında, ezberlenmiş olan parçanın hatırlanmasının bağlantı kurucu korteksle yakından ilgili olduğu bilinmektedir. Bu durumda bağlantı kurucu korteksin müzik eğitimi ile öğrenme, algılama, düşünme, bir müzik aleti çalma, dikte edilen bir ezgiyi yazma, verilen bir ezginin armonik/biçimsel çözümlenmesini yapma, orkestra ya da oda müziği gibi çalgı topluluklarında uyum içinde çalma gibi farklı davranışlarla ilişkisi olduğunu ve bellekle ilgili süreçlerin bağlantı kurucu korteks (associative cortex) alanında gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Bağlantı kurucu korteksin işlevlerini ve müzik eğitimi açısından değerini anlamak için yukarıda adı verilen farklı davranışların tek tek ele alınması yararlı görülmektedir.

Tüm canlılar yaşamak için ortamlarındaki değişikliklere uyum sağlamak zorundadırlar. Bu uyum, davranış değişikliklerinin bir işlevi olan davranış biçimlerini öğrenmekle olabilir. Her yeni durum ya da ortam, yeni bir davranış biçimini gerektirmektedir. Bu nedenle öğrenme, “organizmanın doğuştan var olan davranış örnekleri (içgüdüleri) ile olgunlaşma sürecinde oluşturulan davranış örneklerine yeni davranış biçimlerinin katılması” olarak tanımlanabilir.³²

Öğrenme; “kişinin daha sonra karşılaşacağı durumlara farklı bir yaklaşım göstermesine sebep olan yaşantı ürünü herhangi bir davranış değişikliğidir.”³³

Başka bir tanıma göre öğrenme; “içinde bulunulan çevreye uyum sağlama sürecidir.”³⁴

Öğrenmenin tüm psikologlar tarafından kabul edilmiş bir tanımı yoktur. Çeşitli eğitim psikologlarının yaptığı tanımlara göre öğrenme;

- 1) “Organizmanın doğuştan gelen davranış ve eğilimlerini, yorgunluk, ilaç vb. etkilerle gerçekleşen geçici durumlarını kapsamayan, çevredeki etkileşimler yoluyla davranışların oluşturulması ya da değiştirilmesi sürecidir.”

³² Koptagel, a.g.e., s. 141.

³³ Sökezoğlu, Duygu, **Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanılma Düzeyi**, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, ed. Doç Cemal Yurga, Öncü Basımevi, Malatya, 2003, s. 224.

³⁴ Sökezoğlu, a.g.m., s. 224.

- 2) “İnsanın eğilimlerinde belli bir zaman diliminde oluşan bir değişmedir.”
- 3) “Pekiştirme ve yaşantı sonucunda davranışta ya da potansiyel davranışta meydana gelen kalıcı izli bir değişmedir.”
- 4) “Bireyin yaşantılarının bireyde oluşturduğu şeylerdir.”³⁵

Özetle tanımlanacak olursa öğrenme, davranışta gözlenebilir yaşantı ürünü, kalıcı izli bir değişmedir. Davranıştaki değişmelerin gözlenebilir olması, yaşantı kazanma sonucunda oluşması, sürekli olması, hastalık, ilaç alma vb. gibi etkenlerle geçici bir biçimde meydana gelmemesi gerekir.

Öğrenme yaşantı kazanma sonucu oluşmaktadır. Ancak davranışların bir kısmı öğrenme ürünü olmayıp refleksiftir. Belli bir uyarıcıya öğrenilmemiş bir tepkide bulunma refleksif bir davranıştır. Örneğin elle sıcak sobaya dokunulduğunda elin hemen geri çekilmesi refleksif bir davranıştır. Çünkü bu davranış daha önce öğrenilmiş değildir. Kış uykusuna yatma, göç etme vb. davranışlar da refleksif ve içgüdüsel davranışlar gibi öğrenilmemiştir. Davranıştaki değişimin öğrenme olarak nitelendirilebilmesi için davranışın yaşantı sonucu oluşması, kalıcı izli olması, sürekli ve içgüdüsel ya da refleksif olması gerekir.³⁶ Müzik eğitiminde çalgı çalmanın öğrenilmesi de belirli bir yaşantı sonucu gerçekleşmektedir. Çalgı eğitimi düzenli olarak çalgının çalışılmasını ve öğrenilenlerin tekrarlanmasını gerektiren bir süreçtir. Yapılan tekrarlar ve yinelenen çalışmalar, çalgı eğitimi alan kişide belirli bir davranış değişikliği oluşturmakta, böylelikle öğrenme gerçekleşmektedir. Çalgı eğitimi kişinin yeteneğine büyük ölçüde bağlı olmakla birlikte sadece bu yeteneğin varlığı ile sürdürülememekte, bunun yanında düzenli çalışmalar ve tekrarlar yapılmasını da gerektirmektedir. O halde müzik eğitiminde öğrenmenin yetenekle beraber büyük ölçüde düzenli tekrarlara da bağlı olduğu söylenebilir.

Sökezoğlu algıyı “bir nesneyi ilk kez gördüğümüzde ya da bir sesi ilk kez işittiğimizde onun bizde bıraktığı bilinç olgusu” olarak tanımlamıştır.³⁷ Psikolojide algı, bir nesneyi birçok kez görme, işitme ya da buna benzer bir durumda kalarak daha sonraları bu nesneyi hemen tanıma durumu olarak tanımlanmaktadır. Kısaca algı, dış dünyadan gelen izlenim sonuçlarının (duyumların) bilinçli hale gelmesi ve anlam

³⁵ <http://www.psikoloji.gen.tr/ogrenme/>, 19 Ocak 2006.

³⁶ <http://www.psikoloji.gen.tr/ogrenme/>, 19 Ocak 2006.

³⁷ Sökezoğlu, a.g.m., s. 224.

kazanması olarak da ifade edilebilir. Algı, öğrenmenin ve davranışın temelidir. Algı olmadan ne öğrenme ne de davranış ortaya çıkabilir.

“Algı, duyu organları aracılığı ile nesnelere ve olaylara ait edinilen izlenimlerin tanınmasıdır.”³⁸

“Algı, bir duyu organımızda tepki uyandıran enerjidir.”³⁹

Başka bir tanıma göre “algı duyuşsal uyarımların anlamlı deneyimlere çevrilme sürecidir.”⁴⁰ Bu deneyim, uyarım ile sürecin ortak ürünüdür.

“Algı, duyuşsal bilginin yorumlanması ya da anlamlandırılması işlemidir.”⁴¹ Bir uyarının anlamlandırılabilmesi için kişinin o uyarana ilgili bilgilerinin olması gereklidir. Kişinin karşılaştığı uyarana ilişkin hiçbir bilgisinin olmaması uyarıcıya anlam vermesini de olanaksızlaştırmaktadır. Müziksel işitme eğitimi dersinde akor çevrimleri konusu işlendiğinde ya da bu konuyla ilgili öğrencilere bir soru sorulduğunda, öğrencilerin belleklerinde akorun ne olduğu ve çeşitleri ile ilgili herhangi bir bilginin oluşmaması öğretilen yeni konunun algılanmasını engellemektedir. Bu durum algının büyük ölçüde geçmiş yaşantılara dayalı olduğunu göstermektedir.

Dışımızdaki gerçekliğin bilgisini algılar yolu ile anlamamız mümkündür. İçilen bir içeceğin ya da yenen bir yemeğin tadını almak, işitilen bir sesin neye ya da kime ait olduğunu bilmek algılama sonucu oluşabilir. Bu durumların her biri bir nesne, kişi ya da olayla ilgili bilgilerin anlamlı olmasını sağlar. İşitilen sesin tiz ya da pest olduğu, içilen içeceğin soğuk ya da sıcak olduğu, çalınan çalgının üflemeli ya da vurmali olduğu, yenen bir bisküvinin tatlı ya da tuzlu olduğu gibi bilgilerin duyum yoluyla oluşabileceği de düşünülebilir. Oysa duyum algıya göre daha basit bir olay olmakla birlikte algının bir alt basamağını oluşturmaktadır. Duyum, bir duyu organının uyarılması sonucu oluşan, henüz bilgi haline gelmemiş bir olaydır. Dilin tat alması, kulağın duyması duyum, yemeğin tuzlu olup olmadığını anlamak ise algıdır. Duyum 5 duyu organına bağlı olarak gerçekleşmektedir. Müziksel faaliyetlerde işitsel duyu ve kulak organı önceliklidir. İşitsel algı sonrası gerçekleşen müziksel algılama ise bu algı çeşidinin daha ileri bir seviyesi olarak tanımlanabilir. İşitilen sesin kadın ya da erkek sesi olup olmadığını

³⁸ Koptagel, a.g.e., s. 19.

³⁹ <http://www.psikoloji.gen.tr/modules.php?name=News&file=article&sid=158>, 15 Aralık 2005.

⁴⁰ <http://www.psikoloji.gen.tr/modules.php?name=News&file=article&sid=158>, 15 Aralık 2005.

⁴¹ Subaşı, a.g.m., s. 32, <http://www.mef.gazi.edu.tr/dergi/99-2/bolum4.doc>, 5 Ocak 2006.

anlamak işitsel, işitilen bu sesin bir kadın sesi olduğunu duyumsadıktan sonra o sesin soprano, mezzosoprano ya da alto olduğunu anlamak ise müziksel algıyı oluşturur. Denebilir ki, algının oluşabilmesi için bilgiye gereksinim vardır. Piyanoda çalınan bir parçanın majör ya da minör tonalitede yazılmış olduğunu anlamak müzikal algının başka bir çeşidini oluşturmaktadır. Majör ve minör ton arasındaki parlaklık ve matlık durumu ve farkı, duyumsama durumunda iken, akorların durum ve konumlarını ayırt edebilme ve notalarını yazabilme durumları ise algıyı oluşturmaktadır. O halde algı, duyulabilir bir niteliğin ortaya çıkmasından oluşan basit bir durumdan çok bir niteliğin belli bir mekânda belirli bir yere yerleştirilmesi ve bir bütün olarak ortaya çıkarılması, insanın çevresindeki nesnelere, olgulara, nitelikleri ve ilişkileri duyu organları yoluyla tanınması, onlara ilişkin temel düzeyde bilgiler edinmesi, bu yolla ne olup bittiğini anlaması ve anlamlandırması olarak tanımlanabilir.

“Algı, nesne ve olaylara karşı kişinin ya da organizmanın yapmış olduğu anlamlı, sistemli ve toptan bir tepkidir.”⁴² Algılar duyuların sonucu olarak ortaya çıkmakta ve kişinin eski yaşantılarına ya da bilgilerine göre şekil almaktadırlar. Bu nedenle algı, aynı zamanda bir kişilik tepkisidir. Duyu organları ile alınan duyuların neye ya da kime ait olduğunun kişi tarafından bilinmesi, duyuların yorumlanmasının bir sonucudur. Duyumun oluşması ve algıya dönüşmesi süreci ses ve müzik açısından aşağıdaki biçimde açıklanabilir:

A. Duyumsama ve temel algı basamağı

1. Sesin varlığı ve kulak organı – işitsel duyumsama
2. Sesin kaynağını bulma – işitsel algı

B. Algılama

1. Temel düzeyde algı: Ses kaynağının niteliklerini ayırt etme (nesne kaynağının – canlı kaynağının farkında olma)
2. Orta düzeyde algı: Ses kaynağının niteliklerini bulup ayrıntıları keşfetme nesne kaynağı (çalgı) – canlı kaynağı(kadın)
3. İleri düzeyde algı: Ses kaynağının nesne ve canlı açısından tüm özelliklerini ayırt etme (nesne – çalgı - üfleme çalgı – klarnet – la

⁴² <http://www.psikoloji.gen.tr/modules.php?name=News&file=article&sid=158>, 15 Aralık 2005.

klarnet, si bemol klarnet, mi klarnet; canlı – insan – kadın – alto – kontralto)

Bu durumda gelen ya da alınan duyular bir örgütlenmeye ve sonuç olarak da bir olguya dönüşür. İşitilen bir çalgı sesinin viyolonsele ait olduğunun bilinmesi viyolonsel sesinin algısına sahip olduğunu gösterir. Bu ve buna benzer örnekler algının ilgi alanlarına göre değiştiğini göstermekle birlikte, kişinin hayata, daha önemlisi eğitime uyumu için ne derece önemli olduğunun da bir göstergesidir. Algının yaşamın sürdürülmesi üzerindeki etkisi açıklanırken algıların her seferinde yeniden oluşmadığı, kişinin algıladığı bir durumun bellekte korunduğu söylenebilir. Bu durum ilk defa viyolonsel sesini duyan bir öğrencinin bu sesi ve çalgının imgesini belleğine kaydedip, daha sonraları viyolonsel sesini aynı ya da farklı biçimlerde (solo, oda müziği, orkestra içinde vb.) duyduğunda onu hatırlaması ve viyolonsel sesi olduğunu algılaması biçiminde açıklanabilir. Görüldüğü gibi algılamada belleğin etkisi büyüktür. Denilebilir ki şimdiki zamanda olanlar, geçmiş zamanın önemli deneyimlerinden yararlanılarak algılanır. Başka bir ifadeyle, önceden öğrenilen ve belleğe kaydedilen bilgiler, yeni öğrenilenlerin algılanmasını büyük ölçüde etkilemekte hatta yönlendirmektedir. Buradan yola çıkarak, öğretilen her bilginin önceden öğrenilmiş olanlarla ilişki kurulabilecek biçimde öğretilmeye çalışılmasının, belleğin algılama üzerindeki olumlu etkisinin dikkate alındığını göstermektedir, denilebilir.

“Algılama, duyu organlarından gelen verilerin örgütlenip yorumlanması ile çevredeki nesne ve olaylara anlam verilebilme sürecidir.”⁴³ Duyu organlarından beyne gelen iletilerin yorumlanması ile her bilgi ya da ileti türüne göre sınıflandırılarak nöronlar (sinir hücreleri) yardımıyla ilgili olduğu bölüme kaydedilir. Bu yolla müziksel ileti ya da bilgiler (sese ait kodlar, görsel kodlar) de ilgili nöronlar yardımıyla bellek üzerindeki yerlerini alırlar. Beynin sistem içinde çalışması, her bilginin doğru yere kaydedilmesini ve dolayısıyla kalıcılığını da sağlamaktadır. Müzik eğitiminde başarının sağlanması belleğe kaydedilen sese ait ve görsel kodların sürekli etkin tutulmasını ve unutulmamasını gerektirdiğinden belleğin algılama, kaydetme (depolama) ve hatırlama süreçlerinin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Öyleyse beyin ve müzik ilişkisinin çok güçlü, karmaşık, çok çeşitli ve önemli olduğu söylenebilir.

⁴³ Cüceloğlu, a.g.e., s. 98.

Cüceloğlu, bellek olmasaydı, belirli bir deneyimden öğrenilen davranış ve görüşlerin saklanamayacağını, her defasında aynı davranışın yeni baştan öğrenilmesi gerekeceğini belirtmiş, belleğin olmadığı yerde öğrenimden ve öğrenilen şeylerin birikiminden söz edilemeyeceğini vurgulamıştır.⁴⁴ Buradan yola çıkarak, belleğin varlığı, faaliyetleri ve işlevlerinin diğer tüm yaşamsal faaliyetlerde olduğu gibi müzik eğitiminde de büyük önem taşıdığını söylemek mümkündür. Böylece iyi bir belleğin öğrenme ve öğretimin başarı ve kalitesini belirlediği de söylenebilir. Buna bağlı olarak müzik eğitimi alanının kuram, çalgı ve ses eğitimi dallarında belleğin yararlarından söz etmek mümkündür.

Aster, düşünmeyi şöyle tanımlamaktadır: “Düşünmek; birleştirmek, parçalamak ve karşılaştırmaktır diyebiliriz. Birleştirmede objeleri bir birlik veya bir bütün halinde toplarım; parçalamakla da bir objeyi parçalarına ayırmış olurum; karşılaştırmada ise iki veya daha fazla nesne arasında var olan ilişkiyi (mesela bir eşitlik, benzerlik, başkalık ilişkisini) öğrenirim.”⁴⁵

“Düşünme, algı ve kuramla birlikte ruhsal bir olay olan bilmenin sağlandığı haldir.”⁴⁶

Başka bir tanımla düşünme; “duyum, izlenim ve tasarımlardan ayrı olarak, aklın bağımsız ve kendine özgü eylemi; karşılaştırmalar yapma, ayırma, birleştirme, bağlantıları ve biçimleri kavrama yetisidir.”⁴⁷ Buna göre düşünmenin oluşum sürecinin, bağlantı kurucu beyin kabuğunun beynin duyuşsal ve motor korteks alanlarında kaydedilmiş olan bilgileri karşılaştırması, aralarındaki ilişki ve bağlantıları ortaya çıkarması şeklinde geliştiği söylenebilir.

Yapılan tanımlardan yola çıkarak müziksel düşünme davranışını, edinilen müziksel duyum ve izlenimlerden yararlanarak daha önce edinilmiş müzikal bilgilerin karşılaştırılması ve birbirleriyle olan bağlantılarının kavranması olarak tanımlayabiliriz. Bireysel çalgı eğitimi/bireysel ses eğitimi, müzik eğitimi sürecinin görsel ve işitsel boyutunu aynı zamanda bu süreç boyunca edinilen bütün bilgilerin sese, ritme ve

⁴⁴ Cüceloğlu, a.g.e., s. 169-170.

⁴⁵ Aster, Ernst von, **Bilgi Teorisi ve Mantık**, Sosyal Yayınlar, çev. M. Gökberk, İstanbul, 1994, s. 35.

⁴⁶ http://www.insanbilimleri.com/kitaplar/sodumet/1dusunme_ve_sosyoloji.htm, 11 Ağustos.2006.

⁴⁷ <http://www.tr.wikipedia.org/wiki/Düşünme>, 11 Ağustos 2006.

duyguya dönüştüğü temel eğitim alanlarını oluşturmaktadır. Daha önce de söz edildiği gibi çalgı çalma/şarkı söyleme davranışları belirli temel bilgilerin edinilmesini gerektiren, bu noktada bellek yapısına ve etkin kullanımına gereksinimi olan eylemlerdir. Bu davranışlar sadece belleği değil, müzikal düşünmeyi de etkinleştirmektedir. Çalgı çalma, şarkı söyleme, parçaların armonik, biçimsel ve biçimsel çözümlenmelerini yapma, bona ve solfej okuma, deşifre yapma, dikte edilen ezgiyi yama, ezgi besteleme, orkestra ya da oda müziği gibi çalgı topluluklarında uyum içinde çalma gibi davranışlar müzik alanı ile ilgili belirli bir bilgi ve deneyim birikimi ile bu birikimlerin müziksel düşünme ortamında karşılaştırılması ve yorumlanması sonucu gerçekleşmektedir. Müziksel düşünmenin oluşabilmesi, bağlantı kurucu korteks alanının motor korteks ile duyuşal korteks alanlarında kayıtlı olan eski bilgiler ile yeni öğrenilen bilgiler arasında ilişkiler kurarak etkinleşmesine bağlı olduğundan, yukarıda belirtilen davranışların gerçekleşmesi sırasında beynin duyuşal ve motor korteks alanları ile bağlantı kurucu korteks ve bellek yapısının da etkin hale geldiği düşünülebilir. Bu durumda müzik eğitiminin uygulama gerektiren alanlarında bellek, bağlantı kurucu korteks, motor ve duyuşal korteks alanlarının etkinleştiği söylenebilir.

Çalgı eğitiminde de kısaca değinildiği gibi eğitim süreci, birbiriyle içerik olarak bağlantılı, bir önceki süreçte öğrenilen bilgilerin üzerine yenilerinin eklendiği, iç içe pek çok sürecin birleşmesinden oluşmaktadır. Örneğin matematik dersinde toplama, çıkarma, çarpma, bölme gibi temel işlemlerin öğrenilmesi, bir sonraki sürecin gerektirdiği problem çözme davranışının gerçekleştirilebilmesini sağlamaktadır. Bireysel çalgı eğitiminde yay çekme, gam ve arpej çalma, etüt çalma gibi temel davranışların öğrenilmesi bir üst düzeyin gerektirdiği eserleri (sonat, konçerto, senfoni, vb.) çalma davranışının uygulanabilmesi için bir zorunluluktur. Bireysel ses eğitiminde ise temel ses ve nefes alıştırmaları, ağız konumları, diyafram kasının kullanılması gibi davranışların öğrenilmesi bir üst düzeyin gerektirdiği eserlerin (opera aryaalarını söyleme) seslendirilebilmesi için bir gerekliliktir. Bu duruma bir çeşit hazır bulunuşluluk* da denilebilir. Belleğin bu düzeyle ilgisi önceden öğrenilmiş bilgilerin gerekli olduğu durumlarda bellekten çağırılması ve yapılması gereken davranışın

* Hazır bulunuşluluk düzeyi, bir davranışın gerçekleştirilebilmesi için yeterli bir fiziksel yapıya gelmeyi ve bu davranışın uygulanabilmesi için gerekli temel bilgileri edinmeyi gerektirir.

gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkmaktadır. Öyleyse eğitim-öğretim faaliyetlerinin birincil gereksiniminin bellek olduğu ve bellek ile tüm öğrenme faaliyetlerinin en üst düzeyde ilgisi olduğu söylenebilir. Eğitim alanlarına bakıldığında belleğin önemi öğrenme açısından farklı olmasa da, özellikle müzik sanatında ezber çalma ve ezber söyleme tekniği açısından bellek ve seslendirmenin daha özel bir ilişkisinin olduğu düşünülebilir.

Ezber çalma ya da söyleme davranışı, çalınacak/söylenecek etüt/eserin değişik bellek yöntemleri yoluyla belleğe alınması sonucu gerçekleşebilir. Etüt/eserin belleğe alınması, armonik yapı, biçimsel yapı, ritim kalıpları, nota dizilişi, el-kol ve parmak hareketleri ile nefes alma yerleri gibi özelliklere de dikkat etmeyi (beynin retiküler aktivasyon sistemini harekete geçirilmesini) gerektirmektedir. Genel anlamda eğitim-öğretim faaliyetlerinde ezber kullanımından ısrarla kaçınıldığı halde öğrenci ve eğitiminin çalınan parçaları ezberleyerek hafızaya atmaları tekrar sayısı ve bellek kalitesiyle ilgili kaçınılmaz bir sonuçtur. Müzik eğitiminde, özellikle seslendirme boyutunda ezber kullanımının gerekliliği, seslendirmeyi zorunlu kılan konser, resital ve sınavlarda, ezber çalma ya da söyleme davranışının önemini ortaya koymaktadır. Bu önem belleğin niteliği ve kullanımıyla yakından ilgilidir. Doğru kullanılan ve iyi geliştirilen bir bellek, ezber çalma ya da söyleme davranışını da olumlu etkilemektedir. Böylece ezber çalma ve bellek arasındaki bağ ortaya çıkmaktadır. Bellekle ilgili kısa ve gerekli bilgilere daha önce değinildiğinden ezberin ne olduğuna, bellek ve öğrenme arasındaki yeri ve değerine de değinilmesi yararlı görülmektedir.

Öğrenmeyle ilgili fizyolojik çalışmalar ezber yoluyla öğrenmenin yalnızca hatırlamayla ilgili zihinsel süreçlerin gerçekleşmesine yardım edebileceğini göstermektedir. Oysa düşünen, yaratabilen ve sorun çözebilen bireyler yetiştirmek için, öğrencilerin hatırlama düzeyinden daha ileri zihinsel süreçler gerektiren kavrama, uygulama, çözümlenme, değerlendirme ve birleştirme gibi davranışları da kazanmış olmaları gerekmektedir. Daha önce de söz edildiği gibi bellek kodlama, depolama ve ara-bul-geriye getir süreçlerini içermektedir. Kodlama dış dünyadaki uyarıcıların hafızaya kaydedilebilecek biçime dönüşmesini; depolama, kodlanan bilginin tutulmasını ve ara-bul-geriye getir süreci de depolanan bir bilginin ihtiyaç duyulduğu zaman çıkarılmasını oluşturmaktadır. Ezber yönteminin daha çok bilginin belleğe alınması

sürecinde kısa süreli bellekten atılmaması ve uzun süreli belleğe geçiş yapabilmesi aşamasında kullanıldığı bilinmektedir. Bu durum dikkate alındığında ezber yönteminin bilginin belleğe alınma sürecine önemli bir etkisinin olduğunu söylemek mümkündür. Buna göre müzikte ve çalgı eğitiminde de ezberin, bilgi ve başarıyı pekiştiren etkisinden söz edilebilir.

Uzun, zorlu ve sabır gerektiren bir süreci kapsayan müzik eğitiminin bireysel çalgı eğitimi, bireysel ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik kuramları vb. derslerde öğrenilen bilgi ve davranışların üzerine yenilerinin eklenmesi sonucunda başarıya ulaştığı bilinmektedir. Örneğin çalgı eğitiminde öğrenilen ilk davranışlar çalgının tutuşu, vücudun konumu, el-kol pozisyonları belleğe doğru biçimde kodlanarak sık sık geri getirildiğinde ki bu ilişki ve etkinlik uzun süreli bellekte bilgi yolunun öğrenilmesi anlamına gelir, belli bir düzen içinde her gün çalgı çalışıldığında, sinir ağları arasındaki iletişim güçlenmekte, hatırlama ve geri getirilme süreçleri sonucu yeni öğrenilen davranışlar daha kolay algılanarak belleğe alınmakta, böylece çalgı eğitimi belirli bir düzeye erişebilmektedir.

Eğitim-öğretim faaliyetlerinde ezberle ilgili olumlu olumsuz çeşitli görüş ve inanışlar olduğu gibi unutmanın yol açtığı sorunlara da değinen çalışmalar bulunmaktadır. Alman psikolog Ebbinghaus öğrenme konusunda yapmış olduğu araştırmalarda, öğrenilenlerin %75'i ve daha fazlasının bir hafta içinde, %66'sının bir gün içinde, %54'ünün ise bir saat içinde unutulduğu sonucunu elde etmiştir. Ebbinghaus'un deneyinin sonucuna göre öğrenilecek bilgi taze tutulmalı, yani tekrar edilmelidir. Bu araştırmadan tekrar ile ilgili çok önemli bir sonuç çıkmaktadır: Unutmayı önlemek ya da azaltmak için tekrarın sıklığı değil, tekrarın yapılma zamanları önemlidir. Hızlı unutmanın olduğu safhalar atlatılıp unutmanın yavaşladığı safhaya gelinmelidir.⁴⁸ Buradan yola çıkarak, ezberlenen bir etüt/eserin unutulmasını önlemek için sık sık tekrar edilmesinin yanında doğru zamanlarda yapısal bütünlüğüne, biçim özelliği ve armonik örgüsüne dikkat edilerek tekrarlanmasının daha iyi sonuçlar doğuracağını söylemek mümkündür.

Yukarıdaki açıklamalar ezber yöntemli öğrenmenin yanı sıra unutmanın öğrenmeyle ilgili sonuçlarını da ortaya koymaktadır. Öyleyse ezberleme, öğrenme ve

⁴⁸ Yıldız, a.g.e., s. 152-153.

unutmanın birbirine bağılı, birbirini destekler ya da engeller ilişkisinden söz edilebilir. Bu bağlamda eğitim-öğretim açısından ezberin olumlu-olumsuz etkisi ile unutmanın doğuracağı sonuçlar da önemli görünmektedir. Bu durumda ezberle ilişkin bir araştırmada unutma konusuna da değinmek gerekir. Çünkü ezberleme becerisi beyinde ilgili merkezlerin olgunluğu, kapsama kapasitesi ve iletişiminin bir sonucuyken aynı zamanda ezberleyememe veya daha ötesi unutma gibi eğitim açısından olumsuzluk içeren davranışlar da yine beyindeki ilgili merkezlerde beklenen iletişimin kurulamamasına bağılı olmaktadır. Özellikle mesleki müzik eğitiminde seslendirme öncesi ve sırasında ezber-unutma ilişkisi, seslendirici açısından ilginç sonuçlara neden olmaktadır. Seslendirme sırasında ortaya çıkan kaygı, heyecan ve panik gibi duygular, çoğu zaman seslendiriciyi çaldığı eseri unutma noktasına getirmekte, hatta unutmasına neden olmaktadır. İşte bu noktada ezber yönteminin olumlu sonuçlarını görmek mümkündür. Şöyle ki; kaygı, heyecan ve panik gibi psikolojik etmenler kısa süreli bir unutmayı gerçekleştirse de çalınan eserin ezberlenmiş olması bellekten çağırılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu durum mesleki müzik eğitiminde kullanılan ezber yöntemi ile genel anlamda bilinen ve olumsuz olarak nitelendirilen ezber yönteminin aynı şeyler olmadığını açıkça göstermektedir.

Mesleki müzik eğitimi alanında eğitim görenler için öğrenilen bilgilerin kalıcı olmasının gereği açıktır. Dolayısıyla, çalma ve söylemeye yönelik çok tekrarlı çalışmaların doğal sonucu olarak ezber kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Ancak ezber kendiliğinden olabileceği gibi bilinçli bir tercihin sonucu olarak bir tekniği öğrenme de olabilir. Bununla birlikte özellikle seslendirmeye yönelik ölçme ve değerlendirme süreçleriyle resital ve konser gibi üst düzey sanat etkinliklerinde ezberlenen bilgi ve davranışların unutulması ile başarısızlık durumları oluşabilir. Buradan hareketle mesleki müzik eğitimi açısından unutmanın doğurduğu olumsuz sonuçların iyi, nitelikli ve bilinçli bir ezber yöntemiyle ortadan kalkacağını söylemek mümkündür. Ezberin seslendirme yapan kişi üzerinde yorumculuğunu güçlendirecek yaratıcılıklarla ilgilenmesine, düşünmesine olanak sağladığı söylenebilir. Buna göre konser ya da sınav başarısı için ezber yapan çalıcının/söyleyicinin nota karşısında köleleşmesi ve ona itaat etmesi gibi bir durumdan söz etmek de mümkün olamaz. Böylece sanat için gerekli bir ideali yaratma şansı da çalıcı/söyleyici için olanaklıdır.

Müzik, işitsel bir olay olduğundan müziksel işitme yeteneğine bağlıdır⁴⁹. Müzik yalnızca işitsel bir olgu olarak algılandığında, amatörler tarafından soyut biçimde görülür ve bu soyutluk zamanla müziği öğrenmede bazı zorlukların yaşanmasına neden olabilir. Sadece dinleyerek müziğin öğrenilmesi ya da öğretilmesi yerine şarkı söylemeyi, çalgı çalmayı öğreterek ve kuramsal bilgiler kazandırarak bu sürecin çok yönlülüğe ve soyuttan somuta götürülmesi sağlanabilir. Böylelikle yalnızca işitsel olmaktan çıkan müzik, görsel, dokunsal ve bilişsel olarak da varlığını ortaya koyarak somutlaşmaktadır. Çalgı çalan bir kişi parmakları, parmak uçları, el ve kolları, vücudunun duruşu ve vücut hareketleri ile “dokunma duyusu”na; müzik yazısını okuyup çalarak, çalacağı sesleri imgeleyerek, görsel olarak çaldığını ezberleyip gerektiğinde çağrışım yaparak “görme duyusu”na; çaldığını işiterek, yanlış yaptığında farkına varıp düzelterek “işitme duyusu”na ve bunların yanında zihinsel gücüne de dayalı olarak müzik içinde yaşamaktadır⁵⁰. Çalgı eğitimi sürecinde müzik dokunsal, görsel, işitsel ve bilişsel olarak dört ayrı duyuya hitap ederek gerçekleşmekte, bu süreç içinde kullanılan ezber tekniği de bu yönüyle genel öğretim teknikleri açısından kullanılması hoş karşılanmayan ezberleme yönteminden ayrılmaktadır.

Müziğin öğretilmesinde, öğrenilmesinde ve yaşatılmasında çalgının vazgeçilmez bir araç olduğu bilinmektedir⁵¹. Müzik öğrencisinin sanatsal kültür, zekâ ve etkinliğinin gelişmesi, çalgının öğrenilmesi, öğretilmesi ve müzikle ilgili kuramsal bilgilerin geliştirilmesi, uygulanması onu saran sanat ortamıyla gerçekleşmektedir. Müzik sanatının öğretilmesi ve onu öğretecek kişilerin eğitimi söz konusu olduğunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara ve buradaki eğitimin niteliğine de değinmek gerekir. Müzik eğitimi, bir yetenek eğitimi alanıdır.

Müzik yeteneğinin eğitimi ve bunun öğretmenlik boyutu ele alındığında, müzik yeteneğini oluşturan öğeler gösterildiği gibi sıralanabilir:⁵²

⁴⁹ Günay, Edip - Özdemir, Mehmet Ali, **Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme**, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2003, s. 29.

⁵⁰ Günay - Özdemir, a.g.e., s. 29-30.

⁵¹ Günay - Özdemir, a.g.e., s. 72.

⁵² Günay - Özdemir, a.g.e. s. 74.

Çizelge 1.1. Müzik yeteneğinin öğeleri

Ritmik işitme	Müziksel dikkat
Ezgisel işitme	Müziksel algı
Çok sesli işitme	Tonal duygu
Ses renklerini ayırt etme	Müziksel okuma ve yazma
Müzik yaratisının biçimini bilme	Müziksel çalma ve söyleme
Müziksel imge	Temel müzik kuramı bilgisi
Müzik yaratıcılığı	Müzik kültürü bilgisi
Müzik belleği (kısa süreli)	Müzik tarihi bilgisi

E. Günay ve M. A. Özdemir'e göre müzik belleği, müzik yeteneği öğelerinden biridir. Oysa genel değerlendirmelere göre müzikal bellek, ritmik-ezgisel-çok sesli işitme, müziksel algı, tonal duygu, müziksel okuma-yazma-çalma-söyleme, temel müzik kuramları bilgisi, müzik kültürü bilgisi, müzik tarihi bilgisi gibi müzik yeteneğini oluşturan bütün öğelerin ediniminin gerçekleştiği kapsamlı bir yapıdır. Bu nedenle burada kullanılan müzikal bellek genel bellek kapsamında açıklanarak özellikle müzik yeteneğini etkileyen önemli bir yapı olarak ele alınmalı, buna göre değerlendirilmeli ve geliştirilmelidir.

Müzikal çalma ya da söyleme davranışlarının gerçekleşme durumunun, çalınan ya da söylenen parçanın iyi çalışılmış olması, müzik teorisi ve işitme bilgisinin yeterli olması gibi temel davranışların yeterliliğine bağlı olmasının yanında daha çok müzikal belleğe bağlı olduğu söylenebilir. Örneğin, müzikal şifreleri kodlamaya alıştırmış bir belleğe sahip bir müzisyenin büyük biçimli etüt/eserleri kolaylıkla belleğine alabildiği ve ezberleyebildiği bilinmektedir. Müzik eğitiminin önemli bir bölümünü oluşturan çalgı eğitiminde müzikal belleğin görevi büyüktür. Bu nedenle müzikal belleğin müzik eğitimi alan kişi için önemi göz ardı edilmemelidir. Öğrenilen her yeni bilginin önceden öğrenilenlerle bağlantı kurması esasına dayanan bireysel çalgı/bireysel ses eğitiminde müzikal belleğin müzikal şifreleri kodlama, depolama ve gerektiğinde geri getirme özelliği sayesinde müzik eğitimi alan kişi önceden çalıştığı eserleri gerek hatırlama, gerek öğrendiklerinin üstüne yenilerini ekleme, gerekse çalgısında ilerleme ve istenilen düzeye ulaşmada olanaklarını arttırabilecektir.

Mesleki müzik eğitiminde amaç; müzik öğretmeni adayına çalgısını iyi bir düzeyde çalabilme ya da sesini iyi biçimde kullanabilme becerisi yanında, bir eseri çalgısı ya da sesi aracılığı ile iyi ifade edebilme, yorumlama becerisi ve bu yönde kazandığı tüm bilgi, beceri ve davranışları öğretim yoluyla başkalarına aktarabilme bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Müzik öğretmeni adayından yukarıda sıralanan davranış ve yetilerden başka konser ya da sınav sırasında iyi bir seslendirme ve yorum yapması da beklenmektedir. Daha önce de değinildiği gibi seslendirmenin ya da yorumun niteliği büyük ölçüde eserin bellekte yer etmiş olmasına, bunun sonucunda çalgıcının nota kaygı ve telaşında değil, daha mükemmel ses çıkarabilme dikkati ve gayretinde olmasına bağlıdır. Bu durumun iyi bir ezber çalışması ile sağlanabileceği, belleğin barındırdığı bilgilerin düzenli yinelenmelerle canlı tutulabileceği ve unutulmayacağı bilinmekle birlikte, değişik alanlarda yapılan pek çok araştırma dolaylı olarak bu görüşü kanıtlar sonuçlar vermiştir.

Müzikte veya müzik eğitiminde gerek öğretim gerek öğrenme sürecinde seslendirme başarısına bağlı bir sonuç beklentisi, müzisyenin seslendirdiği eserle olan bağının en yüksek düzeyde olmasını zorunlu kılar. Bu zorunluluk nedeniyle yapılan uzun süreli ve yıpratıcı çalışmalar aşamasında müzisyenin seslendirdiği eserin partiyonundan zamanla ayrılması ve partiyondaki tüm müzikal işaretlerin ve eserin müzisyenin belleğinde yer etmesi gerekir. Seslendirme ve yorumlama başarısı düşünüldüğünde bu gerekliliğin diğer tüm alanlardan daha güçlü bir gereklilik olduğuna şüphe yoktur. Bu durumda ezber tekniğine ilişkin bazı bilgilerin verilmesi yararlı görülmektedir.

Ezber, bir bilginin değişmez tek doğru olarak kabul edilmesi, buna kalben güven duyulduğu için de sorgulanmamasıdır. Başka bir değerlendirmeye göre ezber, bellek yöntemleriyle bir bilginin belleğe yerleştirilmesidir. Titiz'e göre ezber, edilgin insan yaratılması sonucunu getirir. Ezber, hazır bilginin belleğe yerleştirilmesi olduğundan yaratıcılığa taban tabana zıttır. Yaratıcılık sorgulamayı, ezber ise sorgulamamayı esas almaktadır. Ezberleyen kişi, sormak istediği soruları bile ezberlenmiş kalıplardan seçerek duruma göre soru soramamaktadır. Sorun çözme bir anlamda doğru soru

sorabilme becerisi olduğu halde ezber bunu yok etmektedir. Dolayısıyla ezberci kişi kolay yönetilebilen bir kişidir.⁵³

Düşünmek, fiziksel bir hareket gibi enerji harcamayı gerektirmekte, çoğu zaman da insanoğlu bu enerji sarfından kaçmaktadır. Ezber, düşünmeyi gereksiz kıldığından bu doğal eğilime uygundur. Kişi ezberledikçe bunun rahatına alışmakta ve düşünmemeye başlamaktadır. Çoğu insanın düşündüğünü sandığı olay ezberledikleri arasında yaptığı gezintidir aslında.⁵⁴ Ezberleme daha çok eğitim-öğretim faaliyetleri içinde anlamını bulduğundan, ezberleme davranışının bu çerçevede incelenmesi daha anlamlı bulunmaktadır. Öyleyse bilginin depolanmasında önemli olan ezber yönteminin kalıcı ve kalıp alışkanlıklar yaratarak insanı edilgin kılan etkisinden korunmak gerekir.

Çoğu zaman ezberlenecek bilginin doğruluğu öğrenciler tarafından sorgulanmamakta, bilgi, olduğu gibi bulunduğu kaynaktan hafızaya alınmakta, bu nedenle ortaya doğru olduğu sanılan pek çok bilgi çıkmaktadır. Ezberlenmek istenen bilginin anlamlılığı ve doğruluğunun yanında bellekteki diğer birikimlerle de ilişkilendirilmesi, ezberi daha nitelikli kılmakla birlikte ezberlenen bilginin unutulma oranını da düşürmektedir. Öyleyse bilinçli ve anlamlı bir şekilde, bellekte var olan diğer birikimlerle ilişkilendirilerek ezberlenen bilginin ihtiyaç durumu sona erdiğinde bile bellekte yer alacağını söylemek mümkündür.

Sözünü ettiğimiz özellikler bakımından öğretim teknikleri içerisinde ezberleyerek öğrenmeye pek sıcak bakılmaması oldukça doğal, duyulan kaygı da anlamlıdır. Oysa bilginin kısa süreli hafızadan uzun süreli hafızaya alınma aşamasında ezber yönteminin öneminin bilinmesinin, ezber yöntemi hakkında bugüne kadar oluşmuş kötü izlenimleri biraz olsa yok edeceğini söylemek mümkündür. Çünkü gerekli, değerli ve insanda tartışma gücü yaratacak bilgi ediniminde tekrarın, dolayısıyla ezberin önemi ortadadır. Önemli olan, ezberin kendisinden çok nasıl ve ne amaçla kullanıldığıdır. Anlamlı öğrenme okullarda, ezber yönteminden de yararlanarak, öğretilecek malzemenin fiziksel olarak görme, işitme, tatma, dokunma gibi duyularla algılanması; zihinsel olarak da kendi içindeki ya da dışındaki malzemelerle anlamlı bir ilişki içine konulması ile gerçekleştirilmeye çalışılmalıdır.

⁵³ Titiz, Tınaz, **Ezber Hayır**, İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1996, s. 26.

⁵⁴ Titiz, a.g.e., s. 26.

Ezberleyerek öğrenmenin gerçekleşebilmesi öğrenilecek konunun, sözcük-sözcük, dize-dize, bölüm-bölüm çağrışımlarının kurulması ve son olarak sözel çağrışımların iyice yerleşmesi için fazla sayıda tekrarların yapılması ile mümkündür. Müzik eğitiminde bu durum etüt/eserin deşifre edilerek tartım kalıplarının, nota sürelerinin ve ton yapısının anlaşılması, solfeji yapılarak nota yüksekliklerinin işitilmesi, armonik ve biçimsel açıdan çözümlenerek ton geçişleri ve dönem özelliklerinin belirlenmesi biçiminde gerçekleşmektedir.

Günümüz eğitim sisteminin de etkisiyle ezberlenen bilgi, genellikle kısa süreli belleğe yerleştirilmektedir. Öğrenme malzemesinin olduğu gibi özümsemeden ve anlaşılmadan ezberlenmesi, belleğe yerleştirilmesi ve belirli aralıklarla tekrar edilmemesi, bilginin çok kısa sürede unutulmasına neden olmakta ve ileride kullanılma olasılığını düşürmektedir. Bunun nedeni öğrenilecek bilginin doğru yöntemlerle ezberlenmemiş olması ve düzenli tekrar çalışmaları yapılmadığından çabuk unutulmasının yanında insan beyninin yapay çağrışımları alma ve saklama yeteneğinin son derece sınırlı olmasıdır. Oysa belleğe alınmak istenen malzemenin kalıcı olabilmesi, çabuk unutulmaması açısından göz, kulak gibi farklı ve çeşitli duyu organları ile bağlantı kurması ve kendi içinde bir anlam taşıması gerekmektedir. Öğrenilecek malzemenin bellek tarafından geri getirilmesini kolaylaştırmak için onun anlamlı bir biçimde kodlanması gerekmektedir. Örneğin tarih dersinin pek fazla sevilmemesinin, tarihlerin çabuk unutulmasının nedenleri arasında, bilginin anlamlılık bakımından yeterli olmasına karşın, görsel ve işitsel öğelerden yoksun olmasının da büyük payı olduğu söylenebilir. O halde ezberlenecek bilginin anlamlılık bakımından yeterli olmasının yanında görsel, işitsel, dokunsal, bilişsel özellikler gibi farklı duyu öğelerine de sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Buna göre belleğe kaydedilen bilginin unutulmaması ve hatırlanabilmesi büyük ölçüde bilginin bellekteki diğer bilgilerle anlamlı ilişkiler kurmasının yanında bilgiyi belleğe kaydetme aşamasında görme, işitme, dokunma gibi farklı duyu organlarının etkinleştirilmesine de bağlıdır, denilebilir. Bu cümleden hareketle bellek-ezber ilişkisi doğasında bellek-unutma ilişkisinin de değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Unutma, öğrenmenin tersi ya da öğrenememe becerisi olarak tanımlanabilir. Öğrenememe de bir tür unutmadır. Şöyle ki, kısa süreli belleğe gelen bilgiler önceki

yaşantılarla ilişki içine alınmadığında kısa süreli bellekten silinmekte böylelikle belleğe gelen bilgiler unutulmaktadır. Ancak öğrenmenin olduğu bir yerde unutmadan söz edilebilir. Donald A. Laird'e göre unutma ya da unutkanlık, zayıf bir hafızanın değil, ihmal edilmiş bir hafızanın ispatıdır.⁵⁵ İhmal edilmiş hafıza ile hafızada bulunan bilgilerin tekrar edilmemesinin ortaya çıkardığı unutma durumu anlatılmaya çalışılmaktadır.

“Ashcraft (1989)'a göre uzun süreli bellekte gerçekte unutma yoktur.”⁵⁶ Unutma, belleğe alınmış olan bilginin geri getirilmesindeki başarısızlık olarak da tanımlanabilir. Bilginin geri getirilmesindeki başarısızlık, bilginin bellekte kayıtlı olması fakat geri getirmeyi sağlayacak doğru kodların ve hatırlama ipuçlarının yok olmaları ya da bozulmuş olmaları sonucu bilginin depolandığı yerden çıkarılamamasıdır.

Bazı psikologlar unutmanın beyin ve sinir sistemindeki izlerin zamanla aşınıp kaybolmasından ileri geldiğini, kullanılmayan ve yinelenmeyen bilginin/davranışın, nöronlar arasındaki bağın, bilginin/davranışın oluşmasını sağlayan sinir ağları arasındaki ilişkinin, ortadan kalkması ya da zayıflamasıyla yok olduğunu ileri sürmektedirler.⁵⁷ O halde manyetik banda kayıtlı ses ya da görüntülerin zamanla görüntü ve ses kalitelerinin zayıflaması gibi, uzun süre kullanılmayan ve güncellenmeyen bilgilerin de geri getirilmesinde bazı problemlerin yaşanabileceğini söylemek mümkündür.

Unutmanın gerçekleşmesine ilişkin çeşitli kuramlar ortaya atılmıştır. Bunlardan bir kısmı şu şekildedir:

- 1) Atrofi kuramına göre unutma; anıların beyin ve sinir sistemindeki izlerinin zamanla aşınıp kaybolmasından ileri gelmektedir. Kullanılmayan ve tekrar edilmeyen bilgi ve beceriler zamanla yok olduğu ve nöronlar arasındaki bağlar gevşediğinden unutma meydana gelmektedir.
- 2) Bireyin davranışları ödüllendirilmedikçe öğrenilen bilgiler tekrar edilmemekte ve bunun sonucu olarak da unutma meydana gelmektedir.

⁵⁵ Yıldız, a.g.e., s. 152.

⁵⁶ Subaşı, a.g.m., <http://www.mef.gazi.edu.tr/dergi/99-2/bolum4.doc> 1999, 3 Ocak 2006, s. 34.

⁵⁷ Subaşı, a.g.m., <http://www.mef.gazi.edu.tr/dergi/99-2/bolum4.doc> 1999, 3 Ocak 2006, s. 34-35.

- 3) Bazı psikologlara göre unutmanın en yaygın türünü geriye ket vurma oluşturmaktadır. Bu olay, yeni öğrenilen bilgilerin eski öğrenilenleri karıştırması, eski anıların bilinç alanına çıkmasını engellemesi ile açıklanmaktadır.
- 4) Başka bir görüşe göre unutma; anıların baskı altına alınıp bilinç dışına itilmesi yolu ile oluşmaktadır. Psikanalistler, duygusal problemleri olan kişilerle ilgilenirken bu kişilerin kendi hayatlarında hoşlanmadıkları, ürküntü veren düşünceleri ve anıları baskı altına alma ve böylece bunları unutma eğiliminde olduklarını gözlemişlerdir.⁵⁸

Yapılan bu tanımlardan yola çıkarak unutmayı; bellekte bulunan bilgi ya da davranışların düzenli tekrar edilmemeleri ya da uzun süre kullanılmamaları sonucu bu bilgi ya da davranışların gerçekleşmelerinde görev alan sinir ağlarının zayıflaması ya da belleğe kaydetme sırasında ilgili davranış ya da bilgilerin doğru kodlarla kaydedilmemeleri sonucu bu bilgi ya da davranışların bellekten çağırılmaları durumunda kaydedildikleri yerden geri getirilmeleri durumunda oluşan zorluk durumu olarak tanımlamak mümkündür.

Belleğimizdeki bilgileri iyi hatırlayabilmek için öncelikle hatırlamayı olumsuz etkileyen unutmanın nedenlerine bakmak gerekir. Unutmanın nedenleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- 1) Bilginin belleğe alınması sırasında ya da öncesinde yeterli düzeyde dikkatin, ilginin ve isteklendirmenin sağlanamaması unutmaya neden olmaktadır.
- 2) Baskı, sıkıntı ve kaygının hâkim olduğu durumlarda öğrenilmeye çalışılan bilgiler bilinçaltına itilmekte ve uyarıcılar belleğe alınmamaktadır. Bunun sonucunda da unutma gerçekleşmektedir.
- 3) Heyecan yüklü bir durumda belirli bir kodlama ile belleğe alınan bilgiler daha kolay hatırlanırken, kontrol altına alınamayan aşırı heyecan durumu da unutmanın bir nedeni olmaktadır.
- 4) Kısa süreli belleğe ulaşan uyarıcı, uzun süreli belleğe tekrar kodlama, görselleştirme ve parçalama yolu ile aktarılmadığında unutma gerçekleşmektedir.

⁵⁸ Yıldız, a.g.e., s. 153.

- 5) Artık yarar sağlamayacağına inanılan bilgiler kişi tarafından bilerek de unutulabilmekte, belleğe alınan bilgilerin çağırılmamasından kaynaklanan unutmalar gerçekleşebilmektedir.
- 6) Unutmaların çoğu ara-bul-geri getir ipuçlarının ortadan yok olması sonucu oluşmaktadır. Başka bir deyişle bilgi bellektedir fakat o bilgiye ulaşacak ara-bul-geri getir ipuçları ortadan kaybolmuştur.
- 7) Unutmanın diğer bir nedeni bilginin tam anlamıyla belleğe alınamamış olmasından dolayı zayıf bir izlenim yaratmış olması ve tekrarlanmaması sonucu bu izlenimin kaybolmasıdır. Bu durumda hatırlamak için dikkatin bilgi üzerinde yoğun bir şekilde odaklaştırılması, güçlü bir izlenim yaratıp düzenli tekrarlar yapılarak izlenimin (bilginin) pekiştirilmesi gerekmektedir.
- 8) Unutmanın başka bir nedeni de öğrenme sırasında bilginin iyi biçimde örgütlenememiş olması, öğrenmenin içinde yer aldığı ortamla hatırlama anındaki ortamın birbirine benzemiyor olması sonucu ara-bul-geri getir ipuçlarının yetersiz kalmasıdır.⁵⁹

O halde unutmanın en belirgin nedenlerinin öğrenilen bilgi ya da davranışların düzenli tekrarlanmamaları, doğru kodlarla belleğe kaydedilmemeleri, bilgi ve davranışların gerçekleşmelerinde görevli sinir ağları arasındaki ilişkilerin zayıflaması, baskı, heyecan, korku, endişe gibi olumsuz duyguların yaşandığı durumlarda öğrenilecek davranış ya da bilginin kodlanması sırasında gerekli ipuçları ve uyarıcıların doğru biçimde belleğe alınamaması olduğu söylenebilir.

Unutulan bilgilerin çoğunu, dikkatin öğrenilmekte olunan bilgi üzerinde yeterince yoğunlaştırılmamış, böylelikle tam olarak öğrenilememiş olanlar oluşturmaktadır. Öyleyse, unutma davranışının eğitim-öğretim faaliyetleri açısından olumsuz sonuçlar doğurduğunu, öğrenilen bilgilerin hatırlanmasını ve işlevsel olarak kullanılmasını engellediğini söylemek mümkündür. O halde, unutmanın doğurduğu olumsuz sonuçları etkisiz duruma getirmede sistemli biçimde tekrarların yapılmasının yanında, özellikle müzik eğitimi sürecinde bilinçli bir ezber çalışmasının gerekliliğini de göz ardı etmemek gerekmektedir.

⁵⁹ Yıldız, a.g.e., s. 154-155-156.

Hatırlama (anımsama), “uzun süreli bellekteki bilgilerin beklentiler ve ihtiyaç durumunda çağırılması, belleğin bilgiyi çağırma aşamasındaki davranışı” olarak tanımlanabilir.⁶⁰ Hatırlama, öğrenme sırasında ve öğrendikten sonra olmak üzere iki aşamaya bölünebilir. Öğrenme sırasında beyin, beden gibi çalışma ve dinlenme zamanlarına gereksinim duyar. Birbirini izleyen çalışma ve dinlenme zamanları uygun biçimde düzenlendiğinde, hatırlama olayı hem hız hem de ayrıntı bakımından önemli ölçüde gelişir.

Öğrenme işlemi bittikten sonraki hatırlama gücü, bilginin dibe çöktüğü kısa süre içinde, oldukça yüksektir fakat sonradan bu güç hızla azalır. Ayrıntılı anımsamadaki bu düşüşün en aza indirilmesi, büyük ölçüde, önceden belirlenmiş yeniden gözden geçirme yöntemleri, çalışma ve dinlenme sürelerinin dikkate alınması ile gerçekleştirilebilir.

Bellekte tutma işlemi için çeşitli bilgilerden oluşmuş bir kümeyi özetleyen anahtar bir sözcük ya da deyimlerden yararlanılabilir. Bunun nedeni beynin bu bilgileri aynı biçimde depolamasıdır.

Hatırlama sırasında uyarıcıların veriliş-geliş sırası ile birbirleriyle kurdukları bağlantılar, hatırlamayı büyük ölçüde etkilemektedir. Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür:

- 1) İlk ve en son gelen uyarıcılar daha kolay hatırlanır.
- 2) Belleğe yakın zamanda alınan uyarıcılar daha kolay hatırlanır.
- 3) Bağlantılı uyarıcılar daha kolay hatırlanır.
- 4) Çarpıcı ve dikkat çekici uyarıcılar daha kolay hatırlanır.
- 5) Düzenli aralıklarla ve belli bir sisteme dayanarak tekrar edilen bilgiler daha kolay hatırlanır.
- 6) Somut bilgiler soyut bilgilerden daha kolay hatırlanır.
- 7) Gruplandırılmış bilgiler daha kolay hatırlanır.⁶¹

Hatırlama davranışında önemli olan iki öge bulunmaktadır; bilgilerin birbiriyle anlamlı biçimde örgütlenmesi ve içinde bulunulan ortam.

Bilginin anlamlı biçimde örgütlenmesinde kullanılan yöntem, daha önceden bilinen ve akla yatkın bir yöntemse, hatırlama sırasında ara-bul-geri getir ipucu gibi

⁶⁰ Yıldız, a.g.e., s. 157.

⁶¹ Yıldız, a.g.e., s. 157-158-159-160-161-162.

kullanılır. Örgütlenerek belleğe alınan bilginin, örgütlenmeyen bilgiye göre daha kolay hatırlandığı yapılan araştırmalardan alınan olumlu sonuçlarla da desteklenmektedir.

Bilginin kodlanması sırasında içinde bulunulan ortam, bilginin hatırlanması sırasında da yaratılabilir ya da bu ortamda bulunulabilirse hatırlama daha da kolaylaşmaktadır.

Hatırlamayı güçlendiren, buna karşın unutmayı en az düzeye indiren tekrarlama yöntemi; kısa süreli belleğe ulaşan uyarıcının uzun süreli belleğe yerleştirilmesi sırasında en sık kullanılan yöntemdir.⁶² Tekrar yönteminin tek başına ve bilinçsiz kullanımı istenilen bilginin çağırılmasında, hatırlanmasında bazı bozukluklar yaratabilmektedir. Bilim adamlarının yapmış oldukları araştırmalar, tekrarın önemli olduğunu ama mutlaka bazı kurallara göre yapılması gerektiğini göstermektedir. Öğrenmede nöron sayısından çok, bu nöronlar arasında kurulan haberleşme ağının daha etkili olduğu, bilinçli yapılacak bir tekrarın bu nöronlar arasındaki haberleşme ağının daha çok güçlenmesini ve bu ağın birbiriyle bağlantılı kalmasını sağladığı bilinmektedir.

Bilinçli tekrarın önemli bir faydası da hafızada hazır bulunan bilginin, bilinçli tekrar edilmesi sonucu yeni bilgiyi kavramayı ve anlamayı kolaylaştırmasıdır. Öğrenmeye hazır olan ve bunu uygulayan beyin, öğrenmeye hazır olmayıp unutmaya eğilimli olan beyne göre, uyarıcıları bellekte daha kolay bir şekilde kalıcı hale getirmektedir.⁶³

Tekrar etme bilinçsiz bir şekilde yapılırsa, bilgiler arasında ilişkilendirme yapılamamakta, bilgi yalnızca ezberlenmektedir. Bu da bilginin uzun süreli bellekten kısa süreli belleğe çağırılması ve kullanılmasında, hatırlama aşamasında, sorunlar yaşanmasına neden olmaktadır.

Mesleki müzik eğitimi ses, çalgı ve müzik kuramları eğitimi olarak planlanıp yürütülmektedir. Bunlardan özellikle ses ve çalgı eğitimi sürecinde belirli tekniklerin kazandırılması ve müzik beğenisinin geliştirilmesi aşamalarında ses ve çalgı eğitimi alan kişinin (öğrencinin), hatasız ve müzikal çalması da amaçlanmaktadır. Hatasız ve müzikal çalma becerisinin deşifre, artikülâsyon, cümleme ve ezberleme aşamalarının

⁶² Yıldız, a.g.e., s. 198.

⁶³ Yıldız, a.g.e., s. 201.

bilinçli ve doğru bir biçimde gerçekleştirilmesi sonucu kazanılabileceği düşünülmektedir. Bu aşamalardan ezberleme davranışı bilinçli, sistemli ve planlı bir biçimde gerçekleşebileceği gibi farkında olmadan da gerçekleşebilir ancak bu tür bir ezberleme, seslendirme sırasında bir anlık dikkat dağınıklığı ya da istenmedik bir tepki sonucu parçadan kopmayı kaçınılmaz hale getirebilmektedir. Tınaz Titiz'in söz ettiği ezber ve sonucu, bu durumda tüm olumsuzluğuyla ortaya çıkmaktadır. Oysa bilinçli bir bilgi ve beceri edinimi için başvurulmuş ezber tekniğinde anlık dikkat dağınıklığında bilgi yolu daima açık ve bu yol her an bulunabilir olduğundan unutma ya da bütünden kopma gibi bir tehlike söz konusu değildir. Bu noktada ezberin bir bütün olduğunu ve müzisyenin belleği, teorik bilgisi, gözü, kulağı, el ve parmaklarıyla gerçekleştirildiği zaman daha güvenilir ve uzun süreli olabileceğini söylemek mümkündür. Böylece ezberin sistematik bir çalışma ve bilgi sonucu oluşturulması ezber davranışı yerine ezber tekniğinden söz edilmesini olanaklı kılar. Ezbere ilişkin adlandırılmalarda “ezber tekniktir ya da teknik değildir gibi” bazı zıt fikirlerin oluştuğu görülmekle birlikte Lavignac'ın ezbere ilişkin açıklamaları müzikte ezberin anlam ve önemini açıklar nitelikte bulunmuştur.

Lavignac'a göre: “İnsan unuttuğu şeylere değil, hafızasında sakladığı şeylere daha çok hâkim olmaktadır.⁶⁴ Eğitimin bütün alanlarında olduğu kadar müzikte de uygulanan bu kural, özellikle bestecilerin pek çok eser yazdıkları piyanoda daha farklı biçimde uygulanmaktadır. Önemli olan başka bir nokta da, yeni bir şey öğrenildiği zaman daha önceden öğrenilmiş olanların unutulmamasıdır. İlin hatırlanmaktan ibaret olduğunu belirten Montaigne, bilim için hatırlamanın önemini belirtmiştir. Dün öğrenilmiş olanlar unutulmuşsa bugün için bilmek hiçbir işe yaramaz. Bundan dolayı hafızayı eğitmek, her şeyi ezber çalmaya alışmak, öğrenilen şeylerin hiçbirini unutmamak gerekir. Bunun için herhangi bir etüt ya da eser doğru ve temiz çalınma aşamasına geldiğinde göz önünden uzaklaştırılarak hafıza yardımıyla çalınmaya çalışılmalı, diğer çalışmalarda da tamamen hafızadan çalınmalıdır. Bu düzeye erişmek için şöyle bir yöntem izlenmelidir: ezberlenmek istenen bir müzik parçası takip eden günlerde bir defa çalınır, bu arada başka bir parça daha öğrenilir. Bu parça için de aynı

⁶⁴ Lavignac, Albat, **Musiki Terbiyesi**, çev. Abdülhalik Denker, Kanaat Kitapevi, İstanbul, 1939, s. 82-83.

kural uygulanır. Fakat bu durumda ilk öğrenilen parça iki günde bir kez çalınır. Bu öğrenme biri deftere biri de hafızaya olmak üzere iki türde yapılmalıdır. Üçüncü parça da öğrenilmeye başlanıldığı zaman aynı biçimde hafızaya yerleştirilir. Bu sırada iki numaralı parçayı sadece iki günde bir, bir numaralı parçayı ise dört günde bir tekrarlamak gerekir. Parçaları ezberlemeye kendilerini bu şekilde zorlayanlar, onları eskiliklerine göre yavaş yavaş altı, sekiz, on veya on beş günde, ayda iki ya da altı ayda bir tekrarlarlar. Ezberleme davranışını elde etmek için gerekli olan başlıca şey bu kurala uymaktır”.⁶⁵ Bu açıklamalar Lavignac’ın müzikte ezber tekniğinin sistemli biçimde kullanılabilmesine bir kanıt ve örnek niteliği taşımaktadır. Nota ile çalmak anlayışından ezber çalma anlayışına geçilmesi sürecinin müzik tarihi içerisindeki aşamalarını Lavignac şöyle anlatmaktadır: Elli yıl önce bütün piyano profesörleri öğrencilerinin ezber çalmalarını hoş karşılamıyorlardı. Öğrencilerin, bestecinin yazdıklarını değiştirmiş olmalarından korkuyorlardı. Notaya bakarak çalmak kesin bir kuraldı. Bugüne gelindiğinde bestecilerin yazdıklarının yine değiştirilmeden çalınması önem taşımakta fakat ezberden çalınması istenmektedir. Notaya bakarak çalmak hoş karşılanmamaktadır. Tarih içerisinde notayla çalma anlayışının yerini ezberden çalma anlayışına bırakması piyanonun gelişmesi ile doğru orantılıdır. Mozart dönemine hatta Beethoven’ın ilk dönemlerine kadar piyano beş buçuk oktavdı. Bu durum bestecilerin piyanonun oktav sınırını geçmesini engellemekle birlikte yazılan eserlerin ellerin yetişebileceği yerde olmasını sağlıyordu. Bu nedenle notaya bakmak daha mantıklıydı. Romantik dönemle birlikte yoğun duyguların ifade edilmeye çalışılması piyano oktavının genişlemesini de beraberinde getirmiştir. Değişen yazma tarzı, eserlerin farklı oktavlar içermesi ve çok fazla kullanılan müzikal ifade terimleri, piyanoya ve nota arasındaki hâkimiyeti güçleştirmiştir. Bu nedenle nota kaygısından kurtulma yönünde çağdaş müziğin ezberden çalınması daha anlamlıdır.⁶⁶ Lavignac’ın bu açıklamaları seslendirme sırasında ezber çalmanın önemini ortaya koymaktadır.

Ezber çalma dinletilerde, sınavlarda, genellikle de çalgı eğitiminde başvurulan çalma yöntemlerinden biridir. Çalgı derslerinin büyük bir çoğunluğunun notadan çalarak gerçekleştirildiği, bazı durumlarda, özellikle yeni bir parçanın deşifre edilmesi

⁶⁵ Lavignac, a.g.e., s. 82-83.

⁶⁶ Lavignac, a.g.e., s. 82-83-84-85.

sırasında deşifre çalma davranışından, konser zamanına yakın parçanın son hazırlığının yapılması sırasında da ezber çalma davranışından yararlandığı bilinmektedir. Her ne kadar yaygın kullanılan bir çalma biçimi de olsa ezber tekniğinin müzik öğretmeni yetiştiren kurumların bireysel çalgı eğitimi/bireysel ses eğitimi derslerinde düzenli, bilinçli ve programlı olarak uygulanmadığı ya da uygulanamadığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte gerek bilinçli gerek kendiliğinden ortaya çıkan ezber ve sonucu olan ezber çalmanın/söylemenin ya da ezber çalamamanın/söyleyememenin öğrenciler üzerinde, sınav ya da konser sırasında olumlu/olumsuz etkilerinin olduğu gözlenmektedir. Çalma becerisi ve davranışı, seslendirmenin yaşandığı anlarda (sınav ve konserlerde), dış etkenlerin, ortamın ya da öğrencinin heyecan ve endişelerinden kaynaklanan iç etkenlerin baskısı altındadır. Sınav ve konserlerde ortaya çıkan zorlukların etkisinin ezber çalma yöntemi kullanmayan ya da kullanamayan öğrenciler üzerinde, ezber çalma yöntemi kullanan öğrencilere göre daha fazla olduğu düşünülmektedir

Müzikte ezber çalma açısından ele alınıp değerlendirilebilecek bir başka yöntem olarak Suzuki Yöntemi örnek verilebilir. Suzuki yöntemi, anadil öğretiminin müzikteki yansıması olarak ortaya çıkan bir çeşit ezber yöntemidir. Suzuki yöntemiyle yetişmiş müzisyenlerin dünya çapındaki başarıları, bu yöntemin değerini ortaya koymaktadır. Ülkemizde bu yöntemle yetişmiş ünlü keman virtüozü Cihat Aşkın'ın başarısı bunu kanıtlar niteliktedir. O halde Suzuki yöntemi, ezber tekniğinin en doğal taklidi görünümüyle önemli bir örnek olarak değerlendirilebilir.

Suzuki Okulu, dünyaca ünlü Japon keman sanatçısı ve öğretmeni Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) tarafından yaratılmış, başarılı sonuçlar vermiş ve bütün dünyada müzik eğitimcileri tarafından kabul görmüş bir okul öncesi müzik öğretim yöntemidir.⁶⁷ Bu yöntem, müzik eğitiminin anne karnında, çalgı eğitiminin de neredeyse okul öncesi dönemde başlaması gerektiğini savunduğundan, okul öncesi müzik öğretim yöntemi olarak adlandırılmıştır. 1940'lı yıllarda, çocukların ana dillerini öğrenme mekanizmasından esinlenerek eğitim anlayışına yeni bir yaklaşım getiren Suzuki, "yetenek eğitimi" adını verdiği bu yöntem ile dünya çapında büyük yankılar

⁶⁷ Kasap, Belir Tecimer, **Suzuki Okulu Metodu**, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Altı Aylık Hakemli Bilimsel Dergi, C. VI, sy. 9, Malatya, 2005, s.1.

uyandırmıştır.⁶⁸ Çocukların sözlü uyarılarla dolu bir çevre içinde olduklarını, içinde buldukları ortamdaki kişilerin çıkarmış oldukları ses ve kelimeleri tekrar etmeye ve söylemeye çalışarak konuşmayı öğrenmeye çalıştıklarını gözlemleyen Suzuki, bu öğrenme biçiminin müziğe de uyarlanabileceğini, böylelikle çalgı öğreniminin de anadil öğrenimi gibi oldukça kolaylaşacağını düşünmüş, “yetenek eğitimi” ya da “anadil yaklaşımı” olarak da bilinen “müzik öğretim yöntemini” ortaya koymuştur. Çocuğun doğumdan itibaren sürekli olarak, eğitimi amaçlanan konu ile ilgili uyarılarla dolu bir çevre içinde bulundurulması fikrine dayanan bu yöntemin en önemli hedefi, doğuştan gelen özellikleri ne olursa olsun, başarısızlık söz konusu olmadan, çocuğun arzu edilen becerilere kavuşturulabilmesidir.⁶⁹ Bu yöntemle göre çocuğun müzikle ilgili olması ve bir çalgı çalmayı öğrenmesi isteniyorsa, müzikle ilgili uyarıların olduğu bir çevrede büyümesi amaçlanmakta, daha anne karnındayken bile müziksel uyarıları alması sağlanmaktadır. Beyin gelişiminin en önemli bölümünü oluşturan 0-3 yaş döneminin göz önünde bulundurulması ile müzik eğitimi alması istenen çocuğun beyin gelişimi için çok önemli olan bu evrede müziksel uyarılarla dolu bir çevrede yetişmesinin sağlanması, Suzuki yönteminin temel gereksinimlerinden biridir.

Çocukların anadillerini öğrenmekte gösterdikleri başarıyı ilk fark eden, benzeri yöntemlerle çocuklara daha başka becerilerin kazandırılabilmesini savunan ve bu savını başarılı uygulamalarla kanıtlayan Suzuki, bu yöntemi, küçük bir çocuğa nasıl ders vereceğini araştırırken keşfetmiş, çocukların konuşmayı öğrenirken kullandıkları yöntemlerin müzik eğitiminde de kullanılabilmesini düşünmüştür.⁷⁰

Dünyadaki bütün çocukların, doğdukları andan itibaren içinde buldukları toplumun dilinin konuşulduğu bir çevre içinde olduklarını, anadillerinin temel kurallarını öğrenmeden önce ses çıkarmayı, sesleri ayırt etmeyi, yazı yazmayı öğrenmeden önce de içinde buldukları ortamdaki konuşmaları dinleyip taklit ederek sözcükleri tanımayı, anlamayı öğrendiklerini gözlemleyen Suzuki, benzer bir öğrenme biçiminin diğer becerilerin geliştirilmesinde de uygulanabileceği sonucuna varmıştır.⁷¹

⁶⁸ Kıvrak, Mine, **Suzuki Yöntemi İle Piyano Eğitimi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1994, s. ii.

⁶⁹ Kıvrak, a.g.e., s. ii.

⁷⁰ Kıvrak, a.g.e., s. 3.

⁷¹ Kıvrak, a.g.e. s. 2.

Bu öğrenme biçiminin özellikle müzik eğitiminde de kullanılabileceğini düşünmüş, çocukların, anadil öğreniminde olduğu gibi notaları öğrenmeden önce çalgıdan ses çıkarmayı öğrenebileceklerini savunmuştur. Çalgı çalmayı öğrenmenin, çocukların anadillerini öğrenmelerine benzediğini öne sürerek, anadil öğrenme sürecini müzik eğitimine uyarlamış, keman çalabilmeyi kolaylaştıran özel bir yöntem geliştirmiştir. Geliştirdiği ve “yetenek eğitimi” (anadil yaklaşımı) adını verdiği bu yeni eğitim yöntemini keman eğitimine uygulayarak çok başarılı sonuçlar almış, böylelikle çalgı eğitimine olabildiğince erken yaşlarda başlanarak daha etkili sonuçlar alınabileceğini kanıtlamıştır.⁷²

Suzuki yönteminin temel amacı, çocukların müzik yoluyla bir bütün olarak yetiştirilmesi, gelişim süreci içerisinde kendilerine güvenen, inanan, zor şeyleri denemeye kararlı, disiplinli, düşünceye yoğunlaşabilen, müzikten her zaman hoşlanan, yetenekli ve müziğe karşı duyarlı bireyler olabilmeleridir. Suzuki yönteminin amaçları genel olarak şöyle özetlenebilir:⁷³

- 1) Çocuklara 3 ya da 4 yaşlarında başlamak üzere çalgı eğitimi vermek
- 2) Sürekli olarak, mümkünse doğmadan önce çocuklara müzik dinletmek
- 3) Çalgı eğitimine başladıktan sonra nota eğitimine geçmek
- 4) Verilen aktiviteleri her gün sürekli olarak tekrarlamak
- 5) Doğal bir yolla başkaları ile ve başkalarının önünde müzik yapmak
- 6) Diğer öğrencilerin derslerini izlemek ve haftada bir kez grup dersi yapmak
- 7) Aile işbirliğini sağlamak
- 8) Pozitif bir öğrenme ortamı hazırlamak
- 9) Çocukların evlerde küçük, konser salonlarında ise büyük boyutlarda konserler vermelerine olanak sağlamak
- 10) Eğitilmiş öğretmenlerin vereceği yüksek standartlarda bir eğitim sağlamak
- 11) Dünyanın dört bir tarafındaki Suzuki öğrencileri ile müzik dili aracılığı ile sosyal bir iletişim kurabilmek.

⁷² Kıvrak, a.g.e., s. 4.

⁷³ Kasap, a.g.m., s. 3.

Görüldüğü gibi bu amaçlar genellikle çocuğun müzikal çevre, müzik yoluyla sosyalleşme ve özellikle 2,4,6 numaralı maddelerde tekrar, taklit ve süreklilik içeren amaçla ezber tekniği içermektedir.

Anadil yaklaşımı ile çocuklar Suzuki repertuarını mümkün olduğunca erken yaşlarda hatta doğar doğmaz dinlemeye başlamaktadırlar. Suzuki, öğrencilerin her gün birkaç saat müzik dinlemelerini, dinlenecek eserlerin gelecekte öğretilecek olanlardan oluşmasını önermiş, bu eserlerin yemek yerken, oynarken ya da dinlenirken çocuklara defalarca dinletilmesi gerektiğini vurgulamıştır.⁷⁴ Çocukların derslere başladıktan sonra her gün sürekli olarak, çalışacakları ya da çalıştıkları eserleri dinlemelerinin onların hızlı bir şekilde öğrenmelerini sağladığını savunan Suzuki, her öğrencinin anadil yaklaşımı ile başarılı olabileceğine inanmış, müzik gelişiminin çocuğa bağlı olmasına karşın, her çocuğun müzikal çalabileceğini de varsaymıştır.⁷⁵ Buradan da tekrar ve öğrenme arasında Suzuki yöntemi bağlamında sıkı bir ilişki olduğu ve tekrarlama eylemiyle ezberleme arasında da bir bağ kurulabileceği ortaya çıkmaktadır.

Suzuki, müzik eğitiminin başlangıcından itibaren kulağın gelişimini vurgulamış; gözden önce kulağın, nota okumadan önce ezber çalmanın önemi üzerinde durmuştur. Suzuki'ye göre kulak eğitimi doğru yapıldığında, çocukların güzel bir tonun ne olduğunu kavrayabilmeleri ve böylece en mükemmel müzisyenler gibi çalabilmeleri mümkündür. Çocukların her gün sürekli olarak çalacakları eserleri dinlemeleri, onların hızlı bir biçimde öğrenmelerini ve dinledikleri eserleri seslendiren sanatçılar gibi çalmaya çalışmalarını, kısacası onları taklit etmelerini sağlamaktadır. Müzikal yetenek bakımından çocukların müzikal duyularının gelişmiş bireyler olmaları da, bu yöntemin amaçları arasında yer almaktadır.⁷⁶ Böylece ezberleme ve kulak gelişimi; ezberleme ve seslendirme kalitesi arasında bir ilişki açıklanmakta ve ezberin önemi ortaya konmaktadır.

“Suzuki yönteminde çocukların nota okuyabilmeleri de büyük önem taşımaktadır. Ancak, çocuklar nasıl yazı yazmayı öğrenmeden önce konuşmayı öğreniyorlarsa, aynı şekilde nota okumayı öğrenmeden önce de çalmaya başlamalıdır. Nota eğitimi, öğrencinin yaşına ve yeteneğine göre başlamalıdır. Öğretmen, çocukların

⁷⁴ Kasap, a.g.m., s. 3.

⁷⁵ Kasap, a.g.m., s. 3.

⁷⁶ Kasap, a.g.m., s. 5.

müzikal duyarlılığı, çalma yeteneği ve hafızası geliştiği zaman nota eğitimine geçmelidir. Fakat şu da unutulmamalıdır ki, nota eğitimi sadece notasız çalmak amacı ile verilmelidir. Suzuki yönteminde kural olarak çocuklar nota okumayı öğrendikten sonra bile derslerde ve konserlerde eserleri ezber çalmak zorundadırlar.”⁷⁷ Notasız çalma yoluyla nota eğitimi parmak ezberi ve kulak ilişkisiyle gerçekleştirilmekte, öğrenciler tel ve parmak numaralarını çalarken çok tekrar yoluyla kendiliğinden nota öğretimi gerçekleşmektedir. Böylece notalar göz ve parmak ezberiyle bilgiye dönüşmekte ve ezber tekniği üretken insanın da bilgi kaynağının aracına dönüşerek Titiz’in işaret ettiği olumsuzluk ortadan kalkmaktadır. Suzuki’nin ezber çalmayı zorunluluk haline getirmesi kendi yönteminin başarısı açısından gereklilik olarak algılansa da esas olarak ezber çalmanın başlı başına bir çalışma biçimi veya tekniği olarak değerlendirilmesini de geçerli kılar. Öğrencilerin, eserleri ve hatta alıştırmaları ezbere çalmaları, güzel ses üretebilmelerinin ve performansın ifadeli yönünün farkına varabilmelerinin ancak bu şekilde mümkün olduğu düşünüldüğünden, Suzuki yönteminde ezber çalmaya ayrı bir değer ve önem verilmekte, çocukların dinledikleri ve öğretmenleri ile birlikte çaldıkları eserleri derslerde ezbere çalmaları beklenmektedir. Ezber çalma ile çocuğun eserlere daha iyi yoğunlaşabileceğine ve mükemmel bir müzikalite ile çalabileceğine inanılmaktadır. Suzuki’ye göre “ezberleme, anadil yaklaşımında doğal bir süreçtir ve öğrenciye ne söylendiğinden ya da çalındığından çok, nasıl söylendiği ya da çalındığı önemlidir düşüncesi benimsetilmeye çalışılmalıdır.”⁷⁸ O halde ezberin, müzik eğitiminde ve iyi bir müzikalite oluşmasında oldukça gerekli, kaçınılmaz ve doğal bir süreç olduğu söylenebilir.

Genel eğitim yöntemlerinde ezberlemeye olumlu bakılmadığı, hatta kullanılmasının hoş karşılanmadığı konusuna değinilmişti. Oysa Suzuki yönteminde uygulanan bellek geliştirme çalışmalarının çocuğun bellek yetisini düşünce organizasyonu ile birlikte geliştirdiği bilindiğinden, ezberleme, günlük çalışmanın önemli bir parçasını oluşturmakta, öğrenmenin diğer alanları da bu durumdan olumlu yönde etkilenmektedir.

⁷⁷ Kasap, a.g.m., s. 5.

⁷⁸ Kasap, a.g.m., s. 6.

Başlangıç düzeyinde, çalışılan ve ezberlenen parçalar kısa olsa da öğrenci bunların tamamını belleğinde saklayabilmektedir. Sistemli bir biçimde parçaların uzunlukları değiştiğinden ve daha önce öğrenilenler tekrar etme yolu ile bellekte sürekli canlı tutulduğundan, bellek daha uzun süreli parçaları saklamaya alıştırılmakta ve eğitilmektedir. Bu gelişme sürekli ve kararlı olduğundan, öğrenci ezberlemekten korkmamaya başlamakta, halk şarkısını ezberlediği kolaylıkla büyük biçimli bir sonatı ya da konçertoyu ezberleyebilecek duruma gelebilmektedir.

Yöntemin en önemli ama eleştirilerin de en fazla yoğunlaştığı özelliklerinden birisi de dinlemeye verilen önemdir. Suzuki yönteminde dinleme ve sürekli tekrar, öğrenilen her bilginin güncel tutulması, başka bir deyişle unutulmaması için büyük önem taşımaktadır. Dinleme aynı zamanda çocuğa, çalışmalarının sonucunda gelebileceği konumu somut olarak gösterebilmek için oldukça etkili bir isteklendirme biçimidir. Eleştirilerin özü, dinlemenin ezberciliğe yol açtığı ve eseri yorumlayana bağlı kalınarak yaratıcılığın ve özgün yorumun zayıfladığı yönündedir. Yapılan bu eleştirilerin haklı hiçbir yönü olmamakla birlikte, dinlemenin doğal bir ezber oluşturduğu doğrudur. Kıvrak, Suzuki yönteminde ortaya çıkan sürekli dinleme davranışının sonuçlarına ilişkin olarak, dinlemenin kalıcı bir ezberleme alışkanlığı yaratmadığını aksine, beyin işlevlerinin gelişmesine katkıda bulunan ve her eğitim sisteminde yer alan, gelişmeye ve yaratıcılığa zemin hazırlayan doğal bir ezberlemeyi oluşturduğunu belirtmektedir.⁷⁹ Bu durum ezbercilik olarak tanımlanan ve kaçınılan ezberleme ile müzik eğitiminde kullanılan ezberleme arasındaki farkı ortaya koymaktadır.

Müzik dışı kaynaklarda da ezbere ilişkin olumlu olumsuz görüşler dile getirilmekle birlikte ezberin bir teknik olarak değerlendirildiği görüşlere de yer verilmektedir. Ezbere ilişkin olumsuz görüşler şöyledir: Ün ve Demirel'e göre "sunulan öğrenme malzemesinin olduğu gibi, özümsemmeden, anlaşılmadan ezberlenmesi ve tekrar kullanılacağı zaman ilk şekliyle tekrarlanması olayı ezberleyerek öğrenmeyi oluşturur."⁸⁰ Ezberlemeye karşı bir başka görüş yine Ün ve Demirel'den gelmekte ve bu karşıtlık şöyle açıklanmaktadır: "Ezberleyerek öğrenilen bilgilerin ileride kullanılma

⁷⁹ Kıvrak, a.g.e., s. 7.

⁸⁰ Demirel, Özcan-Ün, Kamile, **Eğitim Terimleri**, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1987, s. 67.

olasılığı oldukça düşüktür. İnsan beyninin yapay çağrışımları alma ve saklama yeteneği son derece sınırlı olduğundan ezberlenen bilgi çok çabuk unutulmaktadır.”⁸¹ Bunlara karşın ezbere ilişkin olumlu görüşlerin başında Suzuki Yöntemini göstermek yanlış olmaz. Çocukların anadillerini öğrenme biçimlerini müzik eğitimine uyarlayan, böylelikle çok küçük yaşlarda çalgı eğitimine başlanmasını destekleyen Suzuki, taklit, sürekli tekrar etme ve dinleme etkinliklerinin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan ezberi savunmakta ve geliştirmiş olduğu yöntemde kullanmaktadır. Burada sözü edilen ezber, anlamlılık ve doğruluktan yoksun olmaktan öte, oldukça yararlı ve kullanımı gerekli bir teknik olarak ele alınmaktadır. Küçük yaşlarda çalgı eğitimine başlayan çocukların notaları öğrenmek için yeterli hazır bulunuşluluk⁸² düzeylerinin olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, Suzuki Yöntemine göre uygulanan “çalgı eğitiminde dinleme ve sürekli tekrar etme”ye fazlasıyla değer verilmesi de daha iyi anlaşılabilir.

Ezber, ezberin yararı ve ezberin teknik olup olmadığına ilişkin olumlu veya olumsuz görüşler değerlendirdiğinde: Ezberin kısa süreli hafızaya alınarak düşünce geliştiremeyen, bilgi edinmemiş bir insanın edilginliğine yol açması, gerçekten ezberin insan eğitimi açısından tehlikelerine işaret etmektedir. Ancak tekrar ve taklit yoluyla bilginin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe atılarak beyinde bilgi edinimine neden olan ve bu bilgileri düşünce düzeyinde değerlendirme başarısı edinen insanın kullandığı ezber, yukarıda sözü edilen ezberden gerek işlev, gerek süreç, gerekse sonuç açısından farklı ve yararlıdır.

Ezberle ilişkin olarak yukarıda verilen kaynaklar ve yapılan tartışmalar sonunda “ezber tekniği” adlandırmasını kullanmanın uygun olduğu görülebilir. Ezber tekniğinin bu biçimde değerlendirilerek sonlandırılmış olmasıyla ezber, ezber tekniği ve müzik eğitimi arasındaki ilişkilerin incelenmesine yeniden dönülebilir. Böylece müzikal söyleme ve çalmada ezberin önemine ilişkin değerlendirmeleri yeniden ele almak olanaklıdır.

Müzikal ve hatasız çalma becerisinin geliştirilmesi sürecinde, ezber tekniğinin kullanılmasının büyük yarar sağladığı düşünülmektedir. Bu yönde konservatuarların

⁸¹ Demirel-Ün, a.g.e., s. 67.

⁸² Bkz. s. 30.

müzik bölümlerinde uygulanan ezber çalma/söyleme çalışmalarının olumlu sonuçlarının Cihat Aşkın gibi virtüözlerin dünya çapında kazandıkları başarılarla kanıtlandığı söylenebilir.

Müzik eğitimi sürecinde kalıcı bir ezberlemenin gerçekleşmesinde kulak ezberi, göz ezberi, el-kol hareketlerinin ezberi ile eseri çeşitli yönlerden çözümleyerek ezberlemenin önem ve varlığına değinmek gerekir.

Kanizi'ne göre kulak ezberi, en doğal ezberleme yoludur.⁸³ Kulakla ezberleme çalışmaları müzikçinin işitme yeteneğini büyük ölçüde geliştirmektedir. Bu ezberleme yöntemi, işitilen bir ezginin çalgı ya da ses ile tekrar edilmesine dayanır.

Göz ezberi ise büyük ölçüde kulak ve gözün işbirliğine dayanır. Bir etüt ya da eseri hiç çalmadan gözle okuyarak ezberlemek oldukça güçtür. Kulağın buradaki rolü, gözün okuduğu notaları duyarak onların bellekte yerleşmelerini sağlamak ve sonraki aşamada da onları tanıyabilmektir. Göz ezberi ile pek çok nota kümelerini bellekte tutmak mümkün olsa da, bu ezberleme biçimi işitme içermediğinden müzik belleğine yarar sağlaması da beklenmemelidir.

Hareketlerin ezberlenmesi, bir eseri belleğe almak konusunda neredeyse bütün virtüözlerin kullandıkları bir yöntemdir. Hareketlerin ezberlenmesi, eser ya da etüdün fazlasıyla tekrar edilmesi sonucunda ellerin kendiliğinden parçayı ezberlemesi, başka bir deyişle ellerin otomatikleşmesidir. Bu otomatik hareketler, çok fazla tekrar edilmeleri ve çalışılmaları sonucu beyindeki sinir hücrelerin tarafından daha kolay algılandığından, beyin, bu hareketlerin uygulanması sırasında enerji harcamamakta ve açık bir bilinç kullanmamaktadır. Virtüözlerin çoğu böyle bir ezberleme biçimi ile başarı elde etmiş olsalar bile diğer ezberleme biçimlerine dayanmayan bu tür bir bellek, güven verici değildir. Yalnız ellerin ezberlediği bir eserin seslendirilmesi sırasında oluşabilecek en küçük bir dikkat dağınıklığı, seslendirmeyi başarısızlığa götürebilir. Bir eserin ezberlenmiş sayılabilmesi, o eserin her notasının belleğe alınmış olması ile mümkündür.⁸⁴ Her ne kadar olumlu bakılmasa el ezberinin de gerekli olduğu durumlar yok değildir. Çok iyi ezberlenmiş bir eserin çalınışı sırasında, bir anlık dikkat dağınıklığı çalan kişinin hata yapmasına neden olabilir. Böyle bir durumda beyin

⁸³ Kanizi, a.g.e., s. 18.

⁸⁴ Say, Ahmet, **Müzik Ansiklopedisi**, C.I, Ankara, 1992, s. 179.

düşünce, dikkat ve komut için zaman harcamaktan kaçınmakta ve otomatikleşmiş hareketleri (el ezberi) devreye sokmaktadır. Böylelikle el ezberi, çalan kişinin bir anlık dikkatsizlik sonucu hata yapmasını engellemiş olmaktadır.

Eseri çeşitli yönlerden çözümleyerek ezberleme ise kulak ezberi, göz ezberi ve el-kol hareketlerinin ezberlenmesini de içeren daha ayrıntılı bir ezberleme biçimidir. Bu ezberleme yönteminde parçanın armonik yapısı yanında motif, cümle ve dönemlerinin de incelenmesi, eserin daha iyi yorumlanmasını ve bellekte daha uzun süre kalmasını sağlamaktadır. Bu tür bir ezberleme biçimi iyi bir armoni, kontrpuan, füg, biçim ve kompozisyon bilgisine dayanmaktadır. Etüt/eseri ezberlemeden önce notasyonunu ve tartım yapısını, armonik örgüsünü ve biçimini incelemek gerekir. Eserin doğru ifade edilebilmesi açısından bu özelliklerinin bilinmesi önemlidir. Böylelikle eserin her notası mekanik biçimde değil, zihinsel biçimde anlaşılabilir öğrenilmiş olur. Bu şekilde ezberlenmiş bir eserin seslendirilmesinde hata yapma olasılığı düşüktür. Seslendirme sırasında dalgınlık, dikkatsizlik, heyecan gibi olumsuz etmenlerden dolayı eserin bir bölümü bellekten silinse (unutulsa) bile, eserin tamamı ezberlendiğinden seslendirici herhangi bir yerden çalmaya devam edebilir. Buradan ezberin, özellikle de belleğin seslendirme ya da konser sırasındaki önemini anlamak mümkündür.

Konser ve sınav sırasında oluşabilecek kaygı, heyecan, unutma gibi çalıcıyı/söyleyiciyi olumsuz yönde etkileyebilen duyguları yok etmek ve oluşmasını engellemek, öğrencilerin kendilerine güven duymalarını ve daha iyi yorum yapmalarını sağlamak amacıyla, müzikal belleği geliştirici çalışmalar yanında doğru ezberleme yöntemlerinin de uygulanması gereği göz ardı edilmemelidir.

Levin; “Parçayı ezberlerken ölçü ölçü yerine cümle cümle çalışın. En küçük müzikal birim cümledir. Müzikal düşünceyi izlemek, ezberi kolaylaştırmak için eserin armonik yapısını çıkarmak gerekir. Akorlar müziğin sözleridir. Cümlenin anlam kazanması için akorların armonik işlevlerini bilmek ezberlemede yardımcı olur.”⁸⁵ şeklindeki açıklamasıyla ezber çalışmasının kolaylaşması ve etkili olması açısından parçanın armonik yapısının çözümlenmesi ve cümleler halinde çalışılması gerektiğini belirtmiştir. Long; “Sayfaların baştan sona ısrarla tekrarı otomatik bir ezber temin eder.

⁸⁵ Feridunoğlu, Z. Lale, **Müziğe Giden Yol: Genç Müzisyenin El kitabı**, İnkılâp Kitapevi, İstanbul, 2004, s. 247.

Bu da tembelce bir çözüm ve özgüvene kuşku duymaktır. Çabuk ezber için kulak, göz ve parmak hafızasından yararlanmak bu üç beceriyi geliştirerek zaman kazanmak daha iyi bir çözümdür.”⁸⁶ diyerek otomatik ezberden kaçınılması gerektiğini ve önlenmesi için göz ezberi, kulak ezberi ve parmak ezberinden yararlanılması gerektiğini belirtmiştir. Buradan hareketle doğru bir ezberde izlenecek yollar şu şekilde sıralanabilir:

- 1) Parça ilk defa deşifre edilirken ağır çalınmalıdır. Böylece parçanın tamamı doğru bir biçimde belleğe yerleşir.
- 2) Detaylara dikkat: (tempo, dinamik, yorumlama, vb.) Parça içerdiği bütün özellik ve terimlerle bir bütün olarak algılanmalı ve bu şekilde deşifre edilmelidir. İlk çalışmalardan itibaren bu çalışma biçimi izlendiğinde parçanın içindeki en küçük ayrıntılar bile kolayca belleğe yerleşmiş olur.
- 3) Çalınacak/söylenecek parçanın (etüt/eser) ait olduğu dönem özellikleri dikkate alınmalı ve biçimsel çözümlemesi yapılmalıdır. Böyle bir çalışmanın ardından çalınacak parça, ait olduğu dönemin özelliklerine göre algılanmış ve yorumlanmış olur.
- 4) Zihin egzersizi bir parçanın öğrenilmesinde en mükemmel yoldur. Bu çalışma, çalgı/ses olmadan parçanın zihinde canlandırılması yolu ile çalışılmasını gerektirmekte, bir yönden de belleğin parçayı doğru ezberleyip ezberlemediği de kontrol edilebilmektedir.⁸⁷

O halde bir parçanın doğru ve eksiksiz olarak ezberlenmesinin, eserin dönem, biçem, biçim, dinamikler yönünden çözümlenmesinin yanı sıra ses, ritm ve armoni gibi müziği oluşturan öğeler yönünden de incelenmesiyle oluştuğunu söylemek mümkündür.

Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında müzikal belleği geliştirici çalışmalar yanında doğru ezberleme yöntemleri ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili herhangi bir dersin, ders konusunun ya da uygulamanın olmadığı bilinmektedir. Fakat ezber konusuna olumlu yaklaşan ve bunun seslendirme, yorum ve sahne başarısı üzerindeki etkisinin farkında olan bazı öğretim elemanlarının ve bu deneyimden yararlanan öğrencilerin varlığından söz edilebilir. Örneğin bireysel

⁸⁶ Feridunoğlu, a.g.e., s. 247.

⁸⁷ Kanizi, a.g.e., s. 21-22.

çalgı/bireysel ses eğitimi dersindeki öğretim elemanı ve öğrenci ilişkisi bir anlamda usta çırak ilişkisi olarak değerlendirilebilir ve öğrencinin kendiliğinden taklit yoluyla bir çeşit hareket, parmak ve davranış ezberi geliştirdiği söylenebilir.

Besteleme ve seslendirme aşamalarında notaya duyulan ihtiyaç ve ona verilen önem büyüktür. Nota, müzisyen ve eser arasında bir çeşit aracı konumundadır. Notanın araç olma durumunun amaçmış gibi algılanması yorumlama, seslendirme ve ifade etme açısından engel oluşturmaktadır. Seslendiricinin yorumlama ve müzikal çalma açısından bir üst düzeye geçebilmesinin, süreç ve birikimin yanı sıra ezber tekniğini etkin kullanması ile olabileceği düşünülmektedir. Eserin dinleyiciye ulaşması ve anlaşılabilmesi, seslendiricinin eseri iyi çözümlenmiş ve iyi özümsemiş olması ile yakından ilgilidir. Özümseme işi, çalınacak eserin defalarca tekrar edilmesi ile gerçekleşebilir fakat daha kalıcı bir özümsemenin, eserin ritim, ezgi, armoni, biçim ve biçem gibi özelliklerinin çözümlenmesi ve bu çözümlenmenin iyi biçimde hafızaya alınması sonucu olabileceği söylenebilir. O halde bireysel çalgı eğitimi/bireysel ses eğitimi derslerinde ezber tekniğinin düzenli bir biçimde kullanılmasının ve ezber tekniğine ilişkin çalışmaların uygulanmasının yararlı olacağından söz edilebilir.

Bireysel çalgı eğitimi/bireysel ses eğitimi derslerinde ezber tekniğinin kullanılma durumu; ezber tekniğinden yararlanan veya yararlanmayan öğrencilerin konser ve sınavlardaki başarılarıyla ilişkisi veya etkisi araştırma konusu yapılarak aşağıdaki problem cümlesi oluşturulmuştur:

“Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ezber çalmanın-söylemenin öğrenci başarısına etkisi var mıdır, ezber çalmaya ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri nelerdir?”

Problem cümlesini aydınlatmak bakımından oluşturulan alt problemler şunlardır;

- 1) Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin ezber çalmaya ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?
- 2) Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma tekniğinin ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?

- 3) Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin ezber çalma tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?
- 4) Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri nelerdir?
- 5) “Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezberi kullanma durumu” bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nasıldır?
- 6) “Başarı notu” bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nelerdir?
- 7) “Kaygı duyma” bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nasıldır?

Araştırmanın sayıltıları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- 1) Araştırmada verilerin güvenilirlik ve geçerlilik derecesi yüksek olacaktır.
- 2) Seçilen örneklem grubu, araştırmada sınırlanan evreni temsil edecek niteliktedir.
- 3) Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinde başarılı öğrenciyi tanımlayan notlar AA ve BA olarak seçilmiştir. Resital verme, konserlerde solist olarak görev alma gibi uygulamalarda üstün bir yorum ve seslendirmenin gerçekleştirilmesi, sözü edilen etkinliklerin başarılı olarak nitelendirilmesini sağlamaktadır. Bireysel çalgı/ses eğitimi derslerinde başarı durumu CC ve üzerindeki not aralıklarını kapsamaktadır. Resital ve konser başarısının bireysel çalgı/ses eğitimi dersi başarısı ile doğrudan ilintili olduğu düşünüldüğünden, bu etkinliklerde görev alacak öğrencilerin en üst aralıktaki başarı notlarına (AA ve BA) sahip olmaları beklenmektedir.
- 4) Bireysel çalgı ve bireysel ses eğitimi derslerinde ezber çalma tekniğine bilinçli ve düzenli olarak yer verilmediği varsayılmaktadır.
- 5) Ezber çalma tekniği müzikal belleği geliştirmektedir.

- 6) Frekans tablolarının çözümlenmesinde ankette verilen 5'li ölçek, verilerin bulgulara dönüştürülmesi sonrası yorumlanmasında ve sonuçlandırılmasında “tamamen ve büyük ölçüde” seçenekleri beklenen düzeyi, “kısmen” seçeneği beklenenin altındaki düzeyi ve “çok az ve hiç” seçenekleri beklenmeyen düzeyi açıklayacak biçimde 3'lü ölçek olarak var sayılmıştır.
- 7) Verilerin betimsel çözümlenmesinde tablolulaştırılmış basit istatistik hesaplamalar ile frekans ve yüzdelerden; birbirleri arasındaki ilişkilerin çözümlenmesinde korelasyon ve regresyon tekniklerinden yararlanılacaktır.

Bu araştırma Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerin;

- 1) Kuruluş yılı bakımından en az 5 yıllık bir geçmişe sahip olmaları,
- 2) Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinin yürütülebilmesi bakımından yeterli öğretim elemanı kadrosu ile gerekli araç-gereç ve donanıma sahip olmaları,
- 3) Müzik eğitimi anabilim dallarında 2004–2005 eğitim-öğretim yılı itibariyle görev yapan bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi öğretim elemanları ile bu üniversitelerde öğrenim gören I., II., III. ve IV. sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.

Araştırma evrenini Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi öğretim elemanları ile bu üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Evrenin belirlenmesinde, mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerin kuruluş yılı bakımından 5 yıl ve üzeri bir geçmişe sahip olmaları, bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerini yürütecek yeterli öğretim elemanı kadrosu ile bu derslerin yürütülebilmesi için gerekli donanımlara sahip olmaları, okul kapsamında ya da müzik eğitimi anabilim dalları arasında düzenlenen konserler ile sosyal/kültürel etkinliklere düzenli katılmaları, ölçüt olarak alınmıştır.

Araştırma örneklemini, evrenin oluşturulmasında dikkate alınan ölçütlere uyan ve mesleki müzik eğitimi veren üniversiteler içersinden Türkiye’yi temsil edeceği düşünülen 7 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında görev yapan 91 bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi öğretim elemanları ile bu anabilim dallarında öğrenim gören 286 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenci anketlerine uygulanan güvenilirlik testi sonucunda evreni oluşturan 286 öğrenciden 250’si örneklem grubu olarak belirlenmiştir.

Araştırmada ankete dayanan veriler ile kaynak tarama, korelasyon ve regresyon tekniklerinden yararlanılarak;

- 1) Öğretim elemanları ve öğrencilerin bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinde ezber çalma/söyleme tekniğini kullanıp kullanmamalarına ilişkin durum betimlemelerinin oluşturulması ile ezber çalmanın/söylemenin ders, konser ve sınav sırasında öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin araştırılmasına;
- 2) Ezber tekniği ile öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları arasındaki ilişkinin, ezber tekniği ile bireysel çalgı dersi başarısı ve kaygı duyma arasındaki ilişkinin ve ezber tekniğini kullanan öğrencilerle kullanmayan öğrencilerin bireysel çalgı dersi ve konser/resital başarıları arasındaki ilişkinin tespitine çalışılmıştır.

Araştırmanın amacı; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda görev yapan öğretim elemanları ve bu kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin öğrenci başarısına etkileri hakkındaki görüşlerini belirlemek, bu görüşlerin oluşturduğu değişkenlerin birbirleriyle ya da farklı değişkenlerle olan ilişki ve farklılıklarını ortaya koymak, öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerini karşılaştırarak açıklamaya çalışmaktır.

Araştırma; müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan öğretim elemanları ile öğrenim gören öğrencilerin ezber tekniğinin etkili kullanımı, ders ve konser başarısındaki etkileri ile yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin ve bu görüşlerin birbirleriyle olan ilişkilerinin incelenmesi, öğretim elemanlarının daha etkili öğretim yöntemleri kullanmaları ve daha nitelikli ders işlemleri, öğrencilerin ders içi ya da ders dışı konser, resital gibi etkinliklerde müzikal belleklerini etkili kullanarak seslendirme ve yorum becerilerini geliştirmeleri ve müzikal düşünebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu yönüyle araştırmanın, bireysel çalgı/ses eğitimi öğretim elemanları ile öğrencilere yol gösterici olması beklenmektedir.

Araştırmada, durum tespitine yönelik betimsel yöntem ile değişkenler arasındaki ilişkilerin saptanması ve bu değişkenlerin etkilendikleri durumların anlaşılmasına yönelik karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.

Betimsel yöntem, bilgi kaynaklarına hiçbir müdahalede bulunmadan, durum saptama yolu ile bilgilerin belirlenmesidir.⁸⁸ Araştırmada elde edilen verilerin betimsel çözümlenmeleri frekans tabloları ile verilmiştir. Aşağıda “SPSS (Statistical Package for Social Scientists”) Sosyal Bilimcilere Yönelik İstatistik Programı ile düzenlenmiş bir frekans tablosu örneği yer almaktadır:

Çizelge 1.2. Görev yapılan üniversiteler dağılımı

Değişken	f	%
Uludağ Üniversitesi	27	29,7
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	8	8,8
Dokuz Eylül Üniversitesi	4	4,4
Pamukkale Üniversitesi	14	15,4
Süleyman Demirel Üniversitesi	5	5,5
Gazi Üniversitesi	20	22
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	13	14,2
Toplam	91	100

Çizelge 1.2.’deki bulgulara göre anket uygulanan öğretim elemanlarının %29,7’si Uludağ Üniversitesinde, %22’si Gazi Üniversitesinde, %15,4’ü Pamukkale Üniversitesinde, %14,2’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %8,8’i Çanakkale Üniversitesinde, %5,5’i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %4,4’ü Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Korelasyon, değişkenler arasında karşılıklı etkileşimlere dayanan ilişkilerin saptanmasında ve betimlenmesinde kullanılan bir tekniktir.⁸⁹ Farklı bir ifadeyle korelasyon aynı bireyler ya da durumlar üzerindeki iki ayrı değişkene ait verilerin birlikte değişimini gösteren bir ölçüdür. Örneğin bir araştırma örneklemini oluşturan öğretmenlerin mesleki deneyimleri ile ders anlatma başarılarına ait iki ayrı veri grubu arasında bir ilişkinin olup olmadığı yani birlikte değişimin bulunup bulunmadığı, var olan ilişkinin derecesi ve yönü korelasyonla hesaplanabilir. Hesaplama sonucunda bulunan değer “korelasyon katsayısı” olarak adlandırılır ve “r” sembolü ile gösterilir. Korelasyon katsayısı ile değişkenlerin yönü ve etkileşimlerin nasıl olduğu hakkında

⁸⁸ <http://www.aof.edu.tr/kitap/EHSM/1024/unite02.pdf>, 26 Ağustos 2006.

⁸⁹ Cebeci, Suat, **Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri**, Alfa Yayınları, İstanbul, 1997, s. 84.

bilgi elde etmek mümkündür. Değişkenlerin birbiri arasında etkileşimin olup olmadığı, etkileşim varsa kuvvetli olup olmadığı ve gözlem gruplarından birinin gözlem değerleri artarken diğerinin azalıp azalmadığı bu yöntemle gözlenebilir. Korelasyon katsayısı -1 ile +1 arasında değişen değerler alır. Katsayı, değişkenler arası etkileşimin olmadığı durumlarda 0, tam ve güçlü bir etkileşim olduğunda 1, ters yönlü ve tam bir etkileşim olduğunda -1 değerini alır. İşareti ne olursa olsun katsayının sıfırdan farklı çıkması değişkenler arasında bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Artı değer ilişkinin aynı yönde bir değişim şeklinde, eksi değer ise ilişkinin ters yönde bir değişim şeklinde olduğunu göstermektedir. Katsayı mutlak değerinin yüksek olması değişkenler arasındaki ilişkinin güçlü, düşük olması ise zayıf olduğunu göstermektedir⁹⁰. Aşağıda “SPSS (Statistical Package for Social Scientists”) Sosyal Bilimcilere Yönelik İstatistik Programı ile düzenlenmiş bir korelasyon tablosu örneği yer almaktadır:

Çizelge 1.3. Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme”ye ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemede Zorlanma	Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma
Bireysel Çalgı Eğt. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0,195**	0,132*	-0,132*	0,338**	0,269**	0,391**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 1.3.’te “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Ezberlemede Zorlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,195^{**}$, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,338^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde

⁹⁰ Cebeci, a.g.e., s.84.

Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,269^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,391^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r=0,132^{*}$ ’dir. Bu durum adı geçen değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r=-0,132^{*}$ olup, iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Regresyon, aralarında sebep-sonuç ilişkisi bulunan bir bağımlı ve bir ya da birden fazla bağımsız değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek ve bu ilişkiyi kullanarak konuyla ilgili öngörülerde bulunmak amacıyla kullanılan bir tekniktir.⁹¹

Regresyon katsayısı, bağımsız değişkende kendi cinsinden bir birim artışa karşılık, bağımlı değişkende ortalama olarak kendi cinsinden kaç birimlik bir artma ya da eksilme olduğunu göstermektedir⁹². Bağımsız değişkenin değişik seviyelerine göre bağımlı değişken ya da değişkenlerin bu durumlara gösterdiği değişimin dikkate alınması regresyon problemini oluşturmaktadır.

Regresyon tekniği ileriye dönüktür ve geleceği yorumlayabilmek için kullanılmaktadır. Yapılmak istenen, eldeki gözlem ve verilerden yararlanarak bir formül oluşturmak ve gelecek durumlarda bu formülü kullanarak bireysel olaylar ya da gruplar hakkında tahminler yürütmektir.⁹³

Regresyon çözümlemesinin temeli, gözlenen olayın değerlendirilmesi sırasında hangi olayların etkisi içinde olduğunu araştırılmasıdır. Bu olaylar bir ya da birden çok olacağı gibi bağımlı değişken tarafından dolaylı ya da doğrudan da etkileniyor

⁹¹ http://www.mku.edu.tr/genel/fakulte/ziraat/zootekni/personel_veri/suat/Bolum_9.pdf, 26 Ağustos 2006.

⁹² Kaptan, Saim, **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**, 11. bs., Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara, 1998, s. 238.

⁹³ Kaptan, a.g.e., s. 238.

olabilirler. Regresyon analizi yapılırken, gözlem değerlerinin ve etkilenilen olayların bir matematiksel gösterimle yani bir fonksiyon yardımıyla ifadesi gerekmektedir. Kurulan bu modele regresyon modeli denilmektedir. Aşağıda “SPSS (Statistical Package for Social Scientists”) Sosyal Bilimcilere Yönelik İstatistik Programı ile düzenlenmiş bir regresyon çözümlemesi örneği yer almaktadır:

Çizelge 1.4. “Başarı Notu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,365(a)	,133	,129	1,749
2	,405(b)	,164	,157	1,721

a Predictors: (Constant), Çalınan Konser Türü

b Predictors: (Constant), Çalınan Konser Türü, Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdü/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,843	,199		19,284	,000
	Çalınan Konser Türü	-,574	,093	-,365	-6,141	,000
2	(Constant)	4,906	,404		12,155	,000
	Çalınan Konser Türü	-,553	,092	-,351	-5,999	,000
	Müzikal Çalınma/Söylenme Bakımından Eserin/Etüdü Ezberlenmiş Olması	-,290	,096	-,177	-3,013	,003

a. Dependent Variable: Başarı Notu

Çizelge 1.4. a) ve b)’ye göre “Başarı Notu” bağımlı değişken olarak alındığında en iyi regresyon denklemi bir sonraki sayfada görüldüğü gibidir:

“Başarı Notu”= (-0,351 x Çalınan Konser Türü) – (0,177 x Müzikal Çalınması Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu)’dur.

Başarı notu bağımlı değişken olarak denetlenebilir ve pozitif veya negatif yönde değiştirilebilir bir değişken olarak ortaya çıkmıştır. Buna göre başarı notu değişkenini etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Çalınan Konser Türü” değişkeni ve “Müzikal Çalınması Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerinin negatif etkilerinden söz edilebilir.

Araştırma örneklemini oluşturan üniversiteler ve ilgili bölümleri şöyledir:

Marmara Bölgesi

Marmara Üniversitesi	Atatürk Eğit. Fak.(Araştırma dışı bırakılmıőtır)
18 Mart Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
Uludağ Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)

Ege Bölgesi

Dokuz Eylül Üniversitesi	Buca Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
Pamukkale Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
Muğla Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma dışı bırakılmıőtır)
Adnan Menderes Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma dışı bırakılmıőtır)

İç Anadolu Bölgesi

Gazi Üniversitesi	Gazi Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
Selçuk Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma dışı bırakılmıőtır)
Niğe Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma dışı bırakılmıőtır)
Cumhuriyet Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma dışı bırakılmıőtır)

Karadeniz Bölgesi

Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	Fatih Eğit. Fak. (Araştırma dışı bırakılmıőtır)
Gazi Osman Paőa Üniversitesi	Eğitim Fak.(Araştırma dışı bırakılmıőtır)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Samsun Eğit. Fak.(Araştırma dışı bırakılmıőtır)

Akdeniz Bölgesi

Süleyman Demirel Üniversitesi	Burdur Eğitim Fakóltesi (Araştırma yapılmıştır)
-------------------------------	---

Araştırmada veri toplamak amacıyla bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerini yürüten 91 öğretim elemanına ve bu dersleri alan 286 öğrenciye iki tür anket uygulanmıőtır. Anketlerin bir bölümü örneklem grubuna elden, bir bölümüne ise posta yoluyla iletilerek uygulanmıőtır.

Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi öğretim elemanlarına uygulanan anket iki bölümden oluşmakta, 3 tanesi açık 27 tanesi kapalı uçlu olmak üzere toplam 30 soru içermektedir. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgilere yönelik 4 soru; ikinci bölümün ilk bölümünde ezber çalma/söyleme tekniğinin kullanımına ilişkin 11 soru, ikinci bölümünde ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin 9 soru, üçüncü bölümünde ise seslendirme ve yorum üzerindeki etkilerine ilişkin 6 soru bulunmaktadır.

Öğrencilere uygulanan anket iki bölümden oluşmakta, 3 tanesi açık 34 tanesi kapalı uçlu olmak üzere toplam 37 soru içermektedir. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgilere yönelik 8 soru; ikinci bölümün ilk bölümünde ezber çalma/söyleme tekniğinin kullanımına ilişkin 14 soru, ikinci bölümünde ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin 9 soru, üçüncü bölümünde ise seslendirme ve yorum üzerindeki etkilerine ilişkin 6 soru bulunmaktadır.

Aşağıda araştırmaya kaynak oluşturmuş eserler, bilimsel yayınlar ve tezler ile bu kaynaklardan hangi açıdan yararlanıldığına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

“Beynin ve Belleğin Fizyolojik Yapısı, Belleğin Türleri ve İşlevleri, Hatırlama ve Unutmanın Oluşumu, Algı, Öğrenme ve Düşünme” İle İlgili Kaynaklar

Eserler:

Doğan Cüceloğlu'nun “İnsan ve Davranışı” (2003) adlı kitabı, beynin, beyni oluşturan temel ve alt yapıların işlevleri ile bu alt yapılardan biri olan belleğin türleri ve işlevleri ile ilgili bilgiler bakımından;

Ahmet Yıldız'ın “Güçlü Hafıza” (2004) adlı kitabı, beynin fizyolojik yapısı, belleğin yapısı, işlevleri ve türleri, unutma ve hatırlamanın oluşum nedenleri ile güçlü hafıza teknikleri ile ilgili bilgiler bakımından;

Prof. Dr. Günsel Koptagel'in “Tıpsal Psikoloji” (1991) adlı kitabı, algı, bellek ve öğrenme ile ilgili bilgiler bakımından;

Frederic Vester'in “Düşünmek, Öğrenmek, Unutmak” (1997) adlı kitabı, beynin gelişimi ve özellikleri, çok kısa süreli, kısa süreli ve uzun süreli hafıza ile algı, düşünme ve unutma ile ilgili bilgiler bakımından;

Ernst Von Aster'in “Bilgi Teorisi ve Mantık” (1994) adlı kitabı, düşünmenin tanımı ile ilgili bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

Bilimsel Yayınlar - Tezler:

Dr. Mustafa Ergün'ün "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" adlı bildirisi, içeriğinde yer alan bilgiyi işleme kuramına göre öğrenmenin oluşumu ve bu öğrenme modelini etkileyen yapılar ile ilgili bilgiler bakımından;

Süleyman Tarman'ın "Müzik Eğitiminin Çalgı Eğitimi Boyutunda Bilgiyi İşleme Kuramının İşe Koşulması" adlı bildirisi, içeriğinde yer alan bilgiyi işleme kuramının kullanılmasıyla çalgı eğitimi sürecinin daha etkili ve kalıcı olmasının sağlanması ile ilgili bilgiler bakımından;

Yard. Doç. Dr. Güzin Subaşı'nın "Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı Bilgiyi İşleme Kuramı" adlı bildirisi, bilgiyi işleme kuramı, bellek yapısı ve bellek türleri ile geri getirme ve unutma ile ilgili bilgiler bakımından;

Öğr. Gör. Duygu Sökezoğlu'nun "Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanılma Düzeyi" adlı bildirisi, içeriğinde yer alan öğrenme kavramı ve tanımı ile ilgili bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

"Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitiminin Önemi ve Çalgı Eğitiminde Ezber Tekniğinin Kullanımı" İle İlgili Kaynaklar

Eserler:

Edip Günay-Mehmet Ali Özdemir'in "Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme" (2003) adlı kitabı, müzik eğitiminin temelini oluşturan çalgı eğitimi, çalgı eğitiminin önemi ve müzik yeteneğini oluşturan öğeler ile ilgili bilgiler bakımından;

Doç Z. Lale Feridunoğlu'nun "Müziğe Giden Yol" (2004) adlı kitabı, ünlü müzisyenlerin müzik hafızası ve ezber çalma ile ilgili bilgiler bakımından;

Tınaz Titiz'in "Ezber Hayır" (1996) adlı kitabı, genel öğretim yaşamında ezber hakkındaki olumsuz düşünceler ile ilgili bilgiler bakımından;

Özcan Demirel-Kamile Ün'ün "Eğitim Terimleri" (1987) adlı kitabı, ezberin tanımı ve öğretim hayatındaki yeri ile ilgili bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

“Müzikal ve Hatasız Çalma Becerisinin Gelişimi ve Doğru Bir Müzikal Ezberde İzlenecek Yollar” İle İlgili Kaynaklar

Eserler:

Albart Lavignac’ın “Musiki Terbiyesi” (1939) adlı kitabı, müzikal ezber sırasında izlenecek yöntem ve müzikte ezber çalma anlayışının gelişmesi ile ilgili bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

Bilimsel Yayınlar - Tezler:

Gülseven Kanizi’nin “Piyano Çalmada Ezber” (1999) konulu yayımlanmamış yüksek lisans tezinden, müzik eğitiminde bellek, hatırlama ve unutma ilişkisi, müzik eğitiminde ezberleme aşamasında uygulanacak ezberleme çeşitleri konularında yararlanılmıştır.

“Suzuki Yönteminin Müzik Eğitimindeki Önemi ve Uygulanışı” İle İlgili Kaynaklar

Bilimsel Yayınlar - Tezler:

Mine Kıvrak’ın “Suzuki Yöntemi İle Piyano Eğitimi” (1994) konulu yayımlanmamış yüksek lisans tezinden, Suzuki Yönteminin ilkeleri, müzik eğitimine yararları, uygulanışı ve önemi konularında yararlanılmıştır.

Dr. Belir Tecimer Kasap’ın “Suzuki Okulu Metodu” adlı bildirisi, içeriğinde yer alan Suzuki Yönteminin amaçları, ezber tekniğinin etkin kullanımı ve müzik eğitiminde kulak ve müzikalite eğitimi üzerindeki etkileri ile ilgili bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

“Bilimsel Araştırma Yöntemleri” İle İlgili Kaynaklar

Eserler:

Suat Cebeci’nin “Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri” (1997) adlı kitabı, içeriğinde yer alan korelasyon tekniği ile ilgili bilgiler bakımından;

Saim Kaptan’ın “Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri” (1998) adlı kitabı, içeriğinde yer alan betimleme yöntemi ve regresyon tekniğine ilişkin bilgiler bakımından teze kaynak oluşturmuştur.

2. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma evrenini oluşturan Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumların 7’sindeki öğretim elemanı ve öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen veriler araştırmanın alt problemleri doğrultusunda çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

2.1. Öğretim Elemanlarına İlişkin Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması

2.1.1. Öğretim elemanlarına ilişkin kişisel bilgiler

Çizelge 2.1.1.1. Cinsiyet dağılımı

Değişken	f	%
Kadın	39	42,9
Erkek	52	57,1
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.1.1.’de verilen cinsiyet dağılımına göre anket uygulanan öğretim elemanlarının %42,9’u kadın, %57,1’i ise erkektir.

Çizelge 2.1.1.2. Görev yapılan üniversiteler dağılımı

Değişken	f	%
Uludağ Üniversitesi	27	29,7
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	8	8,8
Dokuz Eylül Üniversitesi	4	4,4
Pamukkale Üniversitesi	14	15,4
Süleyman Demirel Üniversitesi	5	5,5
Gazi Üniversitesi	20	22
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	13	14,2
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.1.2.’deki bulgulara göre anket uygulanan öğretim elemanlarının %29,7’si Uludağ Üniversitesinde, %22’si Gazi Üniversitesinde, %15,4’ü Pamukkale Üniversitesinde, %14,2’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %8,8’i Çanakkale

Üniversitesinde, %5,5'i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %4,4'ü Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Çizelge 2.1.1.3. Unvan dağılımı

Değişken	f	%
Prof.	7	7,7
Yard. Doç.	20	22
Öğr. Gör.	40	44
Okutman	6	6,6
Araş. Gör.	13	14,2
Yarı zamanlı, ders ücretli	5	5,5
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.1.3.'te unvan dağılımına bakıldığında öğretim elemanlarının, %44'ünün öğretim görevlisi, %22'sinin yardımcı doçent, %14,2'sinin araştırma görevlisi, %7,7'sinin profesör, %6,6'sının okutman ve %5,5'inin ders ücretli olduğu görülmektedir.

Çizelge 2.1.1.4. Öğretimi verilen bireysel çalgı (alan) dağılımı

Değişken	f	%
Keman	20	22
Viyola	7	7,7
Viyolonsel	4	4,4
Yan Flüt	5	5,5
Klarnet	1	1,1
Gitar	6	6,6
Piyano	32	35,1
Şan	8	8,8
Bağlama	5	5,5
Akordeon	1	1,1
Diğer ⁹⁴ (belirtiniz)	2	2,2
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.1.4.'te öğretimi verilen bireysel çalgı dağılımına bakıldığında öğretim elemanlarının %35,1'inin piyano eğitimi, %22'sinin keman eğitimi, %8,8'inin

⁹⁴ "Diğer" adıyla sınıflandırılan bireysel çalgılar: ud, kanun, obua ve saksafondur.

ses (şan) eğitimi, %7,7'sinin viyola eğitimi, %6,6'sının gitar eğitimi, %5,5'inin yan flüt eğitimi, %4,4'ünün viyolonsel eğitimi, %4,4'ünün bağlama eğitimi, %1,1'inin klarnet eğitimi ve %1,1'inin akordeon eğitimi verdiği görülmektedir.

Çizelge 2.1.1.5. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Görev yapılan üniversite dağılımı

		Görev yapılan üniversite							Toplam	
		Uludağ	Çanakkale 18 Mart	Dokuz Eylül	Pamukkale	Süleyman Demirel	Gazi	Abant İzzet Baysal		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamay:	Count	0	0	0	0	1	0	0	1
	% within Bireysel	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	,0%	20,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	6	2	0	2	2	6	2	20
	% within Bireysel	30,0%	10,0%	,0%	10,0%	10,0%	30,0%	10,0%	10,0%	100,0%
	% within Üniversite	22,2%	25,0%	,0%	14,3%	40,0%	30,0%	15,4%	15,4%	22,0%
	Viyola	Count	1	0	0	2	0	3	1	7
	% within Bireysel	14,3%	,0%	,0%	28,6%	,0%	42,9%	14,3%	14,3%	100,0%
	% within Üniversite	3,7%	,0%	,0%	14,3%	,0%	15,0%	7,7%	7,7%	7,7%
	Viyolonsel	Count	2	1	0	1	0	0	0	4
	% within Bireysel	50,0%	25,0%	,0%	25,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Üniversite	7,4%	12,5%	,0%	7,1%	,0%	,0%	,0%	,0%	4,4%
	Yan Flüt	Count	1	1	0	1	0	1	1	5
	% within Bireysel	20,0%	20,0%	,0%	20,0%	,0%	20,0%	20,0%	20,0%	100,0%
	% within Üniversite	3,7%	12,5%	,0%	7,1%	,0%	5,0%	7,7%	7,7%	5,5%
	Klarnet	Count	0	0	0	0	0	0	1	1
	% within Bireysel	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	7,7%	1,1%
	Gitar	Count	2	1	0	1	0	1	1	6
	% within Bireysel	33,3%	16,7%	,0%	16,7%	,0%	16,7%	16,7%	16,7%	100,0%
% within Üniversite	7,4%	12,5%	,0%	7,1%	,0%	5,0%	7,7%	7,7%	6,6%	
Piyano	Count	9	2	3	5	1	7	5	32	
% within Bireysel	28,1%	6,3%	9,4%	15,6%	3,1%	21,9%	15,6%	15,6%	100,0%	
% within Üniversite	33,3%	25,0%	75,0%	35,7%	20,0%	35,0%	38,5%	38,5%	35,2%	
Şan	Count	3	1	1	1	1	0	1	8	
% within Bireysel	37,5%	12,5%	12,5%	12,5%	12,5%	,0%	12,5%	12,5%	100,0%	
% within Üniversite	11,1%	12,5%	25,0%	7,1%	20,0%	,0%	7,7%	7,7%	8,8%	
Bağlama	Count	1	0	0	1	0	2	0	4	
% within Bireysel	25,0%	,0%	,0%	25,0%	,0%	50,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Üniversite	3,7%	,0%	,0%	7,1%	,0%	10,0%	,0%	,0%	4,4%	
Akordeon	Count	1	0	0	0	0	0	0	1	
% within Bireysel	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Üniversite	3,7%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	1	0	0	0	0	0	1	2	
% within Bireysel	50,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	50,0%	100,0%	
% within Üniversite	3,7%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	7,7%	2,2%	
Toplam	Count	27	8	4	14	5	20	13	91	
% within Bireysel	29,7%	8,8%	4,4%	15,4%	5,5%	22,0%	14,3%	14,3%	100,0%	
% within Üniversite	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.1.5.'te öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgıların görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı görülmektedir. Çizelge yatay incelendiğinde; örnekleme oluşturan 20 keman öğretim elemanından %30'unun Uludağ Üniversitesinde, diğer %30'unun Gazi Üniversitesinde görev yaptığı tespit edilmiştir. Öğretim elemanlarının diğer %40'ının görev yaptıkları üniversitelerin dağılımı ise çizelgedeki gibidir. Çizelge dikey incelendiğinde Uludağ Üniversitesinde görev yapan 6 keman öğretim elemanının bu üniversitedeki çalgı öğretim elemanlarının %22,2'sini oluşturduğu görülmektedir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge yatay incelendiğinde; örnekleme oluşturan 32 piyano öğretim elemanından %28,1'inin Uludağ Üniversitesinde ve %21,9'unun Gazi Üniversitesinde görev yaptığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının geri kalan %50'sinin görev yaptıkları üniversitelerin dağılımı çizelgede görüldüğü gibidir. Çizelge dikey incelendiğinde Uludağ Üniversitesinde görev yapan 9 piyano öğretim elemanının, bu üniversitedeki çalgı öğretim elemanlarının %33,3'ünü oluşturduğu görülmektedir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

2.1.2. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.1.2.1. Etüt/eseri öğretme aşamasında ezber tekniğinin kullanılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	16	17,6
Büyük ölçüde	27	29,6
Kısmen	32	35,2
Çok az	9	9,9
Hiç	4	4,4
Yanıtlamayan	3	3,3
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.1.'de ezber tekniğinin öğretme aşamasında kullanılma oranına bakıldığında öğretim elemanlarının %35,2'sinin ezber tekniğini “kısmen”, %29,6'sının

“büyük ölçüde”, %17,6’sının “tamamen”, %9,9’unun “çok az” kullandığı ve %4,4’ünün “hiç” kullanmadığı görülmektedir. Bu bulgular etüt ya da eseri öğretme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumuna ilişkin olarak öğretim elemanlarının %47,2’sinin beklenen düzeyde, %35,2’sinin beklenen düzeyin altında ve %14,3’ünün ise beklenmeyen düzeyde görüş bildirdiklerini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.*

Çizelge 2.1.2.2. Görev yapılan üniversite * Öğretme aşamasında ezberi kullanma durumu dağılımı

			Öğretme Aşamasında Ezberi Kullanma Durumu					Toplam	
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
U n i v e r s i t e	Uludağ	Count	1	1	5	8	7	5	27
		% within Üniversite	3,7%	3,7%	18,5%	29,6%	25,9%	18,5%	100,0%
		% within Ezberi Kullanma	33,3%	25,0%	55,6%	25,0%	25,9%	31,3%	29,7%
	Çanakkale 18 Mart	Count	1	0	3	2	2	0	8
		% within Üniversite	12,5%	,0%	37,5%	25,0%	25,0%	,0%	100,0%
		% within Ezberi Kullanma	33,3%	,0%	33,3%	6,3%	7,4%	,0%	8,8%
	Dokuz Eylül	Count	0	0	0	1	1	2	4
		% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
		% within Ezberi Kullanma	,0%	,0%	,0%	3,1%	3,7%	12,5%	4,4%
	Pamukkale	Count	0	0	0	4	5	5	14
% within Üniversite		,0%	,0%	,0%	28,6%	35,7%	35,7%	100,0%	
% within Ezberi Kullanma		,0%	,0%	,0%	12,5%	18,5%	31,3%	15,4%	
Süleyman Demirel	Count	1	0	0	2	2	0	5	
	% within Üniversite	20,0%	,0%	,0%	40,0%	40,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezberi Kullanma	33,3%	,0%	,0%	6,3%	7,4%	,0%	5,5%	
Gazi	Count	0	1	0	7	8	4	20	
	% within Üniversite	,0%	5,0%	,0%	35,0%	40,0%	20,0%	100,0%	
	% within Ezberi Kullanma	,0%	25,0%	,0%	21,9%	29,6%	25,0%	22,0%	
Abant İzzet Baysal	Count	0	2	1	8	2	0	13	
	% within Üniversite	,0%	15,4%	7,7%	61,5%	15,4%	,0%	100,0%	
	% within Ezberi Kullanma	,0%	50,0%	11,1%	25,0%	7,4%	,0%	14,3%	
Toplam	Count	3	4	9	32	27	16	91	
	% within Üniversite	3,3%	4,4%	9,9%	35,2%	29,7%	17,6%	100,0%	
	% within Ezberi Kullanma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

* Frekans tablolarının çözümlenmesinde ankette verilen 5’li ölçek, verilerin bulgulara dönüştürülmesi sonrası yorumlanmasında ve sonuçlandırılmasında “tamamen ve büyük ölçüde” seçenekleri beklenen düzeyi, “kısmen” seçeneği beklenenin altındaki düzeyi ve “çok az ve hiç” seçenekleri beklenmeyen düzeyi açıklayacak biçimde 3’lü ölçek olarak var sayılmıştır.

Çizelge 2.1.2.2.'de çizelge 2.1.2.1. ile bağlantılı olarak öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımının öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.2.1.'e göre öğretim elemanlarının %35,2'si en yüksek oranda öğretme aşamasında ezber tekniğini "kısmen" kullandığını belirtmiştir.

"Kısmen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %25'i Uludağ Üniversitesinde, %25'i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %21,9'u Gazi Üniversitesinde, %12,5'i Pamukkale Üniversitesinde, %6,3'ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %6,3'ü Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %3,1'i Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

"Büyük ölçüde" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %29,6'sı Gazi Üniversitesinde, %25,9'u Uludağ Üniversitesinde, %18,5'i Pamukkale Üniversitesinde, %7,4'ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,4'ü Süleyman Demirel Üniversitesinde, %7,4'ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ve %3,7'si Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

"Tamamen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %31,3'ü Uludağ Üniversitesinde, %31,3'ü Pamukkale Üniversitesinde, %25'i Gazi Üniversitesinde ve %12,5'i Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde soruya yanıt verme bakımından en yüksek orana sahip Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanları ile Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımına ilişkin görüşlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımına ilişkin olarak %29,6'sı "kısmen", %25,9'u "büyük ölçüde", %18,5 "tamamen", %18,5'i "çok az" ve %3,7'si "hiç" seçeneğini işaretlemişlerdir. Bunun dışında %3,7'sinin bu soruyu yanıtlamadığı anlaşılmaktadır.

Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımına ilişkin olarak %40'ı "büyük ölçüde", %35'i "kısmen", %20'si "tamamen" ve %5'i "hiç" seçeneğini işaretlemişlerdir. Diğer üniversitelerdeki bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımına ilişkin görüşlerinin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.1.2.3. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Öğretme aşamasında ezberi kullanma durumu dağılımı

			Öğretme Aşamasında Ezberi Kullanma Durumu						Toplam
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezberi Kullanma	1 33,3%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Keman	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	4 44,4%	5 15,6%	6 22,2%	5 31,3%	20 22,0%
	Viyola	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	1 11,1%	2 6,3%	4 14,8%	0 ,0%	7 7,7%
	Viyolonsel	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	1 11,1%	0 ,0%	2 7,4%	1 6,3%	4 4,4%
	Yan Flüt	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	1 25,0%	0 ,0%	3 9,4%	1 3,7%	0 ,0%	5 5,5%
	Klarnet	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3,7%	0 ,0%	1 1,1%
	Gitar	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	1 25,0%	1 11,1%	1 3,1%	2 7,4%	1 6,3%	6 6,6%
	Piyano	Count % within Ezberi Kullanma	1 33,3%	1 25,0%	2 22,2%	14 43,8%	6 22,2%	8 50,0%	32 35,2%
	Şan	Count % within Ezberi Kullanma	1 33,3%	1 25,0%	0 ,0%	3 9,4%	3 11,1%	0 ,0%	8 8,8%
	Bağlama	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 6,3%	1 3,7%	1 6,3%	4 4,4%
	Akordeon	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3,7%	0 ,0%	1 1,1%
	Diğer (belirtiniz)	Count % within Ezberi Kullanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 6,3%	0 ,0%	0 ,0%	2 2,2%
	Toplam	Count % within Ezberi Kullanma	3 100,0%	4 100,0%	9 100,0%	32 100,0%	27 100,0%	16 100,0%	91 100,0%

Çizelge 2.1.2.3.'te çizelge 2.1.2.1. ile bağlantılı olarak öğretim aşamasında ezber tekniği kullanımının öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.2.1.'e göre öğretim elemanlarının %35,2'si öğretim aşamasında ezber tekniğini "kısmen" kullanmaktadır. "Kısmen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %43,8'i piyano, %15,6'sı keman, %9,4'ü yan flüt,

%9,4'ü şan, %6,3'ü viyola, %6,3'ü bağlama, %6,3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları ve %3,1'i de gitar öğretim elemanlarıdır.

Öğretim elemanlarından %27'si öğretme aşamasında ezber tekniğini “büyük ölçüde” kullandığını belirtmiştir. “Büyük ölçüde” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %22,2'si keman, %22,2'si piyano, %14,8'i viyola, %11,1'i şan, %7,4'ü viyolonsel, %7,4'ü gitar, %3,7'si yan flüt, %3,7'si klarnet, %3,7'si bağlama ve %3,7'si akordeon öğretim elemanlarıdır.

Öğretim elemanlarından %16'sı öğretme aşamasında ezber tekniğini “tamamen” kullandığını belirtmiştir. “Tamamen” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %50'si piyano, %31,3'ü keman, %6,3'ü viyolonsel, %6,3'ü gitar ve %6,3'ü bağlama öğretim elemanlarıdır.

Buradaki bulgulara göre öğretme aşamasında ezber tekniği kullanımının en çok piyano ve keman öğretmenleri tarafından kullanıldığı görülse de, çizelge 2.1.2.1.'de öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı incelendiğinde aslında bütün bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğini öğretme aşamasında benzer oranda kullandıkları anlaşılmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.1.2.4. Etüt/eseri ezberletme aşamasında kullanılan ezber seçeneklerine ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Kulakla ezberleme	41	45,1
Gözle ezberleme	22	24,1
El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme	14	15,4
Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme	10	11
Diğer ⁹⁵ (belirtiniz)	2	2,2
Yanıtlamayan	2	2,2
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.4.'te etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında kullanılan ezber seçenekleri dağılımına bakıldığında öğretim elemanlarının %45,1'inin “kulakla

⁹⁵ Parçanın ses ya da görüntü kaydının defalarca dinlenerek ezberlenmesi, sağ ve sol el ezgilerinin ayrı ayrı ezberletilmesi.

ezberleme”, %24,1’inin “gözle ezberleme”, %15,4’ünün “el-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme”, %11’inin “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” ve %2,2’sinin “diğer” seçeneklerini kullandıkları görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının bireysel çalgı derslerinde eser/etüdün ezberletilmesi aşamasında “kulakla ezberleme” seçeneğini diğer seçeneklere göre daha fazla tercih ettikleri söylenebilir.

Çizelge 2.1.2.5. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezberletme aşamasında kullanılan ezber seçenekleri dağılımı

		Ezberletme Aşamasında Kullanılan Seçenekler						Toplam	
		Yanıtlamayan	Kulakla ezberleme	Gözle ezberleme	El-kol hareketlerini ezberleme	Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümlenerek ezberleme	Diğer (belirtiniz)		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezberletme Seçenekleri	1 50,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Keman	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	12 29,3%	6 27,3%	2 14,3%	0 ,0%	0 ,0%	20 22,0%
	Viyola	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	4 9,8%	3 13,6%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	7 7,7%
	Viyolonsel	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	2 4,9%	1 4,5%	1 7,1%	0 ,0%	0 ,0%	4 4,4%
	Yan Flüt	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	1 2,4%	3 13,6%	1 7,1%	0 ,0%	0 ,0%	5 5,5%
	Klarnet	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	1 2,4%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Gitar	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	1 2,4%	2 9,1%	1 7,1%	1 10,0%	1 50,0%	6 6,6%
	Piyano	Count % within Ezberletme Seçenekleri	1 50,0%	10 24,4%	4 18,2%	8 57,1%	8 80,0%	1 50,0%	32 35,2%
	Şan	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	5 12,2%	2 9,1%	1 7,1%	0 ,0%	0 ,0%	8 8,8%
	Bağlama	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	3 7,3%	1 4,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	4 4,4%
	Akordeon	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	1 2,4%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Diğer (belirtiniz)	Count % within Ezberletme Seçenekleri	0 ,0%	1 2,4%	0 ,0%	0 ,0%	1 10,0%	0 ,0%	2 2,2%
	Toplam	Count % within Ezberletme Seçenekleri	2 100,0%	41 100,0%	22 100,0%	14 100,0%	10 100,0%	2 100,0%	91 100,0%

Çizelge 2.1.2.5.'te çizelge 2.1.2.4. ile bağlantılı olarak ezberletme aşamasında kullanılan ezber seçeneklerinin öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre; öğretim elemanlarının %45,1'inin "kulakla ezberleme" seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. "Kulakla ezberleme" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %29,3'ü keman, %24,4'ü piyano, %12,2'si şan, %9,8'i viyola, %7,3'ü bağlama, %4,9'u viyolonsel, %2,4'ü yan flüt,

%2,4'ü klarnet, %2,4'ü gitar, %2,4'ü akordeon ve %2,4'ü de diğeri⁹⁶ şikkını işaretleyen çalgı öğretim elemanlarıdır.

“Gözle ezberleme” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %27,3'ü keman, %18,2'si piyano, %13,6'sı viyola, %13,6'sı yan flüt, %9,1'i gitar, %9,1'i şan, %4,5'i viyolonsel ve %4,5'i bağlama öğretim elemanlarıdır.

“El- kol hareketlerini ezberleme” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %57,1'i piyano, %14,3'ü keman, %7,1'i viyolonsel, %7,1'i yan flüt, %7,1'i gitar ve %7,1'i şan öğretim elemanlarıdır.

“Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %80'i piyano, %10'u gitar ve %10'u diğeri şikkını işaretleyen çalgı öğretim elemanlarıdır. Diğeri ezberleme seçeneklerinin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Bu bulgular, en yüksek oranla “kulakla ezberleme” tekniğini tercih eden öğretim elemanlarının daha çok keman, piyano ve şan öğretim elemanları oldukları şeklinde gözükse de aslında çizelge 2.1.1.4.'te öğretim elemanlarının bireysel çalgılara göre dağılımına bakıldığında tüm bireysel çalgı öğretim elemanlarının “kulakla ezberleme” tekniğini seçme oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir, şeklinde yorumlanabilir.

⁹⁶ Bkz. sf: 2.

Çizelge 2.1.2.6. Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarının/söylemelerinin desteklenme durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	38	41,7
Büyük ölçüde	31	34,1
Kısmen	15	16,5
Çok az	4	4,4
Hiç	2	2,2
Yanıtlamayan	1	1,1
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.6.'da öğrencilerin konser ya da resitalerde ezber çalmalarının ya da söylemelerinin desteklenme durumlarına bakıldığında, öğretim elemanlarının %41,7'sinin öğrencilerini ezber çalma/söyleme konusunda "tamamen", %34,1'inin "büyük ölçüde", %16,5'inin "kısmen" ve %4,4'ünün "çok az" desteklediği, %2,2'sinin ise "hiç" desteklemediği görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %75,8'inin öğrencilerini ezber çalma ya da söyleme konusunda beklenen düzeyde, %16,5'inin beklenen düzeyin altında ve %6,6'sının beklenmeyen düzeyde desteklediğini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.2.7. Görev yapılan üniversite * Öğrencilerin konser/resitallerde ezber çalmalarının/söylemelerinin desteklenme durumu dağılımı

			Konser/Resitallerde Ezber Çalmayı/Söylemeyi Destekleme Durumu					Toplam	
			Yanıtla mayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
U n i v e r s i t e	Uludağ	Count	0	0	1	4	12	10	27
		% within Üniversite	,0%	,0%	3,7%	14,8%	44,4%	37,0%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	25,0%	26,7%	38,7%	26,3%	29,7%
Ç a n a k k a l e	18 Mart	Count	0	1	0	1	4	2	8
		% within Üniversite	,0%	12,5%	,0%	12,5%	50,0%	25,0%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	50,0%	,0%	6,7%	12,9%	5,3%	8,8%
D o k u z	Eylül	Count	0	0	0	0	0	4	4
		% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	10,5%	4,4%
P a m u k k a l e		Count	0	0	0	1	5	8	14
		% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	7,1%	35,7%	57,1%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	6,7%	16,1%	21,1%	15,4%
S ü l e y m a n	Demirel	Count	1	0	0	0	1	3	5
		% within Üniversite	20,0%	,0%	,0%	,0%	20,0%	60,0%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	100,0%	,0%	,0%	,0%	3,2%	7,9%	5,5%
G a z i		Count	0	0	1	5	4	10	20
		% within Üniversite	,0%	,0%	5,0%	25,0%	20,0%	50,0%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	25,0%	33,3%	12,9%	26,3%	22,0%
A b a n t	İzzet Baysal	Count	0	1	2	4	5	1	13
		% within Üniversite	,0%	7,7%	15,4%	30,8%	38,5%	7,7%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	,0%	50,0%	50,0%	26,7%	16,1%	2,6%	14,3%
T o p l a m		Count	1	2	4	15	31	38	91
		% within Üniversite	1,1%	2,2%	4,4%	16,5%	34,1%	41,8%	100,0%
		% within Ezberi Destekleme	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 2.1.2.7.'de öğrencilerin konser ya da resitallerde ezber çalmalarının ya da söylemelerinin desteklenme durumlarının öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı görülmektedir. Çizelge incelendiğinde öğretim elemanlarının %41,8'inin en yüksek oranla "tamamen" seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. "Tamamen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %26,3'ü Uludağ Üniversitesinde, %26,3'ü Gazi Üniversitesinde, %21,1'i Pamukkale Üniversitesinde, %10,5'i Dokuz Eylül Üniversitesinde, %7,9'u Süleyman Demirel

Üniversitesinde, %5,3'ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %2,6'sı Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

“Büyük ölçüde” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %38,7'si Uludağ Üniversitesinde, %16,1'i Pamukkale Üniversitesinde, %16,1'i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %12,9'u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %12,9'u Gazi Üniversitesinde ve %3,2'si Süleyman Demirel Üniversitesinde;

“Kısmen” seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %33,3'ü Gazi Üniversitesinde, %26,7'si Uludağ Üniversitesinde, %26,7'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %6,7'si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %6,7'si Pamukkale Üniversitesinde görev yapmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge yatay incelendiğinde soruya yanıt verme bakımından en yüksek orana sahip Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanları ile Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin konser ya da resitalerde ezber çalmaları ya da söylemelerini desteklemelerine ilişkin görüşlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını ya da söylemelerini %44,4'ünün “büyük ölçüde”, %37'sinin “tamamen”, %14,8'inin “kısmen” ve %3,7'sinin ise “çok az” desteklediği görülmektedir.

Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını ya da söylemelerini %50'sinin tamamen, %25'inin kısmen, %20'sinin büyük ölçüde ve %5'inin çok az desteklediği görülmektedir. Diğer üniversitelerdeki bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını ya da söylemelerini destekleme durumlarına ilişkin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Buradaki bulgulardan Uludağ Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını ya da söylemelerini daha çok desteklediklerine ilişkin bir sonuç çıksa da, çizelge 2.1.1.2.'de öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversite dağılımları incelendiğinde ve yanıtlarındaki görünür nicel çokluk oranlamaya gidildiğinde, bütün öğretim

elemanlarının öğrencilerinin konser ya da resitalde ezber çalmalarını ya da söylemelerini birbirine yakın oranlarda destekledikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.1.2.8. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Öğrencilerin konser/resitalde ezber çalmalarının/söylemelerinin desteklenme durumu dağılımı

		Konser/Resitalde Ezber Çalmayı/Söylemeyi Destekleme Durumu						Toplam	
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	1	0	0	0	0	0	1
		% within Ezberi Destekleme	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	0	0	2	5	5	8	20
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	50,0%	33,3%	16,1%	21,1%	22,0%
	Viyola	Count	0	0	0	1	5	1	7
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	6,7%	16,1%	2,6%	7,7%
	Viyolonsel	Count	0	0	0	1	0	3	4
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	6,7%	,0%	7,9%	4,4%
	Yan Flüt	Count	0	2	0	1	1	1	5
		% within Ezberi Destekleme	,0%	100,0%	,0%	6,7%	3,2%	2,6%	5,5%
	Klarnet	Count	0	0	0	0	1	0	1
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	,0%	3,2%	,0%	1,1%
	Gitar	Count	0	0	0	0	4	2	6
		% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	,0%	12,9%	5,3%	6,6%
Piyano	Count	0	0	1	4	10	17	32	
	% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	25,0%	26,7%	32,3%	44,7%	35,2%	
Şan	Count	0	0	1	1	2	4	8	
	% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	25,0%	6,7%	6,5%	10,5%	8,8%	
Bağlama	Count	0	0	0	1	2	1	4	
	% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	6,7%	6,5%	2,6%	4,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	1	0	1	
	% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	,0%	3,2%	,0%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	0	0	0	1	0	1	2	
	% within Ezberi Destekleme	,0%	,0%	,0%	6,7%	,0%	2,6%	2,2%	
Toplam	Count	1	2	4	15	31	38	91	
	% within Ezberi Destekleme	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.2.8.'de çizelge 2.1.2.6. ile ilişkili olarak öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarının/söylemelerinin desteklenme durumunun öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.2.6.'ya göre öğretim elemanlarının %41,7's'i öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini "tamamen" desteklemektedir. "Tamamen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %44,7'si piyano, %21,1'i keman, %10,5'i şan, %7,9'u viyolonsel, %5,3'ü gitar, %2,6'sı viyola, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı bağlama ve %2,6'sı diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

Öğretim elemanlarının %34,1'i öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini "büyük ölçüde" desteklemektedir. "Büyük ölçüde" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %32,3'ü piyano, %16,1'i keman, %16,1'i viyola, %12,9'u gitar, %6,5'i şan, %6,5'i bağlama, %3,2'si yan flüt, %3,2'si klarnet ve %3,2'si akordeon öğretim elemanları;

Öğretim elemanlarının %16,5'i öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini "kısmen" desteklemektedir. "Kısmen" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %33,3'ü keman, %26,7'si piyano, %6,7'si viyola, %6,7'si viyolonsel, %6,7'si yan flüt, %6,7'si şan, %6,7'si bağlama ve %6,7'si diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

Öğretim elemanlarının %16,5'i öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini "kısmen" desteklemektedir. "Çok az" seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarının %50'si keman, %25'i piyano ve %25'i şan öğretim elemanları;

Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini "hiç" desteklemediğini belirten öğretim elemanlarının %100'ü yan flüt öğretim elemanlarıdır.

Buradaki bulgulara göre bütün bireysel çalgı öğretim elemanlarının birbirlerine benzer biçimde öğrencilerinin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini destekledikleri söylenebilir.

Çizelge 2.1.2.9. Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme	39	42,9
Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene	26	28,6
Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme	17	18,7
Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme	6	6,6
Yanıtlamayan	3	3,3
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.9.'da öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar durumlarına bakıldığında, öğretim elemanlarının %42,9'unun "etüt/ eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %28,6'sının "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %18,7'sinin "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %6,6'sının "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırdığı görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının %96,8'inin öğrencilerinin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar yaptıklarını söylemek mümkündür.

Çizelge 2.1.2.10. Görev yapılan üniversite * Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar durumu dağılımı

			Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Çalışmaları				Toplam	
			Yanıtlamayan	Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma / söyleme	Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene	Etüt/eseri sınav zamanına yakın notasız çalma / söyleme		Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma / söyleme
Üniversite	Uludağ	Count	0	14	6	5	2	27
		% within Üniversite	,0%	51,9%	22,2%	18,5%	7,4%	100,0%
Çalışmaları		% within Ezber Çalışmaları	,0%	35,9%	23,1%	29,4%	33,3%	29,7%
	Çanakkale 18 Mart	Count	0	5	2	1	0	8
		% within Üniversite	,0%	62,5%	25,0%	12,5%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	,0%	12,8%	7,7%	5,9%	,0%	8,8%
Dokuz Eylül		Count	0	1	2	1	0	4
		% within Üniversite	,0%	25,0%	50,0%	25,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	,0%	2,6%	7,7%	5,9%	,0%	4,4%
Pamukkale		Count	0	3	6	3	2	14
		% within Üniversite	,0%	21,4%	42,9%	21,4%	14,3%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	,0%	7,7%	23,1%	17,6%	33,3%	15,4%
Süleyman Demirel		Count	1	2	1	1	0	5
		% within Üniversite	20,0%	40,0%	20,0%	20,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	33,3%	5,1%	3,8%	5,9%	,0%	5,5%
Gazi		Count	0	8	6	5	1	20
		% within Üniversite	,0%	40,0%	30,0%	25,0%	5,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	,0%	20,5%	23,1%	29,4%	16,7%	22,0%
Abant İzzet Baysal		Count	2	6	3	1	1	13
		% within Üniversite	15,4%	46,2%	23,1%	7,7%	7,7%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	66,7%	15,4%	11,5%	5,9%	16,7%	14,3%
Toplam		Count	3	39	26	17	6	91
		% within Üniversite	3,3%	42,9%	28,6%	18,7%	6,6%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 2.1.2.10.'da çizelge 2.1.2.9. ile bağlantılı olarak öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmaların öğretim elemanlarının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.2.9.'da öğretim elemanlarının %42,9'unun öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme amacıyla "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması" uyguladığı anlaşılmaktadır. "Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber

çalma/söyleme çalışması” yapan öğretim elemanlarının %35,9’u Uludağ Üniversitesinde, %20,5’i Gazi Üniversitesinde, %15,4’ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %12,8’i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,7’si Pamukkale Üniversitesinde, %5,1’i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %2,6’sı Dokuz Eylül Üniversitesinde;

“Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması” yapan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %28,6’sını oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %23,1’i Uludağ Üniversitesinde, %23,1’i Pamukkale Üniversitesinde, %23,1’i Gazi Üniversitesinde, %11,5’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %7,7’si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,7’si Dokuz Eylül Üniversitesinde ve %3,8’i Süleyman Demirel Üniversitesinde;

“Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” yapan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %18,7’sini oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %29,4’ü Uludağ Üniversitesinde, %29,4’ü Gazi Üniversitesinde, %17,6’sı Pamukkale Üniversitesinde, %5,9’u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %5,9’u Dokuz Eylül Üniversitesinde, %5,9’u Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %5,9’u Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

“Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması” yapan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %6’sını oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %33,3’ü Uludağ Üniversitesinde, %33,3’ü Pamukkale Üniversitesinde, %16,7’si Gazi Üniversitesinde ve %16,7’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde soruya yanıt verme bakımından en yüksek orana sahip Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanları ile Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yaptıkları çalışmaların dağılımı aşağıdaki gibidir:

Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının %51,9’unun “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması”, %22,2’sinin “etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması”, %18,5’inin “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” ve %7,4’ünün “görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması” yaptırdığı anlaşılmaktadır.

Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının %40'ının "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %30'unun "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %25'inin "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %5'inin "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırdığı anlaşılmaktadır. Diğer üniversitelerdeki bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek amacıyla yaptıkları çalışmalara göre dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.1.2.11. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar durumu dağılımı

			Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Çalışmaları				Toplam
			Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma / söyleme	Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene	Etüt/eseri sınav zamanına yakın notasız çalma / söyleme	Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma / söyleme	
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	0	0	0	1
		% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	8	10	1	1	20
		% within Bireysel çalgı	40,0%	50,0%	5,0%	5,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	20,5%	38,5%	5,9%	16,7%	22,0%
	Viyola	Count	4	2	1	0	7
		% within Bireysel çalgı	57,1%	28,6%	14,3%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	10,3%	7,7%	5,9%	,0%	7,7%
	Viyolonsel	Count	2	0	2	0	4
		% within Bireysel çalgı	50,0%	,0%	50,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	5,1%	,0%	11,8%	,0%	4,4%
	Yan Flüt	Count	1	1	2	0	5
		% within Bireysel çalgı	20,0%	20,0%	40,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	2,6%	3,8%	11,8%	,0%	5,5%
	Klarnet	Count	1	0	0	0	1
		% within Bireysel çalgı	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Ezber Çalışmaları	2,6%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Gitar	Count	3	3	0	0	6
		% within Bireysel çalgı	50,0%	50,0%	,0%	,0%	100,0%
% within Ezber Çalışmaları		7,7%	11,5%	,0%	,0%	6,6%	
Piyano	Count	13	6	8	4	32	
	% within Bireysel çalgı	40,6%	18,8%	25,0%	12,5%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	33,3%	23,1%	47,1%	66,7%	35,2%	
Şan	Count	3	3	2	0	8	
	% within Bireysel çalgı	37,5%	37,5%	25,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	7,7%	11,5%	11,8%	,0%	8,8%	
Bağlama	Count	3	0	1	0	4	
	% within Bireysel çalgı	75,0%	,0%	25,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	7,7%	,0%	5,9%	,0%	4,4%	
Akordeon	Count	1	0	0	0	1	
	% within Bireysel çalgı	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	2,6%	,0%	,0%	,0%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	0	1	0	1	2	
	% within Bireysel çalgı	,0%	50,0%	,0%	50,0%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	,0%	3,8%	,0%	16,7%	2,2%	
Toplam	Count	39	26	17	6	91	
	% within Bireysel çalgı	42,9%	28,6%	18,7%	6,6%	100,0%	
	% within Ezber Çalışmaları	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.2.11.'de çizelge 2.1.2.9. ile bağlantılı olarak öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar durumunun öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.2.9.'da öğretim elemanlarının %42,9'unun öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme amacıyla "etüt/ eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması" uyguladığı anlaşılmaktadır. "Etüt/ eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması" uygulayan öğretim elemanlarının %33,3'ü piyano, %20,5'i keman, %10,3'ü viyola, %7,7'si gitar, %7,7'si şan, %7,7'si bağlama, %5,1'i viyolonsel, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı klarinet ve %2,6'sı akordeon öğretim elemanları;

"Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması" uygulayan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %28,6'sını oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %38,5'i keman, %23,1'i piyano, %11,5'i gitar, %11,5'i şan, %7,7'si viyola, %3,8'i yan flüt ve %3,8'i diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

"Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" uygulayan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %18,7'sini oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %25'i piyano, %11,8'i viyolonsel, %11,8'i yan flüt, %11,8'i şan, %5,9'u keman, %5,9'u viyola ve %5,9'u bağlama öğretim elemanları;

"Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" uygulayan öğretim elemanları, bütün öğretim elemanlarının %6,6'sını oluşturmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %66,7'si piyano, %16,7'si keman ve %16,7'si diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarıdır.

Çizelgede de görüldüğü gibi keman ve piyano dalında eğitim veren öğretim elemanları öğrencilerinin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme konusunda daha etkili çalışmalar yaptıkları anlaşılmaktadır. Diğer bireysel çalgı öğretim elemanlarının öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek amacıyla yaptıkları çalışmalara göre dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.1.2.12. Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	25	27,5
Büyük ölçüde	39	42,8
Kısmen	23	25,3
Çok az	3	3,3
Hiç	1	1,1
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.12.'de ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarına bakıldığında öğretim elemanlarının %42,8'inin "büyük ölçüde", %27,5'inin "tamamen", %25,3'ünün "kısmen" ve %3,3'ünün "çok az" bu görüşe katıldıkları, %1,1'inin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %70,3'ünün beklenen düzeyde, %25,3'ünün beklenen düzeyin altında ve %4,4'ünün de beklenmeyen düzeyde olmak üzere toplam %95,6'sının ezber tekniğinin sistematik biçimde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmasını desteklediklerini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.2.13. Görev yapılan üniversite * Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması Görüşüne Katılma Durumu					Toplam
			Yanıtlamayan	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
U n i v e r s i t e	Uludağ	Count	0	2	8	9	8	27
		% within Üniversite	,0%	7,4%	29,6%	33,3%	29,6%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	66,7%	34,8%	23,1%	32,0%	29,7%
	Çanakkale 18 Mart	Count	0	0	3	5	0	8
		% within Üniversite	,0%	,0%	37,5%	62,5%	,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	13,0%	12,8%	,0%	8,8%
	Dokuz Eylül	Count	0	0	0	2	2	4
		% within Üniversite	,0%	,0%	,0%	50,0%	50,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	5,1%	8,0%	4,4%
	Pamukkale	Count	0	0	2	9	3	14
		% within Üniversite	,0%	,0%	14,3%	64,3%	21,4%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	8,7%	23,1%	12,0%	15,4%
Süleyman Demirel	Count	1	0	0	0	4	5	
	% within Üniversite	20,0%	,0%	,0%	,0%	80,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	,0%	,0%	,0%	16,0%	5,5%	
Gazi	Count	0	0	4	9	7	20	
	% within Üniversite	,0%	,0%	20,0%	45,0%	35,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	17,4%	23,1%	28,0%	22,0%	
Abant İzzet Baysal	Count	0	1	6	5	1	13	
	% within Üniversite	,0%	7,7%	46,2%	38,5%	7,7%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	33,3%	26,1%	12,8%	4,0%	14,3%	
Toplam	Count	1	3	23	39	25	91	
	% within Üniversite	1,1%	3,3%	25,3%	42,9%	27,5%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.2.13.'te çizelge 2.1.2.12. ile bağlantılı olarak öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımı görülmektedir. Çizelge dikey incelendiğinde ezber tekniğinin sistematik biçimde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde” katılan 39 öğretim elemanından %23,1'i Uludağ Üniversitesinde, %23,1'i Pamukkale Üniversitesinde, %23,1'i Gazi Üniversitesinde, %12,8'i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %12,8'i Abant İzzet

Baysal Üniversitesinde ve %5,1'i Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yaptığı anlaşılmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde soruya yanıt verme bakımından en yüksek orana sahip Uludağ Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Uludağ Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne %33,3'ünün "büyük ölçüde", %29,6'sının "tamamen", %29,6'sının "kısmen" ve %7,4'ünün ise "çok az" katıldığı görülmektedir.

Pamukkale Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne %64,3'ünün "büyük ölçüde", %21,4'ünün "tamamen" ve %14,3'ünün ise "çok az" katıldığı görülmektedir.

Gazi Üniversitesi bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne %45'inin "büyük ölçüde", %35'inin "tamamen" ve %20'sinin "kısmen" katıldığı görülmektedir. Diğer üniversitelerdeki bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarının dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.1.2.14. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması Görüşüne Katılma Durumu					Toplam
			Yanıtlamayan	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	1	0	0	0	0	1
		% within Bireysel çalgı	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	0	1	7	6	6	20
		% within Bireysel çalgı	,0%	5,0%	35,0%	30,0%	30,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	33,3%	30,4%	15,4%	24,0%	22,0%
	Viyola	Count	0	0	3	4	0	7
		% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	42,9%	57,1%	,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	13,0%	10,3%	,0%	7,7%
	Viyolonsel	Count	0	0	0	1	3	4
		% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	,0%	25,0%	75,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	2,6%	12,0%	4,4%
	Yan Flüt	Count	0	1	3	1	0	5
		% within Bireysel çalgı	,0%	20,0%	60,0%	20,0%	,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	33,3%	13,0%	2,6%	,0%	5,5%
	Klarnet	Count	0	0	0	1	0	1
		% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	2,6%	,0%	1,1%
	Gitar	Count	0	0	2	3	1	6
		% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	33,3%	50,0%	16,7%	100,0%
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	8,7%	7,7%	4,0%	6,6%
Piyano	Count	0	0	7	13	12	32	
	% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	21,9%	40,6%	37,5%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	30,4%	33,3%	48,0%	35,2%	
Şan	Count	0	1	0	5	2	8	
	% within Bireysel çalgı	,0%	12,5%	,0%	62,5%	25,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	33,3%	,0%	12,8%	8,0%	8,8%	
Bağlama	Count	0	0	1	2	1	4	
	% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	25,0%	50,0%	25,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	4,3%	5,1%	4,0%	4,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	1	0	1	
	% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	2,6%	,0%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	0	0	0	2	0	2	
	% within Bireysel çalgı	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	5,1%	,0%	2,2%	
Toplam	Count	1	3	23	39	25	91	
	% within Bireysel çalgı	1,1%	3,3%	25,3%	42,9%	27,5%	100,0%	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.2.14.'te çizelge 2.1.2.12. ile ilişkili olarak öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumunun öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre bu görüşe “büyük ölçüde” katılan 39 öğretim elemanının %33,3'ünü piyano, %15,4'ünü keman, %12,8'ini şan, %10,3'ünü viyola, %7,7'sini gitar, %5,1'ini bağlama, %5,1'ini diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları, %2,6'sını viyolonsel, %2,6'sını yan flüt, %2,6'sını klarnet ve %2,6'sını akordeon öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Bu görüşe “tamamen” katılan 25 öğretim elemanının %48'ini piyano, %24'ünü keman, %12'sini viyolonsel, %8'ini şan, %4'ünü gitar ve %4'ünü bağlama öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Bu görüşe “kısmen” katılan 23 öğretim elemanının %30,4'ünü keman, %30,4'ünü piyano, %13'ünü viyola, %13'ünü yan flüt, %8,7'sini gitar ve %4,3'ünü bağlama öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne en yüksek katılma oranını piyano ve keman öğretim elemanlarının oluşturduğu görünse de, çizelge 2.1.1.4.'te öğretim elemanlarının bireysel çalgı dağılımlarına bakıldığında aslında bütün çalgı öğretim elemanlarının ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiğini düşündüklerini söylemek mümkündür. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.1.2.15. Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	25	27,5
Büyük ölçüde	35	38,4
Kısmen	25	27,5
Çok az	4	4,4
Yanıtlamayan	2	2,2
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.15. incelendiğinde öğretim elemanlarının %38,4'ünün ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine “büyük ölçüde”, %27,5'inin “tamamen”, %27,5'inin “kısmen”, %4,4'ünün “çok az” katıldıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %65,9'unun ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine beklenen düzeyde, %27,5'inin beklenen düzeyin altında ve %8,8'inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.2.16. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumu dağılımı

	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliğine Katılma Durumu					Toplam	
	Yanıtlamayan	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count 1	0	0	0	0	1
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	50,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
Keman	Count	1	2	5	7	5	20
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	50,0%	50,0%	20,0%	20,0%	20,0%	22,0%
Viyola	Count	0	0	3	3	1	7
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	12,0%	8,6%	4,0%	7,7%
Viyolonsel	Count	0	0	0	4	0	4
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	,0%	11,4%	,0%	4,4%
Yan Flüt	Count	0	1	3	0	1	5
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	25,0%	12,0%	,0%	4,0%	5,5%
Klarnet	Count	0	0	1	0	0	1
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	4,0%	,0%	,0%	1,1%
Gitar	Count	0	0	2	1	3	6
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	8,0%	2,9%	12,0%	6,6%
Piyano	Count	0	1	7	12	12	32
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	25,0%	28,0%	34,3%	48,0%	35,2%
Şan	Count	0	0	2	3	3	8
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	8,0%	8,6%	12,0%	8,8%
Bağlama	Count	0	0	1	3	0	4
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	4,0%	8,6%	,0%	4,4%
Akordeon	Count	0	0	0	1	0	1
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	,0%	2,9%	,0%	1,1%
Diğer (belirtiniz)	Count	0	0	1	1	0	2
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	,0%	,0%	4,0%	2,9%	,0%	2,2%
Toplam	Count	2	4	25	35	25	91
	% within Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılma Gerekliliği	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 2.1.2.16.'da çizelge 2.1.2.15. ile ilişkili olarak öğretim elemanlarının ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ilişkin

görüşlerinin bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniği kullanımının gerekliliğini savunan ve bu görüşe “büyük ölçüde” katıldığını belirten 35 öğretim elemanının %34,3’ünü piyano, %20’sini keman, %11,4’ünü viyolonsel, %8,6’sını viyola, %8,6’sını şan, %8,6’sını bağlama, %2,9’unu gitar, %2,9’unu akordeon ve %2,9’unu diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları oluşturmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede verilmektedir.

Çizelgede görüldüğü gibi ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi açısından yararlarını savunan öğretim elemanları piyano ve keman dallarında yığılmıştır. Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanımı daha çok piyano ve keman öğretmenleri tarafından destekleniyormuş gibi görülse de çizelge 2.1.1.4.’te öğretimi verilen bireysel çalgı dağılımı incelendiğinde öğretim elemanlarının birbirine benzer oranlarda soruyu yanıtladıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.1.2.17. Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	6	6,6
Büyük ölçüde	33	36,3
Kısmen	33	36,3
Çok az	9	9,8
Hiç	4	4,4
Yanıtlamayan	6	6,6
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.17.’de öğretim elemanlarının %36,3’ünün bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde”, %36,3’ünün bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “kısmen”, %9,8’inin “çok az”, %6,6’sının “tamamen” yararlandığı ve %4,4’ünün “hiç” yararlanmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %42,9’unun bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden beklenen düzeyde, %36,3’ünün beklenen düzeyin altında ve %14,2’sinin beklenmeyen düzeyde yararlandığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.2.15.'te öğretim elemanlarının ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine ilişkin görüşleri ile çizelge 2.1.2.17.'de öğretim elemanlarının bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden yararlanma durumları karşılaştırıldığında, ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanılması gerektiğini düşünen öğretim elemanlarının bu görüşlerini uygulayamadıkları görülmektedir. Bu durum çizelge 2.1.2.15.'te ezber kullanımının gerekliliğine “tamamen” katıldığını belirten 25 öğretim elemanının çizelge 2.1.2.17.'de bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlandığını belirten öğretim elemanı sayısının 6'ya düşmesiyle anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.1.2.18. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumu dağılımı

	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma Durumu							Toplam	
	Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen			
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezberden Yararlanma	1 16,7%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Keman	Count % within Ezberden Yararlanma	1 16,7%	2 50,0%	3 33,3%	7 21,2%	7 21,2%	0 ,0%	20 22,0%
	Viyola	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	2 22,2%	2 6,1%	3 9,1%	0 ,0%	7 7,7%
	Viyolonsel	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 6,1%	1 3,0%	1 16,7%	4 4,4%
	Yan Flüt	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	1 25,0%	1 11,1%	2 6,1%	0 ,0%	1 16,7%	5 5,5%
	Klarnet	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Gitar	Count % within Ezberden Yararlanma	1 16,7%	0 ,0%	1 11,1%	2 6,1%	1 3,0%	1 16,7%	6 6,6%
	Piyano	Count % within Ezberden Yararlanma	3 50,0%	1 25,0%	1 11,1%	10 30,3%	15 45,5%	2 33,3%	32 35,2%
	Şan	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	1 11,1%	4 12,1%	3 9,1%	0 ,0%	8 8,8%
	Bağlama	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 6,1%	1 3,0%	1 16,7%	4 4,4%
	Akordeon	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Diğer (belirtiniz)	Count % within Ezberden Yararlanma	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 3,0%	1 3,0%	0 ,0%	2 2,2%
	Toplam	Count % within Ezberden Yararlanma	6 100,0%	4 100,0%	9 100,0%	33 100,0%	33 100,0%	6 100,0%	91 100,0%

Çizelge 2.1.2.18.'de öğretim elemanlarının bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde”

yararlanan 33 öğretim elemanının %45,5'i piyano, %21,2'si keman, %9,1'i viyola, %9,1'i şan, %3'ü viyolonsel, %3'ü klarnet, %3'ü gitar, %3'ü bağlama ve %3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarıdır.

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “kısmen” yararlanan 33 öğretim elemanının %30,3'ü piyano, %21,2'si keman, %12,1'i şan, %6,1'i viyola, %6,1'i viyolonsel, %6,1'i yan flüt, %6,1'i gitar, %6,1'i bağlama, %3'ü akordeon ve %3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarıdır.

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “çok az” yararlanan 9 öğretim elemanının %33,3'ü keman, %22,2'si viyola, %11,1'i yan flüt, %11,1'i gitar, %11,1'i piyano ve %11,1'i şan öğretim elemanlarıdır.

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlanan 6 öğretim elemanının %33,3'ü piyano, %16,7'si viyolonsel, %16,7'si yan flüt, %16,7'si gitar ve %16,7'si bağlama öğretim elemanlarıdır.

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadığını belirten 4 öğretim elemanının %50'si keman, %25'i yan flüt ve %25'i piyano öğretim elemanlarıdır.

Çizelgedeki yanıt verme oranları incelendiğinde piyano öğretim elemanlarının bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden daha fazla yararlandıkları gibi bir sonuç ortaya çıksa da çizelge 2.1.1.4.'te öğretim elemanlarının bireysel çalgı dağılımları incelendiğinde bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden yararlanma durumuna ilişkin yanıtlardaki oransal büyüklük yok olmaktadır.

Çizelge 2.1.2.19. Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Evet	23	25,3
Hayır	64	70,3
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.19.'da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %25,3'ü ezber tekniğinin sakıncaları olduğunu, %70,3'ü ise sakıncaları olmadığını düşünmektedir.

Buna göre hayır yanıtını veren öğretim elemanlarının aynı zamanda ezber tekniğini kullanma yönünde görüş bildirdikleri söylenebilir.

Çizelge 2.1.2.20. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumu dağılımı

			Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılıp Katılmama Durumu			Toplam
			Yanıtlamayan	Evet	Hayır	
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezber Sakıncaları	1 25,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Keman	Count % within Ezber Sakıncaları	2 50,0%	4 17,4%	14 21,9%	20 22,0%
	Viyola	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	2 8,7%	5 7,8%	7 7,7%
	Viyolonsel	Count % within Ezber Sakıncaları	1 25,0%	0 ,0%	3 4,7%	4 4,4%
	Yan Flüt	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	1 4,3%	4 6,3%	5 5,5%
	Klarnet	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	0 ,0%	1 1,6%	1 1,1%
	Gitar	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	3 13,0%	3 4,7%	6 6,6%
	Piyano	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	11 47,8%	21 32,8%	32 35,2%
	Şan	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	2 8,7%	6 9,4%	8 8,8%
	Bağlama	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	0 ,0%	4 6,3%	4 4,4%
	Akordeon	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	0 ,0%	1 1,6%	1 1,1%
	Diğer (belirtiniz)	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	0 ,0%	2 3,1%	2 2,2%
	Toplam	Count % within Ezber Sakıncaları	4 100,0%	23 100,0%	64 100,0%	91 100,0%

Çizelge 2.1.2.20.'de öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre ezber tekniğinin sakıncaları olmadığını düşünen 64 öğretim elemanının %32,8'ini piyano, %21,9'unu keman, %9,4'ünü şan, %7,8'ini viyola, %6,3'ünü yan flüt, %6,3'ünü bağlama, %4,7'sini viyolonsel, %4,7'sini gitar, %3,1'ini diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları, %1,6'sını klarnet ve %1,6'sını akordeon öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Ezber tekniğinin sakıncaları olduğunu düşünen 23 öğretim elemanının %47,8'ini piyano, %17,4'ünü keman, %13'ünü gitar, %8,7'sini viyola, %8,7'sini şan ve %4,3'ünü yan flüt öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Çizelge incelendiğinde ezber çalma/söyleme tekniğinin sakıncaları olduğunu ve olmadığını düşünen öğretim elemanları içerisinde keman öğretim elemanları daha büyük bir çoğunluğu oluşturuyormuş gibi görülse de çizelge 2.1.1.4.'te öğretim elemanlarının bireysel çalgı dağılımlarına bakıldığında keman öğretim elemanlarına ait sayısal çokluk oranlamaya gidildiğinde yok olmaktadır. Buna göre bütün çalgı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin sakıncalarına ilişkin hem olumlu hem de olumsuz görüş bildirdikleri söylenebilir.

Çizelge 2.1.2.21. Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını ve bu konuda alınabilecek önlemleri belirtme durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını belirten kişi sayısı	25	27,4
Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınacak önlem belirten kişi sayısı	31	34,1
Fikrim yok	35	38,5
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.21.'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %27,4'ü ezber çalmanın/söylemenin sakıncaları olduğunu belirtmiş, %34,1'i ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemleri belirtmiş, %38,5'i ise bu konuda fikir sahibi olmadığını belirtmiştir.

Bu bulgular anket uygulanan ğretim elemanlarının %61,5'inin ezber kullanımının oluşturabileceği sakıncalar ve bunlara karşı alınabilecek önlemlerle ilgili fikir sahibi olduklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına ilişkin görüşleri:

- 1) Müzik eğitimi başlangıç aşamasında deşifre yapabilme ve solfej okuyabilme davranışları gelişmeden ezber tekniğinin kullanılması öğrencilerin nota okumalarında sorunlar yaratabilir.
- 2) Konser ya da sınav sırasında oluşabilecek psikolojik kaynaklı (heyecanlanma, kaygı duyma, vb.) ya da ezber kaynaklı (unutma, hatırlayamama, vb.) aksilikler öğrencilerin çalgı çalma becerilerinde bir güvensizlik yaratmayla birlikte konserlere çıkmaya karşı olumsuz yaklaşımların ve korkunun oluşumunu da sağlayabilir.
- 3) Ezberlenen eserin/etüdün zaman içerisinde özgün notalarından, armonik yapısından ve tartım kalıplarından uzaklaşılması ve buna bağlı olarak farklı çalınması söz konusu olabilir.
- 4) alışılan eserin hafızaya alınma aşamasında doğru çalışıldığından emin olunmaması sonucu yanlış ezberlenmesi söz konusu olabilir.
- 5) Ett/eserin çalışılması sırasında ezber tekniği kullanımını öğrencinin nota okuma alışkanlığını (deşifreyi) büyük lde geriletebilir, bu nedenle ett/eserin çalışılma aşaması bittikten sonra yorumlama sürecinde ezber tekniğinden yararlanılmalıdır.
- 6) Bireysel algı eğitiminde önemli olan hızlı deşifre yapabilme davranışını olumsuz etkileyebilir.
- 7) Ezber alma davranışının gerçekleşebilmesi için öğrencinin teknik, yorum, bilişsel düzey gibi alt yapılara egemen olması, sözlü kültürün bize getirdiği içsel davranış biçimlerine (trk söylemek, çalmak gibi) sahip olacak derecede davranış ve düşünce bileşkesine sahip olması ve bunların teknikle örtüşmesi gerekir. Bu düzeyde bir örtüşmenin oluşmaması ezber çalma davranışının kontrolsüzlük, her an hata yapma düşüncesi gibi müzikten kopuşları meydana getirmesi söz konusudur.

- 8) Eserin/etüdün psikolojik (kaygı, heyecan, vb.) etmenlerden ya da ezbere bağlı (unutma, hatırlayamama, vb.) nedenlerden unutulması söz konusu olabilir.
- 9) Eserin/etüdün yanlış çalışılması ve buna bağlı olarak yanlış ezberlenmesi düzeltilmesini zorlaştırabilir.
- 10) Eşlikli eserlerde unutma anında kalınan yerden ya da solistin belirleyeceği herhangi bir yerden parçanın yeniden çalınması zor olabilir.
- 11) Ezber çalma/söyleme sırasında eserin armonik ve biçimsel yapısına dikkat edilmemesi sonucu yanlış seslendirmeler gerçekleşebilir.
- 12) Etüt/eserin armonik ve biçimsel açıdan çözümlenmeden sadece parmak numaralarının dikkate alınarak ezberlenmesi sonucu etüt/eser çabuk unutulabilir.
- 13) Sürekli ezber çalınması/söylenmesi durumunda öğrencinin notaya bakarak çalamaması ya da söyleyememesi gibi olumsuz bir davranış gelişebilir.
- 14) Sistemsiz ve bilinçsiz bir ezber tekniği uygulanması sonucu düzeltilmesi zor hatalar oluşabilir ve ezberlenen eserler kısa sürede unutulabilir.

Öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylenmenin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemlere ilişkin görüşleri:

- 1) Çalışılan etüt/eserin dönem özelliklerine, biçim bilgisine ve sahip olduğu armonik yapıya hâkim olunmalı, CD ve kaset türünde kaydı bulunuyorsa işitsel hafızaya alınması ve yapılabilecek hatalı seslendirmelerden kaçınılması açısından sürekli dinlenmelidir.
- 2) Ezberleme sırasında uygulanan çalışmalar ezberin niteliğini (kısa süreli ezber ve uzun süreli ezber) belirlemektedir. Ezberleme sırasında birden fazla duyu organının dikkate alınması, etüt/eserin armonik ve biçimsel açıdan çözümlenmesi, uygulanan çalışmaların belirli zaman aralıklarıyla yinelenmesi ile uzun süreli ve etkili bir ezber gerçekleştirilebilir.
- 3) Doğru ve hatasız bir ezberlemenin gerçekleşmesinde etüt/eserin iyi deşifre edilmesi ve bölümler halinde çalışılması, ezberlendikten sonra

belirli aralıklarla hem notadan hem de ezberden çalışılması, bunun yanında çalgı/ses hâkimiyetinin en yüksek düzeyde olması önemlidir.

- 4) Eser/etüt doğru biçimde çalışıldığına ve seslendirildiğine emin olunduktan sonra ezberlenmelidir.
- 5) Etüt/eser sahip olduğu armonik, biçimsel ve ezgisel yapı, hissettirdiği duygu ve içerdiği anlatımla bir bütün halinde algılanarak ezberlenmelidir.
- 6) Etüt/eser teknik ve müzikal açıdan tam anlamıyla öğrenildikten sonra motif, cümle ve dönemleri dikkate alınarak çözümlenmeli, parçadan bütüne gidilerek ezberlenmeli, tek yönlü ezberden sakınılmalı, belirli aralıklarla notadan çalmaya devam edilmeli ve parça farklı bölümlerden başlanarak çalınmalıdır.
- 7) Öğrencilerin bilinçli ve etkili ezberleme alışkanlığı edinmelerine, solfej okuma, bona okuma ve deşifre yapma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamaya dayalı çalışmalar oluşturulmalıdır.
- 8) Ezberleme yöntemleri öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre kullanılmalı ve sürekli olarak kontrol altında tutulmalıdır.

Çizelge 2.1.2.22. Ezber tekniği kullanan kişinin tanımlanmasına ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Belleğini iyi kullanabilen	3	3,3
Geniş bir repertuarı olan	13	14,3
Her durumda seslendirme için hazır olabilen	1	1,1
Özgün	13	14,3
Bağımsız	30	33
Hepsi	16	17,6
Yanıtlamayan	15	16,5
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.2.22.'de ezber tekniğini kullanan kişiyi tanımlanma durumlarına bakıldığında öğretim elemanlarının %33'ünün "bağımsız", %17,6'sının "hepsi", %14,3'ünün "geniş bir repertuarı olan", %14,3'ünün "özgün" ve %3,3'ünün "belleğini iyi kullanabilen" şikkını işaretledikleri görülmektedir. Bu bulgular ezber tekniğini kullanan öğretim elemanlarının notaya bağımlı olmadıklarını, kendilerini bağımsız,

geniş bir repertuara sahip ve yorumlama konusunda daha özgün olmayı seçen kişiler olarak tanımladıklarını, soruyu yanıtlamayan %15'inin ise ezber tekniğini kullanan bireyler hakkında karşıt bir görüşte olduklarını ya da bu konuda herhangi bir fikre sahip olmadıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.2.23. Öğretim elemanlarının “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

	Öğrencilerin Konser/ Resitalerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	Öğrencilerin Ezber Çalma/ Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar	Ezberin Sistematik Biçimde Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	Ezberin Sakıncaları
Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	0,381**	0,257*	0,452**	0,419**	0,274**	0,250*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.23.'e bakıldığında “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeniyle “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,381^{**}$, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,452^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,419^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,274^{**}$ 'tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

“Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeniyle “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,257^{*}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,250^{*}$ 'dir. Bu ise $\alpha=0,05$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin varlığını göstermektedir.

Çizelge 2.1.2.24. Öğretim elemanlarının “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

	Öğrencilerin Konser/ Resitaller de Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	Öğrencilerin Ezber Çalma/ Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar	Ezberin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğit. Kullanılmasının Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma
Ezberletmede Kullanılan Seçenekler	0,380**	0,367**	0,268*	0,309**	0,294**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.24. incelendiğinde “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni ile “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,380^{**}$, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,367^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,309^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,294^{**}$ ’tür. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

“Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,268^*$ olup, $\alpha=0,05$ alındığında bu iki değişken arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.2.25. Öğretim elemanlarının “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

a)

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Ezberletmede Kullanılan Seçenekler	Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar
Öğrencilerin Konser/ Resitallerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	0,381**	0,380**	0,396**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	Ezberin Sakıncaları
Öğrencilerin Konser/ Resitallerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	0,619**	0,585**	0,463**	0,309**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.25. a)’daki bulgulara göre “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,381^{**}$, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,380^{**}$, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,396^{**}$; çizelge 2.1.2.25. b)’deki bulgulara göre “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeniyle “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,619^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde

Kullanılması Gerekliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,585^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,463^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,309^{***}$ ’dur. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.1.2.26. Öğretim elemanlarının “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalara”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Ezberletme de Kullanılan Seçenekler	Öğrencilerin Konser/ Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma
Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar	0,257*	0,367**	0,396**	0,264*	0,393**	0,399**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.26.’daki bulgulara göre “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeniyle “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,367^{**}$, “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,396^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,393^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,399^{***}$ ’dur. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

“Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”

değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,257^*$ ve “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,264^*$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.2.27. Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

a)

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Ezberletmede Kullanılan Seçenekler	Öğrencilerin Konser/ Resitallerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklemesi
Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	0,452**	0,268*	0,619**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	Ezberin Sakıncaları
Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	0,264*	0,739**	0,445**	0,287**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.27. a)’daki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,452^{**}$, “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”

değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,619^{**}$ olup $\alpha=0,01$ alındığında belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

“Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeniyle “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,268^*$ olup $\alpha=0,05$ alındığında belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.1.2.27. b)’deki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeniyle “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,739^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,445^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,287^{**}$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

“Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeniyle “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,264^*$ ’tür. Bu durum $\alpha=0,05$ alındığında belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.1.2.28. Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

a)

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Ezberletmede Kullanılan Seçenekler	Öğrencilerin Konser/ Resitalerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar
Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	0,419**	0,309**	0,585**	0,393**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	Ezberin Sakıncaları
Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	0,739**	0,545**	0,376**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.28. a)’daki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,419^{**}$, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,309^{**}$, “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,585^{**}$, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,393^{**}$; çizelge 2.1.2.28. b)’deki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeniyle “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına

Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,739^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,545^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,376^{**}$ ’dır. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.1.2.29. Öğretim elemanlarının “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

a)

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Ezberletmede Kullanılan Seçenekler	Öğrencilerin Konser/ Resitalerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi
Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	0,274**	0,294**	0,463**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Ezberin Sakıncaları
Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma	0,399**	0,445**	0,545**	0,442**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.29. a)’daki bulgulara göre “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,274^{**}$, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı

$r=0,294^{**}$, “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,463^{**}$; çizelge 2.1.2.29. b)’deki bulgulara göre “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeniyle “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,399^{**}$, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,445^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,545^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,442^{**}$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.1.2.30. Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasında ilişki durumu

	Öğretme Aşamasında Ezberin Kullanılması	Öğrencilerin Konser/ Resitallerde Ezber Çalmalarının/ Söylemelerinin Desteklenmesi	Ezberin Sistematik Biçimde Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğt.de Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tek.den Yararlanma
Ezberin Sakıncaları	0,250*	0,309**	0,287**	0,376**	0,442**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.2.30.’daki bulgulara göre “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeniyle “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,309^{**}$, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,287^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,376^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,442^{**}$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymaktadır.

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeniyle “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,250^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki söz konusudur.

2.1.3. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?” alt probleminde ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.1.3.1. Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	22	24,2
Büyük ölçüde	46	50,5
Kısmen	18	19,8
Çok az	1	1,1
Hiç	1	1,1
Yanıtlamayan	3	3,3
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.1.’de ezber çalmanın/söylemenin konser/komisyon sırasındaki başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşüne katılma durumuna bakıldığında öğretim elemanlarının %50,5’inin bu görüşe “büyük ölçüde”, %24,2’sinin “tamamen”, %19,8’inin “kısmen”, %1,1’inin “çok az” katıldığı ve %1,1’inin “hiç” katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %74,7’sinin ezber çalmanın/söylemenin konser/komisyon başarısını etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %19,8’inin beklenen düzeyin altında ve %2,2’sinin beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.2. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi						Toplam
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
B i r e y s e l ç a l ı g ı	Yanıtlamayan	Count	1	0	0	0	0	0	1
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	33,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	1	0	1	4	13	1	20
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	33,3%	,0%	100,0%	22,2%	28,3%	4,5%	22,0%
	Viyola	Count	0	0	0	1	6	0	7
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	5,6%	13,0%	,0%	7,7%
	Viyolonsel	Count	0	0	0	1	0	3	4
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	5,6%	,0%	13,6%	4,4%
	Yan Flüt	Count	0	1	0	3	0	1	5
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	100,0%	,0%	16,7%	,0%	4,5%	5,5%
	Klarnet	Count	0	0	0	0	0	1	1
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	4,5%	1,1%
	Gitar	Count	1	0	0	1	3	1	6
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	33,3%	,0%	,0%	5,6%	6,5%	4,5%	6,6%
	Piyano	Count	0	0	0	5	16	11	32
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	27,8%	34,8%	50,0%	35,2%
	Şan	Count	0	0	0	2	4	2	8
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	11,1%	8,7%	9,1%	8,8%
	Bağlama	Count	0	0	0	0	2	2	4
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	4,3%	9,1%	4,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	1	0	1	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	2,2%	,0%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	0	0	0	1	1	0	2	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	5,6%	2,2%	,0%	2,2%	
Toplam	Count	3	1	1	18	46	22	91	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.3.2.'de çizelge 2.1.3.1. ile ilişkili olarak öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.3.1.'deki bulgularda öğretim elemanlarının %50,5'inin bu görüşe "büyük ölçüde" katıldığı görülmektedir. Bu öğretim elemanlarının %34,8'ini piyano, %28,3'ünü keman,

%13'ünü viyola, %8,72sini şan, %6,5'ini gitar, %4,3'ünü bağlama, %2,2'sini akordeon ve %2,2'sini diğer şikkını işaretleyen öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Çizelge 2.1.3.1.'deki bulgularda öğretim elemanlarının %24,2'si bu görüşe "tamamen" katıldıklarını belirtmiştir. Bu öğretim elemanlarının %50'sini piyano, %13,6'sını viyolonsel, %9,1'ini şan, %9,1'ini bağlama, %4,5'ini keman, %4,5'ini yan flüt, %4,5'ini klarnet ve %4,5'ini gitar öğretim elemanları oluşturmaktadır. Diğer bireysel çalgı öğretim elemanlarının ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne katılma oranlarının dağılımı çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.1.3.3. Öğrencilerin konser/resitallerdeki başarılarının ilişkili olduğu durumlara yönelik görüşlerin dağılımı

Değişken	f	%
Eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle	5	5,5
Eserlere iyi biçimde odaklanmakla	14	15,4
Düzenli olarak konser/resitallere katılmakla	7	7,7
Eserlerin iyi çalışılmasıyla	19	20,9
Diğer (belirtiniz)	9	9,9
Yanıtlamayan	37	40,7
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.3.'te öğrencilerin konser/resitallerdeki başarılarının ilişkili olduğu durumlara yönelik görüş dağılımına bakıldığında öğretim elemanlarının %40,7'sinin bu soruyu yanıtsız bıraktıkları, %20,9'unun konser başarısının "eserlerin iyi çalışılmasıyla" ilişkili olduğunu, %15,4'ünün konser sırasında "eserlere iyi biçimde odaklanmakla" ilişkili olduğunu, %7,7'sinin bu başarının "düzenli olarak konserlere katılmakla" ilişkili olduğunu ve %5,5'inin de "eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle" ilişkili olduğunu belirttikleri görülmektedir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin konser ya da resital başarılarının daha çok eserlerin iyi çalışmasına ve eserlere iyi biçimde odaklanılmasına bağlı olduğunun düşünüldüğü söylenebilir.

Çizelge 2.1.3.4. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Öğrencilerin konser/resitallerdeki başarılarının ilişkili olduğu durumlar dağılımı

			Konser/Resitallerdeki Başarıların İlişkili Olduğu Durumlar					Diğer (belirtiniz)	Toplam
			Yanıtlamayan	Eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle	Eserlere iyi biçimde odaklanmakla	Düzenli olarak konser / resitalere katılmakla	Eserlerin iyi çalışılmasıyla		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	1 2,7%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Keman	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	8 21,6%	0 ,0%	3 21,4%	0 ,0%	6 31,6%	3 33,3%	20 22,0%
	Viyola	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	3 8,1%	0 ,0%	1 7,1%	0 ,0%	3 15,8%	0 ,0%	7 7,7%
	Viyolonsel	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	2 5,4%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 10,5%	0 ,0%	4 4,4%
	Yan Flüt	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	4 10,8%	0 ,0%	0 ,0%	1 14,3%	0 ,0%	0 ,0%	5 5,5%
	Klarnet	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	0 ,0%	0 ,0%	1 7,1%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,1%
	Gitar	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	2 5,4%	0 ,0%	0 ,0%	2 28,6%	1 5,3%	1 11,1%	6 6,6%
	Piyano	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	13 35,1%	1 20,0%	6 42,9%	3 42,9%	5 26,3%	4 44,4%	32 35,2%
	Şan	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	1 2,7%	2 40,0%	3 21,4%	1 14,3%	1 5,3%	0 ,0%	8 8,8%
	Bağlama	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	2 5,4%	1 20,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 5,3%	0 ,0%	4 4,4%
	Akordeon	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 11,1%	1 1,1%
	Diğer (belirtiniz)	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	1 2,7%	1 20,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 2,2%
	Toplam	Count % within Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	37 100,0%	5 100,0%	14 100,0%	7 100,0%	19 100,0%	9 100,0%	91 100,0%

Çizelge 2.1.3.4.'te öğretim elemanlarının, öğrencilerinin konser/resital başarılarının ilişkili olduğu durumlar dağılımının öğretim verdikleri bireysel çalgılara

göre dağılımı görülmektedir. Buna göre konser/resital başarısının “eserlerin iyi çalışılmasıyla” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %31,6’sını keman, %26,3’ünü piyano, %15,8’ini viyola, %10,5’ini viyolonsel, %5,3’ünü gitar, %5,3’ünü şan ve %5,3’ünü bağlama öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Konser/resital başarısının konser/resital sırasında “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %42,9’unu piyano, %21,4’ünü keman, %21,4’ünü şan, %7,1’ini viyola ve %7,1’ini klarnet öğretim elemanları oluşturmaktadır. Öğretim elemanlarının diğer görüşleri çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.1.3.5. Ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	14	15,4
Büyük ölçüde	25	27,5
Kısmen	31	34,1
Çok az	13	14,3
Hiç	2	2,2
Yanıtlamayan	6	6,6
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.5.’te öğretim elemanlarının ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne %34,1’inin “kısmen”, %27,5’inin “büyük ölçüde”, %15,4’ünün “tamamen”, %14,3’ünün “çok az” katıldığı ve %2,2’sinin bu görüşe “hiç” katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %42,9’unun ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğunu beklenen düzeyde, %34,1’inin beklenen düzeyin altında ve %16,5’inin ise beklenmeyen düzeyde düşündüklerini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.6. Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	15	16,5
Büyük ölçüde	31	34,1
Kısmen	31	34,1
Çok az	6	6,6
Hiç	5	5,5
Yanıtlamayan	3	3,3
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.6.'da çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumuna bakıldığında öğretim elemanlarının %34,1'inin bu görüşe "büyük ölçüde", %34,1'inin "kısmen", %16,5'inin "tamamen", %6,6'sının "çok az" katıldığı ve %5,5'inin bu görüşe "hiç" katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %50,6'sının çalgı derslerinde ezber tekniğini kullanmanın alan derslerini etkilediğini beklenen düzeyde, %34,1'inin beklenen düzeyin altında ve %12,1'inin ise beklenmeyen düzeyde düşündüklerini göstermektedir, biçiminde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.7. Armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	28	30,8
Büyük ölçüde	36	39,6
Kısmen	21	23,1
Çok az	1	1,1
Hiç	1	1,1
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.7. incelendiğinde öğretim elemanlarının %39,6'sının armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne "büyük ölçüde", %30,8'inin "tamamen", %23,1'inin "kısmen" ve %1,1'inin "çok az" katıldıkları, %1,1'inin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %70,4'ünün armoni dersinin ezber tekniğine katkı sağladığını beklenen düzeyde düşündüklerini, %23,1'inin beklenen düzeyin altında ve %2,2'sinin beklenmeyen düzeyde düşündüklerini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.8. Müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	20	22
Büyük ölçüde	34	37,4
Kısmen	25	27,5
Çok az	5	5,5
Hiç	3	3,3
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.8.'e bakıldığında öğretim elemanlarının %37,4'ünün müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %27,5'inin “kısmen”, %22'sinin “tamamen” ve %5,5'inin “çok az” katıldıkları, %3,3'ünün ise “hiç” katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %59,4'ünün müziksel işitme dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin ezber tekniğini olumlu etkilediğini beklenen düzeyde, %27,5'inin beklenen düzeyin altında ve %8,8'inin beklenmeyen düzeyde düşündüklerini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.9. Eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	26	28,6
Büyük ölçüde	35	38,5
Kısmen	20	22
Çok az	3	3,3
Hiç	2	2,2
Yanıtlamayan	5	5,5
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.9. incelendiğinde öğretim elemanlarının %38,5'inin eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne "büyük ölçüde", %28,6'sının "tamamen", %22'sinin "kısmen" ve %3,3'ünün "çok az" katıldıkları, %2,2'sinin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %67,1'inin eser çözümlene dersinin ezber tekniğini olumlu yönde etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %22'sinin beklenen düzeyin altında ve %5,5'inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.10. Ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	20	22
Büyük ölçüde	25	27,5
Kısmen	30	33
Çok az	9	9,9
Hiç	1	1,1
Yanıtlamayan	6	6,6
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.3.10.'da öğretim elemanlarının %33'ünün ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerini olumlu etkilediği görüşüne "kısmen", %27,5'inin "büyük ölçüde", %22'sinin "tamamen" ve %9,9'unun "çok az" katıldıkları, %1,1'inin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %49,5'inin ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerini olumlu etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %33'ünün beklenen düzeyin altında ve %11'inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.3.11. Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	0,444**	0,592**	0,361**	0,361**	0,315**	0,305**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.11.'de elde edilen bulgulara göre “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,444^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki ilişki katsayısı $r=0,592^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,361^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,361^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,315^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki

korelasyon katsayısı $r=0,305^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.3.12. Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylenenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	0,444**	0,376**	0,355**	0,474**	0,307**	0,431**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.12.’de “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylenenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,444^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,376^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,355^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,474^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,307^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,431^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.3.13. Öğretim elemanlarının “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	0,592**	0,376**	0,422**	0,334**	0,326**	0,404**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.13.’teki bulgulara göre “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,592^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,376^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,422^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,334^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,326^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,404^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.3.14. Öğretim elemanlarının “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	0,361**	0,355**	0,422**	0,434**	0,686**	0,397**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.14. incelendiğinde “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,361^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,355^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,422^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,434^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,686^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,397^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.1.3.15. Öğretim elemanlarının “Müziksel İşitme Dersinin Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	0,361**	0,474**	0,334**	0,434**	0,694**	0,560**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.15.’teki bulgulara göre “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,361^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,474^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,334^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,434^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,694^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,560^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.3.16. Öğretim elemanlarının “Eser Çözümleme Dersinin Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	0,315**	0,307**	0,326**	0,686**	0,694**	0,564**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.16.’ya bakıldığında “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,315^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,307^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,326^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,686^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,694^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,564^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.1.3.17. Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması
Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi	0,305**	0,431**	0,404**	0,397**	0,560**	0,564**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.3.17.’de “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,305^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,431^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,404^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,397^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,560^{**}$ ve “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,564^{**}$ ’tür. Bu da yukarıdaki değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

2.1.4. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.1.4.1. Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	39	42,9
Büyük ölçüde	41	45,1
Kısmen	6	6,6
Çok az	1	1,1
Hiç	1	1,1
Yanıtlamayan	3	1,2
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.1.’de öğretim elemanlarının ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumları görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının %45,1’i “büyük ölçüde”, %42,9’u “tamamen”, %6,6’sı “kısmen” ve %1,1’i “çok az” bu görüşe katıldıklarını, %1,1’i ise “hiç” katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %88’inin bir eserin iyi yorumlanabilmesi için ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne beklenen düzeyde, %6,6’sının beklenen düzeyin altında ve %2,2’sinin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.2. Öğretimi verilen bireysel çalgı * Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumu

		Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durum					Toplam		
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen	
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayar	Count	1	0	0	0	0	0	1
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	33,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,1%
	Keman	Count	0	1	0	2	12	5	20
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	100,0%	,0%	33,3%	29,3%	12,8%	22,0%
	Viyola	Count	2	0	0	0	5	0	7
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	66,7%	,0%	,0%	,0%	12,2%	,0%	7,7%
	Viyolonsel	Count	0	0	0	0	1	3	4
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	2,4%	7,7%	4,4%
	Yan Flüt	Count	0	0	1	0	3	1	5
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	100,0%	,0%	7,3%	2,6%	5,5%
	Klarnet	Count	0	0	0	0	0	1	1
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,6%	1,1%
	Gitar	Count	0	0	0	0	4	2	6
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	9,8%	5,1%	6,6%
	Piyano	Count	0	0	0	3	11	18	32
		% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	50,0%	26,8%	46,2%	35,2%
	Şan	Count	0	0	0	0	2	6	8
	% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	4,9%	15,4%	8,8%	
Bağlama	Count	0	0	0	0	2	2	4	
	% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	4,9%	5,1%	4,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	0	1	1	
	% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,6%	1,1%	
Diğer (belirtiniz)	Count	0	0	0	1	1	0	2	
	% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	,0%	,0%	,0%	16,7%	2,4%	,0%	2,2%	
Toplam	Count	3	1	1	6	41	39	91	
	% within Ezberlenmiş Eserin İyi Yorumlanma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.1.4.2.'de çizelge 2.1.4.1. ile bağlantılı olarak ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumunun öğretim elemanlarının öğretim verdikleri bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.1.4.1.'e göre ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne %45,1 oranında “büyük

ölçüde” katılan öğretim elemanlarının %29,3’ü keman, %26,8’i piyano, %12,2’si viyola, %9,8’i gitar, %7,3’ü yan flüt, %4,9’u şan, %4,9’u bağlama, %2,4’ü viyolonsel ve %2,4’ü diğer seçeneğini işaretleyen çalgı öğretim elemanları;

Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne %42,9 oranında “tamamen” katılan öğretim elemanlarının %46,2’si piyano, %15,4’ü şan, %12,8’i keman, %7,7’si viyolonsel, %5,1’i gitar, %5,1’i bağlama, %2,6’sı yan flüt, %2,6’sı klarnet ve %2,6’sı bağlama öğretim elemanlarıdır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.1.4.3. Konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	39	42,9
Büyük ölçüde	37	40,7
Kısmen	9	9,9
Çok az	1	1,1
Hiç	1	1,1
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.3. incelendiğinde öğretim elemanlarının %42,9’unun konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne “tamamen”, %40,7’sinin “büyük ölçüde”, %9,9’unun “kısmen” ve %1,1’inin “çok az” katıldıkları, %1,1’inin ise “hiç” katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %83,6’sının konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne beklenen düzeyde, %9,9’unun beklenen düzeyin altında ve %2,2’si beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.4. Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	28	30,8
Büyük ölçüde	42	46,2
Kısmen	14	15,4
Hiç	2	2,2
Yanıtlamayan	5	5,5
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.4.'te müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdün ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumları incelendiğinde öğretim elemanlarının %46,2'sinin bu görüşe "büyük ölçüde", %30,8'inin "tamamen" ve %15,4'ünün "kısmen" katıldıkları, %2,2'sinin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %77'sinin müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdünü ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne beklenen düzeyde, %15,4'ünün beklenen düzeyin altında ve %2,2'sinin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.5. Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	45	49,5
Büyük ölçüde	30	33
Kısmen	12	13,2
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.5. incelendiğinde öğretim elemanlarının %49,5'inin ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne "tamamen", %33'ünün "büyük ölçüde" ve %13,2'sinin "kısmen" katıldıkları anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %82,5'inin çalgı hâkimiyeti ve yorumlama yeteneğinin ezber tekniği kullanımıyla gelişebileceği görüşüne beklenen düzeyde ve

%13,2'sinin beklenen düzeyin altında katıldıklarını göstermektedir, biçiminde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.6. Ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	41	45,1
Büyük ölçüde	36	39,6
Kısmen	10	11
Yanıtlamayan	4	4,4
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.6. incelendiğinde öğretim elemanlarının %45,1'inin ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne "tamamen", %39,6'sının "büyük ölçüde" ve %11'inin "kısmen" katıldıkları anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %84,7'sinin ezber tekniğini bilinçli kullanmanın yorum ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler bıraktığı görüşüne beklenen düzeyde, %11'inin ise beklenen düzeyin altında katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.7. Konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	15	16,5
Büyük ölçüde	28	30,8
Kısmen	27	29,7
Çok az	8	8,8
Hiç	4	4,4
Yanıtlamayan	9	9,9
Toplam	91	100

Çizelge 2.1.4.7.'de öğretim elemanlarının %30,8'inin konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne "büyük ölçüde", %29,7'sinin "kısmen", %16,5'inin

“tamamen”, %8,8’inin “çok az” katıldıkları, %4,4’ünün ise “hiç” katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğretim elemanlarının %47,3’ünün konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne beklenen düzeyde, %29,7’sinin beklenen düzeyin altında ve %13,2’sinin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.1.4.8. Öğretim elemanlarının “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	0,684**	0,729**	0,753**	0,811**	0,195

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.8. incelendiğinde “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,684^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,729^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,753^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler

Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,811^{**}$ ’dir. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişkinin varlığını göstermektedir.

“Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır.

Çizelge 2.1.4.9. Öğretim elemanlarının “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etkilerinin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	0,684**	0,680**	0,755**	0,791**	0,348**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.9.’da “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,684^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş

Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,680^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,755^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,791^{**}$ ve “Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,348^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.1.4.10. Öğretim elemanlarının “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	0,729**	0,680**	0,754**	0,761**	0,320**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.10.’da “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,729^{**}$, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha

Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,680^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,754^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,761^{**}$ ve “Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,320^{**}$ ’dir. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında, yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.1.4.11. Öğretim elemanlarının “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	0,753**	0,755**	0,754**	0,914**	0,255*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.11.’de “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,753^{**}$, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha

Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,755^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,754^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,914^{**}$ ’tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında, yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir.

“Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,255^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.1.4.12. Öğretim elemanlarının “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	0,811**	0,791**	0,761**	0,914**	0,263*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.12.’de “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,811^{**}$, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,791^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,761^{**}$ ve “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,914^{**}$ ’tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında, yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir.

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser ve Sınav

Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,263^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.1.4.13. Öğretim elemanlarının “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha iyi Yorulacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylenenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Artırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylenenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması
Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi	0,195	0,348**	0,320**	0,255*	0,263*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.1.4.13.’te “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylenenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,348^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni

arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,320^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

“Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,255^*$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,263^*$ ’tür. Bu ise belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Konser ve Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Ortaya Çıkardığı Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasında çizelgede de görüldüğü gibi herhangi bir ilişki bulunamamıştır.

2.1.5. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri nelerdir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine sağladığı olumlu sonuçlara ilişkin görüşleri şöyledir:

- 1) Derslerde müzikal belleğini kullanan bir müzik öğretmeni öğrencilerin derslerdeki güdülenmelerini artırır.
- 2) Ezber çalma/söyleme yeteneğini geliştirmiş bir müzik öğretmeni bireysel çalgı yeterliliğini en üst düzeyde tutan, sınıf hâkimiyetini daha rahat sağlayan ve ders süresini en iyi biçimde kullanabilen bir öğretmendir.
- 3) Müzik öğretmenliğine ilişkin mesleki bilgi ve uygulamaların hafızaya alınmış olmaları her durumda kullanılabilir olmalarını sağlamakla birlikte unutmada çabuk hatırlanmalarını da sağlar.

- 4) Ezber tekniği kullanımı mzık öğretmeninin özgüvenini arttırmakla beraber daha rahat ve zgr biçimde ders anlatmasını sağlar.
- 5) Ders ve zevk eğitimi sırasında parçaların ezberden çalınması öğrencilerle göz temasında bulunmayı, sınıf hâkimiyetini canlı tutmayı ve daha etkili bir dersin işlenmesini gerçekleştirmekle beraber öğrencilerin derse olan ilgi ve katılımlarını da arttırır.
- 6) Ezber tekniğini kullanan ğretmen ders işleme sırasında daha aktif olmakla beraber öğrenciyle sürekli iletişim halinde olarak olumlu bir etki bırakırlar.
- 7) Ezber kullanımı öğretmenin ders materyallerine tamamen bağımlı olmasını engelleyerek kendisini ifade etmesini ve yaratıcılığının gelişmesini sağlar.
- 8) ğretim verilen bireysel çalgıya ait etüt/eser repertuarını ezbere bilen bir ğretim elemanı öğrencisinin bireysel çalgı gelişimini her yönüyle izleyebilir ve çalgı gelişiminin gerektirdiği etüt/eser belirlenme aşamasını daha etkili biçimde düzenleyebilir.
- 9) Ezber kullanımı ezgisel belleğinin gelişimini sağlamakla birlikte öğretmenin yaratıcı ve özgün olmasını sağlar.
- 10) Ezber kullanan bir mzık ğretmeni etüt/eser çalışmalarında ğrencilerinin ezberden yararlanmalarını, onların notaya bağımlı kalmalarını engelleyerek daha zgr ve rahat biçimde mzık yapmalarını, müzikal iletişimlerini daha üst düzeylere çıkartarak müzikal ifade ve yorum yönünden gelişmelerini sağlayabilir.

Mzık eğitimi anabilim dalı ğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin mzık ğretmenliği mesleğine sağladığı olumsuz sonuçlara ilişkin görüşleri şöyledir:

- 1) Mzık ğretmeninin ders anlatımı sırasında çalacağı/söyleyeceği etüt/eseri unutması ya da hatırlayamaması ğrencilerinde kendisine karşı bir güvensizlik oluşturabilir.

2.2. Öğrencilere İlişkin Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması

2.2.1. Öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler

Çizelge 2.2.1.1. Cinsiyet dağılımı

Değişken	f	%
Kadın	143	57,2
Erkek	107	42,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.1.'de görüldüğü gibi araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin %57,2'si kız, %42,8'i erkektir.

Çizelge 2.2.1.2. Giriş yılı dağılımı

Değişken	f	%
2003 yılı girişliler	118	47,2
2002 yılı ve öncesi girişliler	131	52,4
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.2.'de görüldüğü gibi araştırma örnekleminin %47,2'sini 2003 yılı girişli öğrenciler, %52,4'ünü 2002 yılı ve öncesi girişli öğrenciler oluşturmaktadır.

Çizelge 2.2.1.3. Bireysel çalgı dağılımı

Değişken	f	%
Keman	82	32,8
Viyola	28	11,2
Viyolonsel	28	11,2
Kontrbas	2	0,8
Yan Flüt	25	10
Obua	1	0,4
Klarnet	4	1,6
Gitar	25	10
Piyano	6	2,4
Şan	40	16
Bağlama	6	2,4
Akordeon	1	0,4
Diğer (belirtiniz)	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.3.'te bireysel çalgı dağılımına bakıldığında öğrencilerin %32,8'inin keman, %16'sının ses (şan), %11,2'sinin viyola, %11,2'sinin viyolonsel, %10'unun yan flüt, %10'unun gitar, %2,4'ünün piyano, %2,4'ünün bağlama, %1,6'sının klarnet, %0,8'inin kontrbas, %0,4'ünün obua ve %0,4'ünün ise akordeon eğitimi aldığı görülmektedir. Öğrencilerin %0,8'inin ise diğer⁹⁷ adı altında sınıflandırılan bir çalgının eğitimini aldıkları görülmektedir.

⁹⁷ "Diğer" adıyla sınıflandırılan bireysel çalgılar: ud, kanun, saksafon ve trompettir.

Çizelge 2.2.1.4. Bireysel çalgı dersi başarı notu dağılımı

Değişken	f	%
AA	75	30
BA	55	22
BB	39	15,6
CB	22	8,8
CC	32	12,8
DC	14	5,6
DD	5	2
FD	1	0,4
FF	3	1,2
Yanıtlamayan	4	1,6
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.4.'te bireysel çalgı dersi başarı notu dağılımına bakıldığında öğrencilerin %30'unun bireysel çalgı dersi başarı notunun AA, %22'sinin BA, %15,6'sının BB, %12,8'inin CC, %8,8'inin CB, %5,6'sının DC, %2 'sinin DD, %1,2'sinin FF, %0,4'ünün FD olduğu görülmektedir.

Çizelge 2.2.1.5. Bireysel çalgı * Başarı notu dağılımı

		Başarı Notu									Toplam		
		Yanıtlamayın	AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FD		FF	
Bireysel Çalgı	Yanıtlamayın	Count	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	% within Başarı Notu		,0%	,0%	3,6%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,8%
Keman	Count	1	26	17	14	4	10	4	4	1	1	82	
	% within Başarı Notu		25,0%	34,7%	30,9%	35,9%	18,2%	31,3%	28,6%	80,0%	100,0%	33,3%	32,8%
Viyola	Count	1	9	4	4	2	2	5	0	0	1	28	
	% within Başarı Notu		25,0%	12,0%	7,3%	10,3%	9,1%	6,3%	35,7%	,0%	,0%	33,3%	11,2%
Viyolonsel	Count	0	5	7	4	3	8	0	1	0	0	28	
	% within Başarı Notu		,0%	6,7%	12,7%	10,3%	13,6%	25,0%	,0%	20,0%	,0%	,0%	11,2%
Kontrbas	Count	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	
	% within Başarı Notu		25,0%	,0%	1,8%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,8%
Yan Flüt	Count	0	9	6	4	2	2	1	0	0	1	25	
	% within Başarı Notu		,0%	12,0%	10,9%	10,3%	9,1%	6,3%	7,1%	,0%	,0%	33,3%	10,0%
Obua	Count	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
	% within Başarı Notu		,0%	,0%	,0%	2,6%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%
Klarnet	Count	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	
	% within Başarı Notu		,0%	5,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,6%
Gitar	Count	1	2	7	4	4	5	2	0	0	0	25	
	% within Başarı Notu		25,0%	2,7%	12,7%	10,3%	18,2%	15,6%	14,3%	,0%	,0%	,0%	10,0%
Piyano	Count	0	4	1	0	1	0	0	0	0	0	6	
	% within Başarı Notu		,0%	5,3%	1,8%	,0%	4,5%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,4%
Şan	Count	0	14	8	8	4	4	2	0	0	0	40	
	% within Başarı Notu		,0%	18,7%	14,5%	20,5%	18,2%	12,5%	14,3%	,0%	,0%	,0%	16,0%
Bağlama	Count	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	6	
	% within Başarı Notu		,0%	2,7%	3,6%	,0%	4,5%	3,1%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,4%
Akordeon	Count	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
	% within Başarı Notu		,0%	,0%	,0%	,0%	4,5%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%
Toplam	Count	4	75	55	39	22	32	14	5	1	3	250	
	% within Başarı Notu		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.1.5.'te bireysel çalgı ve başarı notuna ilişkin bulgulara göre bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrenciden 26'sı (%34,7) keman, 14'ü (%18,7) şan, 9'u (%12) viyola, 9'u (%12) yan flüt, 5'i (%6,7) viyolonsel, 4'ü (%5,3) klarnet, 4'ü (%5,3) piyano, 2'si (%2,7) gitar, 2'si (%2,7) bağlama; bireysel çalgı dersi başarı notu

BA olan 55 öğrenciden 17'si (%30,9) keman, 8'i (%14,5) şan, 7'si (%12,7) viyolonsel, 7'si (%12,7) gitar, 6'sı (%10,9) yan flüt, 4'ü (%7,3) viyola, 2'si (%3,6) bağlama ve 1'i (%1,8) kontrbas dalındandır. Bireysel çalgı dersi başarı notu AA ve BA olan ve başarılı olarak kabul edilen 130 öğrenciden 43'ü keman, 22'si şan, 15'i yan flüt, 13'ü viyola, 12'si viyolonsel, 9'u gitar, 5'i piyano, 4'ü klarnet, 4'ü bağlama ve 1'i kontrbas dalındandır. Çizelgedeki bulgulara göre keman ve şan dalındaki öğrenciler bireysel çalgı sıralamasında en başarılı öğrenciler olarak nitelendirilebilir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.1.6. Çalınan konser türü dağılımı

Değişken	f	%
Sınıf Konserleri	78	31,2
Yarıyıl (bölüm) Konserleri	69	27,6
Resital	46	18,4
Okul Dışındaki Sosyal-Kültürel Etkinlikler	19	7,6
Diğer (belirtiniz)	3	1,2
Yanıtlamayan	35	14
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.6.'da çalınan konser türü dağılımına bakıldığında öğrencilerin %31,2'sinin "sınıf konserleri"nde, %27,6'sının "yarıyıl (bölüm) konserleri"nde, %18,4'ünün "resital"lerde, %7,6'sının "okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler"de, %1,2'sinin ise "diğer"⁹⁸ adı altında sınıflandırılan konserlerde çalmış oldukları görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %77,2'si okul içerisinde düzenlenen sınıf konserleri, bölüm konserleri ve resitalerde görev almaktadır, şeklinde yorumlanabilir.

⁹⁸ Sempozyum Konserleri, Orkestra/Oda Müziği Konserleri, Koro Konserleri, Festivaller, Viyola Topluluğu Konserleri, A.G.S.L Konserleri, Akademik Orkestra Konserleri, Diğer Üniversitelerle Düzenlenen Ortak Konserler, T.H.M. Konserleri, Bando Konserleri, Big Band Konserleri, Gitar Orkestrası Konserleri.

Çizelge 2.2.1.7. Başarı notu * Çalınan konser türü dağılımı

		Çalınan Konser Türü					Dğer (belirtiniz)	Toplam
		Yanıtlamayan	Sınıf Konserleri	Yarıyıl (bölüm) Konserleri	Resital	Okul Dışındaki Sosyal-Kültürel Etkinlikler		
Başarı Notu	Yanıtlamayan Count	0	0	3	1	0	0	4
	% within Başarı Notu	,0%	,0%	75,0%	25,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Konser Türü	,0%	,0%	4,3%	2,2%	,0%	,0%	1,6%
	AA Count	1	20	20	19	12	3	75
	% within Başarı Notu	1,3%	26,7%	26,7%	25,3%	16,0%	4,0%	100,0%
	% within Konser Türü	2,9%	25,6%	29,0%	41,3%	63,2%	100,0%	30,0%
	BA Count	8	12	16	15	4	0	55
	% within Başarı Notu	14,5%	21,8%	29,1%	27,3%	7,3%	,0%	100,0%
	% within Konser Türü	22,9%	15,4%	23,2%	32,6%	21,1%	,0%	22,0%
	BB Count	9	16	8	5	1	0	39
	% within Başarı Notu	23,1%	41,0%	20,5%	12,8%	2,6%	,0%	100,0%
	% within Konser Türü	25,7%	20,5%	11,6%	10,9%	5,3%	,0%	15,6%
	CB Count	4	9	6	3	0	0	22
	% within Başarı Notu	18,2%	40,9%	27,3%	13,6%	,0%	,0%	100,0%
	% within Konser Türü	11,4%	11,5%	8,7%	6,5%	,0%	,0%	8,8%
	CC Count	6	9	13	2	2	0	32
	% within Başarı Notu	18,8%	28,1%	40,6%	6,3%	6,3%	,0%	100,0%
	% within Konser Türü	17,1%	11,5%	18,8%	4,3%	10,5%	,0%	12,8%
	DC Count	3	9	2	0	0	0	14
	% within Başarı Notu	21,4%	64,3%	14,3%	,0%	,0%	,0%	100,0%
% within Konser Türü	8,6%	11,5%	2,9%	,0%	,0%	,0%	5,6%	
DD Count	3	0	1	1	0	0	5	
% within Başarı Notu	60,0%	,0%	20,0%	20,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Konser Türü	8,6%	,0%	1,4%	2,2%	,0%	,0%	2,0%	
FD Count	1	0	0	0	0	0	1	
% within Başarı Notu	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Konser Türü	2,9%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%	
FF Count	0	3	0	0	0	0	3	
% within Başarı Notu	,0%	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Konser Türü	,0%	3,8%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,2%	
Toplam Count	35	78	69	46	19	3	250	
% within Başarı Notu	14,0%	31,2%	27,6%	18,4%	7,6%	1,2%	100,0%	
% within Konser Türü	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.1.7.'de öğrencilerin çalmış oldukları konser türlerinin bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre; “sınıf konserleri”nde görev aldığını belirten 78 öğrencinin %25,6’sı AA, %20,5’i BB, %15,4’ü BA, %11,5’i CB, %11,5’i CC, %11,5’i DC ve %3,8’i FF başarı notuna sahiptir.

“Yarıyıl (bölüm) konserleri”nde görev aldığını belirten 69 öğrencinin %29’u AA, %23,2’si BA, %18,8’i CC, %11,6’sı BB, %8,7’si CB, %2,9’u DC ve %1,4’ü DD başarı notuna sahiptir.

“Resital” verdiğini belirten 46 öğrencinin %41,3’ü AA, %32,6’sı BA, %10,9’u BB, %6,5’i CB, %4,3’ü CC ve %2,2’si DD başarı notuna sahiptir.

“Okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de görev aldığını belirten 19 öğrencinin %63,2’si AA, %21,1’i BA, %10,5’i CC ve %5,3’ü BB başarı notuna sahiptir. Bu bulgulara göre CC ve üzeri bir başarı notuna sahip öğrencilerin başta sınıf konserleri olmak üzere yarıyıl (bölüm) konserlerine, resitalere ve okul dışında düzenlenen konserlere düzenli olarak katıldıkları söylenebilir.

Çizelge yatay incelendiğinde öğrencilerin en çok görev almış oldukları konser türleri başta “sınıf konserleri” olmak üzere “yarıyıl (bölüm) konserleri”, “resital”ler ve “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler” olarak sıralanmaktadır. Buna göre öğrencilerin başarı notlarına göre en çok görev aldıkları konser türleri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %26,7’si “sınıf konserleri”nde, %26,7’si “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %25,3’ü “resital”lerde ve %16’sı “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %29,1’i “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %27,3’ü “resital”lerde, %21,8’i “sınıf konserleri”nde ve %7,3’ü “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BB olan 39 öğrencinin %41’i “sınıf konserleri”nde, %20,5’i “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %12,8’i “resital”lerde ve %2,6’sı “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CB olan 22 öğrencinin %40,9’u “sınıf konserleri”nde, %27,3’ü “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %13,6’sı “resital”lerde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC olan 32 öğrencinin %40,6’sı “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %28,1’i “sınıf konserleri”nde, %6,3’ü “resital”lerde ve %6,3’ü “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DC olan 14 öğrencinin %64,3’ü “sınıf konserleri”nde ve %14,3’ü “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DD olan 5 öğrencinin %20'si “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %20'si “resital”lerde görev almışlardır.

Bireysel çalgı dersi başarı notu FF olan 3 öğrenci (%100) ise “sınıf konserleri”nde görev aldıklarını belirtmiştir.

Müzik eğitimi anabilim dallarında resital verme durumuna ilişkin tutum ve çizelgedeki dağılıma göre bireysel çalgı dersi başarı notu BA ve üzeri olan öğrencilerin resital vermelerinin beklendiği bilinmektedir. Fakat yukarıdaki çizelgede bireysel çalgı dersi başarı notu DD olan 1 öğrencinin çalınan konser türü sorusunu “resital” olarak işaretlediği görülmektedir. Bu bulguya göre bu öğrencinin resital verme düzeyinin anlamını tam olarak kavrayamadığı ya da çalmış olduğu konser türünün niteliğini yeterli düzeyde bilmediği söylenebilir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC ve üzerinde olan öğrencilerin katıldıkları konserler önem derecesine göre “sınıf konserleri”, “yarıyıl (bölüm) konserleri” ve “resitaler” olarak sıralanmaktadır. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin “sınıf konserleri”nde çalmayı, “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve “resital”lerde çalmaktan daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.8. Konserde çalma sıklığı dağılımı

Değişken	f	%
Düzenlenen her konsere katılım (resital, sınıf ve yarıyıl)	5	2
Her dönem en az bir konsere katılım (sınıf ve yarıyıl)	38	15,2
Her yıl en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)	41	16,4
Öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım/söyledim	70	28
Diğer (belirtiniz)	63	25,2
Yanıtlamayan	33	13,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.8.'de konserde çalma sıklığı dağılımına bakıldığında öğrencilerin %28'inin “öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım/söyledim” şikkını, %25,2'sinin “diğer (belirtiniz)” şikkını, %16,4'ünün “her yıl en az bir konsere katılım” şikkını, %15,2'sinin “her dönem en az bir konsere katılım (sınıf ve yarıyıl)”

şikkını ve %2'sinin “düzenlenen her konsere katılırım” şikkını işaretledikleri görülmektedir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğrenim hayatları süresince en az bir kez herhangi bir konserde görev almış oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.9. Başarı notu * Konserde çalma sıklığı dağılımı

		Konserde Çalma Sıklığı						Toplam
		Yanıtlamayan	Diğer (belirtiniz)	Öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım / söyledim	Her yıl en az bir konsere katılıyorum (sınıf ya da yarıyıl)	Her dönem en az bir konsere katılıyorum (sınıf ve yarıyıl)	Düzenlenen her konsere katılıyorum (resital, sınıf ve yarıyıl)	
Başarı Notu	Yanıtlamayan Count	1	1	1	1	0	0	4
	% within Başarı Notu	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	3,0%	1,6%	1,4%	2,4%	,0%	,0%	1,6%
	AA Count	1	29	25	12	8	0	75
	% within Başarı Notu	1,3%	38,7%	33,3%	16,0%	10,7%	,0%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	3,0%	46,0%	35,7%	29,3%	21,1%	,0%	30,0%
	BA Count	10	16	13	8	7	1	55
	% within Başarı Notu	18,2%	29,1%	23,6%	14,5%	12,7%	1,8%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	30,3%	25,4%	18,6%	19,5%	18,4%	20,0%	22,0%
	BB Count	7	9	9	8	4	2	39
	% within Başarı Notu	17,9%	23,1%	23,1%	20,5%	10,3%	5,1%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	21,2%	14,3%	12,9%	19,5%	10,5%	40,0%	15,6%
	CB Count	4	2	5	5	4	2	22
	% within Başarı Notu	18,2%	9,1%	22,7%	22,7%	18,2%	9,1%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	12,1%	3,2%	7,1%	12,2%	10,5%	40,0%	8,8%
	CC Count	5	6	9	4	8	0	32
	% within Başarı Notu	15,6%	18,8%	28,1%	12,5%	25,0%	,0%	100,0%
	% within Çalma Sıklığı	15,2%	9,5%	12,9%	9,8%	21,1%	,0%	12,8%
	DC Count	3	0	5	2	4	0	14
	% within Başarı Notu	21,4%	,0%	35,7%	14,3%	28,6%	,0%	100,0%
% within Çalma Sıklığı	9,1%	,0%	7,1%	4,9%	10,5%	,0%	5,6%	
DD Count	2	0	2	0	1	0	5	
% within Başarı Notu	40,0%	,0%	40,0%	,0%	20,0%	,0%	100,0%	
% within Çalma Sıklığı	6,1%	,0%	2,9%	,0%	2,6%	,0%	2,0%	
FD Count	0	0	0	0	1	0	1	
% within Başarı Notu	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%	
% within Çalma Sıklığı	,0%	,0%	,0%	,0%	2,6%	,0%	,4%	
FF Count	0	0	1	1	1	0	3	
% within Başarı Notu	,0%	,0%	33,3%	33,3%	33,3%	,0%	100,0%	
% within Çalma Sıklığı	,0%	,0%	1,4%	2,4%	2,6%	,0%	1,2%	
Toplam Count	33	63	70	41	38	5	250	
% within Başarı Notu	13,2%	25,2%	28,0%	16,4%	15,2%	2,0%	100,0%	
% within Çalma Sıklığı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.1.9.'da çizelge 2.2.1.8. ile bağlantılı olarak öğrencilerin konserde çalma sıklıklarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir.

Öğrencilerin konserde çalma sıklıklarının başarı notlarına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

“Düzenlenen her konsere katılım (resital, sınıf ve yarıyıl)” şikkını işaretleyen 5 öğrencinin %40’ı BB, %40’ı CB ve %20’si BA başarı notuna;

“Her dönem en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” şikkını işaretleyen 38 öğrencinin %21,1’i AA, %21,1’i CC, %18,4’ü BA, %10,5’i BB, %10,5’i CB, %10,5’i DC, %2,6’sı DD, %2,6’sı FD ve %2,6’sı FF başarı notuna;

“Her yıl en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” şikkını işaretleyen 41 öğrencinin %29,3’ü AA, %19,5’i BA, %19,5’i BB, %12,2’si CB, %9,8’i CC, %4,9’u DC ve %2,4’ü FF başarı notuna;

“Öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım/söyledim” şikkını işaretleyen 70 öğrencinin %35,7’si AA, %18,6’sı BA, %12,9’u BB, %12,9’u CC, %7,1’i CB, %7,1’i DC, %2,9’u DD ve %1,1’i FF başarı notuna;

“Diğer”⁹⁹ seçeneğinde adı geçen konserlerde çaldıklarını belirten 63 öğrencinin %46’sı AA, %25,4’ü BA, %14,3’ü BB, %9,5’i CC ve %3,2’si CB başarı notuna sahiptir.

Konserlerde çalma sıklığının bireysel çalgı dersi başarı notu ile doğru orantılı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle konserde çalma ve görev alma durumunun bireysel çalgı dersi başarı notuna göre gerçekleşmesi beklenmektedir. Bir önceki sayfadaki çizelge 2.2.1.9. incelendiğinde bireysel çalgı dersi başarı notu DC, DD, FD ve FF olan 10 öğrencinin “her dönem en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” ve “her yıl en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” şıklarını işaretledikleri görülmektedir. Bu durum bu öğrencilerin sınıf ya da yarıyıl konserlerinde bireysel çalgıları ile değil, koroda korist olarak görev aldıklarını düşündürmektedir.

Çizelge yatay incelendiğinde bireysel çalgı dersi başarı notu CC ve üzerinde olan öğrencilerin konserde çalma sıklıkları aşağıdaki gibidir:

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %38,7’si “diğer” seçeneğinde adı geçen konserlere, %33,3’ü “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e, %16’sı “her yıl en az bir konser”e ve %10,7’si “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını;

⁹⁹ Bkz. sf. 79.

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %29,1'i "diğer" seçeneğinde adı geçen konserlere, %23,6'sı "öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser"e, %14,5'i "her yıl en az bir konser"e, %12,7'si "her dönem en az bir konser"e ve %1,8'i "düzenlenen her konser"e katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BB olan 39 öğrencinin %23,1'i "diğer" seçeneğinde adı geçen konserlere, %23,1'i "öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser"e, %20,5'i "her yıl en az bir konser"e, %10,3'ü "her dönem en az bir konser"e ve %5,1'i "düzenlenen her konser"e katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CB olan 22 öğrencinin %22,7'si "öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser"e, %22,7'si "her yıl en az bir konser"e, %18,2'si "her dönem en az bir konser"e, %9,1'i "düzenlenen her konser"e ve %9,1'i "diğer" seçeneğinde adı geçen konserlere katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC olan 32 öğrencinin %28,1'i "öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser"e, %25'i "her dönem en az bir konser"e, %18,8'i "diğer" seçeneğinde adı geçen konserlere ve %12,5'i "her yıl en az bir konser"e katıldıklarını belirtmişlerdir.

Buradaki bulgulara göre "düzenlenen her konser"e katıldığını belirten öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları BA, BB ve CB ile sınırlı iken; "her dönem en az bir konser"e katıldığını belirten öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları AA, BA, BB, CB, CC, DC, DD, FD ve FF; "her yıl en az bir konser"e katıldığını belirten öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları AA, BA, BB, CB, CC, DC ve FF; "öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser"e katıldığını belirten öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları AA, BA, BB, CB, CC, DC ve DD arasında değişmektedir. "Diğer" seçeneğinde adı geçen konserlere katıldığını belirten öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notları AA, BA, BB, CB ve CC ile sınırlıdır.

O halde yukarıda da değinildiği gibi konserde görev alma durumunun bireysel çalgı dersi başarı notunun yanı sıra görev alınacak konserin niteliğiyle de ilgili olduğu söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.10. Resital verme sıklığı dağılımı

Değişken	f	%
Her fırsatta resital veririm	147	58,8
Her dönem resital veririm	37	14,8
Her yıl en az bir kez resital veririm	20	8
Öğrenim hayatım boyunca bir kez resital verdim	8	3,2
Diğer (belirtiniz)	5	2
Yanıtlamayan	33	13,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.10.'da resital verme sıklığı dağılımına bakıldığında öğrencilerin %58,8'inin "her fırsatta", %14,8'inin "her dönem", %8'inin "her yıl en az bir kez" ve %3,2'sinin "öğrenim hayatları boyunca bir kez" resital verdikleri görülmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin yarısından fazlasının her fırsatta resital verdikleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.11. incelendiğinde "her fırsatta resital veririm" şikkını işaretleyen öğrenciler arasında bireysel çalgı dersi başarı notu CB ve altı olan öğrencilerin de bulunduğu görülmektedir. Buradaki bulgular doğrultusunda "her fırsatta resital veririm" şikkını işaretleyen CB ve altındaki başarı notuna sahip 56 kişinin resital verme konusunda ortaya koyduğu görüşün genel ve geçerli yaygın kanaat ve uygulamalara bakıldığında resital verme alt yapısında beklenen en yüksek bireysel çalgı notuna sahip olamama durumu nedeniyle, katıldıkları sanatsal etkinlik konusunda bilinçli olmadıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.11. Başarı notu * Resital verme sıklığı dağılımı

		Resital Verme Sıklığı					Toplam		
		Yanıtlamayan	Diğer (belirtiniz)	Öğrenim hayatım boyunca bir kez	Her yıl en az bir kez	Her dönem		Her fırsatta	
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count	2	0	0	0	0	2	4
		% within Başarı Notu	50,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	50,0%	100,0%
		% within Resital Sıklığı	6,1%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,4%	1,6%
	AA	Count	2	3	3	13	17	37	75
		% within Başarı Notu	2,7%	4,0%	4,0%	17,3%	22,7%	49,3%	100,0%
		% within Resital Sıklığı	6,1%	60,0%	37,5%	65,0%	45,9%	25,2%	30,0%
	BA	Count	9	2	2	4	7	31	55
		% within Başarı Notu	16,4%	3,6%	3,6%	7,3%	12,7%	56,4%	100,0%
		% within Resital Sıklığı	27,3%	40,0%	25,0%	20,0%	18,9%	21,1%	22,0%
	BB	Count	6	0	2	2	8	21	39
		% within Başarı Notu	15,4%	,0%	5,1%	5,1%	20,5%	53,8%	100,0%
		% within Resital Sıklığı	18,2%	,0%	25,0%	10,0%	21,6%	14,3%	15,6%
	CB	Count	3	0	1	0	1	17	22
		% within Başarı Notu	13,6%	,0%	4,5%	,0%	4,5%	77,3%	100,0%
		% within Resital Sıklığı	9,1%	,0%	12,5%	,0%	2,7%	11,6%	8,8%
CC	Count	6	0	0	0	3	23	32	
	% within Başarı Notu	18,8%	,0%	,0%	,0%	9,4%	71,9%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	18,2%	,0%	,0%	,0%	8,1%	15,6%	12,8%	
DC	Count	3	0	0	1	1	9	14	
	% within Başarı Notu	21,4%	,0%	,0%	7,1%	7,1%	64,3%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	9,1%	,0%	,0%	5,0%	2,7%	6,1%	5,6%	
DD	Count	2	0	0	0	0	3	5	
	% within Başarı Notu	40,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	60,0%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	6,1%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,0%	2,0%	
FD	Count	0	0	0	0	0	1	1	
	% within Başarı Notu	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,7%	,4%	
FF	Count	0	0	0	0	0	3	3	
	% within Başarı Notu	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,0%	1,2%	
Toplam	Count	33	5	8	20	37	147	250	
	% within Başarı Notu	13,2%	2,0%	3,2%	8,0%	14,8%	58,8%	100,0%	
	% within Resital Sıklığı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.1.11.'de öğrencilerin resital verme sıklıklarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Çizelge incelendiğinde “her fırsatta” resital verdiğini belirten öğrenci sayısının 147 olduğu görülmektedir. “Her fırsatta”

resital verdiğini belirten öğrencilerin %25,2'si AA, %21,1'i BA, %15,6'sı CC, %14,3'ü BB, %11,6'sı CB, %6,1'i DC, %2'si DD, %2'si FF ve %0,7'si FD başarı notuna sahiptir.

“Her dönem” resital verdiğini belirten öğrencilerin %45,9'u AA, %21,6'sı BB, %18,9'u BA, %8,1'i CC, %2,7'si CB ve %2,7'si DC başarı notuna sahiptir.

“Her yıl en az bir kez” resital verdiğini belirten öğrencilerin %65'i AA, %20'si BA, %10'u BB ve %5'i DC başarı notuna sahiptir.

“Öğrenim hayatları boyunca bir kez” resital verdiklerini belirten öğrencilerin %37,5'i AA, %25'i BA, %25'i BB ve %12,5'i CB başarı notuna sahiptir.

“Her dönem” resital verdiğini belirten 37 öğrenciden CB ve altındaki başarı notuna sahip 5 öğrencinin resitalin anlamı konusunda bilgi eksikliklerinin olduğu, yaptıkları sanatsal etkinliği sınıflandırma konusunda yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları ya da öğrenim gördükleri kurumda bu konuda bir örneklemin olmadığı söylenebilir. Resital verme davranışı iyi bir entonasyon, iyi bir seslendirme düzeyi ve iyi hazırlanmış bir repertuar yanında, bireysel çalgı dersi başarı notunun AA ve BA düzeyinde olmasını da gerektirmektedir. Buradaki bulgulara göre bireysel çalgı dersi başarı notu AA ve BA olan 130 öğrenciden %88,4'ünün “her fırsatta” resital verdiği görülmektedir.

Çizelge yatay incelendiğinde bireysel çalgı dersi başarı notu AA ve BA olan ve resital verebilme düzeyinde bulunan 130 öğrencinin resital verme sıklığı görülmektedir. Buna göre başarı notu AA olan 75 öğrencinin %49,3'ü “her fırsatta”, %22,7'si “her dönem”, %17,3'ü “her yıl en az bir kez”, %4'ü “öğrenim hayatları boyunca bir kez” ve %4'ü diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Başarı notu BA olan 55 öğrencinin %56,4'ü “her fırsatta”, %12,7'si “her dönem”, %7,3'ü “her yıl en az bir kez”, %3,6'sı “öğrenim hayatları boyunca bir kez” ve %3,6'sı diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Bu bulgulara göre bireysel çalgı dersi başarı notu AA ve BA olan 130 öğrencinin %52,3'ünün “her fırsatta” resital verdiği anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.1.12. Görev alınan toplam sanat etkinliği dağılımı

Değişken	f	%
1-5	10	4
6-10	66	26,4
11-15	43	17,2
16-20	33	13,2
21 ve daha çok	10	4
Diğer (belirtiniz)	59	23,6
Yanıtlamayan	29	11,6
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.1.12.'de öğrencilerin görev aldıkları toplam sanat etkinlikleri dağılımı görülmektedir. Buna göre öğrencilerin %26,4'ünün "6-10" sanat etkinliğinde, %23,6'sının diğer (belirtiniz) şıkkı adı altında okul dışındaki sosyal-kültürel etkinliklerde, %17,2'sinin "11-15" sanat etkinliğinde, %13,2'sinin "16-20" sanat etkinliğinde ve %4'ünün "21 ve daha çok" sanat etkinliğinde görev aldıkları görülmektedir. Buna göre öğrencilerin en çok "6-10" ile "diğer (belirtiniz)" şıkkında belirtilen sayıdaki sanat etkinliklerine katıldıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.1.13. Başarı notu * Görev alınan toplam sanat etkinliği dağılımı

		Görev Alınan Sanat Etkinlikleri							Toplam
		Yanıtlamayan	1-5	6-10	11-15	16-20	21 ve daha çok	diğer	
Başarı Notu	Yanıtlamayan Count	0	0	0	1	3	0	0	4
	% within Başarı Notu	,0%	,0%	,0%	25,0%	75,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	,0%	,0%	,0%	2,3%	9,1%	,0%	,0%	1,6%
	AA Count	2	0	18	12	6	3	34	75
	% within Başarı Notu	2,7%	,0%	24,0%	16,0%	8,0%	4,0%	45,3%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	6,9%	,0%	27,3%	27,9%	18,2%	30,0%	57,6%	30,0%
	BA Count	8	2	11	10	8	3	13	55
	% within Başarı Notu	14,5%	3,6%	20,0%	18,2%	14,5%	5,5%	23,6%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	27,6%	20,0%	16,7%	23,3%	24,2%	30,0%	22,0%	22,0%
	BB Count	6	3	14	7	2	2	5	39
	% within Başarı Notu	15,4%	7,7%	35,9%	17,9%	5,1%	5,1%	12,8%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	20,7%	30,0%	21,2%	16,3%	6,1%	20,0%	8,5%	15,6%
	CB Count	3	1	11	6	1	0	0	22
	% within Başarı Notu	13,6%	4,5%	50,0%	27,3%	4,5%	,0%	,0%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	10,3%	10,0%	16,7%	14,0%	3,0%	,0%	,0%	8,8%
	CC Count	6	1	5	5	8	2	5	32
	% within Başarı Notu	18,8%	3,1%	15,6%	15,6%	25,0%	6,3%	15,6%	100,0%
	% within Sanat Etkinlikleri	20,7%	10,0%	7,6%	11,6%	24,2%	20,0%	8,5%	12,8%
DC Count	3	0	6	1	3	0	1	14	
% within Başarı Notu	21,4%	,0%	42,9%	7,1%	21,4%	,0%	7,1%	100,0%	
% within Sanat Etkinlikleri	10,3%	,0%	9,1%	2,3%	9,1%	,0%	1,7%	5,6%	
DD Count	1	1	0	1	1	0	1	5	
% within Başarı Notu	20,0%	20,0%	,0%	20,0%	20,0%	,0%	20,0%	100,0%	
% within Sanat Etkinlikleri	3,4%	10,0%	,0%	2,3%	3,0%	,0%	1,7%	2,0%	
FD Count	0	1	0	0	0	0	0	1	
% within Başarı Notu	,0%	100%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%	
% within Sanat Etkinlikleri	,0%	10,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%	
FF Count	0	1	1	0	1	0	0	3	
% within Başarı Notu	,0%	33,3%	33,3%	,0%	33,3%	,0%	,0%	100,0%	
% within Sanat Etkinlikleri	,0%	10,0%	1,5%	,0%	3,0%	,0%	,0%	1,2%	
Toplam Count	29	10	66	43	33	10	59	250	
% within Başarı Notu	11,6%	4,0%	26,4%	17,2%	13,2%	4,0%	23,6%	100,0%	
% within Sanat Etkinlikleri	100,0%	100%	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.1.13.'te çizelge 2.2.1.12. ile ilintili olarak öğrencilerin görev aldıkları toplam sanat etkinliklerinin bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Çizelge dikey incelendiğinde öğrencilerden 66'sının en yüksek oranda "6-10" sanat etkinliğine katıldığı ve %27,3'ünün AA, %21,2'sinin BB, %16,7'sinin BA,

%16,7'sinin CB, %9,1'inin DC, %7,6'sının CC ve %1,5'inin FF başarı notuna sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde bireysel çalgı dersi başarı notları AA ve BA olan ve başarılı kabul edilen 130 öğrencinin görev aldıkları toplam sanat etkinliklerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %45,3'ü çizelgede belirtilen sayıların dışındaki bir sayıda sanat etkinliğine katıldığını, %24'ü "6-10", %16'sı "11-15", %8'i "16-20" ve %4'ü "21 ve daha çok" sana etkinliğine katıldığını belirtmiştir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %23,6'sı çizelgede belirtilen sayıların dışındaki bir sayıda sanat etkinliğine katıldığını, %20'si "6-10", %18,2'si "11-15", %14,5'i "16-20" ve %5,5'i "21 ve daha çok" sana etkinliğine katıldığını belirtmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda başarılı kabul edilen 130 öğrencinin çizelge 2.2.1.12.'deki yanıtları doğrultusunda her sanat etkinliğinde görev aldıklarını ya da sistemli olarak düzenlenen her konser ve resitalde çaldıklarını söylemek mümkündür. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

2.2.2. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarında ilişki var mıdır ve ilişkinin durumu nedir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.2.1. Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Evet	173	69,2
Hayır	77	30,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.1.’de öğrencilerin etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumları görülmektedir. Buna göre öğrencilerin %69,2’sinin çalıştıkları etüt ya da eseri öğrenme durumunda ezber tekniğini kullandıkları, %30,8’inin ise kullanmadıkları anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin çoğunluğu etüt/eseri öğrenme durumunda ezber tekniğinden yararlanmaktadır, şeklinde yorumlanabilir.

Etüt/eseri öğretme/öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumları karşılaştırıldığında, öğretim elemanları ile öğrencilerin çoğunluğunun beklenen düzeyde ezber tekniğini kullandıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.2. Bireysel çalgı * Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumu dağılımı

			Eser/Etüdü Öğrenme Aşamasında Ezber Kullanma Durumu		Toplam
			Evet	Hayır	
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	2	2
		% within Ezber Kullanma	,0%	2,6%	,8%
	Keman	Count	52	30	82
		% within Ezber Kullanma	30,1%	39,0%	32,8%
	Viyola	Count	21	7	28
		% within Ezber Kullanma	12,1%	9,1%	11,2%
	Viyolonsel	Count	20	8	28
		% within Ezber Kullanma	11,6%	10,4%	11,2%
	Kontrbas	Count	1	1	2
		% within Ezber Kullanma	,6%	1,3%	,8%
	Yan Flüt	Count	22	3	25
		% within Ezber Kullanma	12,7%	3,9%	10,0%
	Obua	Count	1	0	1
		% within Ezber Kullanma	,6%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	2	2	4
		% within Ezber Kullanma	1,2%	2,6%	1,6%
	Gitar	Count	18	7	25
		% within Ezber Kullanma	10,4%	9,1%	10,0%
	Piyano	Count	5	1	6
		% within Ezber Kullanma	2,9%	1,3%	2,4%
Şan	Count	25	15	40	
	% within Ezber Kullanma	14,5%	19,5%	16,0%	
Bağlama	Count	5	1	6	
	% within Ezber Kullanma	2,9%	1,3%	2,4%	
Akordeon	Count	1	0	1	
	% within Ezber Kullanma	,6%	,0%	,4%	
Toplam	Count	173	77	250	
	% within Ezber Kullanma	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.2.'de çizelge 2.2.2.1. ile ilintili olarak öğrencilerin etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarının bireysel çalgılarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre eser/etüdü öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullandığını belirten 173 öğrencinin %30,1'ini keman, %14,5'ini şan, %12,7'sini yan flüt, %12,1'ini viyola, %11,6'sını viyolonsel, %10,4'ünü gitar, %2,9'unu piyano, %2,9'unu bağlama, %1,2'sini klarnet, %0,6'sını kontrbas, %0,6'sını obua ve %0,6'sını akordeon öğrencileri oluşturmaktadır.

Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanmadığını belirten 77 öğrencinin %39'unu keman, %19,5'ini şan, %10,4'ünü viyolonsel, %9,1'ini viyola,

%9,1'ini gitar, %3,9'unu yan flüt, %2,6'sını klarnet, %1,3'ünü kontrbas, %1,3'ünü piyano ve %1,3'ünü bağlama öğrencileri oluşturmaktadır.

Çizelge 2.2.2.2.'ye göre ezber tekniğini en çok kullanan öğrenciler keman öğrencileri gibi gözükse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımına bakıldığında tüm öğrencilerin birbirine yakın oranlarda ezber tekniğini kullandıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.2.3. Başarı notu * Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumu dağılımı

			Eser/Etüdü Öğrenme Aşamasında Ezber Kullanma Durumu		Toplam
			Evet	Hayır	
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count % within Ezber Kullanma Durumu	3 1,7%	1 1,3%	4 1,6%
	AA	Count % within Ezber Kullanma Durumu	51 29,5%	24 31,2%	75 30,0%
	BA	Count % within Ezber Kullanma Durumu	39 22,5%	16 20,8%	55 22,0%
	BB	Count % within Ezber Kullanma Durumu	26 15,0%	13 16,9%	39 15,6%
	CB	Count % within Ezber Kullanma Durumu	19 11,0%	3 3,9%	22 8,8%
	CC	Count % within Ezber Kullanma Durumu	22 12,7%	10 13,0%	32 12,8%
	DC	Count % within Ezber Kullanma Durumu	7 4,0%	7 9,1%	14 5,6%
	DD	Count % within Ezber Kullanma Durumu	3 1,7%	2 2,6%	5 2,0%
	FD	Count % within Ezber Kullanma Durumu	0 ,0%	1 1,3%	1 ,4%
	FF	Count % within Ezber Kullanma Durumu	3 1,7%	0 ,0%	3 1,2%
	Toplam		Count % within Ezber Kullanma Durumu	173 100,0%	77 100,0%

Çizelge 2.2.2.3.'te öğrencilerin etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumlarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir.

Buna göre eser/etüdü öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullandığını belirten 173 öğrencinin %29,5'i AA, %22,5'i BA, %15'i BB, %12,7'si CC, %11'i CB, %4'ü DC, %1,7'si DD ve %1,7'si FF başarı notuna;

Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanmadığını belirten 77 öğrencinin %31,2'si AA, %20,8'i BA, %16,9'u BB, %13'ü CC, %9,1'i DC, %3,9'u CB, %2,6'sı DD ve %1,3'ü FD başarı notuna sahiptir.

Çizelgede görüldüğü gibi bireysel çalgı dersi başarı notu düşük olan öğrencilerin de etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğinden yararlandıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.4. Etüt/eseri ezberleme konusunda zorlanma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	11	4,4
Büyük ölçüde	46	18,4
Kısmen	108	43,2
Çok az	57	22,8
Hiç	27	10,8
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.4.'te etüt/eseri ezberleme konusunda zorlanma durumlarına bakıldığında öğrencilerin %43,2'sinin "kısmen", %22,8'inin "çok az", 18,4'ünün "büyük ölçüde" ve %4,4'ünün "tamamen" zorlandıkları, %10,8'inin ise "hiç" zorlanmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %22,8'inin etüt/eseri ezberleme konusunda (tamamen ve büyük ölçüde) beklenen düzeyde, %43,2'sinin (kısmen) beklenen düzeyin altında ve %33,6'sının (çok az ve hiç) beklenmeyen düzeyde zorlandığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.*

* Frekans tablolarının çözümlenmesinde ankette verilen 5'li ölçek, verilerin bulgulara dönüştürülmesi sonrası yorumlanmasında ve sonuçlandırılmasında "tamamen ve büyük ölçüde" seçenekleri beklenen düzeyi, "kısmen" seçeneği beklenenin altındaki düzeyi ve "çok az ve hiç" seçenekleri beklenmeyen düzeyi açıklayacak biçimde 3'lü ölçek olarak var sayılmıştır.

Çizelge 2.2.2.5. Bireysel çalgı * Ezberlemede zorlanma durumu dağılımı

		Ezberlemede Zorlanma						Toplam	
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen		
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	1	0	0	1	0	2
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	,0%	,0%	2,2%	,0%	,8%
	Keman	Count	0	9	24	28	18	3	82
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	33,3%	42,1%	25,9%	39,1%	27,3%	32,8%
	Viyola	Count	0	1	8	10	9	0	28
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	14,0%	9,3%	19,6%	,0%	11,2%
	Viyolonsel	Count	0	2	4	15	3	4	28
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	7,4%	7,0%	13,9%	6,5%	36,4%	11,2%
	Kontrbas	Count	0	0	0	2	0	0	2
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	,0%	1,9%	,0%	,0%	,8%
	Yan Flüt	Count	1	1	8	12	1	2	25
		% within Ezberlemede Zorlanma	100,0%	3,7%	14,0%	11,1%	2,2%	18,2%	10,0%
	Obua	Count	0	0	0	1	0	0	1
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	,0%	,9%	,0%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	0	0	0	2	2	0	4
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	,0%	1,9%	4,3%	,0%	1,6%
Gitar	Count	0	6	2	12	4	1	25	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	22,2%	3,5%	11,1%	8,7%	9,1%	10,0%	
Piyano	Count	0	0	2	2	2	0	6	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	3,5%	1,9%	4,3%	,0%	2,4%	
Şan	Count	0	6	7	20	6	1	40	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	22,2%	12,3%	18,5%	13,0%	9,1%	16,0%	
Bağlama	Count	0	1	2	3	0	0	6	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	3,5%	2,8%	,0%	,0%	2,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	1	0	0	1	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	,0%	,9%	,0%	,0%	,4%	
Toplam	Count	1	27	57	108	46	11	250	
	% within Ezberlemede Zorlanma	100,0%	100,0%	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.5.'te çizelge 2.2.2.4. ile ilintili olarak ezberlemede zorlanma durumunun öğrencilerin bireysel çalgılarına göre dağılımı görülmektedir. Çizelgede de görüldüğü gibi 108 öğrenci en yüksek oranla ezberlemede “kısmen” zorlandığını belirtmiştir. Bu öğrencilerin %25,9'unu keman, %18,5'ini şan, %13,9'unu viyolonsel,

%11,1'ini yan flüt, %11,1'ini gitar, %9,3'ünü viyola, %2,8'ini bağlama, %1,9'unu kontrbas, %1,9'unu klarnet, %1,9'unu piyano, %0,9'unu obua ve %0,9'unu akordeon öğrencileri oluşturmaktadır.

Öğrencilerden 57'si ezberleme konusunda "çok az" zorlandığını belirtmiştir. Bu öğrencilerin %42,1'ini keman, %14'ünü viyola, %14'ünü yan flüt, %12,3'ünü şan, %7'sini viyolonsel, %3,5'ini gitar, %3,5'ini piyano ve %3,5'ini bağlama öğrencileri oluşturmaktadır.

Öğrencilerden 46'sı ezberleme konusunda "büyük ölçüde" zorlandığını belirtmiştir. Bu öğrencilerin %39,1'ini keman, %19,6'sını viyola, %13'ünü şan, %8,7'sini gitar, %6,5'ini viyolonsel, %4,3'ünü klarnet, %4,3'ünü piyano ve %2,2'sini yan flüt öğrencileri oluşturmaktadır.

Buradaki bulgulara göre ezberleme konusunda görüş bildiren öğrenciler içerisinde keman öğrencileri en büyük orana sahipmiş gibi gözükse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımına bakıldığında aslında diğer bütün çalgı öğrencilerinin de ezberlemede zorlanmadıkları anlaşılmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.2.6. Başarı notu * Ezberlemede zorlanma durumu dağılımı

		Ezberlemede Zorlanma					Toplam		
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen	
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count	0	1	0	3	0	0	4
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	,0%	2,8%	,0%	,0%	1,6%
	AA	Count	0	10	23	30	10	2	75
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	37,0%	40,4%	27,8%	21,7%	18,2%	30,0%
	BA	Count	0	7	12	22	11	3	55
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	25,9%	21,1%	20,4%	23,9%	27,3%	22,0%
	BB	Count	1	4	7	16	9	2	39
		% within Ezberlemede Zorlanma	100,0%	14,8%	12,3%	14,8%	19,6%	18,2%	15,6%
	CB	Count	0	1	5	9	6	1	22
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	8,8%	8,3%	13,0%	9,1%	8,8%
	CC	Count	0	3	3	18	7	1	32
		% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	11,1%	5,3%	16,7%	15,2%	9,1%	12,8%
DC	Count	0	1	3	7	3	0	14	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	3,7%	5,3%	6,5%	6,5%	,0%	5,6%	
DD	Count	0	0	2	1	0	2	5	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	3,5%	,9%	,0%	18,2%	2,0%	
FD	Count	0	0	0	1	0	0	1	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	,0%	,9%	,0%	,0%	,4%	
FF	Count	0	0	2	1	0	0	3	
	% within Ezberlemede Zorlanma	,0%	,0%	3,5%	,9%	,0%	,0%	1,2%	
Toplam	Count	1	27	57	108	46	11	250	
	% within Ezberlemede Zorlanma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.6.'da öğrencilerin etüt/seri ezberleme konusunda zorlanma durumlarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre “kısmen” şikkını işaretleyen 108 öğrencinin %27,8'i AA, %20,4'ü BA, %16,7'si CC, %14,8'i BB, %8,3'ü CB, %6,5'i DC, geri kalan %2,7'si ise DD, FD ve FF başarı notuna;

“Çok az” şikkını işaretleyen 57 öğrencinin %40,4'ü AA, %21,1'i BA, %12,3'ü BB, %8,8'i CB, %5,3'ü CC, %5,3'ü DC, geri kalan %7'si ise DD ve FF başarı notuna;

“Büyük ölçüde” şikkını işaretleyen 46 öğrencinin %23,9'u BA, %21,7'si AA, %19,6'sı BB, %15,2'si CC, %13'ü CB geri kalan %6,5'i ise DC başarı notuna sahiptir.

Bu bulgulara göre bireysel çalgı dersi başarı notu CC ve CC'nin üzerinde olan 222 öğrenciden 25'inin etüt/eseri ezberlerken "hiç" zorlanmadığı, 50'sinin "çok az", 43'ünün "büyük ölçüde", 95'inin "kısmen" ve 9'unun ise "tamamen" zorlandığı anlaşılmaktadır.

O halde bireysel çalgı dersi başarı notu CC ve CC'nin üzerinde olan 222 öğrencinin %23,4'ünün etüt/eseri ezberleme konusunda beklenen düzeyde zorlandığı, %42,7'sinin beklenen düzeyin altında ve %33,7'sinin beklenmeyen düzeyde zorlandıkları söylenebilir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.2.7. Etüt/eseri ezberleme aşamasında kullanılan ezber seçeneklerine ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Kulakla ezberleme	113	45,2
Gözle ezberleme	79	31,6
El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme	32	12,8
Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme	22	8,8
Diğer ¹⁰⁰ (belirtiniz)	1	0,4
Yanıtlamayan	3	1,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.7.'de etüt/eseri ezberleme aşamasında kullanılan ezber seçenekleri dağılımına bakıldığında öğrencilerden "kulakla ezberleme" seçeneğini kullananların %45,2, "gözle ezberleme" seçeneğini kullananların %31,6, "el-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme" seçeneğini kullananların %12,8 ve "parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme" seçeneğini kullananların %8,8 oranında olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin ezberleme seçenekleri içerisinde en çok "kulakla ezberleme" seçeneğini kullandıkları, bunu sırasıyla "gözle ezberleme", "el-kol hareketlerini ezberleme" ve "parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek

¹⁰⁰ Benzer ezgilerin birlikte ezberlenmesi, parçanın ses ya da görüntü kaydının defalarca dinlenerek ezberlenmesi, çalışılan etüt/eserin kaydedilip dinlenerek ezberlenmesi, ritm çözümlemesi yaparak ezberleme, bona okuyarak ezberleme.

ezberleme” seçeneklerinin izlediği, bunun yanında öğrencilerin kalıcı ezberleme konusunda fikir sahibi olduklarını söylemek mümkündür.

Öğretim elemanları ve öğrencilerin etüt/eseri ezberletme/ezberleme aşamasında kullandıkları ezber seçenekleri karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun birbirine yakın oranlarda ve aynı önem derecesinde bu seçenekleri kullandıkları görülmektedir.

Çizelge 2.2.2.8. Bireysel çalgı * Etüt/eseri ezberleme aşamasında kullanılan ezber seçenekleri dağılımı

		Ezberlemede Kullanılan Ezber Seçenekleri					Diğer (belirtiniz)	Toplam
		Yanıtlamayın	Kulakla ezberleme	Gözle ezberleme	El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme	Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümlenerek ezberleme		
Bireysel	Yanıtlamayan Count	0	0	0	2	0	0	2
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,0%	,0%	6,3%	,0%	,0%	,8%
Keman	Count	0	43	22	9	7	1	82
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	38,1%	27,8%	28,1%	31,8%	100,0%	32,8%
Viyola	Count	1	13	9	5	0	0	28
	% within Ezber Seçenekleri	33,3%	11,5%	11,4%	15,6%	,0%	,0%	11,2%
Viyolonsel	Count	0	10	10	6	2	0	28
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	8,8%	12,7%	18,8%	9,1%	,0%	11,2%
Kontrbas	Count	0	0	1	0	1	0	2
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,0%	1,3%	,0%	4,5%	,0%	,8%
Yan Flüt	Count	1	12	6	4	2	0	25
	% within Ezber Seçenekleri	33,3%	10,6%	7,6%	12,5%	9,1%	,0%	10,0%
Obua	Count	0	1	0	0	0	0	1
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,9%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%
Klarnet	Count	0	1	3	0	0	0	4
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,9%	3,8%	,0%	,0%	,0%	1,6%
Gitar	Count	1	11	7	2	4	0	25
	% within Ezber Seçenekleri	33,3%	9,7%	8,9%	6,3%	18,2%	,0%	10,0%
Piyano	Count	0	1	4	0	1	0	6
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,9%	5,1%	,0%	4,5%	,0%	2,4%
Şan	Count	0	19	13	3	5	0	40
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	16,8%	16,5%	9,4%	22,7%	,0%	16,0%
Bağlama	Count	0	1	4	1	0	0	6
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,9%	5,1%	3,1%	,0%	,0%	2,4%
Akordeon	Count	0	1	0	0	0	0	1
	% within Ezber Seçenekleri	,0%	,9%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%
Toplam	Count	3	113	79	32	22	1	250
	% within Ezber Seçenekleri	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 2.2.2.8.'de öğrencilerin etüt/eseri ezberleme aşamasında kullandıkları ezber seçeneklerinin bireysel çalgılarına göre dağılımı bulunmaktadır. Çizelge incelendiğinde öğrencilerin ezberleme aşamasında en çok kulakla ve gözle ezberleme seçeneklerini kullandıkları görülmektedir. Ezberleme aşamasında “kulakla ezberleme”

seçeneğini kullanan öğrencilerin %38,1'i keman, %16,8'i şan, %11,5'i viyola, %10,6'sı yan flüt, %9,7'si gitar, %8,8'i viyolonsel, %0,9'u obua, %0,9'u klarnet, %0,9'u piyano, %0,9'u bağlama ve %0,9'u akordeon öğrencisi;

“Gözle ezberleme” seçeneğini kullanan öğrencilerin %27,8'i keman, %16,5'i şan, %12,7'si viyolonsel, %11,4'ü viyola, %8,9'u gitar, %7,6'sı yan flüt, %5,1'i piyano, %5,1'i bağlama, %3,8'i klarnet ve %1,3'ü kontrbas öğrencisidir.

Çizelgede de görüldüğü gibi soruya yanıt verme oranı bakımından keman öğrencileri en yüksek yanıtlama oranına sahipmiş gibi görünse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımı incelendiğinde aslında bütün öğrencilerin birbirine yakın oranlarda soruyu yanıtladıklarını söylemek mümkündür. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.2.9. Ezber çalma/söyleme becerisini geliştirme yönünde yapılan çalışmalara ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme	135	54
Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümleme	85	34
Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme	18	7,2
Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma	4	1,6
Yanıtlamayan	8	3,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.9'da görüldüğü gibi ezber çalma/söyleme becerisini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar dağılımına bakıldığında öğrencilerin %54'ünün “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme” çalışması, %34'ünün “etüt/eseri armonik ve biçimsel yönden çözümleme” çalışması, %7,2'sinin “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme” çalışması, %1,6'sının ise “görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma” çalışması yaptıkları görülmektedir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme açısından, çalıştıkları etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çaldıkları/söyledikleri bununla birlikte armonik ve biçimsel çözümlemeden de yararlandıkları söylenebilir.

Ezber çalma/söyleme becerilerinin geliştirilmesi yönünde öğretim elemanları ve öğrencilerin yaptıkları çalışmalar karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun aynı önem derecesinde bu çalışmaları yaptıkları görülmektedir.

Çizelge 2.2.2.10. Bireysel çalgı * Ezber çalma/söyleme becerisini geliştirme yönünde yapılan çalışmalar dağılımı

		Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar					Toplam	
		Yanıtlamayan	Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma / söyleme	Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümleme	Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma / söyleme	Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma		
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	2 1,5%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,8%
	Keman	Count % within Ezber Çalışmaları	1 12,5%	51 37,8%	22 25,9%	6 33,3%	2 50,0%	82 32,8%
	Viyola	Count % within Ezber Çalışmaları	2 25,0%	14 10,4%	11 12,9%	1 5,6%	0 ,0%	28 11,2%
	Viyolonsel	Count % within Ezber Çalışmaları	1 12,5%	7 5,2%	18 21,2%	2 11,1%	0 ,0%	28 11,2%
	Kontrbas	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	0 ,0%	2 2,4%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,8%
	Yan Flüt	Count % within Ezber Çalışmaları	3 37,5%	11 8,1%	10 11,8%	1 5,6%	0 ,0%	25 10,0%
	Obua	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	1 ,7%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,4%
	Klarnet	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	3 2,2%	1 1,2%	0 ,0%	0 ,0%	4 1,6%
	Gitar	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	16 11,9%	9 10,6%	0 ,0%	0 ,0%	25 10,0%
	Piyano	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	3 2,2%	1 1,2%	1 5,6%	1 25,0%	6 2,4%
	Şan	Count % within Ezber Çalışmaları	1 12,5%	23 17,0%	8 9,4%	7 38,9%	1 25,0%	40 16,0%
	Bağlama	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	3 2,2%	3 3,5%	0 ,0%	0 ,0%	6 2,4%
	Akordeon	Count % within Ezber Çalışmaları	0 ,0%	1 ,7%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,4%
	Toplam	Count % within Ezber Çalışmaları	8 100,0%	135 100,0%	85 100,0%	18 100,0%	4 100,0%	250 100,0%

Çizelge 2.2.2.10.'da çizelge 2.2.2.9. ile bağlantılı olarak öğrencilerin uyguladıkları ezber geliştirme çalışmalarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.2.2.9.'da da görüldüğü gibi öğrenciler en yüksek oranla “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme” çalışmasını uygulamaktadır. Bu çalışmayı uygulayan 135 öğrencinin %37,8'i keman, %17'si şan, %11,9'u gitar, %10,4'ü viyola, %8,1'i yan flüt, %5,2'si viyolonsel, %2,2'si klarnet, %2,2'si piyano, %2,2'si bağlama, %0,7'si obua ve %0,7'si akordeon öğrencileridir.

Ezber becerisini geliştirme yönünde armonik ve biçimsel çözümlerden yararlanan 85 öğrencinin %25,9'u keman, %21,2'si viyolonsel, %12,9'u viyola, %11,8'i yan flüt, %10,6'sı gitar, %9,4'ü şan, %3,5'i bağlama, %2,4'ü kontrbas, %1,2'si klarnet ve %1,2'si piyano öğrencileridir.

Soruya yanıt verme oranı bakımından keman öğrencileri en yüksek yanıtlama oranına sahipmiş gibi görünse de çizelge 2.2.1.3. incelendiğinde aslında bütün öğrencilerin birbirine yakın oranlarda soruyu yanıtladıkları söylenebilir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.2.11. Şarkı formu eserleri ezberleme süresine ilişkin dağılım

Değişken	f	%
İlk çalışmada birkaç tekrar ile	9	3,6
Bir haftalık süreçte	32	12,8
İki haftalık süreçte	53	21,2
Üç ve daha çok haftalık süreçte	94	37,6
Ezberleyemem	57	22,8
Yanıtlamayan	5	2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.11.'deki bulgular incelendiğinde öğrencilerin %37,6'sının şarkı formu eserleri ezberlemek için üç ve daha çok haftalık bir sürece ihtiyaç duyduğu, %21,2'sinin iki haftalık bir sürece gereksinimi olduğu, %12,8'inin bir haftalık süreci gereksindiği, %3,6'sının ilk çalışmada birkaç tekrar ile bunu başardığı görülmekte, %22,8'inin ise şarkı formu eserleri ezberleyemedikleri anlaşılmaktadır.

Bu bulgulara göre öğrencilerin %16,4'ünün şarkı formu eserleri çalışmaya başladıkları ilk hafta içinde ezberledikleri, %58,8'inin ise bunu gerçekleştirmek için daha uzun bir süreye gereksinim duydukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.12. Büyük formulu eserleri ezberleme süresine ilişkin dağılım

Değişken	f	%
İlk çalışmada birkaç tekrar ile	18	7,2
Bir haftalık süreçte	104	41,6
İki haftalık süreçte	61	24,4
Üç ve daha çok haftalık süreçte	46	18,4
Ezberleyemem	15	6
Yanıtlamayan	6	2,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.12.'deki bulgulara göre öğrencilerin %41,6'sının büyük formulu eserleri ezberlemek için bir haftalık sürece, %24,4'ünün iki haftalık sürece, %18,4'ünün üç ve daha çok haftalık sürece gereksinim duyduğu, %7,2'sinin ilk çalışmada bunu başardığı görülmekte, %6'sının ise büyük formulu eserleri ezberleyemedikleri anlaşılmaktadır. Bu bulgulara göre öğrencilerin %48,8'inin büyük formulu eserleri çalışmaya başladıkları ilk hafta içinde ezberledikleri, %42,8'inin ise bunu gerçekleştirmek için daha uzun bir süreye gereksinim duydukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.11. ve çizelge 2.2.2.12. incelendiğinde öğrencilerin şarkı formulu ve büyük formulu eserleri ezberleme sürelerine ilişkin çelişkili yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğrencilerin şarkı formulu ve büyük formulu eserler hakkında yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.13. Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	46	18,4
Büyük ölçüde	75	30
Kısmen	89	35,6
Çok az	21	8,4
Hiç	15	6
Yanıtlamayan	4	1,6
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.13.'teki bulgulara göre öğrencilerin ezber çalma/söyleme tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne %35,6'sının

“kısmen”, %30’unun “büyük ölçüde”, %18,4’ünün “tamamen” ve %8,4’ünün “çok az” katıldığı, %6’sının ise “hiç” katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %48,4’ünün ezber çalma/söyleme tekniğinin sistematik biçimde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne beklenen düzeyde, %35,6’sının beklenen düzeyin altında ve %14,4’ünün beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, biçiminde yorumlanabilir.

Ezber çalma/söyleme tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında öğretim elemanları ve öğrencilerin çoğunluğunun beklenen düzeyde bu görüşü destekledikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.2.14. Bireysel çalgı * Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar					Toplam	
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	1	0	0	0	1	2
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	,0%	,0%	,0%	2,2%	,8%
	Keman	Count	2	7	4	26	30	13	82
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	50,0%	46,7%	19,0%	29,2%	40,0%	28,3%	32,8%
	Viyola	Count	0	1	3	7	11	6	28
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	14,3%	7,9%	14,7%	13,0%	11,2%
	Viyolonsel	Count	0	0	3	12	9	4	28
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	14,3%	13,5%	12,0%	8,7%	11,2%
	Kontrbas	Count	0	0	1	1	0	0	2
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	4,8%	1,1%	,0%	,0%	,8%
	Yan Flüt	Count	1	1	2	10	5	6	25
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	6,7%	9,5%	11,2%	6,7%	13,0%	10,0%
	Obua	Count	0	0	1	0	0	0	1
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	4,8%	,0%	,0%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	0	0	0	3	1	0	4
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	3,4%	1,3%	,0%	1,6%
	Gitar	Count	1	0	2	11	8	3	25
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	,0%	9,5%	12,4%	10,7%	6,5%	10,0%	
Piyano	Count	0	0	1	1	1	3	6	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	4,8%	1,1%	1,3%	6,5%	2,4%	
Şan	Count	0	5	2	16	9	8	40	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	33,3%	9,5%	18,0%	12,0%	17,4%	16,0%	
Bağlama	Count	0	0	2	2	1	1	6	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	9,5%	2,2%	1,3%	2,2%	2,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	0	1	1	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,2%	,4%	
Toplam	Count	4	15	21	89	75	46	250	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.14.'te çizelge 2.2.2.13. ile ilintili olarak öğrencilerin ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre bu görüşe “kısmen” katılan 89 öğrencinin %29,2'sini keman, %18'ini şan, %13,5'ini viyolonsel, %12,4'ünü gitar, %11,2'sini yan flüt, %7,9'unu viyola, %3,4'ünü klarnet, %2,2'sini bağlama, %1,1'ini kontrbas ve %1,1'ini piyano öğrencileri;

Bu görüşe “büyük ölçüde” katılan 75 öğrencinin %40'ını keman, %14,7'sini viyola, %12'sini viyolonsel, %12'sini şan, %10,7'sini gitar, %6,7'sini yan flüt, %1,3'ünü klarnet, %1,3'ünü piyano ve %1,3'ünü bağlama öğrencileri;

Bu görüşe “tamamen” katılan 46 öğrencinin %28,3'ünü keman, %17,4'ünü şan, %13'ünü viyola, %13'ünü yan flüt, %8,7'sini viyolonsel, %6,5'ini gitar, %6,5'ini piyano, %2,2'sini bağlama ve %2,2'sini akordeon öğrencileri oluşturmaktadır.

Çizelge yatay incelendiğinde soruya yanıt verme bakımından keman ve piyano öğrencileri daha büyük bir oran oluşturuyormuş gibi görülse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımı incelendiğinde aslında bütün öğrencilerin birbirine yakın oranlarda soruyu yanıtladıkları anlaşılmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.2.2.15. Başarı notu * Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar					Toplam	
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count	0	0	1	2	1	0	4
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	,0%	4,8%	2,2%	1,3%	,0%	1,6%
	AA	Count	1	3	7	21	22	21	75
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	20,0%	33,3%	23,6%	29,3%	45,7%	30,0%
	BA	Count	1	3	4	20	20	7	55
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	20,0%	19,0%	22,5%	26,7%	15,2%	22,0%
	BB	Count	1	1	3	14	11	9	39
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	6,7%	14,3%	15,7%	14,7%	19,6%	15,6%
	CB	Count	0	1	2	8	9	2	22
		% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	9,5%	9,0%	12,0%	4,3%	8,8%
	CC	Count	1	3	2	15	8	3	32
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	25,0%	20,0%	9,5%	16,9%	10,7%	6,5%	12,8%	
DC	Count	0	1	0	7	3	3	14	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	,0%	7,9%	4,0%	6,5%	5,6%	
DD	Count	0	1	1	1	1	1	5	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	4,8%	1,1%	1,3%	2,2%	2,0%	
FD	Count	0	1	0	0	0	0	1	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%	
FF	Count	0	1	1	1	0	0	3	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	,0%	6,7%	4,8%	1,1%	,0%	,0%	1,2%	
Toplam	Count	4	15	21	89	75	46	250	
	% within Ezberin Sistematik Kullanılması	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.15.'te çizelge 2.2.2.13. ile ilintili olarak öğrencilerin ezberin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne katılma durumlarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne

“kısmen” katıldığını belirten 89 öğrencinin %23,6’sı AA, %22,5’i BA, %16,9’u CC, %15,7’si BB, %9’u CB, %7,9’u DC, %1,1’i DD ve %1,1’i FF başarı notuna;

“Büyük ölçüde” katıldığını belirten 75 öğrencinin %29,3’ü AA, %26,7’i BA, %14,7’si BB, %12’si CB, %10,7’si CC, %4’ü DC ve %1,3’ü DD başarı notuna;

“Tamamen” katıldığını belirten 46 öğrencinin %45,7’si AA, %19,6’sı BB, %15,2’si BA, %6,5’i CC, %6,5’i DC, %4,3’ü CB ve %2,2’si DD başarı notuna sahiptir.

Çizelgede de görüldüğü gibi bireysel çalgı dersi başarı notu CC’nin altında olan öğrencilerin de ezber tekniğinin öğretim programlarında kullanılması gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelge 2.2.2.16. Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	54	21,6
Büyük ölçüde	92	36,8
Kısmen	68	27,2
Çok az	25	10
Hiç	10	4
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.16.’da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumları incelendiğinde öğrencilerin %36,8’inin bu görüşe “büyük ölçüde”, %27,2’sinin “kısmen”, %21,6’sının “tamamen” ve %10’unun “çok az” katıldığı, %4’ünün ise bu görüşe “hiç” katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %58,4’ünün ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine beklenen düzeyde, %27,2’sinin beklenen düzeyin altında ve %14’ünün beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ve öğrencilerin ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki

örneklem grubunun çoğunluğunun ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerektiği görüşünde oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.17. Bireysel çalgı * Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumu dağılımı

		Ezberin Bireysel Çalgı Eğit.de Kullanılması Gerekliliği						Toplam	
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen		
B i r e y s e l ç a l g ı	Yanıtlamayar	Count	0	1	0	0	0	1	2
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	10,0%	,0%	,0%	,0%	1,9%	,8%
	Keman	Count	0	4	9	20	31	18	82
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	40,0%	36,0%	29,4%	33,7%	33,3%	32,8%
	Viyola	Count	0	0	4	6	10	8	28
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	16,0%	8,8%	10,9%	14,8%	11,2%
	Viyolonsel	Count	0	0	3	12	7	6	28
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	12,0%	17,6%	7,6%	11,1%	11,2%
	Kontrbas	Count	0	0	0	1	1	0	2
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	,0%	1,5%	1,1%	,0%	,8%
	Yan Flüt	Count	1	1	3	6	10	4	25
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		100,0%	10,0%	12,0%	8,8%	10,9%	7,4%	10,0%
	Obua	Count	0	0	1	0	0	0	1
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	4,0%	,0%	,0%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	0	0	0	1	3	0	4
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	,0%	1,5%	3,3%	,0%	1,6%
Gitar	Count	0	0	1	8	10	6	25	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	4,0%	11,8%	10,9%	11,1%	10,0%	
Piyano	Count	0	0	1	1	1	3	6	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	4,0%	1,5%	1,1%	5,6%	2,4%	
Şan	Count	0	4	3	12	16	5	40	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	40,0%	12,0%	17,6%	17,4%	9,3%	16,0%	
Bağlama	Count	0	0	0	1	3	2	6	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	,0%	1,5%	3,3%	3,7%	2,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	0	1	1	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,9%	,4%	
Toplam	Count	1	10	25	68	92	54	250	
% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.17.'de öğrencilerin ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ilişkin görüşlerinin bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.2.2.16.'da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılmasına “büyük ölçüde” katılan ve en yüksek oranı oluşturan 92 öğrencinin %33,7'si keman, %17,4'ü şan, %10,9'u viyola, %10,9'u yan flüt, %10,9'u gitar, %7,6'sı viyolonsel, %3,3'ü klarnet, %3,3'ü bağlama, %1,1'i kontrbas ve %1,1'i piyano öğrencisi;

Bu görüşe “kısmen” katılan 68 öğrencinin %29,4'ü keman, %17,6'sı viyolonsel, %17,6'sı şan, %11,8'i gitar, %8,8'i viyola, %8,8'i yan flüt, %1,5'i kontrbas, %1,5'i klarnet, %1,5'i piyano ve %1,5'i bağlama öğrencisi;

Bu görüşe “tamamen” katılan 54 öğrencinin %33,3'ü keman, %14,8'i viyola, %11,1'i viyolonsel, %11,1'i gitar, %9,3'ü şan, %7,4'ü yan flüt, %5,6'sı piyano, %3,7'si bağlama ve %1,9'u akordeon öğrencisidir.

Soruyu yanıtlama bakımından keman öğrencileri en büyük orana sahipmiş gibi görünse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımları incelendiğinde aslında bütün öğrencilerin birbirine yakın oranlarda soruyu yanıtladıkları anlaşılmaktadır. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.2.2.18. Başarı notu * Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine katılma durumu dağılımı

			Ezberin Bireysel Çalgı Eğit.de Kullanılması Gerekliliği					Toplam	
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count	0	0	0	2	1	1	4
		% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	,0%	,0%	2,9%	1,1%	1,9%	1,6%
	AA	Count	0	3	6	17	31	18	75
		% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	30,0%	24,0%	25,0%	33,7%	33,3%	30,0%
	BA	Count	0	3	3	17	22	10	55
		% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	30,0%	12,0%	25,0%	23,9%	18,5%	22,0%
	BB	Count	1	0	5	9	11	13	39
		% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	100,0%	,0%	20,0%	13,2%	12,0%	24,1%	15,6%
	CB	Count	0	0	2	5	13	2	22
		% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	,0%	8,0%	7,4%	14,1%	3,7%	8,8%
	CC	Count	0	1	4	13	10	4	32
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	10,0%	16,0%	19,1%	10,9%	7,4%	12,8%	
DC	Count	0	1	2	3	4	4	14	
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	10,0%	8,0%	4,4%	4,3%	7,4%	5,6%	
DD	Count	0	1	1	1	0	2	5	
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	10,0%	4,0%	1,5%	,0%	3,7%	2,0%	
FD	Count	0	1	0	0	0	0	1	
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	10,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%	
FF	Count	0	0	2	1	0	0	3	
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	,0%	,0%	8,0%	1,5%	,0%	,0%	1,2%	
Toplam	Count	1	10	25	68	92	54	250	
	% within Ezberin Kullanılması Gerekliliği	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.18.'de öğrencilerin ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ilişkin görüşlerinin bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.2.2.16.'da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılmasına “büyük ölçüde” katılan ve en yüksek oranı oluşturan 92 öğrencinin %33,7’si AA, %23,9’u BA, % 14,1’i CB, %12,’si BB, %10,9’u CC ve %4,3’ü DC başarı notuna;

Bu görüşe “kısmen” katıldığını belirten 68 öğrencinin %25’i AA, %25’i BA, %19,1’i CC, %13,2’si BB, %7,4’ü CB, %4,4’ü DC, %1,5’i DD ve %1,5’i FF başarı notuna;

Bu görüşe “tamamen” katıldığını belirten 54 öğrencinin %33,3’ü AA, %24,1’i BB, %18,5’i BA, %7,4’ü CC, %7,4’ü DC, %3,7’si CB ve %3,7’si DD başarı notuna sahiptir.

Bu bulgulara göre bireysel çalgı dersi başarı notu CC’nin üstünde olan öğrencilerin yanı sıra bireysel çalgı dersi başarı notu CC’nin altında olan öğrencilerin de ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliği görüşünde oldukları söylenebilir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgedeki gibidir.

Çizelge 2.2.2.19. Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	37	14,8
Büyük ölçüde	80	32
Kısmen	66	26,4
Çok az	45	18
Hiç	21	8,4
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.19.’da bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber çalma/söyleme tekniğinden yararlanma durumlarına bakıldığında öğrencilerin %32’sinin “büyük ölçüde”, %26,4’ünün “kısmen”, %14,8’inin “tamamen” ve %18’inin “çok az” yararlandıkları, %8,4’ünün ise “hiç” yararlanmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular, öğrencilerin %46,8’inin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden beklenen düzeyde, %26,4’ünün beklenen düzeyin altında ve %26,4’ünün beklenmeyen düzeyde yararlandıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.2.2.16.’da öğrencilerin ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine ilişkin görüşleri ile çizelge 2.2.2.19.’da öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında verilen yanıtların birbiri ile uyumlu olması beklenmektedir. Fakat çizelge 2.2.2.16.’da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanılması gerekliliği görüşünde olan öğrencilerin çizelge 2.2.2.19.’da bu görüşlerini uygulayamadıkları görülmektedir. Bu durum çizelge 2.2.2.16.’da ezber tekniğinin

bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanılması gerekliliği görüşüne ilişkin verilen yanıtların nicel durumlarındaki azalmayla anlaşılmaktadır. Bu nicel azalma izelge 2.2.2.16.’da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanılması gerekliliği görüşüne “büyük lde” katılan 92 öğrencinin izelge 2.2.2.19.’da 80’e düşmesi, “kısmen” katılan 68 öğrencinin 66’ya düşmesi ve “tamamen” katılan 54 öğrencinin 37’ye düşmesi şeklinde görülmektedir. Buna göre izelge 2.2.2.16.’da ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliği görüşünde olan öğrencilerin, aynı düzeyde bunu uygulayamadıkları söylenebilir.

Öğretim elemanları ve öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde ezber tekniğinden yararlandıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.20. Bireysel çalgı * Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumu dağılımı

	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma						Toplam		
	Yanıtla mayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen			
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	1	0	1	0	0	2
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	4,8%	,0%	1,5%	,0%	,0%	,8%
	Keman	Count	0	9	19	22	23	9	82
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	42,9%	42,2%	33,3%	28,8%	24,3%	32,8%
	Viyola	Count	0	2	8	4	8	6	28
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	9,5%	17,8%	6,1%	10,0%	16,2%	11,2%
	Viyolonsel	Count	0	0	6	7	11	4	28
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	13,3%	10,6%	13,8%	10,8%	11,2%
	Kontrbas	Count	0	0	0	0	2	0	2
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	,0%	,0%	2,5%	,0%	,8%
	Yan Flüt	Count	1	2	3	7	8	4	25
		% within Ezberden Yararlanma	100,0%	9,5%	6,7%	10,6%	10,0%	10,8%	10,0%
	Obua	Count	0	0	1	0	0	0	1
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	2,2%	,0%	,0%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	0	1	0	2	1	0	4
		% within Ezberden Yararlanma	,0%	4,8%	,0%	3,0%	1,3%	,0%	1,6%
Gitar	Count	0	0	2	9	7	7	25	
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	4,4%	13,6%	8,8%	18,9%	10,0%	
Piyano	Count	0	2	0	1	2	1	6	
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	9,5%	,0%	1,5%	2,5%	2,7%	2,4%	
Şan	Count	0	4	5	11	16	4	40	
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	19,0%	11,1%	16,7%	20,0%	10,8%	16,0%	
Bağlama	Count	0	0	0	2	2	2	6	
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	,0%	3,0%	2,5%	5,4%	2,4%	
Akordeon	Count	0	0	1	0	0	0	1	
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	2,2%	,0%	,0%	,0%	,4%	
Toplam	Count	1	21	45	66	80	37	250	
	% within Ezberden Yararlanma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.20.'de öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.2.2.19.'da bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden "büyük ölçüde" yararlandığını belirten ve en yüksek oranı oluşturan 80 öğrencinin %28,8'i keman,

%20'si şan, %13,8'i viyolonsel, %10'u viyola, %10'u yan flüt, %8,8'i gitar, %2,5'i kontrbas, %2,5'i piyano, %2,5'i bağlama ve %1,3'ü klarnet öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “kısmen” yararlandığını belirten 66 öğrencinin %33,3'ü keman, %16,7'si şan, %13,6'sı gitar, %10,6'sı viyolonsel, %10,6'sı yan flüt, %6,1'i viyola, %3'ü klarnet, %3'ü bağlama ve %1,5'i piyano öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “çok az” yararlandığını belirten 45 öğrencinin %42,2'si keman, %17,8'i viyola, %13,3'ü viyolonsel, %11,1'i şan, %6,7'si yan flüt, %4,4'ü gitar, %2,2'si obua ve %2,2'si akordeon öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlandığını belirten 37 öğrencinin %24,3'ü keman, %18,9'u gitar, %16,2'si viyola, %10,8'i viyolonsel, %10,8'i yan flüt, %10,8'i şan, %5,4'ü bağlama ve %2,7'si piyano öğrencisidir.

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadığını belirten 21 öğrencinin %42,9'u keman, %19'u şan, %9,5'i viyola, %9,5'i piyano, %9,5'i yan flüt ve %4,8'i klarnet öğrencisidir.

Çizelgede de görüldüğü gibi bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden en çok yararlanan öğrenciler keman öğrencileriymiş gibi görülse de bu durumun keman öğrencilerinin sayısal çokluğundan kaynaklandığı, aslında bütün çalgı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden belirli ölçülerde yararlandıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.21. Başarı notu * Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumu dağılımı

		Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma					Toplam	
		Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde		Tamamen
Başarı Notu	Yanıtlamayan Count	0	0	1	0	2	1	4
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	2,2%	,0%	2,5%	2,7%	1,6%
	AA Count	0	6	11	23	24	11	75
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	28,6%	24,4%	34,8%	30,0%	29,7%	30,0%
	BA Count	0	7	8	17	19	4	55
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	33,3%	17,8%	25,8%	23,8%	10,8%	22,0%
	BB Count	1	2	8	7	14	7	39
	% within Ezberden Yararlanma	100,0%	9,5%	17,8%	10,6%	17,5%	18,9%	15,6%
	CB Count	0	0	5	6	8	3	22
	% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	11,1%	9,1%	10,0%	8,1%	8,8%
	CC Count	0	2	5	7	9	9	32
% within Ezberden Yararlanma	,0%	9,5%	11,1%	10,6%	11,3%	24,3%	12,8%	
DC Count	0	3	4	3	2	2	14	
% within Ezberden Yararlanma	,0%	14,3%	8,9%	4,5%	2,5%	5,4%	5,6%	
DD Count	0	1	1	2	1	0	5	
% within Ezberden Yararlanma	,0%	4,8%	2,2%	3,0%	1,3%	,0%	2,0%	
FD Count	0	0	1	0	0	0	1	
% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	2,2%	,0%	,0%	,0%	,4%	
FF Count	0	0	1	1	1	0	3	
% within Ezberden Yararlanma	,0%	,0%	2,2%	1,5%	1,3%	,0%	1,2%	
Toplam Count	1	21	45	66	80	37	250	
% within Ezberden Yararlanma	100,0%	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.2.21.'de öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlanma durumlarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde” yararlandığını belirten ve en yüksek oranı oluşturan 80 öğrencinin %30’u AA, %23,8’i BA, %17,5’i BB, %11,3’ü CC, %10’u CB, %2,5’i DC, %1,3’ü DD ve %1,3’ü FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “kısmen” yararlandığını belirten 66 öğrencinin %34,8’i AA, %25,8’i BA, %10,6’sı BB, %10,6’sı CC, %9,1’i CB, %4,5’i DC, %3’ü DD ve %1,5’i FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “çok az” yararlandığını belirten 45 öğrencinin %24,4’ü AA, %17,8’i BA, %17,8’i BB, %11,1’i CC, %11,1’i CB, %8,9’u DC, %2,2’si DD, %2,2’si FD ve %2,2’si FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlandığını belirten 37 öğrencinin %29,7’si AA, %24,3’ü CC, %18,9’u BB, %10,8’i BA, %8,1’i CB ve %5,4’ü DC başarı notuna sahiptir.

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadığını belirten 21 öğrencinin %33,3’ü BA, %28,6’sı AA, %14,3’ü DC, %9,5’i BB, %9,5’i CC ve %4,8’i DD başarı notuna sahiptir. Bu bulgular başarı notu farkı gözetmeksizin her not düzeyindeki öğrencinin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden yararlandığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.2.2.22. Bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirilme durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	23	9,2
Büyük ölçüde	68	27,2
Kısmen	64	25,6
Çok az	42	16,8
Hiç	52	20,8
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.22.’deki bulgulara göre öğrencilerin %27,2’sinin bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere “büyük ölçüde” yönlendirildiği, %25,6’sının “kısmen”, %16,8’inin “çok az” ve %9,2’sinin de “tamamen” yönlendirildiği görülmektedir. Öğrencilerin %20,8’inin ise bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere “hiç” yönlendirilmediği anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %36,4'ünün bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere beklenen düzeyde, %25,6'sının beklenen düzeyin altında ve %37,6'sının beklenmeyen düzeyde yönlendirildiğini göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanlarının bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğini kullanmak üzere öğrencilerini destekleme durumları ile öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğini kullanmak üzere öğretim elemanları tarafından yönlendirilme durumları karşılaştırıldığında, öğretim elemanlarının %75,8'inin öğrencilerini ezber kullanma konusunda desteklediklerini belirtmelerine karşın öğrencilerin %36,4'ü bireysel çalgı öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirildiklerini belirtmiştir. Bu bulgular, öğretim elemanları belirttikleri oranda ve etkide öğrencilerini ezber çalma/söyleme konusunda destekleyememektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 2.2.2.23. Bireysel çalgı * Bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirilme durumu dağılımı

			Bireysel Çalgı Eğit.de Öğrt.Elm. Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme						Toplam
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	1 1,9%	0 .0%	1 1,6%	0 .0%	0 .0%	2 .8%
	Keman	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	20 38,5%	10 23,8%	20 31,3%	24 35,3%	8 34,8%	82 32,8%
	Viyola	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	4 7,7%	5 11,9%	7 10,9%	8 11,8%	4 17,4%	28 11,2%
	Viyolonsel	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	6 11,5%	4 9,5%	7 10,9%	8 11,8%	3 13,0%	28 11,2%
	Kontrbas	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	1 1,9%	0 .0%	1 1,6%	0 .0%	0 .0%	2 .8%
	Yan Flüt	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	1 100,0%	7 13,5%	3 7,1%	6 9,4%	7 10,3%	1 4,3%	25 10,0%
	Obua	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	0 .0%	1 2,4%	0 .0%	0 .0%	0 .0%	1 .4%
	Klarnet	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	0 .0%	2 4,8%	1 1,6%	0 .0%	1 4,3%	4 1,6%
	Gitar	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	5 9,6%	4 9,5%	10 15,6%	6 8,8%	0 .0%	25 10,0%
	Piyano	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	1 1,9%	2 4,8%	0 .0%	2 2,9%	1 4,3%	6 2,4%
	Şan	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	6 11,5%	10 23,8%	7 10,9%	12 17,6%	5 21,7%	40 16,0%
	Bağlama	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	1 1,9%	1 2,4%	3 4,7%	1 1,5%	0 .0%	6 2,4%
	Akordeon	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0 .0%	0 .0%	0 .0%	1 1,6%	0 .0%	0 .0%	1 .4%
	Toplam	Count % within Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	1 100,0%	52 100,0%	42 100,0%	64 100,0%	68 100,0%	23 100,0%	250 100,0%

Çizelge 2.2.2.23.'te öğrencilerin bireysel çalgı öğretim elemanları tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere yönlendirilme durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelgede de görüldüğü gibi ezber tekniğini kullanmak üzere “büyük ölçüde” yönlendirildiğini belirten ve en yüksek oranı oluşturan 68 öğrencinin %35,3'ü keman, %17,6'sı şan, %11,8'i viyola, %11,8'i viyolonsel, %10,3'ü yan flüt, %8,8'i gitar, %2,9'u piyano ve %1,5'i bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “kısmen” yönlendirildiğini belirten 64 öğrencinin %31,3'ü keman, %15,6'sı gitar, %10,9'u viyola, %10,9'u viyolonsel, %10,9'u şan, %9,4'ü yan flüt, %4,7'si bağlama, %1,6'sı kontrbas, %1,6'sı klarnet ve %1,6'sı akordeon öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “çok az” yönlendirildiğini belirten 42 öğrencinin %23,8'i keman, %23,8'i şan, %11,9'u viyola, %9,5'i viyolonsel, %9,5'i gitar, %7,1'i yan flüt, %4,8'i klarnet, %4,8'i piyano, %2,4'ü obua ve %2,4'ü bağlama öğrencileri;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “hiç” yönlendirilmediğini belirten 52 öğrencinin %38,5'i keman, %13,5'i yan flüt, %11,5'i viyolonsel, %11,5'i şan, %9,6'sı gitar, %1,9'u kontrbas, %1,9'u piyano ve %1,9'u bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “tamamen” yönlendirildiğini belirten 23 öğrencinin %34,8'i keman, %21,7'si şan, %17,4'ü viyola, %13'ü viyolonsel, %4,3'ü yan flüt, %4,3'ü klarnet ve %4,3'ü piyano öğrencisidir.

Çizelgede görüldüğü gibi her basamaktaki en yüksek oran keman öğrencilerine aittir. Bunun nedenini araştırmaya katılan keman öğrencilerinin sayısal büyüklüğü oluşturmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin soruya yanıt verme oranları incelendiğinde keman öğrencilerinin bireysel çalgı öğretim elemanları tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere daha çok yönlendirildiklerine ilişkin bir sonuç ortaya çıksa da çizelge 2.2.1.3.'te bireysel çalgı dağılımları incelendiğinde öğrencilerin yanıtlarındaki oransal büyüklük yok olmaktadır.

Çizelge 2.2.2.24. Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Evet	77	30,8
Hayır	170	68
Yanıtlamayan	3	1,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.24.'te görüldüğü gibi öğrencilerin %30,8'i ezberin sakıncaları olduğunu, %68'i ise sakıncaları olmadığını düşünmektedir. Buna göre "hayır" yanıtını veren öğrencilerin aynı zamanda ezber tekniğini kullanma yönünde görüş bildiren öğrenciler oldukları söylenebilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun çoğunluğunun ezber çalmanın/söylemenin sakıncaları olmadığı görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.2.25. Bireysel çalgı * Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumu dağılımı

			Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları			Toplam
			Yanıtlamayan	Evet	Hayır	
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	1 1,3%	1 ,6%	2 ,8%
	Keman	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	25 32,5%	57 33,5%	82 32,8%
	Viyola	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	8 10,4%	20 11,8%	28 11,2%
	Viyolonsel	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	6 7,8%	22 12,9%	28 11,2%
	Kontrbas	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	2 2,6%	0 ,0%	2 ,8%
	Yan Flüt	Count % within Ezber Sakıncaları	2 66,7%	7 9,1%	16 9,4%	25 10,0%
	Obua	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	1 1,3%	0 ,0%	1 ,4%
	Klarnet	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	1 1,3%	3 1,8%	4 1,6%
	Gitar	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	11 14,3%	14 8,2%	25 10,0%
	Piyano	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	1 1,3%	5 2,9%	6 2,4%
	Şan	Count % within Ezber Sakıncaları	1 33,3%	12 15,6%	27 15,9%	40 16,0%
	Bağlama	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	2 2,6%	4 2,4%	6 2,4%
	Akordeon	Count % within Ezber Sakıncaları	0 ,0%	0 ,0%	1 ,6%	1 ,4%
	Toplam	Count % within Ezber Sakıncaları	3 100,0%	77 100,0%	170 100,0%	250 100,0%

Çizelge 2.2.2.25.'te öğrencilerin ezber tekniğinin sakıncaları ile ilgili görüşlerinin bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Çizelge 2.2.2.24. ile ilişkili olarak ezberin sakıncaları olmadığını düşünen 170 öğrencinin %33,5'i keman, %15,9'u şan, %12,9'u viyolonsel, %11,8'i viyola, %9,4'ü yan flüt, %8,2'si gitar, %2,9'u piyano,

%2,4'ü bağlama, %1,8'i klarnet ve %0,6'sı akordeon öğrencisidir. Buna göre her çalgı grubuna ait öğrencilerin ezber tekniğinin sakıncalarının olmadığını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.24. ile ilişkili olarak ezberin sakıncaları olduğunu düşünen 77 öğrencinin %32,5'i keman, %15,6'sı şan, %14,3'ü gitar, %10,4'ü viyola, %9,1'i yan flüt, %7,8'i viyolonsel, %2,6'sı kontrbas, %2,6'sı bağlama, %1,3'ü obua, %1,3'ü klarnet ve %1,3'ü piyano öğrencisidir. Buna göre her çalgı grubuna ait öğrencilerin ezber tekniğinin sakıncaları hakkında hem olumlu hem olumsuz görüş bildirdikleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.26. Başarı notu * Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına katılma durumu dağılımı

			Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları			Toplam
			Yanıtlamayan	Evet	Hayır	
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count	0	2	2	4
		% within Ezberin Sakıncaları	,0%	2,6%	1,2%	1,6%
	AA	Count	2	19	54	75
		% within Ezberin Sakıncaları	66,7%	24,7%	31,8%	30,0%
	BA	Count	0	21	34	55
		% within Ezberin Sakıncaları	,0%	27,3%	20,0%	22,0%
	BB	Count	1	6	32	39
		% within Ezberin Sakıncaları	33,3%	7,8%	18,8%	15,6%
	CB	Count	0	8	14	22
		% within Ezberin Sakıncaları	,0%	10,4%	8,2%	8,8%
	CC	Count	0	8	24	32
		% within Ezberin Sakıncaları	,0%	10,4%	14,1%	12,8%
	DC	Count	0	7	7	14
	% within Ezberin Sakıncaları	,0%	9,1%	4,1%	5,6%	
DD	Count	0	3	2	5	
	% within Ezberin Sakıncaları	,0%	3,9%	1,2%	2,0%	
FD	Count	0	1	0	1	
	% within Ezberin Sakıncaları	,0%	1,3%	,0%	,4%	
FF	Count	0	2	1	3	
	% within Ezberin Sakıncaları	,0%	2,6%	,6%	1,2%	
Toplam		Count	3	77	170	250
		% within Ezberin Sakıncaları	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 2.2.2.26.'da öğrencilerin ezber tekniğinin sakıncaları ile ilgili görüşlerinin bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre çizelge 2.2.2.24. ile ilişkili olarak ezberin sakıncaları olmadığını düşünen 170 öğrencinin (anketi yanıtlayan öğrencilerin %68'inin) %31,8'inin AA, %20'sinin BA, %18,8'inin BB, %14,1'inin CC, %8,2'sinin CB ve geri kalan %5,9'unun CC'nin altında bir başarı notuna sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre ezberin sakıncaları olmadığını düşünen öğrencilerin %92,9'unun CC ve üzerinde bir başarı notuna sahip oldukları, ezberin sakıncaları olmadığını düşünen öğrencilerin başarılı öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.24. ile ilişkili olarak ezberin sakıncaları olduğunu düşünen 77 öğrencinin (anketi yanıtlayan öğrencilerin %30,8'inin) %27,3'ü BA, %24,7'si AA, %10,4'ü CB, %10,4'ü CC ve geri kalan %16,9'unun CC'nin altında bir başarı notuna sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre ezberin sakıncaları olduğunu düşünen 77 öğrencinin %72,8'inin CC ve üzerinde bir başarı notuna sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.27. Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını ve bu konuda alınabilecek önlemleri belirtme durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını belirten kişi sayısı	70	24,4
Ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınacak önlem belirten kişi sayısı	67	23,4
Yanıtlamayan	113	52,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.27.'de görüldüğü gibi öğrencilerin %24,4'ü ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını belirtmiş, %23,4'ü ise ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınacak önlemleri belirtmiştir.

Bu bulgular anket uygulanan öğrencilerin %47,8'inin ezber kullanımının oluşturabileceği sakıncalar ve bunlara karşı alınabilecek önlemlerle ilgili fikir sahibi olduklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarına ilişkin görüşleri:

- 1) Ezber çalınan etüt/eser yanlış çalınabilir bu nedenle nota ile çalınması/söylenmesi daha yararlıdır.
- 2) Ezberlenen etüt/eser çalınmadığı ve tekrarlanmadığı sürece belli zaman sonra unutulabilir.

- 3) Konser/sınav sırasında heyecan, sıkıntı, kaygı, korku gibi duygulara bağılı olarak çok iyi çalışılmış bile olsa etüt/eserin unutulma ve yanlış çalınma olasılığı vardır.
- 4) Ezber kullanımı duyguların ifade edilmesini, kapsamlı düşünmeyi ve gelişimi engelleyebilir.
- 5) Etüt/eser yanlış ezberlenmişse düzeltilmesi daha zordur.
- 6) Yaratıcı düşünme gücünü zayıflatabilir.
- 7) Ezber çalmak/söylemek deşifre yapma, nota okuma, notadan bakarak çalma/söyleme gibi yetileri olumsuz etkileyebilir.
- 8) Konser ya da sınav sırasında hissedilebilecek heyecan, korku, kaygı gibi duyguların yanında yaşanabilecek bir anlık dikkat dağılması sonucu unutma oluşabilir bu nedenle ezberden çalındığı/söylendiği halde etüt/eser notalarının konser/sınav sırasında çalan kişinin yanında bulundurulması gerekir.
- 9) Konser ya da sınav sırasında oluşabilecek unutmalar kişinin güven duygusunu olumsuz etkileyebilir ve kendisini yetersiz hissetmesine neden olabilir.

Öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemlere ilişkin görüşleri:

- 1) Etüt/eser hiçbir nota hatası yapılmadan çalınabilecek düzeye geldiğinde notasız çalışılmaya başlanarak ezberden çalmaya hazırlık yapılmalı, yanlış çalma durumunda nota ile çalışılmalıdır.
- 2) İyi ve nitelikli bir ezberlemenin gerçekleşmesi için bireysel çalgı eğitimi derslerinde deşifre ve ezber uygulamalarına daha çok yer verilmeli, ezberlenecek etüt/eser motif, cümle ve dönem özelliklerine göre çözümlenmeli, etüt/eserin armonik ve ezgisel yapısı dikkate alınarak motif, cümle ve dönem gibi bölümler halinde bilinçli ve dikkatli çalışılmalı, ezberleme aşamasından önce notaya bakarak ezberleme aşamasında notaya bakmadan çalışılmalı ve hatasız çalınabilecek düzeye

geldikten sonra ezberlemeye yönelik tekrar etme çalışmaları yapılmalıdır.

- 3) Ezber çalma/söyleme sırasında oluşabilecek unutma ve hataların önlenmesine yönelik deşifre etme çalışmaları arttırılmalı, heyecan, korku, endişe, kaygı gibi duyguların olumsuz etkilerine karşın bireysel çalgı/ses hâkimiyeti üst düzeylere çıkarılmalıdır.
- 4) Etüt/eserin armonik, biçimsel ve ezgisel yapısı anlaşılmadan ezberleme çabası içine girilmemeli, her yönüyle eksiksiz çalınabildiği zaman ezberlenmeye gidilmelidir.
- 5) Çalışılan parçanın motif, cümle ve dönem gibi özellikleri çözümlenerek ezberlemeyi kolaylaştırıcı anlamlı bölümler oluşturulmalıdır.
- 6) Parça her çalışma sırasında yeni deşifre ediliyormuş gibi çalışılmalıdır.
- 7) Göz ezberi, kulak ezberi ve parmak numaralarını ezberleme çalışmalarının yanında etüt/eserin motif, cümle ve dönem özelliklerini içeren ezgi-armoni, biçim ve biçem ezberi de kullanılarak müzikalite öne çıkarılmalıdır.
- 8) Etüt/eserin unutulabilecek bölümleri üzerinde daha yoğun çalışılmalıdır.
- 9) Ezberleme sırasında ve sonrasında oluşabilecek unutma olasılığına karşın düzenli olarak etüt/eser üzerinde solfej ve tartım çalışmaları yapılmalı, etüt/eser ezberlenmiş olsa da belli aralıklarla görsel hafıza açısından notadan bakarak çalışılmalı ve tekrarlanmalıdır.
- 10) Konser/sınav sırasında olası unutmaların yaşanmasına karşın çalan/söyleyen kişi parçanın notalarını yanında bulundurmalıdır.
- 11) Parça her yönüyle doğru ezberlendiğinden emin olunmalı ve ezber çalışması sonrasında notadan kontrol edilmelidir.

Öğretim elemanları ve öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemlere ilişkin görüşleri incelendiğinde, her iki örneklem grubunun birbirine yakın ve benzer sakıncalardan söz ettikleri anlaşılmaktadır. O halde ezber çalma ve söyleme sırasında oluşabilecek olumsuz durumlar hakkında öğretim elemanları ve öğrencilerin aynı fikirde oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.28. Ezber tekniği kullanan kişinin tanımlanmasına ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Belleğini iyi kullanabilen	24	9,6
Geniş bir repertuarı olan	39	15,6
Her durumda seslendirme için hazır olabilen	31	12,4
Özgün	43	17,2
Bağımsız	63	25,2
Hepsi	23	9,2
Yanıtlamayan	27	10,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.2.28.’de öğrencilerin ezber kullanan kişiyi tanımlama durumlarına bakıldığında “bağımsız” seçeneğini işaretleyenlerin %25,2, “özgün” seçeneğini işaretleyenlerin %17,2, “geniş bir repertuarı olan” seçeneğini işaretleyenlerin %15,6, “her durumda seslendirme için hazır olabilen” seçeneğini işaretleyenlerin %12,4, “belleğini iyi kullanabilen” seçeneğini işaretleyenlerin %9,6 ve “hepsi” seçeneğini işaretleyenlerin %9,2 olduğu görülmektedir. Çizelgede de görüldüğü gibi öğrenciler ezber kullanan bireyi en yüksek oranla “bağımsız” olarak tanımlamışlar, bunun yanında ezber kullanan kişinin “özgün” olduğunu, “geniş bir repertuara sahip olduğunu”, “her durumda seslendirme için hazır olabildiğini” ve “belleğini iyi kullanabildiğini” belirtmişlerdir.

Bu bulgular öğrencilerin %89,2’sinin ezberi kullanma ve ezber kullanan kişinin özellikleri arasında bağ kurduğunu, böylelikle ezber çalan kişinin olumsuz kişilik olarak görülmediğini, aksine bu öğrencilerin nota bağımlılığına olumlu bakmadıklarını ve ezber çalmayı notaya karşı bir bağımsızlık olarak gördüklerini ortaya koymaktadır, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber kullanan kişiyi tanımlama durumları karşılaştırıldığında her iki örneklem grubunun çoğunluğunun ezber tekniği kullanan kişiyi “bağımsız” olarak tanımladığı, bunu değişen sıralamalarla “geniş bir repertuarı olan”, “özgün” ve “belleğini iyi kullanabilen” tanımlamaları ile “hepsi” şikkının izlediği görülmektedir. Buna göre öğretim elemanları ve öğrencilerin ezber kullanan kişiyi benzer ve yakın biçimlerde tanımladıkları söylenebilir.

Çizelge 2.2.2.29. Öğrencilerin “Ezberlemede Zorlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Bireysel Çalgı Eğit. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme
Ezberlemede Zorlanma	0,304**	0,171**	0,195**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.29.’dan elde edilen bulgulara göre “Ezberlemede Zorlanma” değişkeniyle “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”¹⁰¹ değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,304^{**}$, “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”¹⁰² değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,171^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,195^{**}$ ’tir. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

¹⁰¹ Şarkı formlu eserlerin ezberlenme süresi:

- İlk çalışmada birkaç tekrar ile
- Bir haftalık süreçte
- İki haftalık süreçte
- Üç ve daha çok haftalık süreçte
- Ezberleyemem

¹⁰² Büyük formlu eserlerin ezberlenme süresi:

- İlk çalışmada birkaç tekrar ile
- Bir haftalık süreçte
- İki haftalık süreçte
- Üç ve daha çok haftalık süreçte
- Ezberleyemem

Çizelge 2.2.2.30. Öğrencilerin “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma
Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri	0,432**	0,149*	0,150*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.30.’da “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”¹⁰³ değişkeni ile “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”¹⁰⁴ değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,01$ alındığında $r=0,432^{**}$ olup, iki değişken arasında anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

“Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,149^*$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,150^*$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,05$ alındığında, belirtilen değişkenler arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymaktadır.

¹⁰³ Ezberleme aşamasında kullanılan ezber seçenekleri:

- Kulakla ezberleme
- Gözle ezberleme
- El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme
- Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme

¹⁰⁴ Ezber çalma/söyleme becerisini geliştirmek için yapılan çalışmalar:

- Etüt ya da eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme
- Etüt ya da eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümleme
- Etüt ya da eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme
- Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme

Çizelge 2.2.2.31. Öğrencilerin “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemede Kullanılan Ezber Seçenekleri	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	Bireysel Çalgı Eğitiminde Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme
Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	0,432**	0,140*	0,145*	0,132*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.31.’deki bulgulara göre “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni ile “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,01$ alındığında $r=0,432^{**}$ olup, iki değişken arasında anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

“Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,140^{*}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,145^{*}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,132^{*}$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,05$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.2.2.32. Öğrencilerin “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemede Zorlanma	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma
Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	0,304**	0,476**	-0,215**	-0,294**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.32.’deki bulgulara göre “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni ile “Ezberlemede Zorlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,304^{**}$ ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,476^{**}$ ’dır. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında güçlü ve anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,215^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,294^{**}$ olup, $\alpha=0,01$ alındığında, yukarıda belirtilen değişkenler arasında güçlü, anlamlı ve negatif yönlü bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.2.2.33. Öğrencilerin “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemede Zorlanma	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	Bireysel Çalgı Eğt. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme
Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	0,171**	0,476**	-0,219**	-0,217**	-0,310**	-0,135*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.33.’e göre “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni ile “Ezberlemede Zorlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,171^{**}$ ve “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,476^{**}$ olup, $\alpha=0,01$ alındığında bu değişkenler arasında anlamlı, güçlü ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

“Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,219^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,217^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,310^{**}$ ’dur. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında, yukarıda belirtilen değişkenler arasında anlamlı, güçlü ve negatif yönlü bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni ile “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,135^{*}$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı ve negatif bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.2.34. Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

a)

	Ezberlemede Kullanılan Ezber Seçenekleri	Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi
Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	0,149*	0,140*	-0,219**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	Bireysel Çalgı Eğt. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	Ezberin Sakıncaları
Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	0,731**	0,464**	0,338**	0,304**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.34. a)’ya bakıldığında “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni ile “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,149^*$ ve “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,140^*$ olup, $\alpha=0,05$ alındığında, iki değişken arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

“Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni ile “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,219^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde anlamlı, güçlü ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.2.34. b)’ye bakıldığında “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki

korelasyon katsayısı $r=0,731^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,464^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,338^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,304^{**}$ olup, $\alpha=0,01$ alındığında, belirtilen değişkenler arasında anlamlı, pozitif yönlü ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.2.35. Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”ne ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	Bireysel Çalgı Eğt. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	Ezberin Sakıncaları
Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	-0,215**	-0,217**	0,731**	0,544**	0,269**	0,378**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.35.’e bakıldığında “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,731^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,544^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitiminde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,269^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,378^{**}$ ’dir. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında, adı geçen değişkenler arasında anlamlı, pozitif yönlü ve güçlü bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni ile “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon

katsayısı $r = -0,215^{**}$ ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,217^{**}$ olup, $\alpha = 0,05$ alındığında bu değişkenler arasında anlamlı, güçlü ve negatif bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.2.2.36. “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,730(a)	,533	,531	,741
2	,766(b)	,587	,583	,698
3	,779(c)	,608	,603	,682
4	,788(d)	,621	,614	,672
5	,794(e)	,630	,623	,665

a Predictors: (Constant), Ezberin SistematiK Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar

b Predictors: (Constant), Ezberin SistematiK Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar, Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma

c Predictors: (Constant), Ezberin SistematiK Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar, Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma, Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi

d Predictors: (Constant), Ezberin SistematiK Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar, Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma, Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi, Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları

e Predictors: (Constant), Ezberin SistematiK Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar, Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma, Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi, Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları, Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,280	,146		8,739	,000
	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar	,682	,041	,730	16,763	,000
2	(Constant)	,892	,154		5,782	,000
	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar	,568	,043	,609	13,129	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	,238	,042	,261	5,638	,000
3	(Constant)	,533	,181		2,949	,003
	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar	,535	,043	,573	12,348	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	,206	,042	,226	4,871	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme- Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,151	,042	,157	3,591	,000
4	(Constant)	,283	,198		1,433	,153
	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar	,511	,043	,547	11,755	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	,198	,042	,218	4,753	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme- Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,127	,042	,131	2,995	,003
	Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları	,269	,093	,124	2,899	,004
5	(Constant)	,475	,210		2,259	,025
	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar	,522	,043	,560	12,083	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	,209	,041	,230	5,045	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme- Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,126	,042	,130	3,007	,003
	Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncaları	,241	,093	,111	2,602	,010
	Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	-,145	,058	-,100	-2,500	,013

a. Dependent Variable: Ezberin Bireysel Çalgı Eğit.de Kullanılması Gerekliliği

Çizelge 2.2.2.36. a) ve b)'ye göre “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” bağımlı değişken alındığında en iyi regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

“Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”=
(0,560 x Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması) +
(0,230 x Bireysel Çalgı Eğitimin Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma) + (0,130 x
Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye
Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi) + (0,111 x Ezber Çalmanın/Söylemenin
Sakıncalarına Katılma Durumu) - (0,100 x Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme
Yönünde Yapılan Çalışmalar)’dır.

“Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” bağımlı değişken olarak alındığında bu değişkeni etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerinin pozitif etkilerinden, “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeninin negatif etkilerinden söz edilebilir.

Çizelge 2.2.2.37. “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,473(a)	,223	,220	,995
2	,524(b)	,275	,269	,963
3	,546(c)	,298	,289	,950
4	,557(d)	,310	,299	,943

a Predictors: (Constant), Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi

b Predictors: (Constant), Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Ezberlemede Zorlanma

c Predictors: (Constant), Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Ezberlemede Zorlanma, Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma

d Predictors: (Constant), Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Ezberlemede Zorlanma, Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma, Konserde Çalma Sıklığı

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,827	,188		4,405	,000
	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,466	,055	,473	8,415	,000
2	(Constant)	,238	,230		1,035	,302
	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,424	,055	,430	7,772	,000
	Ezberlemede Zorlanma	,257	,062	,231	4,173	,000
3	(Constant)	,889	,323		2,748	,006
	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,377	,056	,382	6,673	,000
	Ezberlemede Zorlanma	,254	,061	,228	4,186	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	-,151	,053	-,159	-2,823	,005
4	(Constant)	1,115	,339		3,291	,001
	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,398	,057	,403	6,986	,000
	Ezberlemede Zorlanma	,228	,062	,205	3,708	,000
	Bireysel Çalgı Eğit.de Ezberden Yararlanma	-,158	,053	-,166	-2,965	,003
	Konserde Çalma Sıklığı	-,099	,047	-,116	-2,100	,037

a. Dependent Variable: Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi

Çizelge 2.2.2.37. a) ve b)'ye göre “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında en iyi regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

“Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”= (0,403 x Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi) + (0,205 x Ezberlemede Zorlanma) – (0,166 x Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma) – (0,116 x Konserde Çalma Sıklığı)’dır.

“Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken olarak alındığında bu değişkeni etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” ve “Ezberlemede Zorlanma” değişkenlerinin pozitif

etkilerinden, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Konserde Çalma Sıklığı” değişkenlerinin negatif etkilerinden söz edilebilir.

Çizelge 2.2.2.38. “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,473(a)	,223	,220	1,008
2	,528(b)	,279	,273	,973
3	,556(c)	,309	,300	,955
4	,570(d)	,325	,313	,946
5	,579(e)	,336	,322	,940

a Predictors: (Constant), Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi

b Predictors: (Constant), Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Resital Verme Sıklığı

c Predictors: (Constant), Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Resital Verme Sıklığı, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi

d Predictors: (Constant), Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Resital Verme Sıklığı, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi, Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar

e Predictors: (Constant), Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi, Resital Verme Sıklığı, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi, Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar, Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanması

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,080	,147		14,197	,000
	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,479	,057	,473	8,415	,000
2	(Constant)	1,495	,195		7,655	,000
	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,477	,055	,471	8,684	,000
	Resital Verme Sıklığı	,153	,035	,236	4,354	,000
3	(Constant)	2,262	,305		7,408	,000
	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,445	,055	,439	8,098	,000
	Resital Verme Sıklığı	,150	,035	,231	4,331	,000
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	-,183	,057	-,175	-3,229	,001
4	(Constant)	2,045	,316		6,469	,000
	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,447	,054	,441	8,219	,000
	Resital Verme Sıklığı	,131	,035	,201	3,718	,000
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	-,160	,057	-,153	-2,808	,005
	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	,097	,041	,131	2,382	,018
5	(Constant)	1,734	,350		4,952	,000
	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	,437	,054	,431	8,053	,000
	Resital Verme Sıklığı	,121	,035	,187	3,438	,001
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	-,129	,059	-,124	-2,209	,028
	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	,093	,041	,125	2,284	,023
	Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanması	,093	,046	,112	2,010	,046

a. Dependent Variable: Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi

Çizelge 2.2.2.38. a) ve b)'ye göre "Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi" bağımlı değişken alındığında en iyi regresyon denklemi diğer sayfada gösterildiği gibidir:

“Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”= (0,431 x Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi) + (0,187 x Resital Verme Sıklığı) + (0,125 x Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar) + (0,112 x Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu) – (0,124 x Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu)’dur.

“Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken olarak alındığında bu değişkeni etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”, “Resital Verme Sıklığı”, “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” ve “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerinin pozitif etkilerinden, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeninin negatif etkilerinden söz edilebilir.

Çizelge 2.2.2.39. Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”ya ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

a)

	Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri	Ezberi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi
Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	0,150*	0,145*	-0,294**	-0,310**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Kullanmak İçin Yönlendirilme	Ezberin Sakıncaları	Ezber Kullanan Kişiyi Tanımlama
Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma	0,464**	0,544**	0,391**	0,227**	0,164**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.39. a)'ya bakıldığında “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni ile “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,150^*$ ve “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,145^*$ olup, $\alpha=0,05$ alındığında, bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni ile “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,294^{**}$ ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,310^{**}$ olup, $\alpha=0,05$ alındığında bu değişkenler arasında anlamlı, güçlü ve negatif bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.2.39. b)'ye bakıldığında “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,464^{**}$,

“Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,544^{**}$, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,391^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,227^{**}$ ve “Ezber Kullanan Kişiyi Tanımlama” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,164^{**}$ ’tür. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında, adı geçen değişkenler arasında güçlü ve anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.2.2.40. Öğrencilerin “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme”ye ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberlemede Zorlanma	Ezberlemeyi Geliştirmek İçin Yapılan Çalışmalar	Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi	Ezberin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma
Bireysel Çalgı Eğt. Öğrt. Elemanı Tarafından Ezber Tekn. Kullanmak İçin Yönlendirilme	0,195**	0,132*	-0,132*	0,338**	0,269**	0,391**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.40.’ta “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Ezberlemede Zorlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,195^{**}$, “Ezber Tekniğinin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,338^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,269^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,391^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r=0,132^*$ ’dir. Bu ise adı geçen değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkeni ile “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r=-0,132^*$ olup, iki değişken arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.2.41. Öğrencilerin “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşler arasındaki ilişkinin durumu

	Ezberin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Ezberin Bireysel Çalgı Eğitiminde Kullanılması Gerekliliği	Bireysel Çalgı Eğitiminde Ezberden Yararlanma
Ezberin Sakıncaları	0,304**	0,378**	0,227**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.2.41.’de “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,304^{**}$, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,378^{**}$ ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,227^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde anlamlı, güçlü ve pozitif (+) yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

2.2.3. “Müzik eğitimin anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.3.1. Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumuna ilişkin dağılım

Değişken	f	%
Tamamen	54	21,6
Büyük ölçüde	102	40,8
Kısmen	50	20
Çok az	21	8,4
Hiç	19	7,6
Yanıtlamayan	4	1,6
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.1. incelendiğinde öğrencilerin %40,8’inin ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %21,6’sının “tamamen”, %20’sinin “kısmen” ve %8,4’ünün “çok az” katıldıkları, %7,6’sının ise “hiç” katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %62,4’ünün ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %20’sinin beklenen düzeyin altında ve %16’sının ise beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ve öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin konser/komisyon başarısını etkileme durumuna ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun çoğunluğunun beklenen düzeyde konser/komisyon başarısının ezber tekniği kullanımıyla ilgili olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.3.2. Bireysel çalgı * Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

			Ezberin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi					Toplam	
			Yanıtla mayan	Hiç	Çok az	Kismen	Büyük ölçüde		Tamamen
B i r e y s e l Ç a l g ı	Yanıtlamayan	Count	0	0	0	0	0	2	2
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	3,7%	,8%
	Keman	Count	0	10	4	16	31	21	82
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	52,6%	19,0%	32,0%	30,4%	38,9%	32,8%
	Viyola	Count	0	3	1	7	12	5	28
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	15,8%	4,8%	14,0%	11,8%	9,3%	11,2%
	Viyolonsel	Count	1	2	3	5	11	6	28
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	25,0%	10,5%	14,3%	10,0%	10,8%	11,1%	11,2%
	Kontrbas	Count	1	0	0	0	1	0	2
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	25,0%	,0%	,0%	,0%	1,0%	,0%	,8%
	Yan Flüt	Count	0	0	2	5	12	6	25
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	9,5%	10,0%	11,8%	11,1%	10,0%
	Obua	Count	0	0	0	0	1	0	1
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	1,0%	,0%	,4%
	Klarnet	Count	0	1	0	0	3	0	4
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	5,3%	,0%	,0%	2,9%	,0%	1,6%
	Gitar	Count	1	2	2	6	11	3	25
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	25,0%	10,5%	9,5%	12,0%	10,8%	5,6%	10,0%
	Piyano	Count	0	1	2	0	2	1	6
		% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	5,3%	9,5%	,0%	2,0%	1,9%	2,4%
Şan	Count	1	0	7	7	17	8	40	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	25,0%	,0%	33,3%	14,0%	16,7%	14,8%	16,0%	
Bağlama	Count	0	0	0	4	1	1	6	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	8,0%	1,0%	1,9%	2,4%	
Akordeon	Count	0	0	0	0	0	1	1	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,9%	,4%	
Toplam	Count	4	19	21	50	102	54	250	
	% within Ezberin Başarısını Etkilemesi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 2.2.3.2.'te öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne katılma durumlarının bireysel çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre çizelge 2.2.3.1.'de ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde” katıldığını belirten ve en

yüksek oranı oluşturan 102 öğrencinin %30,4'ü keman, %16,7'si şan, %11,8'i viyola, %11,8'i yan flüt, %10,8'i viyolonsel, %10,8'i gitar, %2,9'u klarnet, %2'si piyano, %1'i kontrbas, %1'i obua ve %1'i bağlama öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyona başarısını etkilediği görüşüne “tamamen” katıldığını belirten 54 öğrencinin %38,9'u keman, %14,8'i şan, %11,1'i viyolonsel, %11,1'i yan flüt, %9,3'ü viyola, %5,6'sı gitar, %1,9'u piyano, %1,9'u bağlama ve %1,9'u akordeon öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyona başarısını etkilediği görüşüne “kısmen” katıldığını belirten 50 öğrencinin %32'si keman, %14'ü viyola, %14'ü şan, %12'si gitar, %10'u viyolonsel, %10'u yan flüt ve %8'i bağlama öğrencisidir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

Çizelgeye göre yanıt verme oranı bakımından keman ve şan öğrencileri çoğunlukmuş gibi gözükse de çizelge 2.2.1.3.'te öğrencilerin bireysel çalgı dağılımları incelendiğinde bütün öğrencilerin birbirine yakın oranlarda soruya yanıt verdikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 2.2.3.3. Konser/resitallerdeki başarının ilişkili olduğu durumlara yönelik görüşlerin dağılımı

Değişken	f	%
Eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle	32	12,8
Eserlere iyi biçimde odaklanmakla	76	30,4
Düzenli olarak konser/resitallere katılmakla	16	6,4
Eserlerin iyi çalışılmasıyla	60	24
Diğer (belirtiniz)	8	3,2
Yanıtlamayan	58	23,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.3. incelendiğinde öğrencilerin %30,4'ünün konser/resital başarısının “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” ilişkili olduğunu, %24'ünün “eserlerin iyi çalışılmasıyla” ilişkili olduğunu, %12,8'inin “eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle” ilişkili olduğunu ve %6,4'ünün ise bu başarının “düzenli olarak konser ve resitallere katılmakla” ilişkili olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır. Soruyu yanıtsız bırakan

öğrencilerin (%23,2) ise bu konuda olumlu ya da olumsuz herhangi bir fikir sahibi olmadıkları düşünülebilir.

Bu bulgular, öğrencilerin konser/resital başarısının iyi bir odaklanma, iyi bir çalışma, iyi bir ezber çalışması ve düzenli biçimde konser/resitallere katılmanın bir sonucu olduğunun bilincinde olduklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin konser/resitallerdeki başarısının ilişkili olduğu durumlar hakkındaki görüşleri karşılaştırıldığında öğretim elemanlarının çoğunluğunun konser/resital başarısının “eserlerin iyi çalışılmasıyla” ilişkili olduğunu düşündükleri, öğrencilerin çoğunluğunun ise bu başarının “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” ilişkili olduğunu düşündükleri görülmektedir. Buna göre öğretim elemanları ve öğrencilerin konser/resital başarısının ilişkili olduğu durumlar hakkında birbirine yakın oranlarda fakat farklı öncelikteki görüşlere sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.4. Ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	29	11,6
Büyük ölçüde	93	37,2
Kısmen	86	34,4
Çok az	24	9,6
Hiç	15	6
Yanıtlamayan	3	1,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.4.’te ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumlarına bakıldığında öğrencilerin %37,2’sinin bu görüşe “büyük ölçüde”, %34,4’ünün “kısmen”, %11,6’sının “tamamen” ve %9,6’sının “çok az” katıldığı, %6’sının ise “hiç” katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %48,8’inin ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğuna görüşüne beklenen düzeyde, %34,4’ünün beklenen düzeyin altında ve %15,6’sının beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, alan derslerinde etkin biçimde ezber tekniğinin kullanıldığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.5. Çalgı derslerinde ezber tekniğini kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	19	7,6
Büyük ölçüde	91	36,4
Kısmen	79	31,6
Çok az	32	12,8
Hiç	27	10,8
Yanıtlamayan	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.5.'te çalgı derslerinde ezber tekniğinden yararlanmanın alan derslerini olumlu etkilediğine ilişkin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin %36,4'ünün bu görüşe "büyük ölçüde", %31,6'sının "kısmen", %12,8'inin "çok az" ve %7,6'sının "tamamen" katıldıkları, %10,8'inin ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %44'ünün çalgı derslerinde ezber tekniğinden yararlanmanın alan derslerini olumlu etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %31,6'sının beklenen düzeyin altında ve %23,6'sının beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, biçiminde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin çalgı derslerinde ezber tekniğinden yararlanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, ezber tekniğinin alan derslerini olumlu etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.6. Armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	53	21,2
Büyük ölçüde	79	31,6
Kısmen	77	30,8
Çok az	23	9,2
Hiç	16	6,4
Yanıtlamayan	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.6. incelendiğinde armoni dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne öğrencilerin %31,6'sının “büyük ölçüde”, %30,8'inin “kısmen”, %21,2'sinin “tamamen” ve %9,2'sinin “çok az” katıldığı, %6,4'ünün ise “hiç” katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %52,8'inin armoni dersinde kazanılan bilgilerin ezber tekniğini olumlu yönde etkilediğine ilişkin görüşlerinin beklenen düzeyde, %30,8'inin beklenen düzeyin altında ve %15,6'sının beklenmeyen düzeyde olduğunu göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin armoni dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, armoni dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.7. Müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	30	12
Büyük ölçüde	94	37,6
Kısmen	70	28
Çok az	31	12,4
Hiç	24	9,6
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.7.'de müziksel işitme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne katılma durumlarına bakıldığında öğrencilerin %37,6'sının bu görüşe "büyük ölçüde", %28'inin "kısmen", %12'sinin "tamamen" ve %12,4'ünün "çok az" katıldıkları, %9,6'sının ise "hiç" katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %49,6'sının müziksel işitme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediğine ilişkin görüşlerinin beklenen düzeyde, %28'inin beklenen düzeyin altında ve %22'sinin beklenmeyen düzeyde olduğunu göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin müziksel işitme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, müziksel işitme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.8. Eser çözümleme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	37	14,8
Büyük ölçüde	73	29,2
Kısmen	75	30
Çok az	29	11,6
Hiç	30	12
Yanıtlamayan	6	2,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.8.'de da görüldüğü gibi öğrencilerin %30'u eser çözümleme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne "kısmen", %29,2'si "büyük ölçüde", %14,8'i "tamamen" ve %11,6'sı "çok az" katılmakta, %12'si ise "hiç" katılmamaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %44'ünün eser çözümleme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne beklenen düzeyde, %30'unun beklenen düzeyin altında ve %23,6'sının beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin eser çözümleme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediği görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, eser çözümleme dersinin ezber tekniğini olumlu etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.9. Ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümleme ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	43	17,2
Büyük ölçüde	70	28
Kısmen	77	30,8
Çok az	31	12,4
Hiç	26	10,4
Yanıtlamayan	3	1,2
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.3.9. incelendiğinde öğrencilerin %30,8'inin ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümleme ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne "kısmen",

%28'inin "büyük ölçüde", %17,2'sinin "tamamen" ve %12,4'ünün "çok az" katıldıkları, %10,4'ünün ise "hiç" katılmadıkları anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %45,2'sinin ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne beklenen düzeyde, %30,8'inin beklenen düzeyin altında ve %22,8'inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerini olumlu etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.3.10. Öğrencilerin "Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu"na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümlene Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	0,295*	0,406**	0,215**	0,296**	0,273**	0,303**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.10.'daki bulgulara göre "Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" değişkeniyle "Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,406^{**}$, "Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" değişkeni arasındaki korelasyon

katsayısı $r=0,215^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,296^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,273^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,303^{**}$ ’tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,295^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.2.3.11. Öğrencilerin “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar”a ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	İşitme Dersinin Ezber Tekniğine Katkı Sağlaması	Ezber Tekn. Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	-0,181**	-0,126*	-0,146*

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.11. incelendiğinde “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeni ile “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,01$ alındığında $r= -0,181^{**}$ ’dir. Bu da “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeni ile “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasında negatif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

“Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeni ile “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r= -0,126^*$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,146^*$ ’dır. Bu durum yukarıdaki değişkenler arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.2.3.12. Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komasyon Başarısını Etkilemesi	Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	0,295**	0,329**	0,162*	0,307**	0,265**	0,342**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.12.’deki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komasyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,295^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,329^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,307^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,265^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,342^{**}$ ’dir.

Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

“Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,162^*$ olup, $\alpha=0,05$ alındığında iki değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.3.13. Öğrencilerin “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

a)

	Ezber Çalmanın/ Söylemenin Konser/ Komisyon Başarısını Etkilemesi	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması
Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	0,406**	-0,181*	0,329**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

b)

	Armoni Dersinin Ezber Tekniğine Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekniğine Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğine Katkı Sağlaması	Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	0,338**	0,386**	0,359**	0,433**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.13. a)’daki bulgulara göre “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,406^{**}$ ve “Ezber

Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,329^{***}$ ’dur. Bu durum $\alpha=0,01$ alındığında iki değişken arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkiyi ortaya koyar.

“Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,181^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.3.13. b)’deki bulgulara göre “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,338^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,386^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,359^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,433^{***}$ ’tür. Bu durum yukarıdaki değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.2.3.14. Öğrencilerin “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Armoni Dersinin Ezber Tekniğine Katkı Sağlaması	0,215**	0,162*	0,338**	0,417**	0,431**	0,356**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.14.’teki bulgulara göre “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,01$ alındığında $r=0,215^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,338^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,417^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,431^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,356^{**}$ ’dır. Bu durum belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymaktadır.

“Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $\alpha=0,05$ alındığında $r=0,162^{*}$ olup, iki değişken arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.2.3.15. Öğrencilerin “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylenenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	Ezber Tekn. Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerin de Ezber Tekniğini Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	0,296**	-0,126*	0,307**	0,386**	0,417**	0,673**	0,573**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.15.’teki bulgulara göre “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylenenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,296^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,307^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniğini Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,386^{**}$; “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,417^{**}$, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,673^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,573^{**}$ ’tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

“Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar”

değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,126^*$ olup, iki değişken arasında $\alpha = 0,05$ seviyesinde anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.3.16. Öğrencilerin “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Ezber Tekn. Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlama sı	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlama sı	Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi
Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	0,273**	0,265**	0,359**	0,431**	0,673**	0,608**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.16.’daki bulgulara göre “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,273^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,265^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,359^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,431^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,673^{**}$ ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,608^{**}$ ’dir. Bu ise $\alpha = 0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 2.2.3.17. Öğrencilerin “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilemesi	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	Ezber Tekn. Alan Derslerinde Kullanılması	Çalgı Derslerinde Ezber Tekn. Kullanmanın Alan Derslerini Etkilemesi	Armoni Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	İşitme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması	Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekn. Katkı Sağlaması
Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilemesi	0,303**	-0,146*	0,342**	0,433**	0,356**	0,573**	0,608**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.3.17.’deki bulgulara göre “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,303^{**}$, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,342^{**}$, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,433^{**}$, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,356^{**}$, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,573^{**}$ ve “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,608^{**}$ ’dir. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında pozitif yönde güçlü ve anlamlı bir ilişkiyi ortaya koymaktadır.

“Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeniyle “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=$

-0,146* olup, iki değişken arasında $\alpha=0,05$ seviyesinde anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

2.2.4. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir? İlişkinin durumu nedir?” alt probleminde ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.4.1. Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	46	18,4
Büyük ölçüde	35	14
Kısmen	55	22
Çok az	70	28
Hiç	42	16,8
Yanıtlamayan	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.1.’teki bulgular incelendiğinde öğrencilerin %28’inin ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “çok az”, %22’sinin “kısmen”, %18,4’ünün “tamamen” ve %14’ünün “büyük ölçüde” katıldığı, %16,8’inin ise “hiç” katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %32,4’ünün ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne beklenen düzeyde, %22’sinin beklenen düzeyin altında ve %44,8’inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir. O halde öğrencilerin büyük çoğunluğunun ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanabileceği konusunda olumsuz görüşlere sahip oldukları söylenebilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.2. Konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	77	30,8
Büyük ölçüde	98	39,2
Kısmen	46	18,4
Çok az	16	6,4
Hiç	11	4,4
Yanıtlamayan	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.2. incelendiğinde öğrencilerin %39,2'sinin konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %30,8'inin “tamamen”, %18,4'ünün “kısmen” ve %6,4'ünün “çok az” katıldığı, %4,4'ünün ise “hiç” katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %70'inin konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne beklenen düzeyde, %18,4'ünün beklenen düzeyin altında ve %10,8'inin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir. O halde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun konser ya da sınav sırasında ezber çalmanın/söylemenin notadan bakarak çalmaya/söylemeye göre sınav komisyonunu ya da dinleyicileri daha çok etkileyeceği fikrinde oldukları söylenebilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.3. Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdünü ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	76	30,4
Büyük ölçüde	93	37,2
Kısmen	50	20
Çok az	16	6,4
Hiç	14	5,6
Yanıtlamayan	1	0,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.3. incelendiğinde öğrencilerin %37,2'sinin müzikal çalınabilmesi/söylenmesi için eser ya da etüdün ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “büyük ölçüde”, %30,4'ünün “tamamen”, %20'sinin “kısmen” ve %6,4'ünün “çok az” katıldığı, %5,6'sının ise “hiç” katılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %67,6'sının müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdün ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne beklenen düzeyde, %20'sinin beklenen düzeyin altında ve %12'sinin beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun çalınan etüt ya da eserin müzikalitesinin eserin ya da etüdün ezberlenmiş olmasıyla ilişkili olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin müzikal çalınabilmesi/söylenmesi için eser ya da etüdün ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, konser/sınav programını ezber çalmanın/söylenmenin notadan çalmaya/söylenmeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.4. Başarı notu * Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüdün / eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne katılma durumu dağılımı

			Müzikal Çalınma/Söylenme Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olması						Toplam
			Yanıtlamayan	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen	
Başarı Notu	Yanıtlamayan	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 2,0%	2 2,2%	1 1,3%	4 1,6%
	AA	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	3 21,4%	3 18,8%	17 34,0%	29 31,2%	23 30,3%	75 30,0%
	BA	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	2 14,3%	2 12,5%	12 24,0%	21 22,6%	18 23,7%	55 22,0%
	BB	Count % within Müzikalite-Ezber	1 100,0%	0 ,0%	2 12,5%	7 14,0%	17 18,3%	12 15,8%	39 15,6%
	CB	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	1 7,1%	3 18,8%	1 2,0%	11 11,8%	6 7,9%	22 8,8%
	CC	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	2 14,3%	2 12,5%	7 14,0%	12 12,9%	9 11,8%	32 12,8%
	DC	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	1 7,1%	3 18,8%	4 8,0%	0 ,0%	6 7,9%	14 5,6%
	DD	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	3 21,4%	0 ,0%	1 2,0%	1 1,1%	0 ,0%	5 2,0%
	FD	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	1 7,1%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,4%
	FF	Count % within Müzikalite-Ezber	0 ,0%	1 7,1%	1 6,3%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,3%	3 1,2%
	Toplam	Count % within Müzikalite-Ezber	1 100,0%	14 100,0%	16 100,0%	50 100,0%	93 100,0%	76 100,0%	250 100,0%

Çizelge 2.2.4.4.'te öğrencilerin müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdün ezberlenmiş olmasının gerekliliği görüşüne katılma durumlarının bireysel çalgı dersi başarı notlarına göre dağılımı görülmektedir. Buna göre bu görüşe “büyük ölçüde” katıldığını belirten ve en yüksek oranı oluşturan 93 öğrencinin %31,2’si AA, %22,6’sı BA, %18,3’ü BB, %12,9’u CC ve %11,8’i CB başarı notuna, geri kalan %1,1’i ise DD başarı notuna;

Bu görüşe “tamamen” katıldığını belirten 76 öğrencinin %30,3’ü AA, %23,7’si BA, %15,8’i BB, %11,8’i CC ve %7,9’u CB başarı notuna, geri kalan %9,2’si ise CC’nin altında bir başarı notuna;

Bu görüşe “kısmen” katıldığını belirten 50 öğrencinin %34’ü AA, %24’ü BA, %14’ü BB, %14’ü CC ve %2’si CB başarı notuna, geri kalan %10’u ise CC’nin altında bir başarı notuna sahiptir. Diğer benzer değişkenlerin dağılım oranları çizelgede görüldüğü gibidir.

İncelenen çizelgede ezberlenmiş bir eser ya da etüdün daha müzikal çalınabileceğini düşünen öğrencilerin çoğunluğunun AA ve BA başarı notlarına sahip öğrencilerden oluştuğu görünmekle beraber, bireysel çalgı dersi başarı notu CC’nin altında olan öğrencilerin de iyi bir müzikalitenin ezber tekniği kullanımı ile oluşabileceğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Buna göre AA-CC not aralığındaki öğrencilerin çoğunluğu ve bireysel çalgı dersi başarı notları CD, DD ve FF olan öğrencilerin de ezbere yönelik bir görüşlerinin ve eğilimlerinin olduğu söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.5. Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	59	23,6
Büyük ölçüde	103	41,2
Kısmen	64	25,6
Çok az	7	2,8
Hiç	15	6
Yanıtlamayan	2	0,8
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.5.’te ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumlarına bakıldığında öğrencilerin %41,2’sinin bu görüşe “büyük ölçüde”, %25,6’sının “kısmen”, %23,6’sının “tamamen” ve %2,8’inin “çok az” katıldığı, %6’sının ise “hiç” katılmadığı görülmektedir.

Bu bulgular öğrencilerin %64,8’inin çalgı hâkimiyetinin sağlanması ve yorumlama yeteneğinin geliştirilmesi yönünde ezber tekniğinin kullanılması gerekliliğine beklenen düzeyde, %25,6’sının beklenen düzeyin altında ve %8,8’inin ise beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, ezber tekniğini kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediğini düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.6. Ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	84	33,6
Büyük ölçüde	94	37,6
Kısmen	41	16,4
Çok az	16	6,4
Hiç	15	6
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.6. incelendiğinde öğrencilerin %37,6'sının ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %33,6'sının “tamamen”, %16,4'ünün “kısmen” ve %6,4'ünün “çok az” katıldıkları, %6'sının ise “hiç” katılmadıkları görülmektedir.

Bu bulgular, öğrencilerin %71,2'sinin ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne beklenen düzeyde, %16,4'ünün beklenen düzeyin altında ve %12,4'ünün ise beklenmeyen düzeyde katıldığını göstermektedir, şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.7. Konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne katılma durumu dağılımı

Değişken	f	%
Tamamen	80	32
Büyük ölçüde	102	40,8
Kısmen	47	18,8
Çok az	10	4
Hiç	11	4,4
Toplam	250	100

Çizelge 2.2.4.7. incelendiğinde öğrencilerin %40,8'inin konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne "büyük ölçüde", %32'sinin "tamamen", %18,8'inin "kısmen" ve %4'ünün "çok az" katıldıkları, %4,4'ünün ise "hiç" katılmadıkları anlaşılmaktadır.

Bu bulgular öğrencilerin %72,8'inin konser ya da sınav sırasında oluşan kaygı ve heyecan gibi psikolojik etmenlerden doğan olumsuz tepkilerin ezber tekniğinin bilinçli ve etkili kullanımını sonucunda aşılacağı görüşüne beklenen düzeyde, %18,8'inin beklenen düzeyin altında ve %8,4'ünün beklenmeyen düzeyde katıldıklarını göstermektedir, biçiminde yorumlanabilir.

Buna göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kaygı, heyecan, panik gibi duyguların olumsuz etkilerinin ezber tekniği kullanımı ile ortadan kalkacağını düşündükleri söylenebilir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne katılma durumları karşılaştırıldığında, her iki örneklem grubunun beklenen düzeyde yanıtlar verdikleri görülmektedir. O halde öğretim elemanları ve öğrencilerin, konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 2.2.4.8. Öğrencilerin “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	-0,237**	-0,277**	-0,290**	-0,205**	-0,243**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.8.’deki bulgulara göre “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,237^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,277^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,290^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,205^{**}$ ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,243^{**}$ ’tür. Bu ise $\alpha=0,01$ alındığında yukarıda belirtilen değişkenler arasında negatif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.2.4.9. Öğrencilerin “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha iyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etütün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmnlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	-0,237**	0,608**	0,569**	0,585**	0,647**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.9.’da “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etütün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,608^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,569^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,585^{**}$ ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmnlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,647^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

“Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,237^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha = 0,01$ seviyesinde negatif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Çizelge 2.2.4.10. Öğrencilerin “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	-0,277**	0,608**	0,625**	0,587**	0,552**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.10.’da “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,277^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha = 0,01$ seviyesinde negatif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

“Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”

değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,608^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,625^{**}$, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,587^{**}$ ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,552^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde güçlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.2.4.11. Öğrencilerin “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/ Söylemenin Notadan Çalmaya/ Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/ Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Çalmanın/ Söylemenin Yorumculuk/ Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	Konser/ Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	-0,290**	0,569**	0,625**	0,660**	0,646**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.11.’deki bulgulara göre “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r= -0,290^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde negatif yönlü anlamlı ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

“Ezber Tekniği Kullanmanın algı Hakimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber almanın/Söylemenin Notadan almaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,569^{**}$, “Müzikal alınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,625^{**}$, “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,660^{**}$ ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,646^{**}$ olup, bu değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde güçlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.2.4.12. Öğrencilerin “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha iyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber almanın/Söylemenin Notadan almaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal alınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın algıdaki Hâkimiyeti Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi
Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması	-0,205**	0,585**	0,587**	0,660**	0,748**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.12.’de “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile

“Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,205^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha = 0,01$ seviyesinde negatif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,585^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,587^{**}$, “Ezber Tekniğini Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,660^{**}$ ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,748^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha = 0,01$ seviyesinde güçlü ve anlamlı bir ilişki söz konusudur.

Çizelge 2.2.4.13. Öğrencilerin “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu”na ilişkin görüşleri ile diğer görüşleri arasındaki ilişki durumu

	Ezberlenmiş Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Düşüncesi	Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eser/Etütün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Oluşu	Ezber Tekn. Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması ve Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk/Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Bırakması
Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psk. Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılacağı Düşüncesi	-0,243**	0,647**	0,552**	0,646**	0,748**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

Çizelge 2.2.4.13.’te “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = -0,243^{**}$ olup, iki değişken arasında $\alpha = 0,01$ seviyesinde negatif yönlü güçlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

“Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni ile “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,647^{**}$, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etütün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,552^{**}$, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama

Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,646^{**}$ ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkeni arasındaki korelasyon katsayısı $r=0,748^{**}$ olup, belirtilen değişkenler arasında $\alpha=0,01$ seviyesinde anlamlı ve güçlü bir ilişki söz konusudur.

2.2.5. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri nelerdir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine sağladığı olumlu sonuçlara ilişkin görüşleri şöyledir:

- 1) Öğretim verilen bireysel çalgı repertuarının bütün yönleriyle bilinmesini, öğrencilerin çalgısal ve bireysel gelişmişlik ve hazır bulunmuşluk düzeylerine göre çalıştırılacak etüt ya da eserlerin belirlenmesini kolaylaştırır.
- 2) Meslek hayatında saygınlığı ve kendine güveni artırır.
- 3) Çalışılmak üzere seçilen parçanın anında seslendirilmesini ve öğrencinin parça hakkında bilgilenmesini sağlar.
- 4) Ders sırasında öğrencinin nota, yorum ve ifadeye bağlı hatalarının düzeltilmesini sağlar.
- 5) Öğretilecek etüt/eseri seslendirme sırasında nota bağımlılığını ortadan kaldırarak güçlü bir eser hâkimiyetinin oluşmasını, daha rahat bir çalış/söyleyiş tarzının ve ifade etme yeteneğinin oluşmasını, etüt/eserin daha başarılı, özgün, bağımsız ve rahat bir ifadeyle yorumlanmasını sağlar.
- 6) Müzikal belleğin etkin olarak kullanılması, müzik dilinin iyi anlaşılmasını ve aktarılmasını sağlar.
- 7) Etüt/eserlerin armonik, dönemsel ve biçimsel özelliklerinin yanında değişik pek çok yönden çalışılması alışkanlığı kazandırır.
- 8) Yaratıcılığın, müzikal belleğin ve yorum gücünün gelişmesini sağlar.

- 9) İşıtsel hafıza, görsel hafıza ve parmak hafızasının gelişmesini sağlar.
- 10) Nota bağımlılığını ve hata yapma olasılığını azaltır.
- 11) Etüt ya da eser hakkında öğrenciyle karşılıklı görüş alışverişinin ve tartışma ortamının oluşmasını sağlar.
- 12) Etkili bir ders ve sınıf hâkimiyeti oluşturur.
- 13) Derslerde uygulanan estetik ve zevk eğitiminde, işlenen konulara verilen müzik örneklerinde öğrencinin derse karşı daha ilgili olmasını ve etkili bir öğrenme ortamının oluşmasını sağlar.
- 14) Koro çalışmalarında eserlerin yorumlanmasında ve yönetiminde eserin deşifresinin yapılması ve tartım yapısının çözümlenmesinde nota bağımlılığının azalmasını böylelikle eser merkezli bir çalışma yerine öğrenci merkezli bir çalışmanın gerçekleşmesini sağlar.
- 15) Ders sırasında öğretmenin sadece konu anlatan edilgin bir kişi konumunda olmasını engelleyerek öğrencilerle birlikte dersi yaşamasını ve uygulamalara katılmasını sağlar.
- 16) Bireysel çalgı eğitimi dersinde öğrencinin çaldığı etüt/esere piyano ya da bireysel çalgısı ile eşlik etmesine olanak tanır.
- 17) Ezber çalma tekniğı ders zamanının daha etkili kullanılmasını ve dersin daha verimli işlenmesini sağlar.
- 18) Ezber tekniğı dersin işlenecek müfredatla sınırlı kalmasını önleyerek öğretmen ve öğrencinin değışik bakış açılarından ve kendi bilgilerinden rahatça yararlanmalarını, ayrıca dersin aynı biçimde ve tek düze işlenmesini önler.
- 19) Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinin kullanılması öğrencileri kendi meslek yaşamlarında bu teknikten etkili biçimde faydalanma konusunda motive eder.
- 20) Öğrencinin çalarken/söylerken yapmış olduğı hataların anında düzeltilmesini sağlar.
- 21) Parçanın öğrenciyle birlikte çalınabilmesi ve her durumda eşliğinin yapılabilmesi gibi olanaklar sağlar.

- 22) Ezber çalma ya da söyleme tekniği çalıcının/seslendiricinin notalarla boğuşmak yerine çalgısına ya da sesine olan hâkimiyetini arttırır ve daha farklı yorum ve seslendirmelerin yapılmasını sağlar.
- 23) Sınav ya da konser sırasında daha özgür, daha rahat ve özgün bir seslendirme ve yorum yapabilme olanağı sunar.
- 24) Öğretim verilen bireysel çalgı repertuarının ezberlenmesi öğrencinin çalgısal gelişiminde izlenecek programın belirlenmesini kolaylaştırır.
- 25) Ezberden çalıp söylemek seslendirme sırasında öğrencinin/öğretmenin çalgısına/sesine olan hâkimiyetini, müzikalite ve yorum gücünü artırarak parçayı daha güzel yorumlayabilmesini sağlar.
- 26) Öğrenciyle bilgi iletişimini koparmadan çalmayı/söylemeyi sağlar.
- 27) Derslerinde ezber tekniğini etkili olarak kullanan bir müzik öğretmeni öğrencilerinin ve meslektaşlarının gözünde saygınlık kazanır.
- 28) Dersin işlenişinde notalarla boğuşmak yerine etüt ya da eserin yorumu, hangi tekniklerle çalınacağı ve nasıl çalınırsa daha iyi seslendirileceği gibi konular üzerinde daha etkili bir çalışılmasını sağlar.

Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine sağladığı olumsuz sonuçlara ilişkin görüşleri şöyledir:

- 1) Mekanik bir çalış ve söyleyiş tarzı oluşturabilir.
- 2) Unutma ya da hatırlayamamaya bağlı hataların oluşması öğretmene karşı bir güvensizlik oluşturabilir.
- 3) Deşifre ve bona yapma yetilerini olumsuz etkileyebilir.
- 4) Belleğe alınan etüt ve eserlerin belirli zaman aralıkları ile tekrar edilmemesi unutmalara yol açabilir.

2.2.6. “Başarı notu bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nelerdir?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.6.1. “Başarı Notu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,365(a)	,133	,129	1,749
2	,405(b)	,164	,157	1,721

a Predictors: (Constant), Çalınan Konser Türü

b Predictors: (Constant), Çalınan Konser Türü, Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,843	,199		19,284	,000
	Çalınan Konser Türü	-,574	,093	-,365	-6,141	,000
2	(Constant)	4,906	,404		12,155	,000
	Çalınan Konser Türü	-,553	,092	-,351	-5,999	,000
	Müzikal Çalınma/Söylenme Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olması	-,290	,096	-,177	-3,013	,003

a. Dependent Variable: Başarı Notu

Çizelge 2.2.6.1. a) ve b)’ye göre “Başarı Notu” bağımlı değişken olarak alındığında en iyi regresyon denklemi bir sonraki sayfada görüldüğü gibidir:

“Başarı Notu”= (-0,351 x Çalınan Konser Türü) – (0,177 x Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu)’dur.

Başarı notu bağımlı değişken olarak denetlenebilir ve pozitif veya negatif yönde değiştirilebilir bir değişken olarak ortaya çıkmıştır. Buna göre başarı notu değişkenini etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Çalınan Konser Türü” değişkeni ve “Müzikal Çalınması Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerinin negatif etkilerinden söz edilebilir.

2.2.7. “Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumu bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nasıldır?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.7.1. “Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,161(a)	,026	,022	,459

a Predictors: (Constant), Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar

b)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,211	,049		24,868	,000
	Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar	,048	,019	,161	2,553	,011

a. Dependent Variable: Eser/Etüdü Öğrenme Aşamasında Ezberi Kullanma Durumu

Çizelge 2.2.7.1. a) ve b)’ye göre “Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu” bağımlı değişken alındığında en iyi regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

“Etüt/Eseri Öğrenme Aşamasında Ezber Tekniğini Kullanma Durumu”= (0,161 x Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar)’dır.

Ezber tekniğini kullanma durumu bağımlı değişken olarak alındığında ezber kullanma durumunu etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede görüldüğü gibi olup, “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkeninin pozitif etkilerinden söz edilebilir.

2.2.8. “Kaygı duyma bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nasıldır?” alt problemine ilişkin verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması

Çizelge 2.2.8.1. “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmeler Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri

a)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,747(a)	,557	,556	,688
2	,791(b)	,626	,623	,634
3	,802(c)	,643	,638	,621
4	,808(d)	,653	,647	,613
5	,814(e)	,662	,655	,606

a Predictors: (Constant), Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması

b Predictors: (Constant), Ezber Çalmanın /Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması, Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi

c Predictors: (Constant), Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması, Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi

d Predictors: (Constant), Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması, Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi, Cinsiyet

e Predictors: (Constant), Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması, Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi, Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi, Cinsiyet, Ezberin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği

b)

Coefficients ^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,294	,155		8,341	,000
	Ezber Çalma/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması	,679	,039	,747	17,604	,000
2	(Constant)	,820	,160		5,136	,000
	Ezber Çalma/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması	,507	,044	,558	11,558	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,297	,044	,323	6,685	,000
3	(Constant)	,680	,162		4,208	,000
	Ezber Çalma/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması	,426	,049	,468	8,668	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,249	,046	,271	5,448	,000
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	,171	,051	,182	3,395	,001
4	(Constant)	,429	,186		2,308	,022
	Ezber Çalma/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması	,434	,049	,477	8,924	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,233	,046	,252	5,096	,000
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	,167	,050	,176	3,336	,001
	Cinsiyet	,212	,080	,102	2,651	,009
5	(Constant)	,276	,193		1,429	,154
	Ezber Çalma/Söylemenin Yorumculuk-Seslendirme Üzerinde Olumlu Katkı Sağlaması	,415	,049	,457	8,532	,000
	Konser/Sınav Prog. Ezber Çalma/Söyleme Notadan Çalma/Söyleme-Dinleyicileri Olumlu Etkilemesi	,212	,046	,230	4,627	,000
	Ezber Tekn. Kullan. Çalgı Hakimiyetini Arttırması-Yorumlama Yeteneğini Etkilemesi	,146	,050	,155	2,917	,004
	Cinsiyet	,212	,079	,102	2,681	,008
	Ezberin Bireysel Çalgı Eğit.de Kullanılması Gerekliliği	,106	,041	,111	2,561	,011

a. Dependent Variable: Konser/Sınavda Oluşan Kaygı-Heyecan vb.Psik. Etm. Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezberle Aşılması

Çizelge 2.2.8.1. a) ve b)'ye göre “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” bağımlı değişken alındığında en iyi regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

“Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi”= (0,457 x Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu) + (0,230 x Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu) + (0,155 x Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu) + (0,102 x Cinsiyet) + (0,111 x Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği)’dir.

Konser/sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin oluşturduğu olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı düşüncesi bağımlı değişken olarak alındığında bu değişkeni etkileyen bağımsız değişkenler çizelgede gösterildiği gibi olup “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Cinsiyet” ve “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkenlerinin pozitif etkilerinden söz edilebilir.

3. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine göre düzenlenmiş sonuçlarına ve bu sonuçlara yönelik olarak geliştirilmiş özgün önerilere yer verilmiştir.

3.1. Sonuçlar

3.1.1. Araştırma örneklemini oluşturan bireysel çalgı öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine yönelik sonuçlar

Çizelge 2.1.1.1.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğretim elemanlarının %42,9'u kadın, %57,1'i ise erkektir.

Çizelge 2.1.1.2.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğretim elemanlarının %29,7'si Uludağ Üniversitesinde, %22'si Gazi Üniversitesinde, %15,4'ü Pamukkale Üniversitesinde, %14,2'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %8,8'i Çanakkale Üniversitesinde, %5,5'i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %4,4'ü Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Çizelge 2.1.1.3.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğretim elemanlarının %44'ü öğretim görevlisi, %22'si yardımcı doçent, %14,2'si araştırma görevlisi, %7,7'si profesör, %6,6'sı okutman ve %5,5'i ders ücretlidir.

Çizelge 2.1.1.4.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğretim elemanlarının %35,1'i piyano eğitimi, %22'si keman eğitimi, %8,8'i ses (şan) eğitimi, %7,7'si viyola eğitimi, %6,6'sı gitar eğitimi, %5,5'i yan flüt eğitimi, %4,4'ü viyolonsel eğitimi, %4,4'ü bağlama eğitimi, %1,1'i klarnet eğitimi ve %1,1'i akordeon eğitimi vermektedir.

Çizelge 2.1.1.5.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırmaya katılan 32 piyano öğretim elemanının %28,1'i Uludağ Üniversitesinde, %21,9'u Gazi Üniversitesinde, %15,6'sı Pamukkale Üniversitesinde, %15,6'sı Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %9,4'ü Dokuz Eylül Üniversitesinde, %6,3'ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %3,1'i Süleyman Demirel Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 20 keman öğretim elemanının %30'u Uludağ Üniversitesinde, %30'u Gazi Üniversitesinde, %10'u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %10'u Pamukkale Üniversitesinde, %10'u Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %10'u Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 8 Bireysel ses eğitimi (şan) öğretim elemanının %37,5'i Uludağ Üniversitesinde, %12,5'i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %12,5'i Dokuz Eylül Üniversitesinde, %12,5'i, %12,5'i Pamukkale Üniversitesinde, %12,5'i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %12,5'i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 7 Viyola öğretim elemanının %42,9'u Gazi Üniversitesinde, %28,6'sı Pamukkale Üniversitesinde, %14,3'ü Uludağ Üniversitesinde ve %14,3'ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 6 Gitar öğretim elemanının %33,3'ü Uludağ Üniversitesinde, %16,7'si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %16,7'si Pamukkale Üniversitesinde, %16,7'si Gazi Üniversitesinde ve %16,7'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 5 Yan flüt öğretim elemanının %20'si Uludağ Üniversitesinde, %20'si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %20'si Pamukkale Üniversitesinde, %20'si Gazi Üniversitesinde ve %20'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 4 Viyolonsel öğretim elemanının %50'si Uludağ Üniversitesinde, %25'i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %25'i Pamukkale Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 4 Bağlama öğretim elemanının %25'i Uludağ Üniversitesinde, %25'i Pamukkale Üniversitesinde ve %50'si Gazi Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan ve diğer¹⁰⁵ şikkını işaretleyen 2 öğretim elemanından %50'si Uludağ Üniversitesinde ve diğer %50'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Araştırmaya katılan 1 Klarnet öğretim elemanı (%100) Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ve 1 Akordeon öğretim elemanı (%100) Uludağ Üniversitesinde görev yapmaktadır.

¹⁰⁵ "Diğer" adıyla sınıflandırılan bireysel çalgılar: ud, kanun, obua ve saksafondur.

3.1.2. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğine ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.1.2.1.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %35,2’si ezber tekniğini “kısmen”, %29,6’sı “büyük ölçüde”, %17,6’sı “tamamen”, %9,9’u “çok az” kullanmakta ve %4,4’ü ise “hiç” kullanmamaktadır.

Çizelge 2.1.2.2.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %35,2’si en yüksek oranda öğretme aşamasında ezber tekniğini “kısmen” kullanmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %25’i Uludağ Üniversitesinde, %25’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %21,9’u Gazi Üniversitesinde, %12,5’i Pamukkale Üniversitesinde, %6,3’ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %6,3’ü Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %3,1’i Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “büyük ölçüde” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %29,6’sı Gazi Üniversitesinde, %25,9’u Uludağ Üniversitesinde, %18,5’i Pamukkale Üniversitesinde, %7,4’ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,4’ü Süleyman Demirel Üniversitesinde, %7,4’ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ve %3,7’si Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “tamamen” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %31,3’ü Uludağ Üniversitesinde, %31,3’ü Pamukkale Üniversitesinde, %25’i Gazi Üniversitesinde ve %12,5’i Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “çok az” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %55,6’sı Uludağ Üniversitesinde, %33,3’ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %11,1’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “hiç” kullanmadığını belirten öğretim elemanlarının %25’i Uludağ Üniversitesinde, %25’i Gazi Üniversitesinde ve %50’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Uludağ Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %29,6’sı öğretme aşamasında ezber tekniğini “kısmen”, %25,9’u “büyük ölçüde”, %18,5 “tamamen” ve %18,5’i “çok az” kullanmakta, %3,7’si ise “hiç” kullanmamaktadır.

Gazi Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %40'ı öğretim aşamasında ezber tekniğini “büyük ölçüde”, %35'i “kısmen” ve %20'si “tamamen” kullanmakta, %5'i ise “hiç” kullanmamaktadır.

Pamukkale Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %35,7'si öğretim aşamasında ezber tekniğini “tamamen”, %35,7'si “büyük ölçüde” ve %28,6'sı “kısmen” kullanmaktadır.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %61,5'i öğretim aşamasında ezber tekniğini “kısmen”, %15,4'ü “büyük ölçüde” ve %7,7'si “çok az” kullanmakta, %15,4'ü ise “hiç” kullanmamaktadır.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %37,5'i öğretim aşamasında ezber tekniğini “çok az”, %25'i “büyük ölçüde” ve %25'i “kısmen” kullandığını belirtmiş, %12,5'i ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Süleyman Demirel Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %40'ı öğretim aşamasında ezber tekniğini “büyük ölçüde” ve %40'ı “kısmen” kullandığını belirtmiş, %20'si ise soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %50'si öğretim aşamasında ezber tekniğini “tamamen”, %25'i “büyük ölçüde” ve %25'i “kısmen” kullanmaktadır.

Çizelge 2.1.2.3.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %35,2'si en yüksek oranda öğretim aşamasında ezber tekniğini “kısmen” kullanmaktadır. Bu öğretim elemanlarının %43,8'i piyano, %15,6'sı keman, %9,4'ü yan flüt, %9,4'ü şan, %6,3'ü viyola, %6,3'ü bağlama, %6,3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları ve %3,1'i de gitar öğretim elemanlarıdır.

Öğretim aşamasında ezber tekniğini “büyük ölçüde” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %22,2'si keman, %22,2'si piyano, %14,8'i viyola, %11,1'i şan, %7,4'ü viyolonsel, %7,4'ü gitar, %3,7'si yan flüt, %3,7'si klarnet, %3,7'si bağlama ve %3,7'si akordeon öğretim elemanlarıdır.

Öğretim aşamasında ezber tekniğini “tamamen” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %50'si piyano, %31,3'ü keman, %6,3'ü viyolonsel, %6,3'ü gitar ve %6,3'ü bağlama öğretim elemanlarıdır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “çok az” kullandığını belirten öğretim elemanlarının %44,4’ü keman, %22,2’si piyano, %11,1’i viyola, %11,1’i viyolonsel ve %11,1’i gitar öğretim elemanlarıdır.

Öğretme aşamasında ezber tekniğini “hiç” kullanmadığını belirten öğretim elemanlarının %25’i yan flüt, %25’i gitar, %25’i piyano ve %25’i şan öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.4.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında öğretim elemanlarının %45,1’i “kulakla ezberleme”, %24,1’i “gözle ezberleme”, %15,4’ü “el-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme”, %11’i “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” ve %2,2’si “diğer” seçeneklerini kullanmaktadır.

Çizelge 2.1.2.5.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında “kulakla ezberleme” seçeneğini kullandığını belirten öğretim elemanlarının %29,3’ü keman, %24,4’ü piyano, %12,2’si şan, %9,8’i viyola, %7,3’ü bağlama, %4,9’u viyolonsel, %2,4’ü yan flüt, %2,4’ü klarnet, %2,4’ü gitar, %2,4’ü akordeon ve %2,4’ü de diğer çalgı öğretim elemanlarıdır.

Etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında “gözle ezberleme” seçeneğini kullandığını belirten öğretim elemanlarının %27,3’ü keman, %18,2’si piyano, %13,6’sı viyola, %13,6’sı yan flüt, %9,1’i gitar, %9,1’i şan, %4,5’i viyolonsel ve %4,5’i bağlama öğretim elemanlarıdır.

Etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında “el- kol hareketlerini ezberleme” seçeneğini kullandığını belirten öğretim elemanlarının %57,1’i piyano, %14,3’ü keman, %7,1’i viyolonsel, %7,1’i yan flüt, %7,1’i gitar ve %7,1’i şan öğretim elemanlarıdır.

Etüdün/eserin ezberletilmesi aşamasında “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini kullandığını belirten öğretim elemanlarının %80’i piyano, %10’u gitar ve %10’u diğer şikkını işaretleyen çalgı öğretim elemanlarıdır. Çok seslilik bakımından en uygun çalgılar olmalarından dolayı armonik ezberin daha çok piyano ve gitar öğretim elemanları tarafından kullanılması beklenirken gitar öğretim elemanlarının “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini daha az kullandıkları anlaşılmıştır. Böylelikle piyano öğretim elemanlarının

diğer bireysel çalgı öğretim elemanlarına göre “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini daha fazla kullandıkları tespit edilmiştir.

Çizelge 2.1.2.6.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %41,7’si öğrencilerini ezber çalma/söyleme konusunda “tamamen”, %34,1’i “büyük ölçüde”, %16,5’i “kısmen” ve %4,4’ü “çok az” desteklemekte, %2,2’si ise “hiç” desteklememektedir.

Çizelge 2.1.2.7.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %41,8’i en yüksek oranla öğrencilerini ezber çalma/söyleme konusunda “tamamen” desteklemektedir. Bu öğretim elemanlarının %26,3’ü Uludağ Üniversitesinde, %26,3’ü Gazi Üniversitesinde, %21,1’i Pamukkale Üniversitesinde, %10,5’i Dokuz Eylül Üniversitesinde, %7,9’u Süleyman Demirel Üniversitesinde, %5,3’ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %2,6’sı Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Ezber çalma/söyleme konusunda öğrencilerini “büyük ölçüde” desteklediğini belirten öğretim elemanlarının %38,7’si Uludağ Üniversitesinde, %16,1’i Pamukkale Üniversitesinde, %16,1’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %12,9’u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %12,9’u Gazi Üniversitesinde ve %3,2’si Süleyman Demirel Üniversitesinde;

Ezber çalma/söyleme konusunda öğrencilerini “kısmen” desteklediğini belirten öğretim elemanlarının %33,3’ü Gazi Üniversitesinde, %26,7’si Uludağ Üniversitesinde, %26,7’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %6,7’si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %6,7’si Pamukkale Üniversitesinde;

Ezber çalma/söyleme konusunda öğrencilerini “çok az” desteklediğini belirten öğretim elemanlarının %50’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %25’i Uludağ Üniversitesinde ve %25’i Gazi Üniversitesinde;

Ezber çalma/söyleme konusunda öğrencilerini “hiç” desteklemediklerini belirten öğretim elemanlarının %50’si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %50’si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Uludağ Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %44,4’ü öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “büyük ölçüde”, %37’si “tamamen”, %14,8’i “kısmen” ve %3,7’si ise “çok az” desteklemektedir.

Gazi Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %50'si öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “tamamen”, %25'i “kısmen”, %20'si “büyük ölçüde” ve %5'i “çok az” desteklemektedir.

Pamukkale Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %57,1'i öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “tamamen”, %35,7'si “büyük ölçüde” ve %7,1'i “kısmen” desteklemektedir.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %38,5'i öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “büyük ölçüde”, %30,8'i “kısmen”, %15,4'ü “çok az” ve %7,7'si “tamamen” desteklemekte, %7,7'si ise “hiç” desteklememektedir.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %50'si öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “büyük ölçüde”, %25'i “tamamen” ve %12,5'i “kısmen” desteklemekte, %12,5'i ise “hiç” desteklememektedir.

Süleyman Demirel Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %60'ı öğrencilerinin konser ya da resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “tamamen” ve %20'si “büyük ölçüde” desteklemektedir.

Çizelge 2.1.2.8.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “tamamen” destekleyen öğretim elemanlarının %44,7'si piyano, %21,1'i keman, %10,5'i şan, %7,9'u viyolonsel, %5,3'ü gitar, %2,6'sı viyola, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı bağlama ve %2,6'sı diğer çalgı öğretim elemanları;

Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “büyük ölçüde” destekleyen öğretim elemanlarının %32,3'ü piyano, %16,1'i keman, %16,1'i viyola, %12,9'u gitar, %6,5'i şan, %6,5'i bağlama, %3,2'si yan flüt, %3,2'si klarnet ve %3,2'si akordeon öğretim elemanları;

Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “kısmen” destekleyen öğretim elemanlarının %33,3'ü keman, %26,7'si piyano, %6,7'si viyola, %6,7'si viyolonsel, %6,7'si yan flüt, %6,7'si şan, %6,7'si bağlama ve %6,7'si diğer çalgı öğretim elemanları;

Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “çok az” destekleyen öğretim elemanlarının %50’si keman, %25’i piyano ve %25’i şan öğretim elemanları;

Öğrencilerin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini “hiç” desteklemediğini belirten öğretim elemanlarının %100’ü yan flüt öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.9.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde öğretim elemanlarının %42,9’u “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması”, %28,6’sı “etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması”, %18,7’si “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” ve %6,6’sı “görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması” yaptırmaktadır.

Çizelge 2.1.2.10.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması” yaptıran öğretim elemanlarının %35,9’u Uludağ Üniversitesinde, %20,5’i Gazi Üniversitesinde, %15,4’ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %12,8’i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,7’si Pamukkale Üniversitesinde, %5,1’i Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %2,6’sı Dokuz Eylül Üniversitesinde;

“Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması” yaptıran öğretim elemanlarının %23,1’i Uludağ Üniversitesinde, %23,1’i Pamukkale Üniversitesinde, %23,1’i Gazi Üniversitesinde, %11,5’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %7,7’si Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %7,7’si Dokuz Eylül Üniversitesinde ve %3,8’i Süleyman Demirel Üniversitesinde;

“Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” yaptıran öğretim elemanlarının %29,4’ü Uludağ Üniversitesinde, %29,4’ü Gazi Üniversitesinde, %17,6’sı Pamukkale Üniversitesinde, %5,9’u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %5,9’u Dokuz Eylül Üniversitesinde, %5,9’u Süleyman Demirel Üniversitesinde ve %5,9’u Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

“Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması” yaptıran öğretim elemanlarının %33,3’ü Uludağ Üniversitesinde, %33,3’ü Pamukkale

Üniversitesinde, %16,7'si Gazi Üniversitesinde ve %16,7'si Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Uludağ Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %51,9'u öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %22,2'si "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %18,5'i "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %7,4'ü "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırmaktadır.

Gazi Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %40'ı öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %30'u "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %25'i "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %5'i "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırmaktadır.

Pamukkale Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %42,9'u öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %21,4'ü "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %21,4'ü "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %14,3'ü "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırmaktadır.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %46,2'si öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %23,1'i "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması", %7,7'si "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" ve %7,7'si "görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması" yaptırmaktadır.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %62,5'i öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde "etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması", %25'i "etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması" ve %12,5'i "etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması" yaptırmaktadır.

Süleyman Demirel Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %40'ı öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması”, %20'si “etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması” ve %20'si “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” yaptırmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi çalgı öğretim elemanlarının %50'si öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde “etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması”, %25'i “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması” ve %25'i “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” yaptırmaktadır.

Çizelge 2.1.2.11.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirme yönünde “etüt/ eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme çalışması” uygulayan öğretim elemanlarının %33,3'ü piyano, %20,5'i keman, %10,3'üviyola, %7,7'si gitar, %7,7'si şan, %7,7'si bağlama, %5,1'i viyolonsel, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı klarnet ve %2,6'sı akordeon öğretim elemanları;

“Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlene çalışması” uygulayan öğretim elemanlarının %38,5'i keman, %23,1'i piyano, %11,5'i gitar, %11,5'i şan, %7,7'si viyola, %3,8'i yan flüt ve %3,8'i diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

“Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme çalışması” uygulayan öğretim elemanlarının %25'i piyano,%11,8'i viyolonsel, %11,8'i yan flüt, %11,8'i şan, %5,9'u keman, %5,9'u viyola ve %5,9'u bağlama öğretim elemanları;

“Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme çalışması” uygulayan öğretim elemanlarının %66,7'si piyano, %16,7'si keman ve %16,7'si diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.12.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %42,8'i ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde”, %27,5'i “tamamen”, %25,3'ü “kısmen” ve %3,3'ü “çok az” katılmakta, %1,1'i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.2.13.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde”

katıldığını belirten 39 öğretim elemanının %23,1'i Uludağ Üniversitesinde, %23,1'i Pamukkale Üniversitesinde, %23,1'i Gazi Üniversitesinde, %12,8'i Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %12,8'i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ve %5,1'i Dokuz Eylül Üniversitesinde;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “tamamen” katıldığını belirten 25 öğretim elemanının %32'si Uludağ Üniversitesinde, %28'i Gazi Üniversitesinde, %16'sı Süleyman Demirel Üniversitesinde, %12'si Pamukkale Üniversitesinde, %8'i Dokuz Eylül Üniversitesinde ve %4'ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “kısmen” katıldığını belirten 23 öğretim elemanının %34,8'i Uludağ Üniversitesinde, %26,1'i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, %17,4'ü Gazi Üniversitesinde, %13'ü Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde ve %8,7'si Pamukkale Üniversitesinde;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “çok az” katıldığını belirten 3 öğretim elemanının %66,7'si Uludağ Üniversitesinde ve %33,3'ü Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının %33,3'ü ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde”, %29,6'sı “tamamen”, %29,6'sı “kısmen” ve %7,4'ü ise “çok az” katılmaktadır.

Gazi Üniversitesi öğretim elemanlarının %45'i ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde”, %35'i “tamamen” ve %20'si “kısmen” katılmaktadır.

Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının %64,3'ü ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde”, %21,4'ü “tamamen ve %14,3'ü “kısmen” katılmaktadır.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim elemanlarının %46,2'si ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “kısmen”, %38,5'i “büyük ölçüde”, %7,7'si “tamamen” ve %7,7'si “çok az” katılmaktadır.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi öğretim elemanlarının %62,5'i ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde” ve %37,5'i “kısmen” katılmaktadır.

Süleyman Demirel Üniversitesi öğretim elemanlarının %80'i ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “tamamen” katılmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının %50'si ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “tamamen” ve diğer %50'si “büyük ölçüde” katılmaktadır.

Çizelge 2.1.2.14.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde” katılan 39 öğretim elemanının %33,3'ü piyano, %15,4'ü keman, %12,8'i şan, %10,3'ü viyola, %7,7'si gitar, %5,1'i bağlama, %5,1'i diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları, %2,6'sı viyolonsel, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı klarnet ve %2,6'sı akordeon öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “tamamen” katılan 25 öğretim elemanının %48'i piyano, %24'ü keman, %12'si viyolonsel, %8'i şan, %4'ü gitar ve %4'ü bağlama öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “kısmen” katılan 23 öğretim elemanının %30,4'ü keman, %30,4'ü piyano, %13'ü viyola, %13'ü yan flüt, %8,7'si gitar ve %4,3'ü bağlama öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “çok az” katılan 3 öğretim elemanının %33,3'ü keman, %33,3'ü yan flüt ve %33,3'ü şan öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.15.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %38,4'ü ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine “büyük ölçüde”, %27,5'i “tamamen”, %27,5'i “kısmen” ve %4,4'ü “çok az” katılmaktadır.

Çizelge 2.1.2.16.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine “büyük ölçüde” katıldığını belirten 35 öğretim elemanının %34,3'ü piyano, %20'si keman, %11,4'ü viyolonsel,

%8,6'sı viyola, %8,6'sı şan, %8,6'sı bağlama, %2,9'u gitar, %2,9'u akordeon ve %2,9'u diğer seçeneğini işaretleyen çalgı öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "tamamen" katıldığını belirten 25 öğretim elemanının %48'i piyano, %20'si keman, %12'si gitar, %12'si şan, %4'ü viyola ve %4'ü yan flüt öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "kısmen" katıldığını belirten 23 öğretim elemanının %28'i piyano, %20'si keman, %12'si viyola, %12'si yan flüt, %8'i gitar, %8'i şan, %4'ü klarnet, %4'ü bağlama ve %4'ü diğer seçeneğini işaretleyen çalgı öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "çok az" katıldığını belirten 3 öğretim elemanının %50'si keman, %25'i yan flüt ve %25'i piyano öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.17.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %36,3'ü bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "büyük ölçüde", %36,3'ü bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "kısmen", %9,8'i "çok az", %6,6'sı "tamamen" yararlanmakta, %4,4'ü ise "hiç" yararlanmamaktadır.

Çizelge 2.1.2.18.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "büyük ölçüde" yararlandığını belirten 33 öğretim elemanının %45,5'i piyano, %21,2'si keman, %9,1'i viyola, %9,1'i şan, %3'ü viyolonsel, %3'ü klarnet, %3'ü gitar, %3'ü bağlama ve %3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "kısmen" yararlandığını belirten 33 öğretim elemanının %30,3'ü piyano, %21,2'si keman, %12,1'i şan, %6,1'i viyola, %6,1'i viyolonsel, %6,1'i yan flüt, %6,1'i gitar, %6,1'i bağlama, %3'ü akordeon ve %3'ü diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları;

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "çok az" yararlandığını belirten 9 öğretim elemanının %33,3'ü keman, %22,2'si viyola, %11,1'i yan flüt, %11,1'i gitar, %11,1'i piyano ve %11,1'i şan öğretim elemanlarıdır.

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden "tamamen" yararlandığını belirten 6 öğretim elemanının %33,3'ü piyano, %16,7'si viyolonsel, %16,7'si yan flüt, %16,7'si gitar ve %16,7'si bağlama öğretim elemanları;

Bireysel çalgı eğitimi derslerinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadığını belirten 3 öğretim elemanının %50’si keman, %25’i yan flüt ve %25’i piyano öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.19.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %25,3’ü ezber tekniğinin sakıncaları olduğu, %70,3’ü ise sakıncaları olmadığı görüşündedir.

Çizelge 2.1.2.20.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sakıncaları olmadığını düşünen 64 öğretim elemanının %32,8’i piyano, %21,9’u keman, %9,4’ü şan, %7,8’i viyola, %6,3’ü yan flüt, %6,3’ü bağlama, %4,7’si viyolonsel, %4,7’si gitar, %3,1’i diğer seçeneğini işaretleyen öğretim elemanları, %1,6’sı klarnet ve %1,6’sı akordeon öğretim elemanları;

Ezber tekniğinin sakıncaları olduğunu düşünen 23 öğretim elemanının %47,8’i piyano, %17,4’ü keman, %13’ü gitar, %8,7’si viyola, %8,7’si şan ve %4,3’ü yan flüt öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.2.21.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %27,4’ü ezber tekniğinin sakıncalarını, %34,1’i ise ezber tekniğinin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemleri belirtmiştir. Öğretim elemanlarının %38,5’i ise bu konuda bir fikir belirtmemiştir.

Ezber tekniğinin sakıncalarına ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuca göre öğretim elemanları; deşifre ve bona yapabilme ile solfej okuyabilme davranışları gelişmeden ezber tekniğinin bilinçsiz kullanımının nota okuma alışkanlığını zorlaştırabileceği; konser/sınav sırasında oluşabilecek psikolojik (heyecanlanma, kaygı duyma, vb.) ya da ezber kaynaklı (unutma, hatırlayamama, vb.) aksiliklerin çalgı çalma becerilerinde güvensizlik ve konserlere çıkmaya karşı olumsuz yaklaşım ve korku yaratacağı; etüt/eserin zaman içerisinde özgün notalarından, armonik yapısından ve tartım kalıplarından uzaklaşarak farklı çalınacağı; etüt/eserin doğru çalışıldığından emin olunmaması sonucu yanlış ezberlenebileceği; çalışma aşaması bitmeden ezber aşamasına geçilmesinin deşifreyi olumsuz etkileyebileceği; psikolojik etmenlerden ya da ezberden kaynaklanan unutmaların olabileceği; yanlış çalışmalar sonucu yanlış ezberlemelerin yaşanabileceği; eşlikli eserlerin çalışılmasında gerçekleştirilecek unutma sonucu kalınan yerden tekrar çalınmasının zorlaşabileceği; armonik yapıya ve biçem

özelliklerine dikkat edilmeden ezberlendiğinde parçanın yanlış seslendirilebileceği; tek yönlü ezberleme sonucu parçanın çabuk unutulabileceği; sürekli ezber çalışılmasının nota okuma ve deşifre yetisini geriletebileceği; sistemli ve bilinçli olmayan ezber çalışmaları sonucunda düzeltilmesi zor yanlışların ve çabuk unutmaların gerçekleşebileceği görüşündedir.

Ezber tekniğinin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemlere ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuca göre öğretim elemanları; etüt/eserin dönem özelliklerine, biçim bilgisine ve sahip olduğu armonik yapıya hâkim olunması, CD ve kaset türünde kaydı bulunuyorsa işitsel hafızaya alınması ve yapılabilecek hatalı seslendirmelerden kaçınılması açısından sürekli dinlenmesi gerektiği; ezberleme sırasında birden fazla duyu organının dikkate alınması, etüt/eserin armonik ve biçimsel açıdan çözümlenmesi, uygulanan çalışmaların belirli zaman aralıklarıyla yinelenmesi gerektiği; doğru ve hatasız bir ezberlemenin gerçekleşmesinde etüt/eserin iyi deşifre edilmesi ve bölümler halinde çalışılması, ezberlendikten sonra belirli aralıklarla hem notadan hem de ezberden çalışılması, bunun yanında çalgı/ses hâkimiyetinin en yüksek düzeyde olması gerektiği; etüt/eserin doğru biçimde çalışıldığına ve seslendirildiğine emin olunduktan sonra ezberlenmesi gerektiği; etüt/eserin sahip olduğu armonik, biçimsel ve ezgisel yapının, hissettirdiği duygu ve içerdiği anlatımla bir bütün halinde algılanarak ezberlenmesi gerektiği; etüt/eserin teknik ve müzikal açıdan tam anlamıyla öğrenildikten sonra motif, cümle ve dönemleri dikkate alınarak çözümlenmesi, parçadan bütüne gidilerek ezberlenmesi, tek yönlü ezberden sakınılması, belirli aralıklarla notadan çalmaya devam edilmesi ve farklı bölümlerden başlanarak çalınması gerektiği; öğrencilerin bilinçli ve etkili ezberleme alışkanlığı edinmelerinin sağlanması, solfej okuma, bona okuma ve deşifre yapma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamaya dayalı çalışmaların oluşturulması gerektiği; ezberleme yöntemlerinin öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre kullanılması ve sürekli olarak kontrol altında tutulması gerektiği görüşündedir.

Çizelge 2.1.2.22.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %33'ü ezber kullanan kişiyi bağımsız", %17,6'sı "hepsi", %14,3'ü "geniş bir repertuarı olan", %14,3'ü "özgün" ve %3,3'ü "belleğini iyi kullanabilen" olarak tanımlamıştır.

Çizelge 2.1.2.23.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.24.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.25. a) ve b)'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.26.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması” değişkeni, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekler”, “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”,

“Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.27. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.28. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.29. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”, “Ezberletme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Öğrencilerin Konser/Resitallerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Öğrencilerin Ezber Çalma/Söyleme Becerilerini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.2.30.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Öğretme Aşamasında Ezber Tekniğinin Kullanılması”, “Öğrencilerin Konser/Resitalerde Ezber Çalmalarının/Söylemelerinin Desteklenmesi”, “Ezber Tekniğinin Sistemik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

3.1.3. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.1.3.1.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %50,5'i ezber çalmanın/söylemenin konser/komiyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %24,2'si “tamamen”, %19,8'i “kısmen”, %1,1'i “çok az” katılmakta ve %1,1'i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.2.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde” katıldığını belirten öğretim elemanlarının %34,8'i piyano, %28,3'ü keman, %13'ü viyola, %8,7'si şan, %6,5'i gitar, %4,3'ü bağlama, %2,2'si akordeon ve %2,2'si diğer şikkını işaretleyen öğretim elemanları;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne “tamamen” katıldığını belirten öğretim elemanlarının %50'si piyano, %13,6'sı viyolonsel, %9,1'i şan, %9,1'i bağlama, %4,5'i keman, %4,5'i yan flüt, %4,5'i klarnet ve %4,5'i gitar öğretim elemanları;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne “çok az” katıldığını belirten öğretim elemanının öğretim verdiği bireysel çalgı keman, “hiç” katılmadığını belirten öğretim elemanının öğretim verdiği bireysel çalgı ise yan flüttür.

Çizelge 2.1.3.3.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %20,9'u konser başarısının “eserlerin iyi çalışılmasıyla” ilişkili olduğu, %15,4'ü konser

sirasında “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” ilişkili olduğu, %7,7’si bu başarının “düzenli olarak konserlere katılmakla” ilişkili olduğu ve %5,5’i de “eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle” ilişkili olduğu görüşündedir. Öğretim elemanlarının %40,7’si ise bu konuda olumlu ya da olumsuz herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Çizelge 2.1.3.4.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; konser/resital başarısının “eserlerin iyi çalışılmasıyla” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %31,6’sı keman, %26,3’ü piyano, %15,8’i viyola, %10,5’i viyolonsel, %5,3’ü gitar, %5,3’ü şan ve %5,3’ü bağlama öğretim elemanları;

Konser/resital başarısının konser/resital sırasında “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %42,9’u piyano, %21,4’ü keman, %21,4’ü şan, %7,1’i viyola ve %7,1’i klarnet öğretim elemanları;

Konser/resital başarısının konser/resital sırasında “düzenli olarak konser/resitallere katılmakla” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %42,9’u piyano, %28,6’sı gitar, %14,3’ü yan flüt ve %14,3’ü şan öğretim elemanları;

Konser/resital başarısının konser/resital sırasında “eserlerin iyi ezberlenmesiyle” ilişkili olduğunu belirten öğretim elemanlarının %40’ı şan, %20’si piyano, %20’si bağlama ve %20’si diğer şikkını işaretleyen öğretim elemanlarıdır.

Çizelge 2.1.3.5.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %34,1’i ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne “kısmen”, %27,5’i “büyük ölçüde”, %15,4’ü “tamamen” ve %14,3’ü “çok az” katılmakta, %2,2’si ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.6.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %34,1’i çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %34,1’i “kısmen”, %16,5’i “tamamen” ve %6,6’sı “çok az” katılmakta, %5,5’i ise bu görüşe “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.7.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %39,6’sı armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %30,8’i “tamamen”, %23,1’i “kısmen” ve %1,1’i “çok az” katılmakta, %1,1’i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %37,4’ü müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”,

%27,5'i "kısmen", %22'si "tamamen" ve %5,5'i "çok az" katılmakta, %3,3'ü ise "hiç" katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.9.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %38,5'i eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne "büyük ölçüde", %28,6'sı "tamamen", %22'si "kısmen" ve %3,3'ü "çok az" katılmakta, %2,2'si ise "hiç" katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.10.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %33'ü ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne "kısmen", %27,5'i "büyük ölçüde", %22'si "tamamen" ve %9,9'u "çok az" katılmakta, %1,1'i ise "hiç" katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.3.11.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; "Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" değişkenine ilişkin görüşler arttıkça "Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu", "Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Eser Çözümlene Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" ve "Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu" değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.12.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; "Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu" değişkenine ilişkin görüşler arttıkça "Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu", "Eser Çözümlene Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu" ve "Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu" değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.13.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.14.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.15.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.16.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.3.17.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

3.1.4. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.1.4.1.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %45,1'i ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %42,9'u “tamamen”, %6,6'sı “kısmen” ve %1,1'i “çok az” katılmakta, %1,1'i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.4.2.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “büyük ölçüde” katıldıklarını belirten öğretim elemanlarının %29,3'ü keman, %26,8'i piyano, %12,2'si viyola, %9,8'i gitar, %7,3'ü

yan flüt, %4,9'u şan, %4,9'u bağlama, %2,4'ü viyolonsel ve %2,4'ü diğer seçeneğini işaretleyen çalgı öğretim elemanları;

Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “tamamen” katıldıklarını belirten öğretim elemanlarının %46,2'si piyano, %15,4'ü şan, %12,8'i keman, %7,7'si viyolonsel, %5,1'i gitar, %5,1'i bağlama, %2,6'sı yan flüt, %2,6'sı klarnet ve %2,6'sı bağlama öğretim elemanları;

Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “kısmen” katıldıklarını belirten öğretim elemanlarının %50'si piyano, %33,3'ü keman ve %16,7'si diğer şikkını işaretleyen öğretim elemanları;

Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “çok az” katıldığını belirten öğretim elemanı yan flüt, “hiç” katılmadığını belirten öğretim elemanı ise keman öğretim elemanıdır.

Çizelge 2.1.4.3.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %42,9'u konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne “tamamen”, %40,7'si “büyük ölçüde”, %9,9'u “kısmen” ve %1,1'i “çok az” katılmakta, %1,1'i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.4.4.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %46,2'si müzikal çalınması/söylenmesi bakımından eserin/etüdünü ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “büyük ölçüde”, %30,8'i “tamamen” ve %15,4'ü “kısmen” katılmakta, %2,2'si ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.4.5.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %49,5'i ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne “tamamen”, %33'ü “büyük ölçüde” ve %13,2'si “kısmen” katılmaktadır.

Çizelge 2.1.4.6.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %45,1'i ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne “tamamen”, %39,6'sı “büyük ölçüde” ve %11'i “kısmen” katılmaktadır.

Çizelge 2.1.4.7.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğretim elemanlarının %30,8'i konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin

ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %29,7’si “kısmen”, %16,5’i “tamamen” ve %8,8’i “çok az” katılmakta, %4,4’ü ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.1.4.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdün Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğini Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.4.9.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.4.10.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”,

“Ezber Tekniği Kullanmanın algı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.4.11.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniği Kullanmanın algı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber almanın/Söylemenin Notadan almaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal alınması/Söylenmesi Bakımından Etüdü/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.4.12.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber almanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber almanın/Söylemenin Notadan almaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal alınması/Söylenmesi Bakımından Eserin/Etüdü Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın algı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.1.4.13.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

3.1.5. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri”ne yönelik sonuçlar

Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğini olumlu etkilediği görüşündedir.

3.2.1. Araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.1.1.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin %57,2'si kız, %42,8'i erkektir.

Çizelge 2.2.1.2.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin %47,2'si 2003 yılı girişli, %52,4'ü 2002 yılı ve öncesi girişlidir.

Çizelge 2.2.1.3.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin %32,8'i keman, %16'sı ses (şan), %11,2'si viyola, %11,2'si viyolonsel, %10'u yan flüt, %10'u gitar, %2,4'ü piyano, %2,4'ü bağlama, %1,6'sı

klarnet, %0,8'i kontrbas, 0,8'i diğer (ud) eğitimi, %0,4'ü obua ve %0,4'ü de akordeon eğitimi almaktadır.

Çizelge 2.2.1.4.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin %30'unun bireysel çalgı dersi başarı notu AA, %22'sinin BA, %15,6'sının BB, %12,8'inin CC, %8,8'inin CB, %5,6'sının DC, %2 'sinin DD, %1,2'sinin FF ve %0,4'ünün FD'dir.

Çizelge 2.2.1.5.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %34,7'si keman, %18,7'si şan, %12'si viyola, %12'si yan flüt, %6,7'si viyolonsel, %5,3'ü klarnet, %5,3'ü piyano, %2,7'si gitar ve %2,7'si bağlama eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %30,9'u keman, %14,5'i şan, %12,7'si viyolonsel, %12, 7'si gitar, %10,9'u yan flüt, %7,3'ü viyola, %3,6'sı bağlama ve %1,8'i kontrbas eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BB olan 39 öğrencinin %35,9'u keman, %20,5'i şan, %10,3'ü viyola, %10,3'ü viyolonsel, %10,3'ü yan flüt, %10,3'ü gitar ve %2,6'sı obua eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CB olan 22 öğrencinin %18,2'si keman, %18,2'si gitar, %18,2'si şan, %13,6'sı viyolonsel, %9,1'i viyola, %9,1'i yan flüt, %4,5'i piyano, %4,5'i bağlama ve %4,5'i akordeon eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC olan 32 öğrencinin %31,3'ü keman, %25'i viyolonsel, %15,6'sı gitar, %12,5'i şan, %6,3'ü viyola, %6,3'ü yan flüt ve %3,1'i bağlama eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DC olan 14 öğrencinin %35,7'si viyola, %28,6'sı keman, %14,3'ü gitar, %14,3'ü şan ve %7,1'i yan flüt eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DD olan 5 öğrencinin %80'i keman ve %20'si viyolonsel eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu FD olan 1 öğrenci keman eğitimi;

Bireysel çalgı dersi başarı notu FF olan 3 öğrencinin %33,3'ü keman, %33,3'ü viyola ve %33,3'ü yan flüt eğitimi almaktadır.

Çizelge 2.2.1.6.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %31,2'si "sınıf konserleri"nde, %27,6'sı "yarıyıl (bölüm) konserleri"nde, %18,4'ü

“resital”lerde, %7,6’sı “okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de ve %1,2’si ise “diğer”¹⁰⁶ adı altında sınıflandırılan konserlerde çaldıklarını belirtmişlerdir.

Çizelge 2.2.1.7.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “sınıf konserleri”nde çalan 78 öğrencinin %25,6’sı AA, %20,5’i BB, %15,4’ü BA, %11,5’i CB, %11,5’i CC, %11,5’i DC ve %3,8’i FF başarı notuna;

“Yarıyıl (bölüm) konserleri”nde çalan 69 öğrencinin %29’u AA, %23,2’si BA, %18,8’i CC, %11,6’sı BB, %8,7’si CB, %2,9’u DC ve %1,4’ü DD başarı notuna;

“Resital” veren 46 öğrencinin %41,3’ü AA, %32,6’sı BA, %10,9’u BB, %6,5’i CB, %4,3’ü CC ve %2,2’si DD başarı notuna;

“Okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler”de çalan 19 öğrencinin %63,2’si AA, %21,1’i BA, %10,5’i CC ve %5,3’ü BB başarı notuna sahiptir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %26,7’si “sınıf konserleri”nde, %26,7’si “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %25,3’ü “resital”lerde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %29,1’i “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %27,3’ü “resital”lerde ve %21,8’i “sınıf konserleri”nde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BB olan 39 öğrencinin %41’i “sınıf konserleri”nde, %20,5’i “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %12,8’i “resital”lerde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CB olan 22 öğrencinin %40,9’u “sınıf konserleri”nde, %27,3’ü “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %13,6’sı “resital”lerde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC olan 32 öğrencinin %40,6’sı “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde, %28,1’i “sınıf konserleri”nde ve %6,3’ünün “resital”lerde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DC olan 14 öğrencinin %64,3’ünün “sınıf konserleri”nde ve %14,3’ünün “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde;

Bireysel çalgı dersi başarı notu DD olan 5 öğrencinin %20’si “yarıyıl (bölüm) konserleri”nde ve %20’si “resital”lerde çaldıklarını belirtmişlerdir.

Çizelge 2.2.1.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %28’i “öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserte çaldım/söyledim” şikkını, %25,2’si “diğer” şikkını, %16,4’ü “her yıl en az bir konsere katılırım” şikkını, %15,2’si “her

¹⁰⁶ Sempozyum Konserleri, Orkestra/Oda Müziği Konserleri, Koro Konserleri, Festivaller, Viyola Topluluğu Konserleri, A.G.S.L Konserleri, Akademik Orkestra Konserleri, Diğer Üniversitelerle Düzenlenen Ortak Konserler, T.H.M. Konserleri, Bando Konserleri, Big Band Konserleri, Gitar Orkestrası Konserleri.

dönem en az bir konsere katılım (sınıf ve yarıyıl)” şikkını ve %2’si “düzenlenen her konsere katılım” şikkını işaretlemişlerdir.

Çizelge 2.2.1.9.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Düzenlenen her konsere katılım (resital, sınıf ve yarıyıl)” şikkını işaretleyen öğrencilerin %40’ı BB, %40’ı CB ve %20’si BA başarı notuna;

“Her dönem en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” şikkını işaretleyen öğrencilerin %21,1’i AA, %21,1’i CC, %18,4’ü BA, %10,5’i BB, %10,5’i CB ve %10,5’i DC başarı notuna;

“Her yıl en az bir konsere katılım (sınıf ya da yarıyıl)” şikkını işaretleyen öğrencilerin %29,3’ü AA, %19,5’i BA, %19,5’i BB, %12,2’si CB, %9,8’i CC ve %4,9’u DC başarı notuna;

“Öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım/söyledim” şikkını işaretleyen 70 öğrencinin %35,7’si AA, %18,6’sı BA, %12,9’u BB, %12,9’u CC, %7,1’i CB, %7,1’i DC ve %2,9’u DD başarı notuna;

“Diğer” adı altında sınıflandırılan konserlerde çaldıklarını belirten öğrencilerin %46’sı AA, %25,4’ü BA ve %14,3’ü BB başarı notuna sahiptir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %38,7’si “diğer” adı altında sınıflandırılan konserlere ve okul dışında düzenlenen konserlere katıldıklarını, %33,3’ü “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e katıldıklarını, %16’sı “her yıl en az bir konser”e katıldıklarını, %10,7’si “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %29,1’i “diğer” adı altında sınıflandırılan konserlere ve okul dışında düzenlenen konserlere katıldıklarını, %23,6’sı “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e katıldıklarını, %14,5’i “her yıl en az bir konser”e katıldıklarını, %12,7’si “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını ve %1,8’i “düzenlenen her konser”e katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu BB olan 39 öğrencinin %23,1’i “diğer” adı altında sınıflandırılan konserlere ve okul dışında düzenlenen konserlere katıldıklarını, %23,1’i “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e katıldıklarını, %20,5’i “her yıl en az bir konser”e katıldıklarını, %10,3’ü “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını ve %5,1’i “düzenlenen her konser”e katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CB olan 22 öğrencinin %22,7'si “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e katıldıklarını, %22,7'si “her yıl en az bir konser”e katıldıklarını, %18,2'si “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını, %9,1'i “düzenlenen her konser”e katıldıklarını ve %9,1'i “diğer” adı altında sınıflandırılan konserlere ve okul dışında düzenlenen konserlere katıldıklarını;

Bireysel çalgı dersi başarı notu CC olan 32 öğrencinin %28,1'i “öğrenim hayatları boyunca sadece bir konser”e katıldıklarını, %25'i “her dönem en az bir konser”e katıldıklarını, %18,8'i “diğer” adı altında sınıflandırılan konserlere ve okul dışında düzenlenen konserlere katıldıklarını ve %12,5'i “her yıl en az bir konser”e katıldıklarını belirtmişlerdir.

Çizelge 2.2.1.10.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %58,8'i “her fırsatta”, %14,8'i “her dönem”, %8'i “her yıl en az bir kez” ve %3,2'si “öğrenim hayatları boyunca bir kez” resital vermektedir.

Çizelge 2.2.1.11.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “her fırsatta” resital verdiğini belirten öğrencilerin %25,2'si AA, %21,1'i BA, %15,6'sı CC, %14,3'ü BB, %11,6'sı CB, %6,1'i DC, %2'si DD, %2'si FF ve %0,7'si FD başarı notuna;

“Her dönem” resital verdiğini belirten öğrencilerin %45,9'u AA, %21,6'sı BB, %18,9'u BA, %8,1'i CC, %2,7'si CB ve %2,7'si DC başarı notuna;

“Her yıl en az bir kez” resital verdiğini belirten öğrencilerin %65'i AA, %20'si BA, %10'u BB ve %5'i DC başarı notuna;

“Öğrenim hayatları boyunca bir kez” resital verdiklerini belirten öğrencilerin %37,5'i AA, %25'i BA, %25'i BB ve %12,5'i CB başarı notuna sahiptir.

Başarı notu AA olan 75 öğrencinin %49,3'ü “her fırsatta”, %22,7'si “her dönem”, %17,3'ü “her yıl en az bir kez”, %4'ü “öğrenim hayatları boyunca bir kez” ve %4'ü diğer seçeneğini;

Başarı notu BA olan 55 öğrencinin %56,4'ü “her fırsatta”, %12,7'si “her dönem”, %7,3'ü “her yıl en az bir kez”, %3,6'sı “öğrenim hayatları boyunca bir kez” ve %3,6'sı diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Çizelge 2.2.1.12.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %26,4'ü “6-10” sanat etkinliğinde, %23,6'sı diğer şıkkı adı altında okul dışındaki sosyal-kültürel etkinliklerde, %17,2'si “11-15” sanat etkinliğinde, %13,2'si “16-20”

sanat etkinliğinde ve %4'ü "21 ve daha çok" sanat etkinliğinde görev aldıklarını belirtmişlerdir.

Çizelge 2.2.1.13.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; "6-10" sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %27,3'ü AA, %21,2'si BB, %16,7'si BA, %16,7'si CB, %9,1'i DC, %7,6'sı CC ve %1,5'i FF başarı notuna;

Çizelgede belirtilen sayıların dışındaki bir sayıda sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %57,6'sı AA, %22'si BA, %8,5'i BB, %8,5'i CC, %1,7'si DC ve %1,7'si DD başarı notuna;

"11-15" sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %27,9'u AA, %23,3'ü BA, %16,3'ü BB, %14'ü CB, %11,6'sı CC, %2,3'ü DC ve %2,3'ü DD başarı notuna;

"16-20" sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %24,2'si BA, %24,2'si CC, %18,2'si AA, %9,1'i DC, %6,1'i BB, %3'ü CB, %3'ü DD ve %3'ü FF başarı notuna;

"21 ve daha çok" sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %30'u AA, %30'u BA, %20'si BB ve %20'si CC başarı notuna;

"1-5" sanat etkinliğine katıldıklarını belirten öğrencilerin %30'u BB, %20'si BA, %10'u CB, %10'u CC, %10'u DD, %10'u FD ve %10'u DD başarı notuna sahiptir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu AA olan 75 öğrencinin %45,3'ü çizelgede belirtilen sayıların dışındaki bir sayıda sanat etkinliğine katıldıklarını, %24'ü "6-10", %16'sı "11-15", %8'i "16-20" ve %4'ü "21 ve daha çok" sanat etkinliğine katıldıklarını belirtmişlerdir.

Bireysel çalgı dersi başarı notu BA olan 55 öğrencinin %23,6'sı çizelgede belirtilen sayıların dışındaki bir sayıda sanat etkinliğine katıldıklarını, %20'si "6-10", %18,2'si "11-15", %14,5'i "16-20" ve %5,5'i "21 ve daha çok" sanat etkinliğine katıldıklarını belirtmişlerdir.

3.2.2. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin ezber çalmaya/söylemeye ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.2.1.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %69,2’si çalıştıkları etüt ya da eseri öğrenme durumunda ezber tekniğini kullanmakta, %30,8’i ise kullanmamaktadır.

Çizelge 2.2.2.2.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniği kullandıklarını belirten 173 öğrencinin %30,1’i keman, %14,5’i şan, %12,7’si yan flüt, %12,1’i viyola, %11,6’sı viyolonsel, %10,4’ü gitar, %2,9’u piyano, %2,9’u bağlama, %1,2’si klarnet, %0,6’sı kontrbas, %0,6’sı obua ve %0,6’sı akordeon öğrencileri;

Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniği kullanmadıklarını belirten 77 öğrencinin %39’u keman, %19,5’i şan, %10,4’ü viyolonsel, %9,1’i viyola, %9,1’i gitar, %3,9’u yan flüt, %2,6’sı klarnet, %1,3’ü kontrbas, %1,3’ü piyano ve %1,3’ü bağlama öğrencileridir.

Çizelge 2.2.2.3.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniği kullandıklarını belirten 173 öğrencinin %29,5’i AA, %22,5’i BA, %15’i BB, %12,7’si CC, %11’i CB, %4’ü DC, %1,7’si DD ve %1,7’si FF başarı notuna;

Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniği kullanmadıklarını belirten 77 öğrencinin %31,2’si AA, %20,8’i BA, %16,9’u BB, %13’ü CC, %9,1’i DC, %3,9’u CB, %2,6’sı DD ve %1,3’ü FD başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.4.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %43,2’si etüt/eseri ezberleme konusunda “kısmen”, %22,8’i “çok az”, 18,4’ü “büyük ölçüde” ve %4,4’ü “tamamen” zorlanmakta, %10,8’i ise “hiç” zorlanmamaktadır.

Çizelge 2.2.2.5.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; etüt/eseri ezberleme konusunda “kısmen” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %25,9’u keman, %18,5’i şan, %13,9’u viyolonsel, %11,1’i yan flüt, %11,1’i gitar, %9,3’ü viyola, %2,8’i bağlama, %1,9’u kontrbas, %1,9’u klarnet, %1,9’u piyano, %0,9’u obua ve %0,9’u akordeon öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “çok az” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %42,1’i keman, %14’ü viyola, %14’ü yan flüt, %12,3’ü şan, %7’si viyolonsel, %3,5’i gitar, %3,5’i piyano ve %3,5’i bağlama öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “büyük ölçüde” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %39,1’i keman, %19,6’sı viyola, %13’ü şan, %8,7’si gitar, %6,5’i viyolonsel, %4,3’ü klarnet, %4,3’ü piyano ve %2,2’si yan flüt öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “hiç” zorlanmadıklarını belirten öğrencilerin %33,3’ü keman, %22,2’si gitar, %22,2’si şan, %7,4’ü viyolonsel, %3,7’si viyola, %3,7’si yan flüt ve %3,7’si bağlama öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “tamamen” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %36,4’ü viyolonsel, %27,3’ü keman, %18,2’si yan flüt, %9,1’i gitar ve %9,1’i şan öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.6.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; etüt/eseri ezberleme konusunda “kısmen” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %27,8’i AA, %20,4’ü BA, %16,7’si CC, %14,8’i BB, %8,3’ü CB, %6,5’i DC, geri kalan %2,7’si ise DD, FD ve FF başarı notuna;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “çok az” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %40,4’ü AA, %21,1’i BA, %12,3’ü BB, %8,8’i CB, %5,3’ü CC, %5,3’ü DC, geri kalan %7’si ise DD ve FF başarı notuna;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “büyük ölçüde” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %23,9’u BA, %21,7’si AA, %19,6’sı BB, %15,2’si CC, %13’ü CB geri kalan %6,5’i ise DC başarı notuna;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “hiç” zorlanmadıklarını belirten öğrencilerin %37’si AA, %25,9’u BA, %14,8’i BB, %11,1’i CC, %3,7’si CB ve %3,7’si DC başarı notuna;

Etüt/eseri ezberleme konusunda “tamamen” zorlandıklarını belirten öğrencilerin %27,3’ü BA, %18,2’si AA, %18,2’si BB, %18,2’si DD, %9,1’i CB ve %9,1’i CC başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.7.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %45,2’si etüt/eseri ezberleme aşamasında “kulakla ezberleme” seçeneğini, %31,6’sı “gözle ezberleme” seçeneğini, %12,8’i “el-kol hareketlerini (parmak numaralarını)

ezberleme” seçeneğini ve %8,8’i “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini kullanmaktadır.

Çizelge 2.2.2.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; etüt/eseri ezberleme aşamasında “kulakla ezberleme” seçeneğini kullandıklarını belirten öğrencilerin %38,1’i keman, %16,8’i şan, %11,5’i viyola, %10,6’sı yan flüt, %9,7’si gitar, %8,8’i viyolonsel, %0,9’u obua, %0,9’u klarnet, %0,9’u piyano, %0,9’u bağlama ve %0,9’u akordeon öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme aşamasında “gözle ezberleme” seçeneğini kullandıklarını belirten öğrencilerin %27,8’i keman, %16,5’i şan, %12,7’si viyolonsel, %11,4’ü viyola, %8,9’u gitar, %7,6’sı yan flüt, %5,1’i piyano, %5,1’i bağlama, %3,8’i klarnet ve %1,3’ü kontrbas öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme aşamasında “el-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme” seçeneğini kullandıklarını belirten öğrencilerin %28,1’i keman, %18,8’i viyolonsel, %15,6’sı viyola, %12,5’i yan flüt, %9,4’ü şan, %6,3’ü gitar ve %3,1’i bağlama öğrencisi;

Etüt/eseri ezberleme aşamasında “parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme” seçeneğini kullandıklarını belirten öğrencilerin %31,8’i keman, %22,7’si şan, %18,2’si gitar, %9,1’i viyolonsel, %9,1’i yan flüt, %4,5’i kontrbas ve %4,5’i piyano öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.9.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber çalma/söyleme becerisini geliştirme yönünde öğrencilerin %54’ü “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme” çalışmasını, %34’ü “etüt/eseri armonik ve biçimsel yönden çözümleme” çalışmasını, %7,2’si “etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme” çalışmasını ve %1,6’sı ise “görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma” çalışmasını uygulamaktadır.

Çizelge 2.2.2.10.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; “etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma/söyleme” çalışması yaptıklarını belirten öğrencilerin %37,8’i keman, %17’si şan, %11,9’u gitar, %10,4’ü viyola, %8,1’i yan flüt, %5,2’si viyolonsel, %2,2’si klarnet, %2,2’si piyano, %2,2’si bağlama, %0,7’si obua ve %0,7’si akordeon öğrencisi;

“Etüt/eseri armonik ve biçimsel yönden çözümlene” çalışması yaptıklarını belirten öğrencilerin %25,9’u keman, %21,2’si viyolonsel, %12,9’u viyola, %11,8’i yan flüt, %10,6’sı gitar, %9,4’ü şan, %3,5’i bağlama, %2,4’ü kontrbas, %1,2’si klarnet ve %1,2’si piyano öğrencisi;

“Etüt/eseri konser/sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme” çalışması yaptıklarını belirten öğrencilerin %38,9’u şan, %33,3’ü keman, %11,1’i viyolonsel, %5,6’sı viyola, %5,6’sı yan flüt ve %5,6’sı piyano öğrencisi;

“Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme” çalışması yaptıklarını belirten öğrencilerin %50’si keman, %25’i piyano ve %25’i şan öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.11.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %37,6’sı şarkı formulu eserleri ezberlemek için üç ve daha çok haftalık bir sürece, %21,2’si iki haftalık bir sürece, %12,8’i bir haftalık sürece ihtiyaç duymakta ve %3,6’sı ilk çalışmada birkaç tekrar ile bunu başarmaktadır. Öğrencilerin %22,8’i ise şarkı formulu eserleri ezberleyememektedir.

Çizelge 2.2.2.12.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %41,6’sı büyük formulu eserleri ezberlemek için bir haftalık sürece, %24,4’ü iki haftalık sürece, %18,4’ü üç ve daha çok haftalık sürece ihtiyaç duymakta ve %7,2’si ilk çalışmada birkaç tekrar ile bunu başarmaktadır. Öğrencilerin %6’sı ise büyük formulu eserleri ezberleyememektedir.

Çizelge 2.2.2.13.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin ezber çalma/söyleme tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne %35,6’sı “kısmen”, %30’u “büyük ölçüde”, %18,4’ü “tamamen” ve %8,4’ü “çok az” katılmakta, %6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.2.14.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “kısmen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %29,2’si keman, %18’i şan, %13,5’i viyolonsel, %12,4’ü gitar, %11,2’si yan flüt, %7,9’u viyola, %3,4’ü klarnet, %2,2’si bağlama, %1,1’i kontrbas ve %1,1’i piyano öğrencisi;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “büyük ölçüde” katıldıklarını belirten öğrencilerin %40’ı keman, %14,7’si

viyola, %12'si viyolonsel, %12'si şan, %10,7'si gitar, %6,7'si yan flüt, %1,3'ü klarnet, %1,3'ü piyano ve %1,3'ü bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “tamamen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %28,3'ü keman, %17,4'ü şan, %13'ü viyola, %13'ü yan flüt, %8,7'si viyolonsel, %6,5'i gitar, %6,5'i piyano, %2,2'si bağlama ve %2,2'si akordeon öğrencisi;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “çok az” katıldıklarını belirten öğrencilerin %19'u keman, %14,3'ü viyola, %14,3'ü viyolonsel, %9,5'i yan flüt, %9,5'i gitar, %9,5'i şan, %9,5'i bağlama, %4,8'i kontrbas, %4,8'i obua ve %4,8'i piyano öğrencisi;

Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması görüşüne “hiç” katılmadıklarını belirten öğrencilerin %46,7'si keman, %33,3'ü şan, %6,7'si viyola ve %6,7'si yan flüt öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.15.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne “kısmen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %23,6'sı AA, %22,5'i BA, %16,9'u CC, %15,7'si BB, %9'u CB, %7,9'u DC, %1,1'i DD ve %1,1'i FF başarı notuna;

Ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne “büyük ölçüde” katıldıklarını belirten öğrencilerin %29,3'ü AA, %26,7'i BA, %14,7'si BB, %12'si CB, %10,7'si CC, %4'ü DC ve %1,3'ü DD başarı notuna;

Ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne “tamamen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %45,7'si AA, %19,6'sı BB, %15,2'si BA, %6,5'i CC, %6,5'i DC, %4,3'ü CB ve %2,2'si DD başarı notuna;

Ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne “çok az” katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,3'ü keman, %19'u BA, %14,3'ü BB, %9,5'i CB, %9,5'i CC, %4,8'i DD ve %4,8'i FF başarı notuna;

Ezber tekniğinin sistemli biçimde öğretim programlarında yer alması gerektiği görüşüne “hiç” katılmadıklarını belirten öğrencilerin %20'si AA, %20'si BA, %20'si CC, %6,7'si BB, %6,7'si CB, %6,7'si DC, %6,7'si DD, %6,7'si FD ve %6,7'si FF başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.16.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine öğrencilerin %36,8'i "büyük ölçüde", %27,2'si "kısmen", %21,6'sı "tamamen" ve %10'u "çok az" katılmakta, %4'ü ise "hiç" katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.2.17.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "büyük ölçüde" katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,7'si keman, %17,4'ü şan, %10,9'u viyola, %10,9'u yan flüt, %10,9'u gitar, %7,6'sı viyolonsel, %3,3'ü klarnet, %3,3'ü bağlama, %1,1'i kontrbas ve %1,1'i piyano öğrencisi;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "kısmen" katıldıklarını belirten öğrencilerin %29,4'ü keman, %17,6'sı viyolonsel, %17,6'sı şan, %11,8'i gitar, %8,8'i viyola, %8,8'i yan flüt, %1,5'i kontrbas, %1,5'i klarnet, %1,5'i piyano ve %1,5'i bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "tamamen" katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,3'ü keman, %14,8'i viyola, %11,1'i viyolonsel, %11,1'i gitar, %9,3'ü şan, %7,4'ü yan flüt, %5,6'sı piyano, %3,7'si bağlama ve %1,9'u akordeon öğrencisi;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "çok az" katıldıklarını belirten öğrencilerin %36'sı keman, %16'sı viyola, %12'si viyolonsel, %12'si yan flüt, %12'si şan, %4'ü obua, %4'ü gitar ve %4'ü piyano öğrencisi;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine "hiç" katılmadıklarını belirten öğrencilerin %40'ı keman, %40'ı şan ve %10'u yan flüt öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.18.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine "büyük ölçüde" katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,7'si AA, %23,9'u BA, %14,1'i CB, %12'si BB, %10,9'u CC ve %4,3'ü DC başarı notuna;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine "kısmen" katıldıklarını belirten öğrencilerin %25'i AA, %25'i BA, %19,1'i CC, %13,2'si BB, %7,4'ü CB, %4,4'ü DC, %1,5'i DD ve %1,5'i FF başarı notuna;

Ezberin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine “tamamen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,3’ü AA, %24,1’i BB, %18,5’i BA, %7,4’ü CC, %7,4’ü DC, %3,7’si CB ve %3,7’si DD başarı notuna;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine “çok az” katıldıklarını belirten öğrencilerin %24’ü AA, %20’si BB, %16’sı CC, %12’si BA, %8’si CB, %8’i DC ve %8’i FF başarı notuna;

Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliğine “hiç” katılmadıklarını belirten öğrencilerin %30’u AA, %30’u BA, %10’u CC, %10’u DC, %10’u DD ve %10’u FD başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.19.’un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %32’si bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde”, %26,4’ü “kısmen”, %14,8’i “tamamen” ve %18’i “çok az” yararlanmakta, %8,4’ü ise “hiç” yararlanmamaktadır.

Çizelge 2.2.2.20.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %28,8’i keman, %20’si şan, %13,8’i viyolonsel, %10’u viyola, %10’u yan flüt, %8,8’i gitar, %2,5’i kontrbas, %2,5’i piyano, %2,5’i bağlama ve %1,3’ü klarnet öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “kısmen” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %33,3’ü keman, %16,7’si şan, %13,6’sı gitar, %10,6’sı viyolonsel, %10,6’sı yan flüt, %6,1’i viyola, %3’ü klarnet, %3’ü bağlama ve %1,5’i piyano öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “çok az” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %42,2’si keman, %17,8’i viyola, %13,3’ü viyolonsel, %11,1’i şan, %6,7’si yan flüt, %4,4’ü gitar, %2,2’si obua ve %2,2’si akordeon öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %24,3’ü keman, %18,9’u gitar, %16,2’si viyola, %10,8’i viyolonsel, %10,8’i yan flüt, %10,8’i şan, %5,4’ü bağlama ve %2,7’si piyano öğrencisi;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadıklarını belirten öğrencilerin %42,9’u keman, %19’u şan, %9,5’i viyola, %9,5’i piyano, %9,5’i yan flüt ve %4,8’i klarnet öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.21.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “büyük ölçüde” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %30'u AA, %23,8'i BA, %17,5'i BB, %11,3'ü CC, %10'u CB, %2,5'i DC, %1,3'ü DD ve %1,3'ü FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “kısmen” yararlandığını yararlandıklarını belirten öğrencilerin %34,8'i AA, %25,8'i BA, %10,6'sı BB, %10,6'sı CC, %9,1'i CB, %4,5'i DC, %3'ü DD ve %1,5'i FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “çok az” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %24,4'ü AA, %17,8'i BA, %17,8'i BB, %11,1'i CC, %11,1'i CB, %8,9'u DC, %2,2'si DD, %2,2'si FD ve %2,2'si FF başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “tamamen” yararlandıklarını belirten öğrencilerin %29,7'si AA, %24,3'ü CC, %18,9'u BB, %10,8'i BA, %8,1'i CB ve %5,4'ü DC başarı notuna;

Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber tekniğinden “hiç” yararlanmadıklarını belirten öğrencilerin %33,3'ü BA, %28,6'sı AA, %14,3'ü DC, %9,5'i BB, %9,5'i CC ve %4,8'i DD başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.22.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %27,2'si bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere “büyük ölçüde”, %25,6'sı “kısmen”, %16,8'i “çok az” ve %9,2'si “tamamen” yönlendirilmekte, %20,8'i ise “hiç” yönlendirilmemektedir.

Çizelge 2.2.2.23.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere “büyük ölçüde” yönlendirildiklerini belirten öğrencilerin %35,3'ü keman, %17,6'sı şan, %11,8'i viyola, %11,8'i viyolonsel, %10,3'ü yan flüt, %8,8'i gitar, %2,9'u piyano ve %1,5'i bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “kısmen” yönlendirildiklerini belirten öğrencilerin %31,3'ü keman, %15,6'sı gitar, %10,9'u viyola, %10,9'u viyolonsel, %10,9'u şan, %9,4'ü yan flüt, %4,7'si bağlama, %1,6'sı kontrbas, %1,6'sı klarnet ve %1,6'sı akordeon öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “çok az” yönlendirildiklerini belirten öğrencilerin %23,8'i keman, %23,8'i şan, %11,9'u viyola, %9,5'i viyolonsel, %9,5'i

gitar, %7,1'i yan flüt, %4,8'i klarnet, %4,8'i piyano, %2,4'ü obua ve %2,4'ü bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “hiç” yönlendirilmediklerini belirten öğrencilerin %38,5'i keman, %13,5'i yan flüt, %11,5'i viyolonsel, %11,5'i şan, %9,6'sı gitar, %1,9'u kontrbas, %1,9'u piyano ve %1,9'u bağlama öğrencisi;

Ezber tekniğini kullanmak üzere “tamamen” yönlendirildiklerini belirten öğrencilerin %34,8'i keman, %21,7'si şan, %17,4'ü viyola, %13'ü viyolonsel, %4,3'ü yan flüt, %4,3'ü klarnet ve %4,3'ü piyano öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.24.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %30,8'i ezber tekniğinin sakıncaları olduğu, %68'i ise ezber tekniğinin sakıncaları olmadığı görüşündedir.

Çizelge 2.2.2.25.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sakıncaları olmadığını düşündüklerini belirten öğrencilerin %33,5'i keman, %15,9'u şan, %12,9'u viyolonsel, %11,8'i viyola, %9,4'ü yan flüt, %8,2'si gitar, %2,9'u piyano, %2,4'ü bağlama, %1,8'i klarnet ve %0,6'sı akordeon öğrencisi;

Ezber tekniğinin sakıncaları olduğunu düşündüklerini belirten öğrencilerin %32,5'i keman, %15,6'sı şan, %14,3'ü gitar, %10,4'ü viyola, %9,1'i yan flüt, %7,8'i viyolonsel, %2,6'sı kontrbas, %2,6'sı bağlama, %1,3'ü obua, %1,3'ü klarnet ve %1,3'ü piyano öğrencisidir.

Çizelge 2.2.2.26.'nın bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber tekniğinin sakıncaları olmadığını düşündüklerini belirten öğrencilerin %31,8'i AA, %20'si BA, %18,8'i BB, %14,1'i CC, %8,2'si CB, %4,1'i DC, %1,2'si DD ve %0,6'sı FF başarı notuna;

Ezber tekniğinin sakıncaları olduğunu düşündüklerini belirten öğrencilerin %27,3'ü BA, %24,7'si AA, %10,4'ü CB, %10,4'ü CC, %9,1'i DC, %7,8'i BB, %3,9'u DD, %2,6'sı FF ve %1,3'ü FD başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.2.27.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %24,4'ü ezber tekniğinin sakıncalarını belirtmiş, %23,4'ü ise ezber tekniğinin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemleri belirtmiştir.

Ezber tekniğinin sakıncalarına ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuca göre öğrenciler; notaya bakmadan çalınan/söylenen etüt/eserin yanlış

çalınabileceği/söylenebileceği; ezberlenen etüt/eserin çalınmadığı ve tekrarlanmadığı sürece belli zaman sonra unutulabileceği; çok iyi çalışılmış bile olsa konser/sınav sırasında oluşabilecek heyecan, sıkıntı, kaygı, korku gibi duygulara bağlı olarak etüt/eserin unutulabileceği ve yanlış çalınabileceği; ezber kullanımının duyguların ifade edilmesini, kapsamlı düşünmeyi ve gelişimi engelleyebileceği; yanlış ezberlemenin daha zor düzeltilebileceği; yaratıcı düşünme gücünü zayıflatabileceği; deşifre yapma, nota okuma, notadan bakarak çalma/söyleme gibi yetileri olumsuz etkileyebileceği; konser ya da sınav sırasında hissedilebilecek heyecan, korku, kaygı gibi duygularla beraber yaşanabilecek bir anlık dikkat dağılması sonucu unutmanın oluşabileceği, kişinin güven duygusunu olumsuz etkileyebileceği ve kendisini yetersiz hissetmesine neden olabileceği görüşündedirler.

Ezber tekniğinin sakıncalarından korunmak için alınabilecek önlemlere ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuca göre öğrenciler; etüt/eserin hiçbir nota hatası yapılmadan çalınabilecek düzeye geldiğinde notasız çalışılmaya başlanarak ezberden çalmaya hazırlık yapılması, yanlış çalma durumunda nota ile çalışılması gerektiği; iyi ve nitelikli bir ezberlemenin gerçekleşmesi için bireysel çalgı eğitimi derslerinde deşifre ve ezber uygulamalarına daha çok yer verilmesi, ezberlenecek etüt/eserin motif, cümle ve dönem özelliklerine göre çözümlenmesi, etüt/eserin armonik ve ezgisel yapısının dikkate alınarak motif, cümle ve dönem gibi bölümler halinde bilinçli ve dikkatli çalışılması, ezberleme aşamasından önce notaya bakarak ezberleme aşamasında notaya bakmadan çalışılması ve hatasız çalınabilecek düzeye geldikten sonra ezberlemeye yönelik tekrar etme çalışmalarının yapılması gerektiği; ezber çalma/söyleme sırasında oluşabilecek unutma ve hataların önlenmesine yönelik deşifre etme çalışmalarının artırılması, heyecan, korku, endişe, kaygı gibi duyguların olumsuz etkilerine karşın bireysel çalgı/ses hâkimiyetinin üst düzeylere çıkarılması gerektiği; etüt/eserin armonik, biçimsel ve ezgisel yapısı anlaşılmadan ezberleme çabası içine girilmemesi ve parçanın her yönüyle eksiksiz çalınabildiği zaman ezberlenmeye çalışılması gerektiği; çalışılan parçanın motif, cümle ve dönem gibi özelliklerinin çözümlenerek ezberlemeyi kolaylaştırıcı anlamlı bölümler oluşturulması gerektiği; parçanın her çalışma sırasında yeni deşifre ediliyormuş gibi çalışılması gerektiği; göz ezberi, kulak ezberi ve parmak numaralarını ezberleme çalışmalarının yanında etüt/eserin motif, cümle ve dönem

özelliklerini içeren ezgi-armoni, biçim ve biçem ezberinin de kullanılarak müzikalitenin öne çıkarılması gerektiği; etüt/eserin unutulabilecek bölümleri üzerinde daha yoğun çalışılması gerektiği; ezberleme sırasında ve sonrasında oluşabilecek unutma olasılığına karşın düzenli olarak etüt/eser üzerinde solfej ve tartım çalışmaları yapılması, etüt/eser ezberlenmiş olsa da belli aralıklarla görsel hafıza açısından notadan bakarak çalışılması ve tekrar edilmesi gerektiği; konser/sınav sırasında olası unutmaların yaşanmasına karşın parçanın notalarının çalan/söyleyen kişinin yanında bulundurulması gerektiği; her yönüyle parçanın doğru ezberlendiğinden emin olunması ve ezber çalışması sonrasında notadan kontrol edilmesi gerektiği görüşündedirler.

Çizelge 2.2.2.28.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %25,2'si ezber kullanan kişiyi "bağımsız", %17,2'si "özgün", %15,6'sı "geniş bir repertuarı olan", %12,4'ü "her durumda seslendirme için hazır olabilen", %9,6'sı "belleğini iyi kullanabilen" biri olarak, %9,2'si ise ezber kullanan kişiyi yukarıda belirtilen bütün özelliklere sahip biri olarak tanımlamaktadır.

Çizelge 2.2.2.29.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; "Ezberlemede Zorlanma Durumu" değişkenine ilişkin görüşler arttıkça "Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi" ve "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme" değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.2.30.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; "Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri" değişkenine ilişkin görüşler arttıkça "Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar", "Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması" ve "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma" değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.2.31.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; "Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar" değişkenine ilişkin görüşler arttıkça "Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri", "Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması", "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma" ve "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde

Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.2.32.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlemede Zorlanma Durumu” ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ile “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Bireysel çalgı eğitiminde ezber tekniğinden yararlanma durumu ve ezberin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliği arttıkça şarkı formlu eserlerin ezberlenme süreleri azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.33.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlemede Zorlanma Durumu” ile “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.34. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” ve

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.35.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.36. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” görüşüne katıldıklarını belirten öğrenciler “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayılarına sahip olmaktadır ancak “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar” değişkenine ilişkin pozitif görüş ve etkinlik sayısına yeterince sahip değildir.

Çizelge 2.2.2.37. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkeni bağımlı değişken alındığında öğrenciler “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” ve “Ezberlemede Zorlanma Durumu” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayılarına sahip olmaktadır ancak “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Konserde Çalma

Sıklığı” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayılarına yeterince sahip değillerdir.

Çizelge 2.2.2.38. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” bağımlı değişken alındığında öğrenciler “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi”, “Resital Verme Sıklığı”, “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” ve “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayılarına sahip olmaktadır ancak “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin pozitif görüş ve etkinlik sayısına yeterince sahip değillerdir.

Çizelge 2.2.2.39. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberleme Aşamasında Kullanılan Ezber Seçenekleri”, “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” ve “Ezber Kullanan Kişiyi Tanımlama” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Şarkı Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” ve “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.40.’ın bulgularından elde edilen sonuca göre; “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlemede Zorlanma Durumu”, “Ezber Çalma/Söyleme Becerisini Geliştirme Yönünde Yapılan Çalışmalar”, “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Büyük Formlu Eserleri Ezberleme Süresi” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.2.41.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Çalmanın/Söylemenin Sakıncalarına Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Tekniğinin Sistematik Kullanılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması”, “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği”, “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Ezber Tekniğinden Yararlanma” ve “Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Öğretim Elemanı Tarafından Ezber Tekniğini Kullanmak Üzere Yönlendirilme” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

3.2.3. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ezber çalma/söyleme tekniğinin ders ve konser başarısındaki etkilerine ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.3.1.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %40,8’i ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %21,6’sı “tamamen”, %20’si “kısmen” ve %8,4’ü “çok az” katılmakta, %7,6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.2.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “büyük ölçüde” katıldıklarını belirten öğrencilerin %30,4’ü keman, %16,7’si şan, %11,8’i viyola, %11,8’i yan flüt, %10,8’i viyolonsel, %10,8’i gitar, %2,9’u klarnet, %2’si piyano, %1’i kontrbas, %1’i obua ve %1’i bağlama öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “tamamen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %38,9’u keman, %14,8’i şan, %11,1’i viyolonsel, %11,1’i yan flüt, %9,3’ü viyola, %5,6’sı gitar, %1,9’u piyano, %1,9’u bağlama ve %1,9’u akordeon öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komisyon başarısını etkilediği görüşüne “kısmen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %32’si keman, %14’ü viyola, %14’ü şan, %12’si gitar, %10’u viyolonsel, %10’u yan flüt ve %8’i bağlama öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüŖüne “çok az” katıldıklarını belirten öğrencilerin %33,3’ü Ŗan, %19’u keman, %14,3’ü viyolonsel, %9,5’i yan flüt, %9,5’i gitar, %9,5’i piyano ve %4,8’i viyola öğrencisi;

Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüŖüne “hiç” katılmadıklarını belirten öğrencilerin %52,6’sı keman, %15,8’i viyola, %10,5’i viyolonsel, %10,5’i gitar, %5,3’ü klarnet ve %5,3’ü piyano öğrencisidir.

Çizelge 2.2.3.3.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %30,4’ü konser/resital başarısının “eserlere iyi biçimde odaklanmakla” iliŖkili olduğu, %24’ü “eserlerin iyi çalıŖılmasıyla” iliŖkili olduğu, %12,8’i “eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle” iliŖkili olduğu ve %6,4’ü ise bu başarının “düzenli olarak konser ve resitallere katılmakla” iliŖkili olduğu görüŖündedir.

Çizelge 2.2.3.4.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %37,2’si ezber tekniğinin alan derslerinde kullanılmakta olduğuna görüŖüne “büyük ölçüde”, %34,4’ü “kısmen”, %11,6’sı “tamamen” ve %9,6’sı “çok az” katılmakta, %6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.5.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %36,4’ü çalgı derslerinde ezber tekniğinden yararlanmanın alan derslerini etkilediği görüŖüne “büyük ölçüde”, %31,6’sı “kısmen”, %12,8’i “çok az” ve %7,6’sı “tamamen” katılmakta, %10,8’i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.6.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %31,6’sı armoni dersinin ezber tekniğini etkilediği görüŖüne “büyük ölçüde”, %30,8’i “kısmen”, %21,2’si “tamamen” ve %9,2’si “çok az” katılmakta, %6,4’ü ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.7.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %37,6’sı müziksel iŖitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüŖüne “büyük ölçüde”, %28’i “kısmen”, %12’si “tamamen” ve %12,4’ü “çok az” katılmakta, %9,6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %30’u eser çözümlleme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüŖüne “kısmen”, %29,2’si “büyük ölçüde”, %14,8’i “tamamen” ve %11,6’sı “çok az” katılmakta, %12’si ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.9.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %30,8'i ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne “kısmen”, %28'i “büyük ölçüde”, %17,2'si “tamamen” ve %12,4'ü “çok az” katılmakta, %10,4'ü ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.3.10.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümlene Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.3.11.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.3.12.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser-Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümlene Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümlene ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.3.13. a) ve b)'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.3.14.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.3.15.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme,

Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.3.16.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

Çizelge 2.2.3.17.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezber Çalmanın/Söylemenin Konser/Komisyon Başarısını Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniğinin Alan Derslerinde Kullanılmakta Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Çalgı Derslerinde Ezber Tekniği Kullanmanın Alan Derslerini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Armoni Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Müziksel İşitme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Eser Çözümleme Dersinin Ezber Tekniğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Ezber Tekniğinin Armoni, İşitme, Eser Çözümleme ve Diğer Alan Derslerine Katkı Sağladığı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

3.2.4. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin yorum ve seslendirme üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri ve bu görüşlerin diğer görüşlerle aralarındaki ilişki durumu”na yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.4.1.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %28’i ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne “çok az”, %22’si “kısmen”, %18,4’ü “tamamen” ve %14’ü “büyük ölçüde” katılmakta, %16,8’i ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.2.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %39,2’s konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %30,8’i “tamamen”, %18,4’ü “kısmen” ve %6,4’ü “çok az” katılmakta, %4,4’ü ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.3.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %37,2’si müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt ya da eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “büyük ölçüde”, %30,4’ü “tamamen”, %20’si “kısmen” ve %6,4’ü “çok az” katılmakta, %5,6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.4.’ün bulgularından elde edilen sonuca göre; müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “büyük ölçüde” katıldıklarını belirten öğrencilerin %31,2’si AA, %22,6’sı BA, %18,3’ü BB, %12,9’u CC, %11,8’i CB ve %1,1’i DD başarı notuna;

Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “tamamen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %30,3’ü AA, %23,7’si BA, %15,8’i BB, %11,8’i CC, %7,9’u CB, %7,9’u DC ve %1,3’ü FF başarı notuna;

Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “kısmen” katıldıklarını belirten öğrencilerin %34’ü AA, %24’ü BA, %14’ü BB, %14’ü CC, %8’i DC, %2’si CB ve %2’si DD başarı notuna;

Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “çok az” katıldıklarını belirten öğrencilerin %18,8’i AA, %18,8’i CB, %18,8’i DC, %12,5’i BA, %12,5’i BB, %12,5’i CC ve %6,3’ü FF başarı notuna;

Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne “hiç” katılmadıklarını belirten öğrencilerin %21,4’ü AA, %21,4’ü DD, %14,3’ü BA, %14,3’ü CC, %7,1’i CB, DC, %7,1’i FD ve %7,1’i FF başarı notuna sahiptir.

Çizelge 2.2.4.5.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %41,2’si ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini arttırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne “büyük ölçüde”, %25,6’sı “kısmen”, %23,6’sı “tamamen” ve %2,8’i “çok az” katılmakta, %6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.6.’nın bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %37,6’sı ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %33,6’sı “tamamen”, %16,4’ü “kısmen” ve %6,4’ü “çok az” katılmakta, %6’sı ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.7.’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; öğrencilerin %40,8’i konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne “büyük ölçüde”, %32’si “tamamen”, %18,8’i “kısmen” ve %4’ü “çok az” katılmakta, %4,4’ü ise “hiç” katılmamaktadır.

Çizelge 2.2.4.8.’in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler azalmaktadır. Bu durum öğretim elemanlarının verdiği yanıtlarla çelişmektedir.

Çizelge 2.2.4.9.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.4.10.'un bulgularından elde edilen sonuca göre; “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.4.11.'in bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.4.12.'nin bulgularından elde edilen sonuca göre; “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu” ve “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etkilerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

Çizelge 2.2.4.13.'ün bulgularından elde edilen sonuca göre; “Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylemenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Çalmanın/Söylemenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu” ve “Müzikal Çalınması/Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin görüşler de artmaktadır.

“Konser/Sınav Sırasında Oluşan Kaygı, Heyecan Gibi Psikolojik Etmenlerin Oluşturduğu Olumsuzlukların Ezber Yoluyla Aşılacağı Düşüncesi” değişkenine ilişkin görüşler arttıkça “Ezberlenmiş Bir Eserin Daha İyi Yorumlanacağı Görüşüne Katılma Durumu” değişkenine ilişkin görüşler azalmaktadır.

3.2.5. “Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri”ne yönelik sonuçlar

Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin büyük çoğunluğu ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğini olumlu etkilediği görüşündedir.

Öğretim elemanları ile öğrencilerin ezber çalma/söyleme tekniğinin müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından görüşleri karşılaştırıldığında her iki örneklem grubunun ezber tekniğinin etkin kullanımı ile sınıf hâkimiyetinin daha rahat sağlandığı, özgüven duygusunun artarak daha rahat ve özgür bir ders anlatımının gerçekleştiği, öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimin daha canlı tutulduğu, ders işleniş sırasında ders araç-gereçleri ile öğretilen/öğrenilen parçaya bütünüyle bağlı olmanın engellendiği, yaratıcılık, yorum, seslendirme, özgür düşünme ve ifade etme yetileriyle birlikte müzikal belleğin gelişiminin sağlandığı, nota, tartım gibi görsel ve işitsel öğelerle uğraşmak yerine etkili yorum ve seslendirme, müzikal

ifade ve eser hâkimiyeti gibi müzikal bakımdan daha derin olguların öne çıkarılmasının sağlandığı konusunda hemfikir oldukları ortaya çıkmaktadır.

3.2.6. “Başarı notu bağımlı değişken alındığında model nedir? Bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri nelerdir?” alt problemine ilişkin sonuçlar

Çizelge 2.2.6.1. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; Başarı notu AA ve BA olan öğrenciler “Çalınan Konser Türü” ve “Müzikal Çalınması Söylenmesi Bakımından Etüdün/Eserin Ezberlenmiş Olmasının Önemli Olduğu Görüşüne Katılma Durumu” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayısına yeterince sahip değillerdir.

3.2.7. “Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumu bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri”ne yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.7.1. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; Etüt ya da eser çalışmalarında ezber tekniğini kullanan öğrenciler “Konser/Resitallerdeki Başarının İlişkili Olduğu Durumlar” değişkenine ilişkin pozitif görüşe ve etkinlik sayısına sahiptir.

3.2.8. “Kaygı duyma bağımlı değişken alındığında oluşan model ve bağımsız değişkenlerin modele katılım değerleri”ne yönelik sonuçlar

Çizelge 2.2.8.1. a) ve b)’nin bulgularından elde edilen sonuca göre; Konser/sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin oluşturduğu olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağını düşünen öğrenciler “Ezber Çalmanın/Söylenmenin Yorumculuk ve Seslendirme Üzerinde Olumlu Etkiler Sağlayacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Konser/Sınav Programını Ezber Çalmanın/Söylenmenin Notadan Çalmaya/Söylemeye Göre Dinleyiciler Üzerinde Daha Olumlu Etkiler Bırakacağı Görüşüne Katılma Durumu”, “Ezber Tekniği Kullanmanın Çalgı Hâkimiyetini Arttırdığı ve Yorumlama Yeteneğini Etkilediği Görüşüne Katılma Durumu”, “Cinsiyet” ve “Ezber Tekniğinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde Kullanılması Gerekliliği” değişkenlerine ilişkin pozitif görüşlere ve etkinlik sayılarına sahiptir.

3.2. Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sonuçlarından elde edilen özgün önerilere yer verilmiştir.

- 1) Bireysel çalgı öğretim elemanlarının akademik yaşantılarının desteklenerek, bilimsel kimlik ve unvan kazanmaları sağlanmalıdır.
- 2) Viyola, viyolonsel, yan flüt, klarnet, obua, akordeon, gitar ve bağlama öğretim elemanı kadrolarının dengeli dağılımı konusunda eksik öğretim elemanlarının tamamlanmasına gidilmelidir.
- 3) Öğretim elemanı ve öğrencilerin öğretme ve öğrenme aşamalarında ezber tekniğini kullanma durumlarının artırılmasına yönelik akademik düzeyde eğitim etkinlikleri düzenlenmelidir. Öğrenciler bireysel çalgı öğretim elemanları ve ilgili yönetimler tarafından konser, sınav ya da resitalerde ezber çalma/söyleme konusunda yönlendirilmeli ve desteklenmelidir.
- 4) Etüt/eseri ezberletme ya da ezberleme aşamasında kulakla ezberleme, gözle ezberleme, parmak numaralarını ezberleme, parçayı bölüm bölüm ezberleme, belirli bir süre sonra parçayı notasız çalma, düzenli aralıklarla parçayı tekrarlama, parçayı armonik ve biçimsel çözümlemesini yaparak ezberleme gibi çok yönlü ezberleme teknikleri kullanılmalı ve yeni ezber teknikleri geliştirmeye yönelik çalışmalar oluşturulmalıdır.
- 5) Ezberleme teknikleri öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre düzenlenerek kullanılmalı ve sürekli olarak denetim altında tutulmalıdır.
- 6) Öğrencilerin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek ve ezber çalma/söylemeye yönlendirmek amacıyla her ders bir etüt ya da eserin anlamlı bir bölümü ya da teması ezber ödevi olarak verilmeli, ara sınav ve dönem sonu sınavlarında “ezber çalma/söyleme” adı altında, önceden belirlenmiş bir etüt/eserin tamamının ya da bir bölümünün ezber çalınması/söylenmesi istenmeli, bireysel çalgı eğitimi ve bireysel ses eğitimi dersleri ara sınavları ve dönem sonu sınavlarında bu beceri, belirlenmiş bir yüzde ile değerlendirmeye katılmalıdır.

- 7) Ezber tekniğinin sistematik kullanımının sağlanması yönünde her ders ve her sınav kapsamında, deşifresi yapılan bir ezgi kümesinin ezberden çalınması/söylenmesi istenmeli, Lavignac'ın önerdiği biçimde ezber çalışmalarına yer verilmelidir.¹⁰⁷
- 8) Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitiminde kullanılması gerekliliği konusunda ve bu konudaki bilimsel yenilikler hakkında öğretim elemanları ve öğrencilere yönelik hizmet içi bilişsel ve uygulamalı akademik eğitim toplantıları düzenlenmelidir.
- 9) Öğretim elemanları ve öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi ve bireysel ses eğitimi derslerinde ezber tekniğinden yararlanma durumları ölçme ve değerlendirme kapsamına alınmalıdır.
- 10) Bireysel çalgı ve bireysel ses eğitimi derslerinde ezber tekniğini kullanan ya da kullanmayan öğretim elemanlarının derslerindeki verimlilik durumları ile öğrenci başarısı üzerindeki etkilerine ilişkin durum tespitleri yapılarak, ezber tekniğinden yararlanma durumları artırılmalıdır.
- 11) Ezber tekniği kullanımı ile ortaya çıkan sakıncalar belirlenmeli ve bu sakıncaların etkilerinin azaltılmasına ilişkin öğretim elemanı ve öğrencilere yönelik çalışmalar geliştirilmelidir.
- 12) Konserlerde ve komisyon sınavlarında ezber tekniğini kullanan öğrencilerle kullanmayan öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notlarına ilişkin durum tespitleri yapılmalı ve başarılı olmayan öğrencilerin de ezber tekniğinden etkili biçimde yararlanmaları sağlanmalıdır.
- 13) Orkestra, oda müziği ve koro derslerinde partiyon hâkimiyetine yönelik ezberleme, bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinde çalgı/ses hâkimiyetine yönelik ezberleme, müziksel işitme eğitimi derslerinde kulakla ezberleme ve gözle ezberleme, müzik kuramları derslerinde etüt/eserlerin armonik yapılarının çözümlemelerine dayalı armonik ezberleme, eser çözümleme derslerinde etüt/eserlerin biçimsel ve

¹⁰⁷ Bkz. giriş bölümü s. 44.

biçimsel çözümlmelerine dayalı ezberleme çalışmaları gibi ezber tekniğinin çok yönlü gelişmesine ve bütün alan derslerinde kullanılmasına yönelik çalışma ve uygulamalara yer verilmelidir.

- 14) Müzik kuramları dersinde öğrencilerin armonik ezber becerilerini geliştirmeye yönelik armonik, melodik ya da atonal ezgilerin ezberlenmelerine ilişkin çalışmalar yapılmalı ve bir etüt/eserin tonal yapı çözümlmesi ezber ödevi olarak verilmeli ve değerlendirmeye alınmalıdır.
- 15) Eser çözümlleme dersinde öğrencilerin biçimsel ve biçimsel ezber becerilerini geliştirmeye yönelik küçük ve büyük formlu etüt ya da eserlerin motif, cümle ve dönem özellikleri doğrultusunda ezberlenmeleri ödev olarak verilmeli ve değerlendirilmelidir.
- 16) Biçimsel (motif, cümle ve dönem gibi biçim/yapı araçlarının ezberlenmesi) ve biçimsel (dönem özellikleri) ezberlemeyi geliştirmeye yönelik etüt/eserlerin motif, cümle ve dönem gibi bölümlere ayrıştırılarak dinletilmesi ve ezberlenmesine yönelik çalışmalara yer verilmelidir.
- 17) Ezber tekniğinin etkin kullanımı sağlanarak öğrencilerin özgün yorumlayabilme ve seslendirebilme becerilerinin geliştirilmesine yönelik “yorumlama ve seslendirme” adı altında ders ya da etkinlikler oluşturulmalı ve eğitim-öğretim programlarına alınmaları sağlanmalıdır.
- 18) Konser ya da sınav programlarının ezberden çalınması/söylenmesi bir zorunluluk olarak kabul edilmeli, öğrencilerin ezber çalma/söyleme durumları notadan çalma/söylemeye göre daha çok desteklenmeli, ezber tekniği kullanan öğretim elemanları ve öğrenciler akademik değerlendirmeye tabi tutulmalıdır.
- 19) Etkileyici bir müzikal ifadenin ezber tekniği kullanımı ile oluşabileceğine ilişkin dünya çapında ün kazanmış ve konser ya da resitallerinde ezberden çalan/söyleyen kişilerin konser/resital kayıtlarının izletilmesi ve dinletilmesi sağlanmalıdır.
- 20) Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinde şarkı formlu eserler ile sonat, konçerto, aria gibi büyük formlu eserleri daha kısa sürede

ezberlemeye yönelik müzikal belleği geliştirici etüt/eser kayıtlarını dinletme ve bellekten çalınmalarını/söylenmelerini gerçekleştirme gibi çalışma ve uygulamalara yer verilmelidir.

- 21) Şarkı formlu ve büyük formlu eserlerin ezberlenme sürelerinin kısaltılmasına yönelik etkili ezberleme yöntemleri üzerine öğretim elemanları ve öğrencilere seminerler, sempozyumlar ve çalışmalıklar düzenlenmelidir.
- 22) Öğrencilerin konser ve resitallerde çalma sıklıklarının arttırılmasına yönelik teşvik edici ve ödüllendirici etkinlik ve uygulamalara yer verilerek akademik ölçme ve değerlendirme kapsamına alınmalıdır.
- 23) Ezber tekniği çalgı hâkimiyetinin arttırılması ve yorumlama yeteneğinin geliştirilmesine yönelik biçimde bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi başta olmak üzere bütün alan derslerinde kullanılmalıdır.
- 24) Ezber tekniğinin bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi ve diğer alan derslerinde sistematik biçimde kullanılmasına ve ezberleme çeşitlerine yönelik dersler oluşturularak program kapsamına alınmalı ve bu derslerin sistemli ve etkili biçimde yürütülmesine yönelik eğitim-öğretim çalışmaları geliştirilmelidir.
- 25) Öğrencilere ve öğretim elemanlarına ezber yöntemleri ve kullanımına ilişkin seminerler düzenlenmelidir.
- 26) Bölüm içerisinde ya da Türkiye genelindeki müzik eğitimi anabilim dalları arasında düzenlenen konserler ve resitaller kapsamında “en iyi ezber çalma/söyleme”, “en iyi yorum” ya da “en iyi ezber seslendirme” adı altında ezber çalma/söyleme yarışmaları düzenlenmelidir.
- 27) Bireysel çalgı/bireysel ses eğitimi derslerinde öğretim elemanları ve öğrencilerin ezber tekniğinden yararlanmaları nicel ve nitel yönden arttırılmalıdır.
- 28) Bireysel çalgı eğitimi öğretim elemanları okul yönetimleri tarafından, öğrencilerini ezber çalma/söyleme tekniğini kullanmaları, konser, resital ve sınav programlarını ezberden çalmaları/söylemeleri ve ezber tekniğini

kullanma durumlarını arttırmaları konularında yönlendirilmeli ve desteklenmelidir.

- 29) Ezber tekniğinin kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek hatırlayamama, unutma gibi olumsuz davranışların engellenmesine yönelik tekrarlama çalışmaları, yaptırılmalıdır.
- 30) Sahne kaygısı, ezber çalma/söyleme sırasında unutma ya da hatırlayamama korkusu gibi olumsuz davranışlar ile müzikal belleğin geliştirilmesi ve etkili kullanılması, etüt/ eserlerin müzikal seslendirilmesi ve yorumlanması gibi olumlu davranış ve etkinliklerin konu edildiği seminerler, çalışmalıklar ve sempozyumlar düzenlenerek düşünsel (NLP) ve uygulamalı çalışmalara yer verilmelidir.
- 31) Ezberlemeye bağlı olarak ortaya çıkan unutma ve hatırlayamama gibi olumsuz davranışların önlenmesi konusunda çalışılan etüt/ eserin dönem özelliklerine, biçim bilgisine ve sahip olduğu armonik yapıya hâkim olunmalı, CD ve kaset türündeki kayıtlar işitsel hafızaya alınmaları ve hatalı seslendirmelerin önlenmesi açısından sürekli dinlenmelidir.
- 32) Doğru ve hatasız ezberlemenin gerçekleşmesinde etüt/ eserin iyi deşifre edilerek bölümler halinde, ezberlendikten sonra ise belirli aralıklarla hem notadan hem de ezberden çalışılması ve bireysel çalgı/bireysel ses hâkimiyetinin en yüksek düzeyde olmasına dikkat edilmelidir.
- 33) Etüt/ eserlerin armonik, biçimsel ve ezgisel yapıları, hissettirdikleri duygu ve içerdikleri anlatımla bir bütün halinde algılanarak teknik ve müzikal açıdan tam anlamıyla öğrenildikten sonra motif, cümle ve dönem özellikleri dikkate alınarak çözümlenmeli, parçadan bütüne gidilerek ezberlenmeli, tek yönlü ezberden sakınılmalı, belirli aralıklarla notadan çalmaya devam edilmeli ve parça farklı bölümlerden başlanarak çalışılmalıdır.
- 34) Öğrencilerin bilinçli ve etkili ezberleme alışkanlığı edinmelerine, solfej okuma, bona okuma ve deşifre yapma becerilerini geliştirmelerine yönelik uygulamalı çalışmalıklar oluşturulmalı ve ölçme-değerlendirme kapsamına alınmalıdır.

- 35) Konser, resital ve komisyon sınavları öncesi öğrencilerin çalışmalarında bilinçli ve düzenli olarak ezber çalma/söyleme tekniklerine yer verilmeli, bu tekniklerin kullanılmaları zorunlu kılınmalı, ödüllendirilmeli ve bireysel çalgı dersi başarı notu içerisinde değerlendirmeye alınmalıdır.
- 36) Konser/resitallerde sahne başarısını artırma yönünde ezber tekniğinin etkili kullanım çalışmalarının yanında çalınan/söylenen parçaya iyi yoğunlaşabilme yetisinin artırılmasına yönelik etkili teknikler geliştirilmeli ve bu tekniklerin öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından kullanım durumları artırılmalı ve izlenmelidir.
- 37) Öğrencilerin bireysel çalgı dersi başarı notlarının artırılması ya da düşürülmemesi için resital verme sıklığı oranlarının korunması ve artırılması yönünde çaba gösterilmeli; görev alınan sanat etkinliklerinin artırılması, resitale katılmanın teşvik edilmesi, ödüllendirilmesi ve etüt ve eserlerin ezberlenmesine yönelik çalışmalara programlarda yer verilerek bu tür çalışmaların 1 yıl sonraki eğitim-öğretim dönemine yönelik olarak önceden planlanması ve bu etkinlik başarılarının sınav etkinliklerine ara sınav, ödev ve dönem sonu sınav dışında onlarla birlikte önceden belirlenen yüzdeyle ölçme ve değerlendirme kapsamında “konser etkinliği” başlığıyla katılması sağlanmalıdır.
- 38) Öğrencilerin etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanma durumları oranının korunması ve artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı; konser ya da resitallerdeki başarılarının artırılması yönünde düzenlenen her konsere katılmaları yönünde gelenek oluşturulmalı, öğrenim yaşamları boyunca en az 1 resital düzenlemeleri şartı konularak bu etkinliklerin akademik olarak değerlendirilmeleri sağlanmalıdır.
- 39) Öğrencilerin konser ya da sınav sırasında ortaya çıkan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin oluşturduğu olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı yönündeki düşüncelerinin korunması, artırılması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalı; kaygı duyma, heyecanlanma, unutma, hatırlayamama gibi olumsuz davranışların önlenmesinde ezberden yorumlama ve seslendirme yetilerinin ve

konser/sınav programlarını ezberden çalma/söyleme durumlarının nicel ve nitel yönden geliştirilmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

Aster, Ernst von, **Bilgi Teorisi ve Mantık**, Sosyal Yayınlar, çev. M. Gökberk, İstanbul, 1994

Cebeci, Suat, **Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri**, Alfa Yayınları, İstanbul, 1997

Cüceloğlu, Doğan, **İnsan ve Davranışı**, 12. bs., Remzi Kitapevi, İstanbul, 2003

Demirel, Özcan-Ün, Kamile, **Eğitim Terimleri**, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1987

Ergün, Mustafa, **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, s. 2,
<http://www.egitim.aku.edu.tr/kuramsal06.ppt>, 12 Ekim 2005

Feridunoğlu, Z. Lale, **Müziğe Giden Yol**, İnkılâp Kitapevi, İstanbul, 2004

Günay, Edip - Özdemir, Mehmet Ali, **Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme**, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2003

Kanizi, Gülseven, **Piyano Çalmada Ezber**, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1999

Kaptan, Saim, **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**, 11. bs., Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara, 1998

Kasap, Belir Tecimer, **Suzuki Okulu Metodu**, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Altı Aylık Hakemli Bilimsel Dergi, C. VI, sy. 9, Malatya, 2005

Kıvrak, Mine, **Suzuki Yöntemi İle Piyano Eğitimi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1994

Koptagel İlal, Günsel, **Tıpsal Psikoloji: Tıpta Davranış Bilimleri**, 3. bs., Güneş Kitapevi Yayını, Ankara, 1991

Lavignac, Albart (Albert), **Musiki Terbiyesi**, çev. Abdülhalik Denker, Kanaat Kitapevi, İstanbul, 1939

Popüler Bilim Dergisi, Işık Yayıncılık, Nisan-Mayıs 2002

Say, Ahmet, **Müzik Ansiklopedisi**, C.I, s. 179, Ankara, 1992

Say, Ahmet, **Müzik Tarihi**, 5. bs., Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2003

Sökezoğlu, Duygu, **Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanılma Düzeyi**, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, ed. Doç Cemal Yurga, Öncü Basımevi, Malatya, 2003

Subaşı, Güzin, **Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı Bilgiyi İşleme Kuramı**, <http://www.mef.gazi.edu.tr/dergi/99-2/bolum4.doc>, 3 Ocak 2006

Tarman, Süleyman, **Müzik Eğitiminin Çalgı Eğitimi Boyutunda Bilgiyi İşleme Kuramının İşe Koşulması**, s. 1, www.muzikegitimcileri.net, 21Ekim 2005

Titiz, Tınaz, **Ezbere Hayır**, İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1996

Vester, Frederic, **Düşünmek, Öğrenmek, Unutmak**, çev. Aydın Arıtan, 4. bs., Arıtan Yayınevi, İstanbul, 1997

Yıldız, Ahmet, **Güçlü Hafıza**, 2. bs., Alfa Yayınları, İstanbul, 2004

<http://www.aof.edu.tr/kitap/EHSM/1024/unite02.pdf>, 26 Ağustos 2006

<http://www.byte.com.tr>, 11 Kasım 2005

<http://www.eyup-meb.gov.tr/Öme/ome/09cokluzeka.htm>, 20 Eylül 2005

http://www.insanbilimleri.com/kitaplar/sodumet/1dusunme_ve_sosyoloji.htm, 11 Ağustos 2006

http://www.mku.edu.tr/genel/fakulte/ziraat/zootehni/personel_veri/suat/Bolum_9.pdf, 26 Ağustos 2006

<http://www.psikoloji.gen.tr/modules.php?name=News&file=article&sid=158>, 15 Aralık 2005

<http://www.psikoloji.gen.tr/ogrenme/>, 19 Ocak 2006

<http://www.tr.wikipedia.org/wiki/Düşünme>, 11 Ağustos 2006

EKLER

- 1. BİREYSEL ÇALGI ÖĞRETİM ELEMANLARINA UYGULANAN ANKET ÖRNEĞİ**
- 2. ÖĞRENCİLERE UYGULANAN ANKET ÖRNEĞİ**
- 3. İZİN DİLEKÇESİ ÖRNEĞİ**

EK 1:

Değerli Öğretim Elemanı,

Bu anket, “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalmanın/Söylemenin Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi için gerekli verileri sağlamak amacıyla, bireysel çalgı/bireysel ses öğretim elemanlarına uygulanmak üzere hazırlanmıştır.

Araştırmanın amacına ulaşmasında soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle lütfen bütün soruları yanıtlayınız, boş bırakmayınız. Vereceğiniz yanıtlar bilimsel amaçlar için kullanılacak, kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

Ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu olmak üzere toplam 30 soru bulunmaktadır. Çoktan seçmeli sorularda size uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz. Açık uçlu sorularda lütfen görüşlerinizi belirtiniz. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölüm ise kendi içinde 3 ayrı alt bölümden oluşmakta ve bu bölümlerde ezber çalma/söyleme tekniğinin kullanımına, ders ve konser başarısındaki etkileri ile seslendirme ve yorum üzerindeki etkilerine yönelik sorular bulunmaktadır.

Değerli zamanınızı ayırarak göstermiş olduğunuz ilgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

U. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Belgin UZUNOĞLU

ANKET SORULARI
1. BÖLÜM

1.1. Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyetiniz?

- Kadın
 Erkek

2. Görev yapmakta olduğunuz üniversite?

.....

3. Unvanınız nedir?

- Profesör
 Doçent
 Yard. Doçent
 Öğretim görevlisi
 Okutman
 Uzman
 Araştırma görevlisi
 Yarı zamanlı, dışarıdan ücretli

4. Öğretim verdiğiniz bireysel çalgı (alan) nedir?

- Keman
 Viyola
 Viyolonsel
 Kontrbas
 Yan Flüt
 Obua
 Klarnet
 Gitar
 Piyano
 Şan
 Bağlama
 Akordeon
 Diğer (belirtiniz).....

2. BÖLÜM

2.1. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

5. Etüt/eseri öğretme aşamasında ezber tekniğini ne ölçüde kullanmaktasınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

6. Etüt/eseri ezberletme aşamasında hangi ezber seçeneklerini kullanmaktasınız?

- Kulakla ezberleme
- Gözle ezberleme
- El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme
- Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümleyerek ezberleme
- Diğer (belirtiniz).....
- Hepsi

7. Öğrencilerinizin konser/resitalerde ezber çalmalarını/söylemelerini ne ölçüde desteklemektesiniz?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

8. Öğrencilerinizin ezber çalma/söyleme becerilerini geliştirmek amacıyla hangi çalışmaları yapmaktasınız?

- Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma
- Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlenme
- Etüt/eseri konser veya sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme
- Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme
- Diğer (belirtiniz).....

9. Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

10. Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

11. Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber çalma/söyleme tekniğinden ne ölçüde yararlanmaktadır?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

12. Size göre ezber çalmanın/söylemenin sakıncaları var mıdır?

- Evet
 Hayır

13. Yukarıdaki soruya “evet” yanıtını verdiyseniz ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını belirtiniz. (Yanıtınız “hayır” ise 15. soruya geçiniz)

.....
.....
.....
.....
.....

14. Size göre ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için ne gibi önlemler alınmalıdır?

.....
.....
.....

.....
.....

15. Ezber tekniği kullanan kişiye nasıl tanımlarsınız?

- Belleğini iyi kullanabilen
 Geniş bir repertuarı olan
 Her durumda seslendirme için hazır olabilen
 Özgün
 Bağımsız
 Hepsi
 Diğer (belirtiniz).....

2.2. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

16. Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

17. Öğrencilerinizin konser/resitallerdeki başarısı size göre en çok ne ile ilişkilidir?

- Eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle
 Eserlere iyi bir biçimde odaklanmakla
 Düzenli olarak konser veya resitallere katılmakla
 Eserlerin iyi çalışılmasıyla
 Hepsi
 Diğer (belirtiniz).....

18. Ezber tekniğinin alan (Müziksel İşitme Eğitimi, Koro vb.) derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

19. Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüŖüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

20. Armoni dersinde kazanılan bilgi, beceri ve davranıŖların ezber tekniğini etkilediği görüŖüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

21. Müziksel iŖitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüŖüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

22. Eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüŖüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

23. Ezber tekniğinin armoni, iŖitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüŖüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

24. Ezber çalmanın/söylemenin (bellekten yararlanma-kulaktan çalma yönüyle) müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından düşüncelerinizi açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....

2.3. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşü

25. Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

26. Konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

27. Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

28. Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini artırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne ne lde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük lde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

29. Ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne ne lde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük lde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

30. Konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne ne lde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük lde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

TEŞEKKÜRLER

EK 2:

Değerli Öğrenci,

Bu anket, “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalmanın/Söylemenin Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi için gerekli verileri sağlamak amacıyla tüm öğrencilere uygulanmak üzere hazırlanmıştır.

Araştırmanın amacına ulaşmasında, soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle lütfen bütün soruları yanıtlayınız, boş bırakmayınız. Vereceğiniz yanıtlar bilimsel amaçlar için kullanılacak, kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

Ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu olmak üzere toplam 37 soru bulunmaktadır. Çoktan seçmeli sorularda size uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz. Açık uçlu sorularda lütfen görüşlerinizi belirtiniz. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölüm ise kendi içinde 3 ayrı alt bölümden oluşmakta ve bu bölümlerde ezber çalma/söyleme tekniğinin kullanımına, ders ve konser başarısındaki etkileri ile seslendirme ve yorum üzerindeki etkilerine yönelik sorular bulunmaktadır.

Değerli zamanınızı ayırarak göstermiş olduğunuz ilgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

U. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Belgin UZUNOĞLU

ANKET SORULARI
1. BÖLÜM

1.1. Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyetiniz?

- Kadın
 Erkek

2. Okula giriş yılınız?

- 2003
 2002 ve öncesi

3. Bireysel çalgınız nedir?

- Keman
 Viyola
 Viyolonsel
 Kontrbas
 Yan Flüt
 Obua
 Klarnet
 Gitar
 Piyano
 Şan
 Bağlama
 Akordeon
 Diğer (belirtiniz).....

4. Bireysel çalgı dersindeki başarı notunuz hangi puan aralığındadır?

(Okulunuzda harflendirme sistemi farklı ise not aralıklarımı dikkate alarak işaretlendirme yapınız.)

- AA 100-90
 BA 89- 85
 BB 84- 80
 CB 79- 75
 CC 74- 70
 DC 69- 60
 DD 59- 50
 FD 49-40
 FF 39-0

5. Öğreniminiz süresince hangi konserlerde (solo/topluluk) çaldınız/söylediniz?

- Sınıf konserleri
 Yarıyıl (bölüm) konserleri
 Resital
 Okul dışındaki sosyal-kültürel etkinlikler
 Diğer (belirtiniz).....

6. Hangi sıklıkta konserlerde çalmaktasınız/söylemektесiniz?

- Düzenlenen her konsere katılırim (resitaller, sınıf ve yarıyıl konserleri)
 Her dönem en az bir konsere katılırim (sınıf ve yarıyıl konserleri)
 Her yıl en az bir konsere katılırim (yalnızca sınıf ya da yarıyıl konserleri)
 Öğrenim hayatım boyunca sadece bir konserde çaldım/söyledim
 Diğer (belirtiniz).....

7. Hangi sıklıkta resital (bireysel konser programı) vermektесiniz?

- Her fırsatta resital veririm
 Her dönem en az bir kez resital veririm
 Her yıl en az bir kez resital veririm
 Öğrenim hayatım boyunca bir kez resital verdim
 Diğer (belirtiniz).....

8. Müzik eğitimi yaşamınızda bölüm konseri, sınıf konseri ve resital olmak üzere toplam kaç sanat etkinliğine katıldınız?

- 1-5
 6-10
 11-15
 16-20
 21 ve daha çok

2. BÖLÜM

2.1. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşü

9. Etüt/eseri öğrenme aşamasında ezber tekniğini kullanıyor musunuz?

- Evet
 Hayır

10. Etüt/eseri ezberleme konusunda ne ölçüde zorlanmaktasınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

11. Etüt/eseri ezberleme aşamasında hangi ezber seçeneklerini kullanmaktasınız?

- Kulakla ezberleme
 Gözle ezberleme
 El-kol hareketlerini (parmak numaralarını) ezberleme
 Parçayı armonik ve biçimsel açıdan çözümlyerek ezberleme
 Diğer (belirtiniz).....
 Hepsi

12. Ezber çalma/söyleme becerinizi geliştirmek amacıyla hangi çalışmalarını yapmaktasınız?

- Etüt/eseri belli bir süre sonra ezber çalma
 Etüt/eseri armonik ve biçimsel açıdan çözümlleme
 Etüt/eseri konser veya sınav zamanına yakın notasız çalma/söyleme
 Görev alınan her konserde zorunlu ezber çalma/söyleme
 Diğer (belirtiniz).....

13. Şarkı formlu eserleri ezberlemeniz için yeterli süre seçeneklerinden hangisidir?

- İlk çalışmada birkaç tekrar ile
 Bir haftalık süreçte
 İki haftalık süreçte
 Üç ve daha çok haftalık süreçte
 Ezberleyemem

14. Büyük formlu eserleri ezberlemeniz için yeterli süre seçeneklerinden hangisidir?

- İlk çalışmada birkaç tekrar ile
 Bir haftalık süreçte
 İki haftalık süreçte
 Üç ve daha çok haftalık süreçte
 Ezberleyemem

15. Ezber tekniğinin sistematik kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılması gereğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

16. Ezber tekniğinin bireysel çalgı eğitimi dersinde kullanılması gerekliliğine ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

17. Bireysel çalgı eğitimi dersinde ezber çalma/söyleme tekniğinden ne ölçüde yararlanmaktasınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

18. Bireysel çalgı eğitimi dersinde öğretim elemanı tarafından ezber tekniğini kullanmak üzere ne ölçüde yönlendirilmektesiniz?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

19. Size göre ezber çalmanın/söylemenin sakıncaları var mıdır?

- Evet
 Hayır

20. Yukarıdaki soruya “evet” yanıtını verdiyseniz ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarını belirtiniz. (Yanıtınız “hayır” ise 22. soruya geçiniz.)

.....
.....
.....

.....
.....
21. Size göre ezber çalmanın/söylemenin sakıncalarından korunmak için ne gibi önlemler alınmalıdır?

.....
.....
.....
.....

22. Ezber tekniği kullanan kişiyi nasıl tanımlarsınız?

- Belleğini iyi kullanabilen
 Geniş bir repertuarı olan
 Her durumda seslendirme için hazır parçası olan
 Bağımsız
 Hepsi
 Diğer (belirtiniz).....

2.2. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Ders ve Konser Başarısındaki Etkilerine İlişkin Öğrenci Görüşü

23. Ezber çalmanın/söylemenin konser-komiyon başarısını etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

24. Konser/resitallerdeki başarınız size göre en çok ne ile ilişkilidir?

- Eserlerin iyi biçimde ezberlenmesiyle
 Eserlere iyi bir biçimde odaklanmakla
 Düzenli olarak konser veya resitallere katılmakla
 Eserlerin iyi çalışılmasıyla
 Hepsi
 Diğer (belirtiniz).....

25. Ezber tekniğinin alan (Müziksel İşitme Eğitimi, Koro vb.) derslerinde kullanılmakta olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

26. Çalgı derslerinde ezber tekniği kullanmanın alan derslerini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

27. Armoni dersinde kazanılan bilgi, beceri ve davranışların ezber tekniğini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

28. Müziksel işitme dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

29. Eser çözümlene dersinin ezber tekniğini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

30. Ezber tekniğinin armoni, işitme, eser çözümlene ve diğer alan derslerine katkı sağladığı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

31. Ezber çalmanın/söylemenin (bellekten yararlanma-kulaktan çalma yönüyle) müzik öğretmenliği mesleğine olumlu/olumsuz sonuçları açısından düşüncelerinizi açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....

2.3. Ezber Çalma/Söyleme Tekniğinin Yorum ve Seslendirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Öğrenci Görüşü

32. Ezberlenmiş bir eserin daha iyi yorumlanacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

33. Konser/sınav programını ezber çalmanın/söylemenin notadan çalmaya/söylemeye göre dinleyiciler üzerinde daha olumlu etkiler bırakacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
 Büyük ölçüde
 Kısmen
 Çok az
 Hiç

34. Müzikal çalınması/söylenmesi bakımından etüt/eserin ezberlenmiş olmasının önemli olduğu görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

35. Ezber tekniği kullanmanın çalgı hâkimiyetini artırdığı ve yorumlama yeteneğini etkilediği görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

36. Ezber çalmanın/söylemenin yorumculuk ve seslendirme üzerinde olumlu etkiler sağlayacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

37. Konser ve sınav sırasında oluşan kaygı, heyecan gibi psikolojik etmenlerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların ezber yoluyla aşılacağı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

- Tamamen
- Büyük ölçüde
- Kısmen
- Çok az
- Hiç

TEŞEKKÜRLER

EK 3:

İZİN DİLEKÇESİ ÖRNEĞİ

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

23 Mart 2005

ANKARA

SAYI : B.30.2.GÜN.0.36.00.01/23.70/463
KONU : Anket Uygulaması

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 11.03.2005 tarih ve B.30.2.ULU.0.E1.00.00.350/957 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ve eki incelenmiş olup; Enstitünüz Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Belgin UZUNOĞLU' nun "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalışmasının Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi" konulu tez çalışması ile ilgili olarak Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda görevli öğretim elemanları ve öğrenim gören öğrencilerle yapacağı anket uygulaması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi saygılarımla rica ederim.

Prof. Dr. Basri ATASOY
Dekan

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Bulgaristan'da doğdu. İlköğrenimini İstiklal İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini Cem Sultan Lisesi'nde tamamladı. 1995 yılında Bursa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde müzik öğrenimine başladı, 1999 yılında birincilikle mezun oldu. Aynı yıl Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yükseköğrenimine başladı. Lisans eğitimi süresince çello çalışmalarını Öğr. Gör. Elhan NECAFOV ile sürdürdü. Uludağ Üniversitesi'nin Bulgaristan-Plovdiv Müzik ve Dans Akademisi ile 09.05.2001 tarihinde imzaladığı bilimsel ve sanatsal işbirliği anlaşması kapsamında iki üniversitenin öğrencileri ile oluşturulan Gençlik Senfoni Orkestrası ile Bursa'da ve Plovdiv'de düzenlenen konserlerde görev aldı. Lisans eğitimi süresince çeşitli konserler ve resitaller verdi. 2003 yılında lisans eğitimini tamamlayarak Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans eğitimine başladı. 2003-2004, 2004-2005 ve 2005-2006 eğitim-öğretim yıllarında Balıkesir Kadriye - Kemal Güler Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde ve Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda çello öğretmeni olarak görev yaptı.

2004 yılında Doç. Atilla SAĞLAM danışmanlığında "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ezber Çalmanın/Söylemenin Öğrenci Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasına başlamıştır.

04.09.2006

Belgin UZUNOĞLU